

Betrouwbaarheid CDA
binnen de coalitie
PAGINA 4

Kan centraal akkoord
koppeling redden?
PAGINA 4

Oude partijen
Suriname vragen
nieuw mandaat
PAGINA 5

LD-puzzel
PAGINA 8

Denkwijzer
PAGINA 9

Boeken
PAGINA 11

Anderzijds
PAGINA 13

MVV verrast
tegen Groningen

Roda JC onderuit
tegen Vitesse
PAGINA 23

Atleten in de
startblokken
PAGINA 26

Muziekscholen in Limburg

Vandaag is het de
Dag van de Muziek
en in Vrijuit staan
daarom de Limburgse
muziekscholen
in de schijnwerpers

PAGINA 27 t/m 35

Glas uit
Scandinavië
PAGINA 41

Programma's voor
het weekeinde
PAGINA 49 en 51

Prins Bernhard
tv-presentator
PAGINA 52

Bonden verrast door intrekken overstapverplichting

DSM doet knieval

Van onze redactie economie

HEERLEN - De directie van DSM Limburg bv heeft gisteren een verrassend belangrijke concessies gedaan in het overleg met de bonden over het uitbestedingsbeleid. Het plan om werknemers te dwingen een baan buiten het concern te accepteren, is ingetrokken. Daarmee lijken acties van kwade werknemers vooralsnog van de baan.

De districtsbestuurders Hans van Winkel van de Industriebond FNV en Frans Hol van de Unie BLHP waren er gistermiddag een beetje onafgezien van. Een 'optimistische, maar tegelijk wantrouwende' Van Winkel: „DSM heeft nog nooit zo hardnekkig tegenovergesteld in één keer toegegeven." Frans Hol: „Ze zijn teruggekrabbeld door onze hardnekkige weerstand."

DSM ziet nu af van toepassing van artikel 1639 aa van het Burgerlijk Wetboek, waarin de gedwongen verplaatsing van medewerkers naar andere ondernemingen wordt geregeld.

het bedrijf wil zich gaan concentreren op de kerntaken als chemieconcern. Daarom worden onder andere onderhoudsactiviteiten, het graafwerk en het eigen reisbureau verkocht aan andere ondernemingen. Vierhonderd medewerkers van de onderhoudsdienst 'maintenance' moeten met ingang van volgende maand over naar Stork. Overeenstem-

ming daarover tussen beide bedrijven wordt over anderhalve maand verwacht. Omdat de vakbonden en de medewerkers de afgelopen weken luidkeels protesteerden tegen gedwongen overplaatsing, heeft DSM nu een veel soepeler houding aangenomen.

Volgens de nieuwe voorstellen krijgen de over te plaatsen medewerkers een gewenningsperiode in hun nieuwe werkkring, maar blijven ze ondertussen bij DSM op de loonlijst staan. In die gewenningsperiode kunnen ze sfeer proeven bij de andere onderneming om vervolgens een definitieve keuze te maken voor hun nieuwe werkgever. Als beloning krijgen ze dan een gouden handdruk mee. Voor degenen die na rijp beraad echter toch DSM als werkgever verkiezen, zal geprojecteerd worden een passende functie bij DSM Limburg bv te vinden. Maar als dat niet lukt, moeten ze toch over. Aanstane vrijdag wordt opnieuw vergaderd over de herpositioneringsplannen van het chemieconcern.

Volgens de vakbonden zijn er nu nog een paar punten die moeten worden bedongen. Hol: „Wie binnen DSM naar een andere functie solliciteert, moet een reële kans krijgen en er moet nog bepaald worden hoe hoog de gouden handdruk wordt." Het is volgens Hol te hopen dat veel DSM'ers hun nieuwe werkkring zullen aanvaarden, want intern kan DSM zelf niet veel personeel meer opvangen.

Volgens Van Winkel van de FNV staat het nog niet vast dat zijn achterban het nieuwe voorstel van DSM accepteert. „Sommige mensen gaan nooit akkoord met overplaatsing. Ik sluit acties nog steeds niet uit. Er zijn nog veel emotionele weerstanden."

Grote heidebrand in Groote Peel

ASTEN - Grenzend aan het natuurgebied de Groote Peel tussen de gemeenten Asten en Meijel is gistermiddag brand uitgebroken. Er staat een heidegebied in brand van anderhalve bij anderhalve kilometer, dat ligt op het grondgebied van de provincies Noord-Brabant en Limburg. Vannacht had de brandweer het vuur nog steeds niet onder controle. Over de oorzaak is niets bekend, al wordt brandstichting vermoed.

Het vuur werd de hele avond bestreden door brandweerkorpsen uit Noord-Brabant en Midden-Limburg, die met groot materieel uitrukten. Er was sprake van zeker zes verschillende brandhaarden. Over de omvang van de schade is evenmin iets bekend. De brand trok aanvankelijk een grote publieke belangstelling. Door de enorme rookontwikkeling kwamen veel mensen

naar de Groote Peel. Dat leverde nogal wat problemen op met name voor de brandweer. In de loop van de avond nam de belangstelling af.

(ADVERTENTIE)

Het bier
dat steeds meer
vrienden
maakt!

'Zware jongens' verplicht tot DNA-onderzoek

DEN HAAG - Verdachten van ernstige misdrijven kunnen worden verplicht bloed of andere lichaamsvloeistoffen af te staan ten behoeve van DNA-onderzoek. Dat geldt voor misdrijven waar acht jaar cel of meer voor staat. Het kabinet is gisteren akkoord gegaan met dit voorstel van minister Hirsch Ballin van Justitie. Het betreft een aanvulling van het wetboek van strafvordering met voorzieningen ten behoeve van genetisch onderzoek.

De rechter-commissaris krijgt de bevoegdheid een verdachte van een misdrijf waar acht jaar of meer voor staat te gelasten een DNA-onderzoek te ondergaan. De verdachte kan binnen 14 dagen tegen dat bevel in hoger beroep komen bij het gerecht waar de zaak wordt vervolgd.

Het wetsvoorstel gaat nu voor advies naar de Raad van State.

(ADVERTENTIE)

WEEK

t/m zaterdag 1 juni

met veel voordeel!!!

VENCKEN B.V.
Verkoopcentrum:
P. Schunckstraat 10, Heerlen

Acties bij omroepen

Van onze rtv-redactie

HILVERSUM - De omroepbonden hebben woensdag 5 juni uitgeroepen tot 'omroep-actiedag'. Zij hebben dit gedaan naar aanleiding van het mislukken van de cao-onderhandelingen in de nacht van donderdag op vrijdag. Na 5 juni zullen radio en televisie te maken krijgen met harde acties.

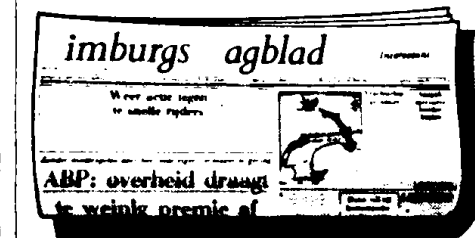
Dat heeft FNV-bestuurder Klaas Koorstra bevestigd. De actie wordt gevoerd onder het motto: 'zet de televisie op zwart' en 'zet de radio op witte ruis'. Voor 5 juni zullen de omroepverenigingen getroffen worden door kleinere acties, bijvoorbeeld door werkonderbrekingen op de postkamer, de huisdrukkerij en andere ondersteunende diensten.

Wat betreft de discussies omtrent het gedifferentieerd publiek bestel heeft het NOS-bestuur laten weten dat het de komende weken onverminderd voortgaat met het verdedigen van het plan. Dit ondanks het feit dat het bestuur gisteren toch gekozen heeft voor een andere netindeling dan oorspronkelijk was voorzien.

NOS-voorzitter Max de Jong benadrukte tijdens een persconferentie het tijdelijke karakter van de nieuwe indeling, die erop neer komt dat AVRO en VARA van net wisselen.

(ADVERTENTIE)

Het staat allemaal in het Limburgs Dagblad.

De duidelijke krant.

Ja, ik wil die duidelijke krant!

Naam: .....
Adres: .....
Postcode: .....
Woonplaats: .....
Tel Nr. (i.v.m. controle bezorging): .....
Giro/banknr.: .....

Na de twee weken gratis wil ik:
☐ een kwartaalabonnement f79,20
☐ een maandabonnement f26,40

stuur mij

☐ een machtiging t.b.v. automatische betaling
☐ een acceptgiro-kaart

Deze bon in open enveloppe (zonder postzegel) zenden aan:
Limburgs Dagblad
Antwoordnummer 46,
6400 VB Heerlen

OF BEL GRATIS 06-0229911

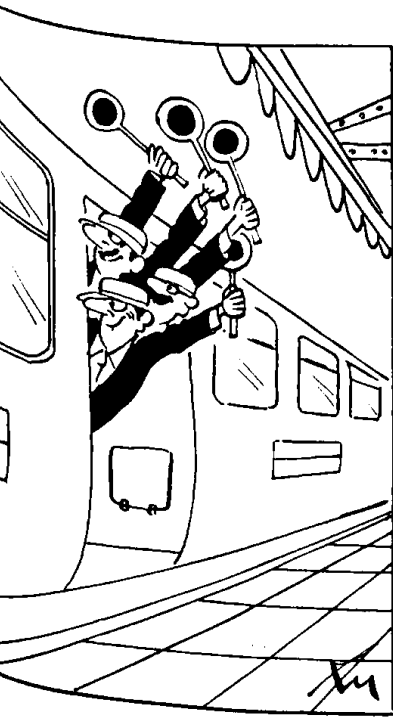

VEEL BEWOLKING

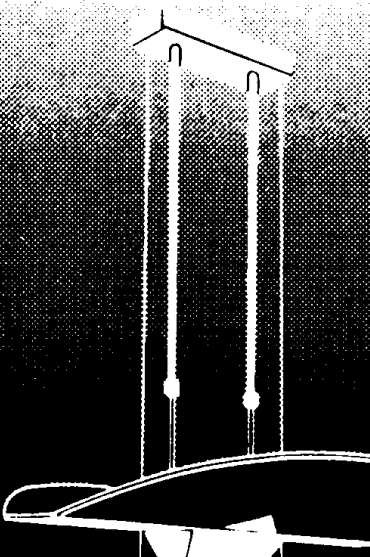
met een noordelijke stroming wordt een storing meegevoerd die vandaag voor veel bewolking zorgt. Uit deze bewolking valt af en toe wat (mot)regen. Ook morgenochtend is er nog veel bewolking maar later in de ochtend wordt iets hoger bereikt waarden van zo'n 17 graden. De wind is zwak tot matig uit noordelijke richting. De minimumtemperatuur 's nachts ligt rond de 6 graden. Voor verdere informatie betreffende het weer in Limburg kunt u bellen 06-91122346.

VANDAAG:
vrij op: 05.33 onder: 21.41
vrij op: 18.57 onder: 03.37
MORGEN:
vrij op: 05.31 onder: 21.42
vrij op: 20.19 onder: 03.57

NS bieden bonden
400 conducteurs

(ADVERTENTIE)

HALOGEN- VERLICHTING

Licht-Studio 2000

Heerlen, Spoorwiel 1A
tel. 045-729735

(ADVERTENTIE)

MINDER DAN DE HELFT!

nylon/suède in zwart/grijs/rood en grijs/zilver/blauw.
Maten 32 - 46 Normale prijs 39,95
Bristolprijs 30,-
altéén vandaag bij
Bristol slechts

17,50

O'Hara

BRISTOL

Heerlen: Hoogweg 2-4
Rothem/Meerssen: 'Au Ciel' Kullenstraat 75
Sittard: winkelcentrum 'den Tempel'
Kerkrade: Nulanderstraat 102

Ijzeren sculpturen van Tajiri in Bonnefantenmuseum

Kunst van schroot, opgevist uit de Seine

MAASTRICHT – Hij schept er kennelijk vermaak in, de chef van de technische dienst. Hij is de enige die weet hoe de kleine vechtmachines in beweging moeten worden gezet, die elkaar beloeven op een rond plateau, met een opstaande rand die moet verhinderen dat ze ervan af vallen. Als ze stilstaan hebben ze nog iets speels en humoristisch, bepluimd als ze zijn met gekleurde vederbossen als middeleeuwse ridders. Eenmaal door hun batterijtjes aangedreven bevechten ze elkaar met zoveel sinistere agressie – als reusachtige schorpioenen – dat een toeschouwer het lachen vergaat.

Ze vormen een klein onderdeel van de tentoonstelling van ijzeren sculpturen van Shinkichi Tajiri uit de periode 1952 tot 1958 die het Bonnefantenmuseum wijdt aan diens oeuvre, bij gelegenheid van het verschijnen van een boek dat het beschrijft in zijn geheel. Een klein onderdeel van een klein onderdeel dus.

„Ik heb ze gemaakt voor de tentoonstelling Beweging in het Stedelijk Museum van Amsterdam,” vertelt Tajiri, „maar de serie was niet af en daarom heb ik ze niet ingezonden; ik had zeven rode willen maken zeven zwarte.” Het Bonnefantenmuseum plaatst Beweging in 1958, het nieuwe Tajiri-boek rijkelijk later: in 1961, maar een kniesoor die daarop let.

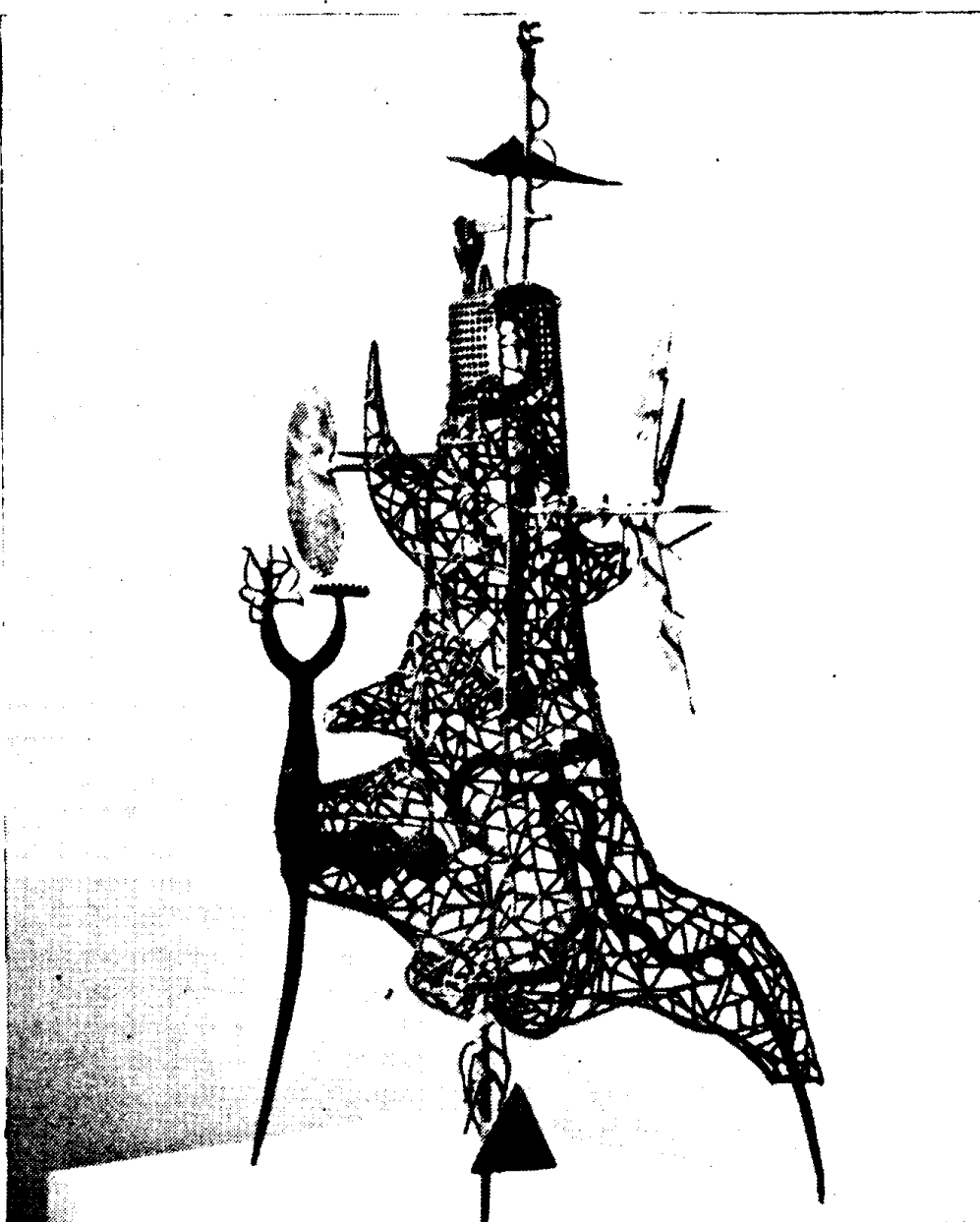
Schroot

De gelaste ijzeren sculpturen van Tajiri staan voor een vroege fase van zijn kunstenaarschap, dat in Parijs begon tijdens verblijven aan de scholen van Zadkine en Leger. Niet zo florissante financiële omstandigheden werkten mee aan de keuze van het genre, althans van het materiaal: schroot opgevist uit de Seine. Nadat hij eenmaal lasapparatuur had gekregen van een bevriende relatie, zou hij al spoedig in Parijs naam maken als 'le poète au chalu-meau' of 'de kunstenaar-met-de-las-

vlam: Tajiri blaast leven in oud roest'. Met zijn gelaste ijzeren beelden blies Tajiri in de vijftiger jaren ook leven in de nogal traditionele Nederlandse beeldhouwkunst. Hij had een groot aandeel in haar oorlogse vernieuwing, tesamen met Wessel Couzijn, Volten en Carel Visser. Zijn ervaringen in de grote wereld en zijn contacten met Leger, Miro, Gonzalez en Picasso, die veel met zijn ijzeren creaties op had, gaf hem het nodige prestige in Amsterdam dat hij via de Nederlandse deelnemers aan de Cobra-beweging had leren kennen. Hij zou zich daar in 1956 vestigen.

De keuze van het thema – en daarmee van de periode – door het Bonnefantenmuseum is verklaarbaar: drie ijzeren sculpturen maken deel uit van de collectie van het museum; de andere zeventien zijn daaromheen in bruiklaan verworven van de kunstenaar, van Constant en van het museum van Den Haag.

Hoe speels en onaanzienlijk de kleine vechtmachines ook mogen zijn; zij leveren aan het begin van de tentoonstelling al de kenmerken aan van wat meer en meer het indrukwekkende oeuvre van Tajiri zou bepalen: een fascinatie voor nieuwe materialen, voor provocatie, voor erotiek, voor agressie en daarbij een verbazende affiniteit met techniek en ambachtelijkheid.

● Wounded knee, 1953, van Shinkichi Tajiri, te zien in het Bonnefantenmuseum.

Die kenmerken zijn evengoed in de rest van de 'ijzeren collectie' waar te nemen en de titels liegen er niet om: het gaat om verschroefde aarde met verwijzingen naar Hiroshima, strij-

ders, schildwachten en kruisvaarders. Zij zullen in het latere oeuvre gestalte geven aan nog hele cohorten van in brons gegoten warriors en samoe-

rai, uitgerust met aan barre piken, schilden, lanssen en geslachtsdelen refererende elementen. Vervolgens aan race-auto's voor eigen collectie – en aan nog veel indrukwekkender vechtmachines en robots, nadat een verhuizing naar Baarlo in Limburg het ruimtegebrek voorgevoeld uit de wereld hielp. Sommige staan vier meter hoog en zij zijn glanzend gepolijst – van indrukwekkend technisch machtsvertoon en adembenemende perfectie.

Wie de ijzeren sculpturen ziet in de totaliteit van het oeuvre van Tajiri verbaast zich over het gemak waarmee hij succesformules – en die waren er in alle fasen van zijn kunstenaarschap – weer prijsgeeft, op zoek naar nieuwe uitdagingen: hij hield zich bezig met lassen, met het vinden van een nieuwe bronsgiets-techniek, met constructies, met film, video en performances, met doceren aan de academie van Berlijn, met het maken van beeldengedichten van grote en kleine knopen van brons en polyester – zijn meesterwerk werd deze dagen geplaatst bij het paleis Noordeinde –, met het maken van foto's volgens procédés van eigen vinding, het maken van handgeschept papier, en sinds kort: het maken van uiterst geraffineerde 'computer-graphics'.

De creativiteit in het – van de Napoleonsweg af gezien – raadselachtige kasteel Scheres achter zijn muur is nog lang niet uitgeblust, zeker niet nu Tajiri, geboren in 1923 in Los Angeles, zijn docentschap heeft beëindigd en ook Giotta Tajiri daar haar ateliers gevonden heeft. Hij zal altijd bezig blijven met wat hij zich tot taak heeft gesteld, en wat hij als de taak ziet van ieder kunstenaar en misschien wel van ieder mens: op zoek te blijven naar zijn 'roots'. Of naar zichzelf, 'als een archeoloog die op basis van gevonden voorwerpen een cultuur probeert te reconstrueren. Het zoekterrein is hijzelf: de dingen die hij maakt moeten verklaren wie hij is'.

De collectie ijzeren objecten is fraai opgesteld. Tajiri vindt het wel mooi zo: „Ik wou die dingen wel weer een bij elkaar zien”. Intussen dateert zijn laatste grote overzichtstentoonstelling van 1973. Aan het hier gekwete verlangen naar een nieuw totaalbeeld van Tajiris kunstenaarschap schijnt te worden tegemoet gekomen: in Venlo; het vraagt enige tijd.

Bonnefantenmuseum • Krijgers en andere sculpturen 1952 – 1958. Tot 1 september.

pieter defesche

K

verder...

... is er bij Galerie Henn, St. Nicolaasstraat 26c in Maastricht, een expositie van Gerhard Benz. Zij loopt tot en met 22 juni en is open van woensdag tot en met zaterdag 16-20 uur.

... staan de deuren van de Stichting Kunst Cultuur Limburg, Hoogbrugstraat 72a in Maastricht, tot en met 14 juni open voor het publiek voor een bezoek aan de expositie 'Heet glas'. De deelnemende kunstenaars zijn: Mariëtte van den Bergh, Maria Roosen, Sabine Lintzen, Steph Poels Zanders, Miriam van Asten, Fabienne Loyens, Herma van den Heuvel, Ceciel van Doo-ren, Piet Stockmans en Peter Bremers. Open tijdens kantooruren.

... vindt in de expositieruimte van de Stichting Franciscusoor, Onderstestraat 29 in Houthem (Valkenburg), een tentoonstelling plaats met schilderijen van Piet Jaspers. De expositie duurt tot en met 19 juni en kan op werkdagen bezichtigd worden van 9-16 uur.

... wordt bij de NMB, Markt 16 in Geleen een expositie gehouden van zes grafici uit Sofia, Varna en Burgas (allen Bulgaarse kunstenaars). ...loopt bij Galerie Amarna, Rechtstraat 84 in Maastricht tot en met 11 juni een tentoonstelling van Ginny Bartholomé. Amarna is geopend van dinsdag tot en met vrijdag 11-18 uur, donderdag tot 21 uur en zaterdag 11-17 uur.

... is bij het ABP, Oude Linde 70 in Heerlen, morgen van 14-17 uur 'open dag'. De tentoonstelling vat schilderijen van Jacqueline van Dongen uit Maastricht en D66 installaties van Marcel Hermans in Amsterdam.

... exposeert in Galerie Fah, Broedersstraat 80 in Maastricht, morgen tot en met 30 juni de werken van stenaar David Pirotte. De galerie is geopend vrijdag tot en met zaterdag van 13-17 uur.

... zijn in Kasteel Strijthagen, gemeente Landgraaf, tot en met 24 juni werken te zien van Kerkraads kunstenaars, onder de titel 'Brons Lu Ivoo'. De expositie is georganiseerd door K.I.K. (Kunst in Kerkraal). Het kasteel is geopend op zaterdag van 19-22 uur, zaterdag van 11-17 uur.

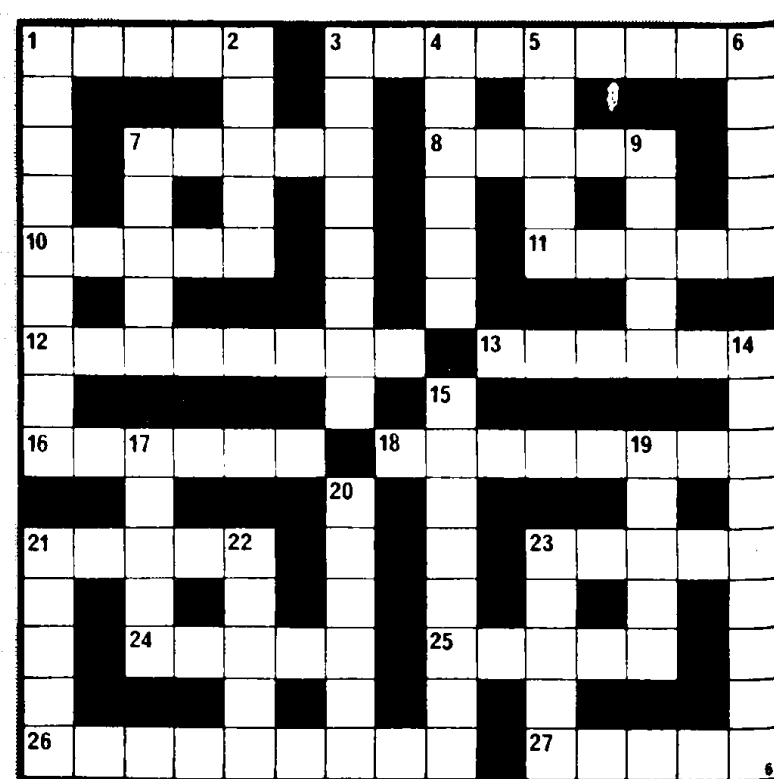
... toont de Maastrichtse beeldwerper Gijs van der Kley in de Dis, Tafelstraat 28 in Maastricht, vanaf vandaag tot en met 24 juni wandobjecten en tekeningen. De galerie is open woensdag tot en met zaterdag van 13-18 uur.

... vindt in Filmhuis Lumière, gaardenstraat 40b in Maastricht, vanavond om 19.30 uur de opening van de fototentoonstelling van Wil Peerboom in de Foyer van het Filmhuis.

Oplossing van gisteren

S P A B I G
L E E R E G E
O D E - V - O B
K A N G O E R O
I N - R O S - D
H O R S T
A L - E D E - L
S A N T A N D E
E P E - T - E V
M E R K D U E
L O G I N N

cryptogram

Horizontaal: 1. In deze plaats van volmaakt geluk voel ik me in het tegenovergestelde ervan! (5); 3. Snelheid van een dringend verzoek? (9); 7. Nestelt hij uitsluitend boven in de mast? (5); 10. Gebouw als standplaats voor een gids te water? (5); 11. Naar die ontvanger wordt geluisterd! (5); 12. In die grond verloopt de les traag (8); 13. Hoofddeksel dat een beetje slordig staat? (6); 16. Schuilplaats van iemand die terugkrabbelt? (6); 18. 't Is een riskante onderneming een toestel om te wegen kapot te maken! (8); 21. De tweede biedt plaats aan 150 vertegenwoordigers (5); 23. 't Kleine kind doet een slaapje (5); 24. De bestuurder krijgt geen thee, maar voelt wel nattigheid! (5); 25. Is er niets aan zich zo te geven? (5); 26. Vertrek in concertgebouwen waar men rijker probeert te worden? (9); 27. Zo te horen een ruime grasvlakte! (5).

Verticaal: 1. IJverig studerend om worden? (9); 2. Schoeisel waarvan de meeste wordt gelapt? (5); 3. Insect op onzichtbare kaart? (8); 4. Baal met beestjes van de vloer! (5); 7. Klomp van 'n tolk? (5); 9. Geef grond uitrusten (5); 14. Het klopt dat het kind spel is! (9); 15. Juist, een wapen draaglijk zijn! (8); 17. Gebruikt een vuurter die om spijkers met koppen te slaan (5); 19. Hierbij past uitleg! (5); 19. Het past uitleg! (5); 20. Boekje met punten en vergadering gaande houdt? (6); 22. Die heeft pit genoeg om verlichting in te ven! (5); 22. U komt in actie om onvrede krigen? (5); 23. Gehechtheid die een lang doet duren? (5).

exposities

'Lichttekens' bij Wunnik

SCHINVELD – In Galerie Wunnik, in de Eindstraat 58 in Schinveld, heeft morgen om 15.00 uur de opening plaats van een expositie met lichtplastieken van Coen Kaayk en schilderijen van Jos van Wunnik. De tentoonstelling duurt tot en met 30 juni en Galerie Wunnik is iedere zondag geopend van 14.00-18.00 uur.

Coen Kaayk werd in 1949 in Etten-Leur geboren en woont en werkt in Tiel. Hij maakt in zijn werk gebruik van een combinatie van twee betrekkelijk nieuwe materialen, polymethyl-methacrylaat in een massieve transparante vorm, en een polyester in vloeibare vorm. Door toevoeging van een katalysator krijgt de polyester een transparante uithardende. De lichtplastieken van Coen Kaayk zijn moderne vertalingen van zijn fascinatie voor het licht. In de transparante binnenruimte maakt het licht, gebroken in grensvlakken, als het ware zichzelf zichtbaar. De 'eierlijkheid' van licht, het laat zich niet omvormen als klei, steen of verf, verdraagt geen overbodigheid. Hoewel de platieken ruimtelijk zijn, roept ieder object bij frontale beschouwing een bijna grafisch teken op.

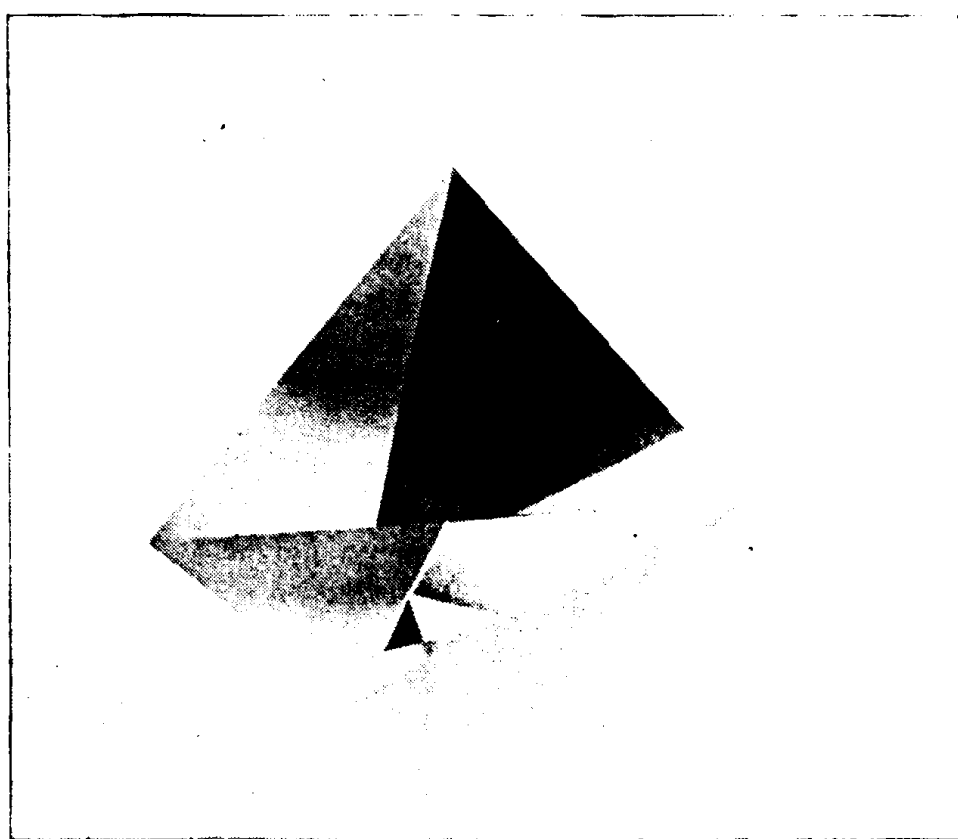
In de schilderijen van Jos van Wunnik wordt de illusie van ruimte en licht opgeroepen vanuit een donkere ondergrond. Bij deze expositie gaan de geschilderde tekens, waarin Wunnik licht en ruimtelijkheid suggereert, samen met de ruimtelijke lichtplastieken, waarin Kaayk tekens suggereert.

Schaalvormen en schilderijen

MAASTRICHT – Bij Galerie Anny van den Besselaar, Tafelstraat 6a in Maastricht, loopt tot en met 9 juni een expositie met werk van Aniek Peters en Karin Heeman. Peters toont schilderijen en Heeman porseleinen schaalvormen. De galerie is geopend van donderdag tot en met zondag 13.00-17.30 uur.

De in Echt wonende kunstenaar Aniek Peters maakt visueel zeer intense doeken met verticaal naast elkaar staande vlakken.

Die vlakken worden laag voor laag opgebouwd en de onderliggende lagen vormen samen met de later geschilderde vlakken de uiteindelijke kleuren. Het werk van Peters ademt de sfeer van mystieke verstildheid.

● Lichtplastieken van Coen Kaayk te zien bij Galerie Wunnik in Schinveld.

Karin Heeman exposeert met grote dun uitgevoerde porseleinen schaalvormen. Zij maakt geen gebruikskeramiek, maar presenteert de schaal als kunstvorm. Het gaat haar met name om de spanning van de lijn die de vorm bepaalt.

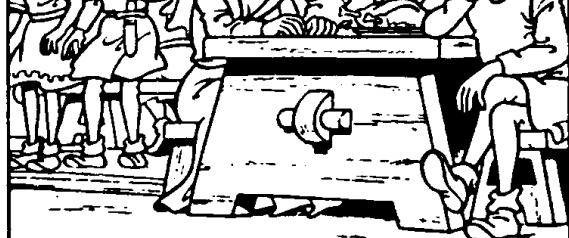
Hof van Oensel met werk van Crijns en Snijders

SCHIMMERT – In Galerie Hof van Oensel, Haagstraat 5 in Schimmert, vindt vanmiddag van 16.00-18.00 uur de opening plaats van een expositie met werk van Paulette Snijders-Bremen en To Crijns-Beckers. Pau-

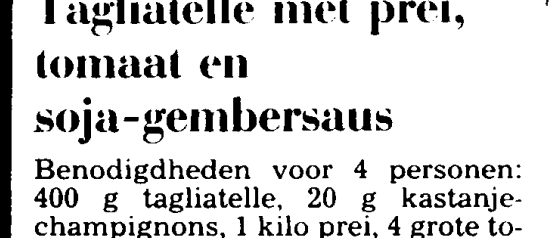
lette Snijders toont schilderijen en aquarellen en To Crijns laat keramische en bronzen beelden zien. De expositie kan bezichtigd worden tot en met 30 juni, de galerie is geopend van donderdag tot en met zondag 14.00-17.00 uur.

Paulette Snijders studeerde af in 1966 aan de Stadsakademie van Maastricht. Haar schilderijen zijn spiegels van de ziel. De werken van deze kunstenaar, ontstaan vanuit een chaos, worden herschapen tot een geordend esthetisch geheel. Uit toevalsstrukturen worden transparante, figuratieve elementen gecreëerd. De verbondenheid met het thema is duidelijk herkenbaar door soms heftig kleurgebruik, een andere keer zacht als aquarel. Een steeds terugkerend thema in haar werk is de vrouw met al haar mysteries. De keramische vormgeving – de driedimensionale kunstvorm – beantwoordt het meest aan de vrijheidsdrang en affiniteit met materiaal, van To Crijns-Beckers. In haar werk staat de mens altijd centraal. Het is als het ware de balans van een rijper mens, die tegenstellingen als leven en dood, liefde en eenzaamheid, macht en onmacht evalueert. De kunstenaar probeert ons hiermee een volwassen spiegelbeeld van herkenning voor te houden. Haar beelden zijn hol en in de ware zin des woords keramisch. Ze plooit de klei, laag over laag, van binnen naar buiten.

tazuur en tazijn

panda en de vroege troethaan

recept

Tagliatelle met prei, tomaat en soja-gembersaus

Benodigdheden voor 4 personen: 400 g tagliatelle, 20 g kastanje-champignons, 1 kilo prei, 4 grote tomaten (800 g), 4 el arachide-(pinda) olie, 2 tl versgeraspte gemberwortel, 2 tenen knoflook, 1/4 l groentebouillon, 4 el sojasaus, 4 el sherry, 1

scheutje tabasco, peper en zout. Laat champignons 15 minuten in lauw water wellen. Kook tagliatelle in iets gezouten water beetgaar. Maak prei schoon en snijd in stukken van 3 cm lengte. Snijd stukken prei overlans in dunne repen. Ontvel tomaten, halveer ze, verwijder zaad en sap en snijd ze tenslotte in blokjes. Verhit de arachide-olie in een grote braadpan of wok. De prei, gemberwortel en de uitgelekte en gehalveerde champignons samen

met een snufje zout in de olie roerbakken tot het beetgaar is. Voeg de tomatenblokjes samen met de uitgelekte tenen knoflook toe en laat deze kort meesmoren. Schep de groente uit de pan. Giet de bouillon in de pan en breng deze tot bijna aan de kook. Breng op smaak met sojasaus, sherry, peper en tabasco. Meng de bouillon met de tagliatelle en serveer vervolgens alles direct.

huub meijer

UITGEVERSMATTSCHAP

Limburgs Dagblad

Directie:

mr. F.A.M. van Hellemont

K.J. Verwer

Hoofdkantoor:

In de Cramer 37

6411 RS Heerlen

Telefoon:

Abonnementen 045-739881

Advertenties 045-739888

Piccolo-advertenties 045-719988

Fax:

Redactie 045-739864

Advertenties 045-739864

Algemeen 045-739864

Telex:

Redactie 56122

Banken:

ABN Bank Heerlen 57 75 35 935

Postbank 10 35 100

Rayonkantoren:

Brunssum 045-256363

Geleen 046-746868

Heerlen-Centrum 045-717719

Kerkrade 045-452932/455506

Maastricht 043-254477

Roermond 04750-18484

Sittard 046-515577

Valkenburg 04406-15046

Abonnementenprijs:

Bij vooruitbetaling te voldoen

per kwartaal f 79,00

per maand f 26,00

losse nummers f 1,50

Bfr. 29

Beinema probeert reclame op zondag toch tegen te houden

De betrouwbaarheid van het CDA in de coalitie

DEN HAAG - Het lijkt Marten Beinema opnieuw te lukken. Ondanks een meerderheid in de Tweede Kamer die voorstander is van de invoering van reclame op radio en tv op zondag, ziet hij er mogelijk toch weer kans toe om het tegen te houden. Zeker is het nog niet (de VVD heeft de sleutel in handen), maar hij lijkt het huzarenstukje toch weer te gaan uithalen.

De Tweede Kamer stemde deze week met ruime meerderheid voor een amendement waarbij de weg naar de zondagreclame wordt vrijgemaakt. Het verzet van het CDA leek eindelijk gebroken. Zeker gezien eerdere uitlatingen van de CDA-media-specialist Beinema, dat zijn fractie weliswaar tegen deze 'schenking van de zondagsrust' bleef, maar dat hij in z'n eentje de maatschappelijke ontwikkelingen niet kon tegenhouden.

Maar hij zag toch weer een mogelijkheid om als minderheid de wil aan de meerderheid op te leggen. Het amendement van de zondagsreclame maakt namelijk onderdeel uit van een wetsontwerp dat de komst van een legale Nederlandse commerciële zender mogelijk maakt. Nu de zondagsreclame daarin is ingebracht, heeft het CDA besloten tegen het wetsontwerp te stemmen.

En daarmee lijkt Beinema (want hij is het die de CDA-fractie iedere keer weer zo ver krijgt om zijn opvatting te steunen, ondanks het feit dat de CDA'ers er verder niet zo'n bezwaar meer tegen hebben) de 'zondagsschennis' opnieuw te kunnen tegenhouden. Want de VVD denkt er om heel andere redenen ook over tegen het wetsvoorstel te stemmen.

Furieus

Minister d'Ancona werd furieus. Openlijk trok ze de betrouwbaarheid van de coalitiepartner in twi-
fel. Was niet in het regeerakkoord afgesproken dat de komst

van commerciële televisie onder voorwaarden mogelijk gemaakt zou worden? En nu krabbelde het CDA toch weer terug.

Het CDA brengt daar tegenin dat de zondagreclame niet door het kabinet in het wetsvoorstel was gebracht, maar door de VVD met steun van PvdA en D66. Om die reden staat het het CDA volgens Beinema vrij om alsnog tegen het wetsvoorstel te stemmen.

De PvdA brengt daar weer tegenin dat over de zondagreclame niets in het regeerakkoord is geregeld, zodat dat een zogeheten 'vrije kwestie' is. Regeeringsfracties mogen dus zonder overleg met de coalitiepartner bepalen hoe ze over zo'n onderwerp zullen stemmen.

Het is de vraag of de harde aanpak van d'Ancona tactisch handig is. Door zich zo onomwonden over het CDA uit te laten, jaagt ze automatisch ook de CDA-bewindslieden tegen zich in het harnas. Als ze echter rustig had gewacht op een kabinetseraard over dit onderwerp, zou ze sterker hebben gestaan met de argumentatie dat het CDA zich distantieert van een kabinetsstandpunt.

Integriteit

In het verleden heeft het CDA zich in soortgelijke kwesties wel eens beroepen op de integriteit

• M. BEINEMA (CDA)
...tegen reclame op zondag...

van de coalitiepartner. Bij de euthanasie-wetgeving waar-
schuwde het CDA zijn toenmalige coalitiepartner VVD, niet te ver te gaan. Deelname aan de regering betekende volgens het

CDA toen dat de VVD niet telkens met wisselende meerderheden moest proberen haar zin door te drijven.

Die uitspraak van toen lijkt het CDA nu vergeten te zijn. Dat komt Beinema ook wel goed uit. Hij kan die vermaledijde maar onvermijdelijke zondagreclame

nog even tegenhouden. Niet voor eeuwig, dat weet hij zelf ook wel. In Trouw liet Beinema enige tijd geleden al weten zijn verzet te zullen opgeven, omdat hij dacht het niet langer te kunnen volhouden. Maar hij ziet nu toch weer een gaatje.

Het CDA zit al decennia lang in het centrum van de macht. Dat kun je de christen-democraten niet verwijten. Zij hebben die positie bij de gratie van de steeds wisselende regeringspartners PvdA en VVD, die elkaar bij voortdurend hebben uitgesloten van samenwerking. Zolang dat het geval is, zal het CDA een zwaar stempel op de macht in ons land blijven drukken.

Om die reden is het ook nog de vraag of de VVD haar verzet tegen het wetsvoorstel zal blijven volhouden. Weliswaar vindt de liberale mediaspecialist Dick Dees dat de voorwaarden voor de oprichting van een legale Nederlandse commerciële zender veel te stringent zijn en dat daardoor de kans dat het er ook werkelijk van komt, zeer gering is. Maar of de VVD-fractie hem zal volgen om dan ook maar tegen het wetsvoorstel te stemmen, is zeer de vraag.

Frustratie

De liberalen zijn nog lang niet vergeten hoe zij in het tweede kabinet-Lubbers door het CDA zijn gekleumd. De frustratie daarover zit de VVD'ers nog steeds zeer hoog. Zij moeten dinsdag, wanneer er over het wetsvoorstel wordt gestemd, de afweging maken of ze het CDA een hak willen zetten en voor het wetsvoorstel stemmen, of dat ze vasthouden aan het inhoudelijke argument dat dit wetsvoorstel eigenlijk niet veel voorstelt. Maar dan verspeelt de VVD ook de door haar gewenste zondagreclame. En of ze dat ervoor overheeft...

henri kruithof

Kan centraal akkoord de koppeling redden?

DEN HAAG - Meer creativiteit tonen. Met eigen ideeën komen en daar ook voor staan. Uitleggen waarom een bepaald voorstel werd gedaan, hoe vervelend dat ook kan uitpakken voor de betrokkenen. Dit waren enkele van de suggesties die binnen de PvdA na de catastrofale nederlaag bij de Statenverkiezingen in maart de ronde deden. Meer 'smoel' moest de sociaal-democratie redden.

De boodschap is in ieder geval bij één prominent PvdA-lid aangekomen: Frans Leijnse, vice-fractievoorzitter in de Tweede Kamer. In een stuk aan de partij, werkgevers, vakbonden en minister De Vries (sociale zaken) komt de sociaal-democraat met een 'grand design' om het land te redden.

Centraal akkoord (een bijna onder het stof verdwenen term), loonmatiging, lastenverlichting, behoud van koopkracht en meer werkgelegenheid. Met als bijkomend voordeel dat de koppeling tussen lonen en uitkeringen komende jaren onverkort te handhaven is. Bijna te mooi om waar te zijn.

Het 'recept-Leijnse' ziet er als volgt uit. De lonen moeten gematigd worden om schade aan de werkgelegenheid op termijn te voorkomen. Nu mikt het kabinet op koopkrachtbehoud. De lonen mogen niet meer stijgen dan de prijzen. Voor 1992 zit je dan op dik 3 procent. Hoe dwing je dat nu af, als je als kabinet, geen loonmaatregel wilt nemen? Door een afspraak te maken met werkgevers en vakbonden. Een centraal akkoord dus.

Nu moet er zowel voor werkgevers als vakbonden een voordeel aan een dergelijke overeenkomst zitten. De werkgevers houden in de ogen van Leijnse geld, dat zij anders aan hogere lonen en betere arbeidsvoorwaarden hadden moeten uitgeven, 'over'.

De werknemers zouden een belastingverlaging moeten krijgen van één procent. Die lastenverlichting zou alleen moeten gelden voor degenen met inkomens tot 43.000 gulden bruto. Men gaat er dus één procent in koopkracht op vooruit, als dank voor de bereidheid geen hoge looneisen te stellen.

Het geld dat de werkgevers aan de deal overhouden, zouden zij voor een deel moeten besteden aan werkgelegenheidsmaatregelen en scholing. Zo ontstaan

meer banen en kunnen er meer mensen aan de slag. Daardoor treedt een voorziene verslechtering van de verhouding tussen werkenden en niet-werkenden, de maatstaf voor handhaving van de koppeling tussen lonen en uitkeringen, niet op.

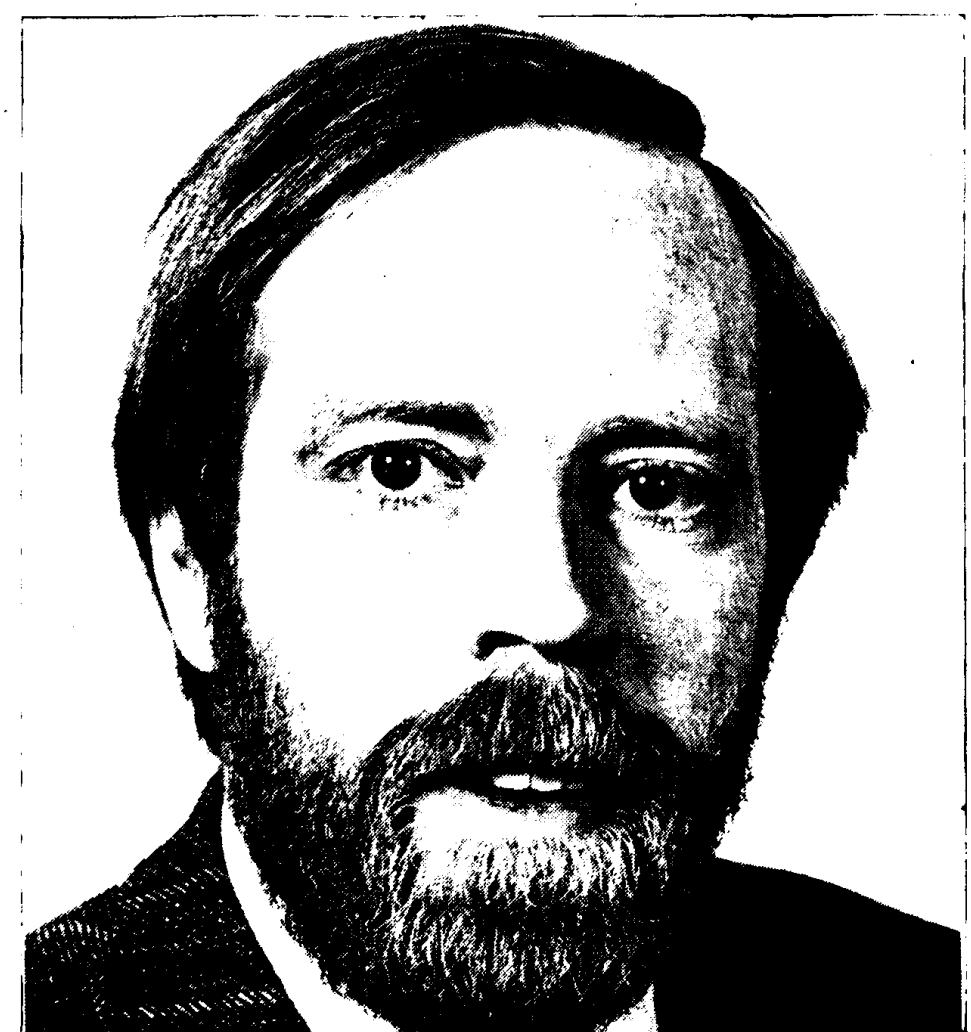
De koppeling is dus onverkort te handhaven. De gematigde loonsverhogingen betekenen bovendien dat de koppeling op termijn ook niet ontbatalbaar wordt. Daarnaast is er een koopkrachtvoordeel voor de uitkeringsstrekkers. Zij profiteren immers ook van de belastingverlaging van een procent.

Haken en ogen

Nu zit er een aantal haken en ogen aan het PvdA-plan. De tijd is niet rijp voor een centraal akkoord. Werkgevers en bonden voelen daar niets voor. Men wil per bedrijf of bedrijfstak de vrijheid hebben over lonen en arbeidsvoorwaarden te onderhandelen.

Verder dan het eind 1989 afgesloten gemeenschappelijk beleidskader (GBK) wil men niet gaan. Daarin werd weliswaar gepleit voor een beheerste loonontwikkeling, maar differentiatie in de sectoren moest mogelijk zijn. Voorts werden alleen oproepen over werkgelegenheid, scholing, beheersing van ziekteverzuim en arbeidsongeschiktheid geformuleerd.

Ten tweede is er het meerderdel van de belastingverlaging met een procent voor de lagere inkomensgroepen. Nog afgezien van de vraag wie dat moet betalen (Leijnse: de overheid via meer bezuinigingen of de hogere inkomensgroepen en bedrijven via belastingverhoging) betekent dit wel dat betrokkenen er een procent in koopkracht op vooruit gaan. En dat strookt niet met

• FRANS LEIJNSE (PvdA)
...centraal akkoord...

het kabinetsbeleid dat gericht is op koopkrachtbehoud voor iedereen.

Ten derde legt Leijnse nu al een bodem in de cao-onderhandelingen. De minimale looneis wordt zeker gelijk aan de inflatie. Dik drie procent dus. En dan hebben we het alleen over nieuw af te sluiten cao's voor 1992. Lopende cao's worden door de plannen Leijnse niet getroffen. Daar kan dus rustig meer uitbetaald blijven worden dan alleen het koopkrachtbehoud.

Vraag blijft verder hoe de besparingen die door het akkoord bij werkgevers zouden ontstaan, te becijferen zijn. Onduidelijk blijft ook welke garanties er zijn dat de werkgevers die besparingen inderdaad in werkgelegenheid en scholing steken. Zeker als de aan werknemers beloofde lastenverlichting misschien wel door

hen betaald moet worden via hogere lasten.

Ook al halen de voorstellen Leijnse het in de praktijk niet, de geest is wel uit de fles. De PvdA'er is namelijk niet de enige die door een aanpak op talrijke terreinen wil proberen evenzovele problemen in één klap op te lossen. Het kabinet zelf zit immers op dezelfde toer, getuige ook de mededelingen die minister De Vries (Sociale Zaken) deze week aan de Kamer deed over de koppeling tussen lonen en uitkeringen.

De Vries, en met hem het hele kabinet, redeneren als volgt. De verhouding tussen werkenden en niet-werkenden wordt slechter. Niet alleen in 1992 maar ook in de volgende jaren. Dat zou dus gevolgen moeten hebben voor de koppeling. Tenzij gericht te maatregelen ertoe kunnen leiden de verhouding tussen werkenden en niet-werkenden te verbeteren. Er is dus actie nodig op het front

van de werkgelegenheid. Die is driedelig. Ten eerste een voortgezette loonmatiging waarbij de lonen hoogstens met de inflatie mee zouden mogen stijgen. Percentages worden niet genoemd. Wel belooft het kabinet minimaal koopkrachtbehoud voor iedereen, te bereiken via lastenverlichting. Dan kunnen meteen de huidige ramingen dat de laagste inkomens er komend jaar 0,25 procent op achteruit gaan, omgebogen worden.

Ten tweede moeten werkgevers en vakbonden in de cao-onderhandelingen alle accent leggen op maatregelen die meer banen scheppen en scholing. Ten derde zijn er maatregelen nodig om de toename van ziekteverzuim en arbeidsongeschiktheid terug te dringen.

Slagen wij erin om op korte termijn zo'n 4000 mensen extra aan het werk te krijgen, dan wordt de verhouding tussen werkenden en niet-werkenden weer beter. En kan de koppeling tussen lonen en uitkeringen in 1992 overeind blijven. Aangezien de maatregelen bovendien over de jaren steeds meer effect hebben, is de koppeling ook gered voor 1993 en 1994.

Verantwoordelijk

Het verschil tussen Leijnse en het kabinet zit eigenlijk maar op twee punten. Gaat de PvdA'er uit van een algemeen akkoord, de bewindslieden mikken op overtuigen door argumenten, vrijwilligheid in plaats van dwang. Daarnaast zien De Vries en co niets in een koopkrachttoename van één procent die Leijnse in feite belooft. Een dergelijke vooruitgang zal op den duur de groei van het aantal banen afremmen en leiden tot meer werkloosheid. Niet doen dus.

Het kabinet doet echter nog iets. Men laat alle verantwoordelijkheid aan werkgevers en vakbonden. Het lot van de uitkeringsstrekkers ligt in hun handen. Is er voldoende loonmatiging, komen er genoeg extra banen en werkt men voldoende mee aan beperking van ziekteverzuim en arbeidsongeschiktheid, dan kunnen de uitkeringsstrekkers via de koppeling meeprofiteren van de welvaart. Anders gebeurt dat niet.

Leijnse daarentegen wil, als goed socialist, komen tot een algemeen verantwoordelijkheidsaandring via een akkoord. Vaderschap Staat die kindje werkever en kindje vakbond bij de hand neemt. Een weg die, gezien de maatschappelijke verhoudingen, achterhaald is. Misschien kan dat onderdeel van de plannen nog even worden bijgesteld.

Leijnse daarentegen wil, als goed socialist, komen tot een algemeen verantwoordelijkheidsaandring via een akkoord. Vaderschap Staat die kindje werkever en kindje vakbond bij de hand neemt. Een weg die, gezien de maatschappelijke verhoudingen, achterhaald is. Misschien kan dat onderdeel van de plannen nog even worden bijgesteld.

carel goseling

lezers schrijven

• New Kids

Wij wilden even reageren op het artikel over het concert van New Kids on the Block. Wij zijn naar het concert geweest en vonden het te gek. Zij hebben met hun concert de bomvolle Ahoy op de kop weten te zetten en dat kun je van menige groep niet zeggen. Bovendien konden wij ze boven ons eigen gegil uit wel horen en zongen ze erg goed live. Wij hebben de dag van ons leven gehad en die kunt u ons echt niet ont-nemen door zulke negatieve kritiek in de krant te plaatsen. En wij denken dat velen dit met ons eens zijn. We zijn ook van plan het volgende concert in Brussel te bezoeken.

HEERLEN

Twee trouwe New Kids on the Block-fans

• Cartoon

Tot mijn verdriet zag ik op de voorpagina van uw krant d.d. 16-5-'91 de cartoon, naar aanleiding van de berichtgeving over jongeren die met depressies kampen. Dat de redactie van een krant de beslissing neemt om een cartoon over een dergelijk ernstige zaak te plaatsen kan rondom onverantwoordelijk genoemd worden. Het degradeert de krant dan tot een zeer laag niveau. Onverantwoordelijk is het, omdat het vooroordeel van de massa omtrent deze ziekte hierdoor versterkt wordt, waardoor het de mensen die er aan lijden extra pijn en verdriet zal bezorgen. Juist begrip voor en echt luisteren naar elkaar zou veel onnodig lijden kunnen voorkomen. Het kan er misschien zelfs voor zorgen dat de ziekte minder vaak voor zou komen.

Hopelijk zal een deel van de jongeren die reeds aan depressies lijden daarvan afgeholpen kunnen worden door bekwaame hulpverleners. Met een deel ervan zal het waarschijnlijk minder goed aflopen. Helaas zullen uitspraken zoals bij deze cartoon, bijdragen tot deze slechte afloop.

HEERLEN

Mevr. V. Koë-Ek

• Baron

Ontwikkeld uit een hazeslaapje en nippend aan een welvaartsbiertje las ik in het Limburgs Dagblad van 7 mei 1991 de ontboezeming van baron Von Mülheim-Rechberg. „Duitse aandelen ondergang Bismarck groter dan Engelse”. Als de geachte baron dit voor het Historisch Genootschap van Affenters verkondigd heeft (en aan de berichtgeving in het Limburgs Dagblad twijfel ik niet, verkoopt hij onzin. Als de Bismarck wat betreft de oorlogsvoering, zich hield aan Hitler's Weisung nr. 1 „Die Kriegsmarine führt Handelskrieg mit dem Schwerpunkt gegen England”, was het geen oorlogsschip maar een kaper. Hoewel in juli 1937 nog een aanvullend vlootverdrag met Engeland werd gesloten, hetgeen de grootte en de kanonsbepanning aan maxima bond, was Hitler net zo min van plan zich aan afspraken met Engeland als aan welke andere ook te houden. Vandaar de hoofdbepanning welke uit 8 kanonnen van 38 cm. bestond. Als de baron verklaart dat de Bismarck enkel met Britse oorlogsschepen strijd gevoerd heeft, is dat niet hun verdienste, doch dat ze niet verder kwam dan 630 mijl van Brest. Toen was de kaper reeds onbestuurbaar! Het Duitse aandeel was 60 procent, het Engelse 40 procent. Wie de kaper naar de zeebodem gedirigeerd heeft, daarover bestaat geen enkele twijfel. Na de woorden van Sir Winston Churchill „Brenge de Bismarck tot zinken”, namen slagschepen, slagkruisers, vliegdekschepen enzovoorts deel aan de „spannendste nacht uit het leven van de baron”!

Slagschepen: Kleine bloemlezing: King George V, Hood en Prince of Wales. Slagkruisers: Renown, Repulse, Ramilles, Rodney, Waveney. Vliegdekschepen: Ark Royal en Victorious; plus 10 lichte kruisers waaronder Sheffield, Birmingham, Neptune etc. Dat vanaf de Bismarck nog gevuurd werd, terwijl de bemanning tot aan de knieën in het ijskoude water stond, is toch geen aandeel in de ondergang. Op de Frankfurter Buchmesse presenteerde de baron zijn hierziene druk van zijn boek. Hopelijk komt er nog een herziening!

NIEUWENHAGEN Hub Smeets

J. Jacobs

• Hollandianen

Met verwijzing naar het artikel „Hollandianen in Nederland” van de heer Herman Vuijsje in uw blad van 13 mei j.l. zou daar aan het volgende kunnen worden toegevoegd: Dan zijn de Nederlanders, die in Hollandia (het voormalige Nederlands Nieuw-Guinea) zijn geboren, daar wellicht ook blij mee.

GELEEN

E.C. Pieroulle

• BTW

Ik vraag me af of de correspondent in Luxemburg die het artikel in het Limburgs Dagblad van 13 mei '91 op pagina 1 over het op handen zijnde EG-akkoord over het BTW-tarief schreef, heeft zitten te slapen of hebben de EG-ministers van financiën geen enkel benul van concurrentiestrijd, met andere woorden fundamentele economische principes?

In de laatste alinea van het artikel staat namelijk dat de ministers van financiën er van uit gaan dat de landen met een zeer hoog tarief (21 tot 25 procent) zoals Denemarken, Griekenland en Ierland op den duur vanzelf omhoog zullen gaan om niet achterop te raken in de concurrentiestrijd met andere lidstaten. Dit is volgens mij volslagen nonsens. De concurrentiepositie van de landen met een hoog BTW-tarief zal verbeteren ten opzichte van de huidige situatie als de overige lidstaten hun tarief naar een minimum van 16 procent moeten verhogen.

Het verschil tussen de tarieven van de landen onderling wordt immers kleiner door het invoeren van een minimumtarief, er is dus geen enkele reden aanwezig voor landen met een hoog tarief om dit te verlagen. Er is zelfs ruimte om het reeds hoge tarief verder te verhogen zonder aantasting van de concurrentiepositie ten opzichte van de landen met een veel lager tarief. Of de correspondent of de ministers van financiën kunnen misschien beter hun eerste economieboek van de HBS nog maar eens van zolder halen.

SIMPVELD

J. Baggen

In deze rubriek neemt de redactie brieven van lezers op. De redactie hoeft het niet eens te zijn met de inhoud. De brieven dienen betrekking te hebben op publicaties in deze krant en moeten kort en zo mogelijk zijn. Te lange brieven worden ingekort of geretourneerd. Een ingezonden brief moet voorzien zijn van naam, adres en telefoonnummer. Brieven en/of oproepen tot acties of aanzetten tot geweld of andere onwettige daden, worden niet geplaatst. Datzelfde geldt ook voor brieven met onwettig gebruik van beledigingen. Anonieme brieven worden evenmin geplaatst.

• Onkerkelijk

Vijfenvertig jaar geleden zei een kapelaan zijn kerkelijke lezing en gezag niet meer te erkennen, waarop hij zei dat ik nog minstens dan een beest was. Daarna heb ik mij gewapend tegen allerlei geestelijke en politieke betwistingen. Ik draag mijn eigen verstand, voeding, leef naar eer en gewoonten en sta pal voor de democratie. Er zijn miljoenen Nederlanders die zo leven en denken. Daar behoef niemand neerbukking of betutteling over te doen en het worden er steeds meer. Gaarna zie ik gelijkgerechten met hun persoonlijke en geestelijke kwaliteiten tot verantwoordelijkheid en hoog gekwalificeerde positieve mensen. Proficiat, mensen!

HEERLEN

H. Kistner

• Ongevoelig

In de oorlog was het toch zo dat onze gevluchte landgenoten van uit Canada via de radio riepen: „Landgenoten in Nederland! houdt moed, ook al wordt u door de vijand onmenselijk behandeld. Wij voelen ons toch in de steek gelaten.” En nu zijn er van die moedige getrouwen die zich of gehandicapt zijn. Maar waar vraagt er nog naar wat er vroeger was. Die mensen kunnen toch alleen maar denken dat ze in de toekomst in de steek worden gelaten. Weer anderen zeggen wij nog van geluk kunnen spreken dat we in een rechtsstaat leven, want in een dictatuur, zoals bij voorbeeld onder Hitler, gingen wij zogenaamd naar een sanatorium of op Kur; en na een paar weken kreeg de familie bericht dat hij of zij aan een hartinfarct was overleden. U begrijpt wel geachte toekomstige benadeelde dat het nog erger kan!

VAALS

J. Jacobs

• Hollandianen

Met verwijzing naar het artikel „Hollandianen in Nederland” van de heer Herman Vuijsje in uw blad van 13 mei j.l. zou daar aan het volgende kunnen worden toegevoegd: Dan zijn de Nederlanders, die in Hollandia (het voormalige Nederlands Nieuw-Guinea) zijn geboren, daar wellicht ook blij mee.

GELEEN

E.C. Pieroulle

• BTW

Ik vraag me af of de correspondent in Luxemburg die het artikel in het Limburgs Dagblad van 13 mei '91 op pagina 1 over het op handen zijnde EG-akkoord over het BTW-tarief schreef, heeft zitten te slapen of hebben de EG-ministers van financiën geen enkel benul van concurrentiestrijd, met andere woorden fundamentele economische principes?

In de laatste alinea van het artikel staat namelijk dat de ministers van financiën er van uit gaan dat de landen met een zeer hoog tarief (21 tot 25 procent) zoals Denemarken, Griekenland en Ierland op den duur vanzelf omhoog zullen gaan om niet achterop te raken in de concurrentiestrijd met andere lidstaten. Dit is volgens mij volslagen nonsens. De concurrentiepositie van de landen met een hoog BTW-tarief zal verbeteren ten opzichte van de huidige situatie als de overige lidstaten hun tarief naar een minimum van 16 procent moeten verhogen.

Het verschil tussen de tarieven van de landen onderling wordt immers kleiner door het invoeren van een minimumtarief, er is dus geen enkele reden aanwezig voor landen met een hoog tarief om dit te verlagen. Er is zelfs ruimte om het reeds hoge tarief verder te verhogen zonder aantasting van de concurrentiepositie ten opzichte van de landen met een veel lager tarief. Of de correspondent of de ministers van financiën kunnen misschien beter hun eerste economieboek van de HBS nog maar eens van zolder halen.

HOENSBROEK L.E.H. Hendrix

Betrekkingen tussen Den Haag en Paramaribo op dieptepunt

Oude partijen Suriname vragen nieuw mandaat

Van onze correspondent

PARAMARIBO – Over één ding zijn alle politieke partijen het eens: Suriname is niet meer wat het geweest is. Het land bevindt zich in moreel sociaal en economisch opzicht in een vrije val. Over de oplossing – en met name een eventueel vergaande samenwerking met Nederland – wordt echter heel verschillend gedacht.

Vandaag mag het Surinaamse electoraat bepalen welke partij het bestuur moet leiden. Naast een nieuw parlement wordt er ook gekozen voor de ressortraden, een soort gemeenteraden. De verkiezingen zijn uitgeschreven door het zakkend kabinet Kraag/Wijdenbosch op 24 december van het vorig jaar toen het leger naar huis werd geleid.

Alsdien is in Den Haag het besef gegroeid dat de relatie Nederland-Suriname gebaat is bij een versterkt associatieverdrag. In februari van de Broek (Buitenlandse Zaken), Hirsch Ballin (Justitie), Frank (Ontwikkelingssamenwerking) en premier Lubbers ideeën daartoe hadden ontwikkeld. Gemeenebest-plan exclusief als doelstelling in hun programma's.

Sinds de staatsgreep op Kerstavond en de komst van het door de NDP gedomineerde zakenkabinet zijn de betrekkingen tussen Den Haag en Paramaribo tot een dieptepunt gedaald. Geruchten over Nederlandse militaire interventie, de wederzijdse uitwijzing van diplomaten en de arrestatie in Amsterdam van de speciale gezant van Bouterse, Henk Herrenberg, onderstrepen dat. Veel Surinamers blijven desondanks hun hoop op Nederland vasthouden omdat ze vermoeden dat alleen Den Haag ze uit hun 'penarie' kan halen.

deeld gereageerd op de Nederlandse ideeën. Legerleider Bouterse en de aan hem gelieerde NDP-voorman en huidige vice-president, Jules Wijdenbosch, zijn fel tegen. Zij zien in het plan een poging tot rekolonisatie.

Het Nieuw Front (NF, de oude partijen NPS, VHP, KPTI en de Vakbondspartij SPA) is positiever maar durft zich er niet volledig achter te scharen. In het verkiezingsprogramma wordt bij voorbeeld niet gerept over samenwerking op gebied van justitie en defensie en dat zijn juist die gebieden waarvoor Bouterse en de NDP het meest bevreemd zijn. Slechts het in maart opgerichte Democratisch Alternatief '91 (DA '91), een bundeling van vier partijen, en de splinterpartij PSV hebben het Gemeenebest-plan exclusief als doelstelling in hun programma's.

Sinds de staatsgreep op Kerstavond en de komst van het door de NDP gedomineerde zakenkabinet zijn de betrekkingen tussen Den Haag en Paramaribo tot een dieptepunt gedaald. Geruchten over Nederlandse militaire interventie, de wederzijdse uitwijzing van diplomaten en de arrestatie in Amsterdam van de speciale gezant van Bouterse, Henk Herrenberg, onderstrepen dat. Veel Surinamers blijven desondanks hun hoop op Nederland vasthouden omdat ze vermoeden dat alleen Den Haag ze uit hun 'penarie' kan halen.

Zelfverzekerd

In de aanloop naar de verkiezingsdag toonden de politieke leiders zich zonder uitzondering zelfverzekerd. De ene voorspelling is nog rooskleuriger dan de andere. Van

● Desi Bouterse ziet niets in het zogenaamde Gemeenebest-plan. Hij noemt de Nederlandse ideeën een poging tot rekolonisatie.

de 51 zetels in de Nationale Assemblée claimt NF-leider Jager-nath Lachmon er 45. NDP-voorman Wijdenbosch verwacht er 26. En DA '91-lijsttrekker Winston Jessurun houdt het op 15 zetels voor zijn partij. En dan zijn er nog vijf kleinere partijen die naar de kiezersgunst dingen.

Betrouwbare opiniepeilingen zijn niet voorhanden. Maar het lijkt twijfelachtig dat het Nieuw Front eenzelfde victorie zal behalen als in 1987. Toen kozen de Surinamers na zeven jaar militair bewind massaal voor de oude partijen die in 1980 bij een staatsgreep opzij waren gezet. En Bouterse NDP bleef op een magere drie zetels steken waarvan er slechts één in het dis-

trict Paramaribo werd behaald.

Inmiddels lijkt het vertrouwen van de Surinaamse bevolking in de oude leiders Arron (NPS), Lachmon (VHP) en Soemita (KPTI) sterk gedaald. De wrovel over de macht van de aan de VHP gelieerde Hindoestaanse handels-elite is groot. En de ondemocratische partijstructuren is veel jongeren een doorn in het oog. Daarnaast wordt het de Front-leiders kwalijk genomen dat men – ondanks het massale mandaat van de kiezers – de macht van het leger niet heeft kunnen terugdringen.

Toch twijfelt niemand er aan dat het NF als grootste partij uit de bus zal komen. Vooral bij de oude-

President

Als de Nieuw Front-partijcombinatie de verkiezingen inderdaad

● JAGERNATH LACHMON (NF)
...claimt 45 van de 51 zetels...

● JULES WIJDENBOSCH (NDP)
...vergaande bestellingen...

wint met een tweede meerderheid, zal oud-minister Ronald Venetiaan door het parlement gekozen worden tot president van Suriname. Dit heeft Frontleider Arron bekendgemaakt tijdens de laatste verkiezingsbijeenkomst van Nieuw Front.

Venetiaan (54) komt net als Arron uit de gelederen van de Nationale Partij Suriname (NPS). Hij was minister van Onderwijs tot de legercoup in '80 en leidde dit ministerie weer nadat het Front in '87 de verkiezingen won van Bouterse's NDP.

De nieuwe vice-president zal worden aangewezen door Lachmon's VHP. Daar vindt men het parlementair onjuist om een naam te noemen voor de verkiezingen, waarmee de eerste onenigheid tussen de Front-partners weer is gebleven. De NDP van Bouterse schoof Kraag en Wijdenbosch van het zittende interim-kabinet naar voren als president en vice-president.

Lachmon heeft gezegd parlementsvoorzitter te willen blijven. Soemita blijft met zijn belaste verleden – hij heeft wegens corruptie een gevangenisstraf uitgezeten – liever op de achtergrond. Arron en Derby hadden beiden op voorhand al verklaard geen minister of president te willen worden.

Als een tweede meerderheid uitblijft moet een coalitiegehoort worden gezocht, waarbij DA '91 de enig geschikte partner lijkt omdat het Front samenwerking met de NDP heeft verworpen. DA '91 heeft reeds te kennen gegeven daaraan harde voorwaarden te willen verbinden. Vooral het door haar geëiste vertrek van Lachmon als parlementsvoorzitter zou tot harde confrontaties leiden.

De winnaar van de verkiezingen wacht een Hercules taak. De problemen in Suriname zijn immens. De vrede tussen Brunswijks junglecommando en Bouterse lijkt weliswaar getekend, maar nog tienduizend bosnegers, wond in Frans Guyana wachten op remigratie. De schatkist is leeg, de drugshandel neemt steeds grotere vormen aan en sinds de coup van 1980 is een generatie opgegroeid die ziet dat zwarte handel en zelfs moord vaak onbestraft blijven. Het moreel van het Surinaamse volk is op drift geraakt. Met het leger terug in de kazernes lijkt dan ook slechts een voorwaarde geschapen om tot verbetering van de situatie te komen. Als een panacee moet het niet beschouwd worden. Het leger is daarvoor te stevig in de maatschappij verankerd. Deelname aan de verkiezing vormt daar slechts een onderdeel van.

Beslissingen

Sinds de installatie van het zakenkabinet in januari heeft NDP-vice-president Wijdenbosch vergaande beslissingen genomen. Zowel in de diplomatie (onder andere in Den Haag en Washington) als in het genationaliseerde bedrijfsleven zijn tientallen NDP-mensen naar voren geschoven. Zo werd begin mei op duistere gronden de directeur van het garnalenbedrijf SAIL naar huis gestuurd.

Uiteraard is in deze vijf maanden het belang van het NDP individu niet uit het oog verloren. Zo kreeg vice-president Wijdenbosch onlangs op zijn verjaardag van 'vrij vrienden' een douceurde en vijf vrienden van ruim een miljoen Surinaamse gulden. Het kwaad heeft in Suriname wortel geschoten.

Willem Vermeend, PvdA-Kamerlid en hoogleraar Rijksuniversiteit Limburg:

'Schoner milieu is de sleutel tot meer werk'

● WILLEM VERMEEND

...milieukennis belangrijk exportartikel...

ring een campagne op touw zetten om buitenlandse bedrijven aan te trekken met milieuvriendelijke produktiemethoden. Nederland kan zich ontwikkelen als centrum van milieutechnologie, als het zich uitsluitend richt op bedrijven met een topniveau aan milieutechnische kennis. „Je gaat de wereld af op zoek naar dat soort ondernemingen en probeert ze hier te krijgen. Als lokaal heb je het stimulerende regeringsbeleid om het milieu tot peiler van de economie te maken. Wijzig het belastingssys-

teem zodanig, dat het aantrekkelijk is voor bedrijven die milieukennis meenemen. We moeten andere landen in dit opzicht voor zijn, die hebben het nog niet ontdekt, dus dan heb je een voor-sprong.”

'Provinciaal'

In zijn kamer op het Binnenhof laat Vermeend zijn wetsvoorstel zien voor een belastingvriendelijke benadering van dit soort bui-

tenlandse bedrijven. „Belgie heeft nu een aantrekkelijke belastingregeling voor bedrijven die hun coördinatiecentrum in dat land vestigen. Daarmee versterkt het zijn concurrentiepositie binnen Europa. Ook het belastingvriendelijke Ierland trekt veel ondernemingen aan. In Nederland denken we gewoon nog steeds te provinciaal. Sommigen vergelijken het met een marathon, maar dan wil ik die af hebben voordat de anderen beginnen,” zegt hij lachend. Vermeend waarschuwt dat het fi-

nanciele draagvlak voor de sociale zekerheden in gevaar komt, als de Nederlandse regering nu onvolledig doet op de concurrentieslag inspeelt. Dit in tegenstelling met zijn partijgenoot staatssecretaris E. Ter Veld, die steeds verzekert dat het hoge niveau van de Nederlandse sociale voorzieningen gegarandeerd is binnen het open Europa na '92.

Vermeend: „Het behoud van de goede sociale zekerheid zal sterk afhankelijk zijn van de manier waarop Nederland binnen het Europa zonder grenzen zijn brood gaat verdienen. Als ons land de komende jaren zijn welvaart en werkgelegenheid op peil wil houden, moet de regering ook een beleid voeren om milieuvriendelijke bedrijven uit het buitenland te lokken.”

Belastingstelsel

De sociaal-democraat Vermeend wijst een scenario af waarbij Nederland zijn hoge niveau aan sociale zekerheden zal moeten opgeven. Die moeten behouden blijven in een rijk land als Nederland, zegt hij. Het probleem van ons land is dat het belastingstelsel niet goed is, belastingen en premies drukken te zwaar op de factor arbeid. Hij berijdt hiermee een stokpaardje van de ondernemers, stelt ook duidelijk de vaak efficiëntere aanpak van het bedrijfsleven als voorbeeld voor het logge, te trage overheidsapparaat.

Vermeend: „Het verschil tussen bruto en netto loon is te groot. Als een werkgever zijn werknemer één gulden opslag wil geven, kost hem dat twee gulden vijftig aan loonkosten. Terwijl we het met onze handel en dienstverlening juist moeten hebben van arbeid.”

De lasten voor de werkgever moeten omlaag door de premies en belastingen op arbeid te verminderen. Voor de werknemer kan de loon- en inkomstenbelasting naar beneden of, een andere mogelijkheid, het arbeidskostenforfait wordt verruimd. Kortom, als de lastendruk op arbeid lager wordt, versterkt Nederland zijn concurrentiepositie. Vermeend: „Dat schept extra werkgelegenheid. Het Centraal Planbureau heeft bevestigd dat dergelijke maatregelen vele tienduizenden arbeidsplaatsen opleveren. De werknemer houdt netto meer over van zijn bruto loon, terwijl de werkgever minder belasting betaalt.”

Maar dat geld moet wel ergens vandaan komen, legt Vermeend uit. „Mijn voorstel is fabrikanten

aan te pakken, die milieu-onvriendelijke produktiemethoden gebruiken. Daarnaast moet ook de consument meer gaan betalen als hij milieuvriendelijke producten koopt. De samenleving moet per slot van rekening ook weer kosten maken om de schade aan het milieu te herstellen. Dit plan werkt optimaal als we de opbrengst van deze belastingen onmiddellijk gebruiken om de lastendruk op arbeid te verlichten, wat dan weer een direct effect heeft op de werkgelegenheid.”

Heffingen

De hoogleraar wil beginnen met aanpassingen van de bestaande belastingwetgeving. Bij voorbeeld door milieuvriendelijke producten naar een hoger btw-tarief te verschuiven en een progressieve belasting op waterverbruik om verspilling tegen te gaan. Daarnaast is aanvullende wetgeving geboden door milieuheffingen: op afval, en op milieubelastende producten zoals stikstof in mest en bestrijdingsmiddelen, verder op milieu-onvriendelijk bodembebruik. Ook kan geleidelijk een algemene energiebelasting worden ingevoerd.

Ideeen overigens, die ook door Groen Links al eerder zijn geopperd in de vorm van een algemene ecologische belasting. Nieuw is Vermeend's voorstel voor de aanwending van deze inkomsten. „Het gaat hier om een miljardenoperatie. De extra opbrengst van deze milieubelastingen moet de overheid gebruiken voor een lastenverlichting op de factor arbeid. Dan moet je er wel rekening mee houden dat de inkomsten door de staat op langere termijn minder worden, doordat de mensen zich milieuvriendelijker gaan gedragen. Daar staat dan tegenover dat er steeds meer milieuheffingen

kunnen worden ingevoerd. De arbeidskosten voor de ondernemer zijn immers verlaagd.”

De vraag is dan of de extra opbrengst van deze heffingen voldoende is om structureel de premies en belastingen op loon te verlagen. Vermeend: „Inderdaad, je kan niet gelijk enorme bedragen gaan heffen op die produkten en produktiemethoden, dan verwerk je de concurrentiepositie van die bedrijven. Radicale scenario's werken niet. Ik zie het als een vliegvel, dat je aanzwempelt. Je behoudt werk en schept extra werk, het moet geleidelijk aan.”

Universiteit

Nederland kan volgens hem op milieugebied voorop lopen. „We zijn een klein landje, met kwetsbare watervoorzieningen, veel mensen op een kleine oppervlakte. Dus vanuit onszelf moeten we al veel doen aan het milieu.” Om dit te ondersteunen kan de regering een Europese universiteit voor milieuvraagstukken in Nederland oprichten.

„Daarin moet dan alles wat met het milieu te maken heeft worden ondergebracht. Milieu-economie, fiscale heffingen, juridische zaken betreffende het milieu, de internationale aspecten ervan.” Dan moet Nederland een stevige commerciële universiteit opzetten, gesteund door overheid, werkgevers- en werknemersorganisaties. Vermeend: „Dat heeft natuurlijk een enorme uitstraling naar Europa. Dat trekt dan weer de buitenlandse bedrijven aan die we zoeken.”

„Wat is er nou mooier dan je economische positie te versterken via het milieu? Daar wil iedereen toch aan meewerken.”

elly wempe

(ADVERTENTIE)

UKi

's avonds theologie studeren

- * avondopleiding (ma- en di-avond)
- * richtingen: katechese en pastoraat
- * lesbevoegdheid/pastorale bekwaming
- * MO-tweede graads en -eerste graads
- * selectie uit college-aanbod mogelijk

Theologisch-Katechetisch Instituut

OPEN DAG: donderdag 30 mei a.s.
Ollimolenstraat 60, Heerlen
15.00-21.30 uur

Bel voor informatiebrochure: 045-718520

TKI - de eigentijdse theologie-opleiding

piccolo's
In de Cramer 37, Heerlen
Postbus 3100, 6401 DP Heerlen
Postgiro: 1035100
Bank: ABN 57.75.35.935
Fax: 045-739364

Piccolo's
Over 1 kolom, in kleine letters met één woord in hoofdletters. Minimumhoogte: 10 millimeter. Prijs per millimeter hoogte: f 1,20.
Afwijkende tarieven voor rubrieken: Proficiat en Vermist: f 1,00 per mm. Onroerend Goed en Bedrijven Transacties f 1,60 per mm.

Reuzepiccolo's
Over 1 of 2 kolommen, in 4 mogelijke lettergrootten met minimaal één woord in grotere letter (14-punts). Minimumhoogte: 10 millimeter. Foto's, logo's en illustraties zijn mogelijk. Prijs per millimeter hoogte per kolom: f 1,60.
Advertenties onder nummer: f 7,50.
Bewijsnummers op aanvraag: f 4,75.

Prijzen exclusief 6% BTW. Betaling contant of met de acceptgirokaart die u wordt toegezonden.
Enkele rubrieken UITSLUITEND a contant en met legitimatie.

Telefonisch opgeven
045-719966

Maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Opgave - in de regel - tot 12.00 uur daags voor plaatsing.

Schriftelijk opgeven
Opgave via de 1e post daags voor plaatsing.

Persoonlijk opgeven
Via de balie van onze kantoren maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Voor plaatsing op zaterdag en maandag geldt donderdag 17.00 uur.

Wij kunnen geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard ook, ontstaan door niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties.

Het Limburgs Dagblad wordt dagelijks gelezen door meer dan 250.000 personen van 15 jaar en ouder.
(Bron: Cebuco Summo Scanner)

Vermist/Gevonden
Vermist: sinds 15 mei omg. BRUNSSUM, zwart/witte kaler, genaamd Rocky, kenmerken: zwarte staart, 4 witte poten, zwart puntje op de neus. Tel. 045-258764

Met een PICCOLO in het Limburgs Dagblad raakt u uw oude spullen 't snelst kwijt. Piccolo's doen vaak te veel, zwart puntje op de neus. Tel. 045-258764

Mededelingen
Vanaf 1 juni Orthodontie praktijk
Kastelstr. 44, Neerharen-Lanaken B, tel. 09-3211718500

Personeel aangeboden
Voor een goedkoop en goed MILIEU-ADVIES. Bel: 045-714627.

Wat VERKOPEN? Adviseer via: 045-719966.

Personeel gevraagd

Bouwwerk personeel

Metselaars, betontimmerlieden en ijzervlechts
gevraagd voor Duitsland.
Hoog loon en goede sociale voorzieningen.
Melden bij Dhr. J. Nijling. Tel. 046-338441

SVB Ermaha Bouw
vraagt ervaren timmerlieden betontimmerlieden en ijzervlechts. Bij voorkeur in ploegverband voor diverse projecten in geheel Nederland, ook Limburg. Geen bouwervaring, onnodig te solliciteren. Tel. 076-202087 (Jhr. v. Vliet) of 01806-11923 (Dhr. v. Vliet), tussen 19.00 en 22.00 uur en gedurende kantooruren: 010-4045446.

Wol Europabouw vraagt voor Duitsland BETONTIMMERLIEDEN en leerling betontimmerlieden. Tel. 04499-4479 va. dinsdag-morgen 045-214500.

Chauffeurs
City Tax ☎ 045-424242
Gevraagd enkele energieke, nette full-time of part-time taxichauffeurs, evt. WAO-ers. Persoonlijk aanmelden na tel. afspraak.

Taxichauffeurs
full-time en part-time.
Groepsvervoerchauffeurs
part-time met groot of kleinrijbewijs. Pers. aanmelden: BREKO, Akerstraat Noord 132, Hoensbroek.

Transportbedrijf Coumans Nuth B.V. zoekt:
Internationale chauffeurs
voor het rijden met trekker-opleggercombinatie naar Duitsland. (meerdere ritten).
Chauffeurs met enige ervaring krijgen de voorkeur. Voor meer informatie en sollicitaties kunt u contact opnemen met René Coumans, tel. 045-243100.

Fa. Hanneman te Kerkrade, tel. 045-2666, zoekt op korte termijn een ervaren BUSCHAUFFEUR met groot rijbewijs. Aanmelden na tel. afspraak.

Horeca personeel

Restaurant/grill La Griotte,
Kampstr. 37, Schaesberg, vraagt
Zelfstandig werkend kok m/v
Leerling kok m/v
Horecamedewerker m/v
Pers. aanmelden na tel. afspraak: 045-322069.

Wij zoeken op korte termijn een full-time en een part-time
Restaurantkelder (m/v)
Prettige werkster geboden.
Restaurant Belge
Rijkszw. 20, Gulpen. Tel. 04450-1414.

Gustaaf Scandinavisch Restaurants
zoekt voor spoedige indiensttreding:

* Kok en keukenhulp
* Afwasser M/V
* Poetshulp M/V

Ook vakantiekrachten voor in de keuken.
Telefonisch reageren en vragen naar Dhr. de Bruin.
045-443711.

Horeca personeel

Restaurant/grill La Griotte,
Kampstr. 37, Schaesberg, vraagt
Zelfstandig werkend kok m/v
Leerling kok m/v
Horecamedewerker m/v
Pers. aanmelden na tel. afspraak: 045-322069.

Wij zoeken op korte termijn een full-time en een part-time
Restaurantkelder (m/v)
Prettige werkster geboden.
Restaurant Belge
Rijkszw. 20, Gulpen. Tel. 04450-1414.

Gustaaf Scandinavisch Restaurants
zoekt voor spoedige indiensttreding:

* Kok en keukenhulp
* Afwasser M/V
* Poetshulp M/V

Ook vakantiekrachten voor in de keuken.
Telefonisch reageren en vragen naar Dhr. de Bruin.
045-443711.

Horeca personeel

Restaurant/grill La Griotte,
Kampstr. 37, Schaesberg, vraagt
Zelfstandig werkend kok m/v
Leerling kok m/v
Horecamedewerker m/v
Pers. aanmelden na tel. afspraak: 045-322069.

Wij zoeken op korte termijn een full-time en een part-time
Restaurantkelder (m/v)
Prettige werkster geboden.
Restaurant Belge
Rijkszw. 20, Gulpen. Tel. 04450-1414.

Gustaaf Scandinavisch Restaurants
zoekt voor spoedige indiensttreding:

* Kok en keukenhulp
* Afwasser M/V
* Poetshulp M/V

Ook vakantiekrachten voor in de keuken.
Telefonisch reageren en vragen naar Dhr. de Bruin.
045-443711.

Horeca personeel

Restaurant/grill La Griotte,
Kampstr. 37, Schaesberg, vraagt
Zelfstandig werkend kok m/v
Leerling kok m/v
Horecamedewerker m/v
Pers. aanmelden na tel. afspraak: 045-322069.

Wij zoeken op korte termijn een full-time en een part-time
Restaurantkelder (m/v)
Prettige werkster geboden.
Restaurant Belge
Rijkszw. 20, Gulpen. Tel. 04450-1414.

Gustaaf Scandinavisch Restaurants
zoekt voor spoedige indiensttreding:

* Kok en keukenhulp
* Afwasser M/V
* Poetshulp M/V

Gev. nette erv. FRITURE-
HULP voor enkele uren door
de week. Tel. 045-323171.

SNACKBAR vraagt voor di-
rekt frituurhulp min 18 jr.
Cadette, Grotestraat 5, Val-
kenburg. Tel. 04406-12795.

Hotel Heineken Hoek vraagt
CAFÉ-KELNER. Aanmel-
den na afspraak 04406-
12795 Grote straat C-13,
Valkenburg

Gev. part-time SERVEER-
STER met erv. voor restaur-
ant in Duitsland. Tel. 0949-
240421146.

Gevraagd BARMEISJES.
Garantie loon, vervoer gratis
Bar La Mirage, Hoofdst-
105, Amsternade. Tel. 04492-4915.

STUDENTEN, scholieren
opgelet. Zoek je nog een
leuke afwisselende vakant-
iebaan in de periode juli/
augustus of een vaste
weekend job. Ben dan nu.
Motel Heerlen vraagt voor
restaurant-bediening nog
enthousiaste medewerkers
m/v. Tel. 045-719450.

Motel Heerlen vraagt en-
thousiaste MEDEWER-
KERS voor het restaurant
m/v. Leeft. v.a. 18 jr. Opl.
MAVO, full-time of part-time
betrekkend. Sollicitatie's
045-719450.

SERVEERSTER gevraagd.
Hotel de Oude Goul. Tel.
04450-1254.

Gev. ervaren restaurant-
SERVEERSTER of kelner.
Leeftijd vanaf 20 jr. Lunch-
room Cade, Valkenburg.
Tel. 04406-13558.

Lauke HULP gevraagd voor
cafeteria/frituur, arbeidstij-
den in overleg. Tel. 045-
352013 na 14 uur.

Lunchroom-Restaurant De
Koffiepot gevraagd SER-
VEERSTER en/of kelner.
Sol. na tel. aspr. 04406-
12017.

Gev. voor 2 avonden per
wk. meerdere CAFETARIA-
medewerkers M/V te Ker-
rade. Tel. 045-457845.

Direct resultaat, als uw pic-
colo op LD-TV staat. Bel
045-739300 voor meer info.

Personeel gevraagd

Huishoudelijk personeel / Oppas

In Hollands/Duits gezin, twee volwassenen en 1 kind van
7 jaar, gezocht:

Gezinshulp
(intern, leeftijd vanaf 20 jr.) die bij:
afwezigheid van de vrouw des huizes haar vervangt.
Werkster is aanwezig. Geboden wordt een goed betaalde
werkkring met (separate) ingerichte studio (T.V., telefoon,
ligbad etc.). Auto wordt ter beschikking aangeboden.
Werkdagen in overleg. Sollicitatie s.v.p. met pasfoto zenden
aan: Mevr. D. de Vries, Laan Copes van Cattenburch
76-78, 2585 GD Den Haag.

Gev. in Ned./Frans gezin,
directe omgev. Parijs voor
de duur van p.m. 1 jr. een
AU-PAIR. Schrift. reacties:
Fam. Heuts, p/a Restaurant
La Griotte, Kampstr. 37,
6371 AA Schaesberg.

Zelfst. huish. HULP gev. 2x
6 uur, liefst dond. en vrijd.
Tel. 045-314148.

Je weet niet wat je ziet. Een
SPOTJE op LD-TV. Info:
045-739296/97.

Kantoorpersoneel

Boels deuren Edco b.v.
vraagt een

**Administratief
medewerker m/v**

Het betreft een tijdelijk dienstverband van 9 maanden, 32
uur per week. Onze voorkeur gaat uit naar iemand met
MEO-A opleiding en typediploma. Leeftijd 18-23 jaar.
In verband met indiensttreding op zeer korte termijn,
kunt u telefonisch reageren gedurende de kantooruren
van maandag tot en met donderdag.
Tel. 046-515252, contactpersoon Mevr. Aelfers.

Medisch personeel

Fysiotherapeut(e) gevraagd
voor Nederlandse fysiotherapie-praktijk in Krefeld (Dd).
Info: 09-492151 800558/800227

Tempo-Team Uitzendbureau
zoekt per direct:

**Gediplomeerde bejaarden-
ziekenverzorgenden m/v**

Voor een bejaardenhuis in Heerlen. Het betreft een vacatu-
re voor 32 uur en een vacature voor 20 uur per week. Het
werk vindt plaats in dagdienst, ook in het weekeinde. Bent
u geïnteresseerd? Bel of kom langs.

Voor meer informatie:
045-712631, Anita Koudijs
HEERLEN, OF DE NOBEL 1/AKERSTRAAT

FYSIOTHERAPEUT(IN),
Krankengymnast(in) in KG-
Praxis, S.Wahab, Schulstr.
4, 5248 Wissen (D). ge-
sucht. Volt- of Teilzeitar-
beit mogelijk. Tel. 0949-
27424333.

Op korte termijn gevraagd
vlotte stressbestendige
DIENRENTASSISTEN-
TE voor dierenkliniek. Werk-
tijden variërend. Gelieve
pasfoto in te sluiten. Br.o.n.
B-7973 L.D. Postbus 2610,
6401 DC Heerlen.

Technisch personeel

Van Daal-Dieteren Groep
vraagt op korte termijn

**C-bankwerkers, CO2-lasners,
E-lasners, Pijpfitters,
C.V.-monteurs,
Staalconstructiemonteurs en
Dakdekkers**

Interessant loon. Lijst met ervaring en rijbewijs BE
Bellen tijdens kantooruren:
VAN DAAL-DIETEREN GROEP, Oud Roosteren 33,
6116 AB Roosteren. Kantoor tel. 04499-3182.

Wij zoeken een echtpaar

van middelbare leeftijd, waarvan de man bekend moet zijn
met de autobranche om lichte technische en andere voor-
komende werkzaamheden te verrichten. Aantal uren in
overleg. Men moet bereid zijn in een bedrijfswoning te
gaan wonen. (Tussentijdse woning centrum Heerlen).
Br.o.n. B-8037 L.D. Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Ik, netje man zoek een
AUTOMONTEUR vakman,
die samen met mijn auto
wil onderhouden, tegen een
hoog uurloon. Br.o.n.
B-7992 L.D. Postbus 2610,
6401 DC Heerlen

Ik ben Chris en werk als on-
derhoudsmonteur in de in-
stallatietechniek en zoek
een COLLEGA m/v. Heb je
interesse in de opleiding
hiervoor en daarna een af-
wisselende baan, bel dan
voor meer informatie met:
P.B.V.E. 045-741242; 046-
580712 of 043-257080.

Ik ben Monique en werk als
installatietechniek in het sa-
nitaire en zoek een COLLE-
GA m/v. Heb je interesse in
de opleiding hiervoor en
daarna in een vaste baan,
bel dan voor meer informatie
met: P.B.V.E. 045-741242;
046-580712 of 043-257080.

Uitzendbureau's

Tempo-Team Uitzendbureau
zoekt:

Administratief medewerker m/v

Voor een relatie in Nuth. Wij zoeken kandidaten op mini-
maal MGA-niveau studierend voor SPD. U gaat het hoofd
Financiële Administratie ondersteunen. Tevens zoeken wij
een kandidaat voor het magazijn op MEO-niveau met logi-
stieke opleiding op ervaring. Bent u geïnteresseerd? Bel
of kom langs.

Voor meer informatie:
045-718332 Adrienne Keulen of Marie-Cécile v.d. Noort
HEERLEN, OF DE NOBEL 1/AKERSTRAAT

Van Kersbergen Uitzend-
bureau heeft werk voor: RVS-
FITTERS/Lassers; con-
structiebankwerkers; Las-
sers autog. CO2. Hoog loon;
100% betaling. Maak een
afpraak (ma. t/m zat.) Tel.
043-211868.

Met een PICCOLO in het
Limburgs Dagblad raakt u
uw oude spullen 't snelst
kwijt. Piccolo's doen vaak
te veel. Probeer maar!
Tel. 045-719966.

Winkelpersoneel

ADVERTENTIE CENTRUM NEDERLAND C.V.
vraagt voor haar filiaal te Schinnen (L.)

**Ervaren
Media-verkoper
(Advertenties) M/V**

Binnen een ge-oefende organisatie dient hij/zij een menselijk
contact met relaties te onderhouden. Wij verwachten een
gezonde commerciële instelling. Weten dat de telefoon
een uitstekend verkoopmedium kan zijn! Naast overige
goed geregelde voorwaarden is het salaris uitstekend te
noemen (garantie CAO-NOTU).

Heeft u ervaring, neem dan tijdens kantooruren contact op
met M. van Es. Tel. 04493-2900 voor het maken van een
afspraak.

Gev. VERKOOPSTER voor
drogistij, ervaring in bran-
che heeft voorkeur. Werktij-
den nader overleg te kom-
men. Droeg. Faassen, Laura-
str. 11, Eygelshoven.

HULP gevraagd voor sto-
merij, lft. v.a. 18 jr., 12-20
uur p.w. Stomerij van Sloun
Willemsstraat 36, Heerlen.

Wat VERKOPEN? Adviseer
via: 045-719966.

Personeel gevraagd

Diversen personeel

HILTON ENGINEERING BV

Fabriek voor algemene machinebouw zoekt

Constructie bankwerkers
voor werkplaats/montage

**Monteurs voor CV/installatie
Kotteraars**

Goed salaris, interne opleiding etc.
Sollicitaties richten aan:
HILTON ENGINEERING BV
Klippenweg 22, 6222 PC Maastricht. Tel. 043-622777.

Voor het lesgeven in groepsverband van
Callanetics en figuurverbetering
Moet basist opleiding hebben in Classiballet.
Br.o.n. B-7987, Limburgs Dagblad, Postbus 2610,
6401 DC Heerlen.

Bakkerij Coumans vraagt
**zelfstandige broodbakker en
2 produktiemedewerkers**
Er wordt gewerkt in ploegdienst.
Tel. 045-212658.

Air Fair Holland
Importeur van luchtveringapparatuur.
Zoekt met spoed voor Zuid-Limburg op free lance basis

4 Vertegenwoordigers/sters
Voor de verkoop aan:
Horeca, winkels, kantoren en dergelijke.

Verd. min. f 12.000,- per mnd
Uw sollicitatie kunt u richten aan: Air Fair Holland.
Tussen 10.00 en 18.00 uur per fax. 046-512592 of
telefonisch van 18.00 tot 20.00 uur 046-512592.

nette jonge man
leeftijd 18-22 jr., liefst met
LTS-diploma, kan direct
beginnen, goed loon!

Club 2000 in Geleen vraagt
met spoed nog 2 MEISJES.
Zoals ieder een weet: goede
verdiensten. Tel. 046-
724315.

Goedl. privéhuys te Kerkrade
heeft nog plaats voor 'n leuk
MEISJE. 045-425100.

Nieuw geopende Club, v.
MEISJES, intern mgt., hoog
gar. loon. 045-274810.

Gevraagd ervaren GLA-
ZENWASSERS. Glazen-
was/schoonmaakbedr. van
Graven, Esschenweg 16,
Heerlen. Tel. 045-750841
na 18.00 uur.

DEMONSTRATRICE ge-
zoekt voor uniek produkt.
Hoge verdiensten. Geen
concurrentie. Tel. 045-
711663/711312.

Gez. brood- en BANKET-
BAKKERS gezin en leerling.
geen nachtdienst. Brood- en
Banket Bakkerij P. Scheer-
ren, Dahliastr. 76, Kerkrade-
West. 045-412174.

USVENTER gev. i.b.v. rij-
bewijs, als bijverdiensl.
Tel. 045-253004.

HERENKAPPER(STER)
gev. voor 3 dagen per week
Lijst met enige ervaring
Schriftelijk sol. met recente
pasfoto te richten aan: Hair-
fashion Ludo, Houtstr. 21,
6102 BD Echt.

Gev. SLAGER met SVO
diploma of ervaring voor
slagerij in Brunssum. Sol.
na 18.00 uur, 04493-2261.

Jong dynamisch bedrijf
vraagt ervaren MEDEWER-
KER met leidinggevende
capaciteiten in de kunststof.
Tel. contact opnemen van
ma. t/m vr. 045-327388.

Charmante DAMES gev.
voor gezellige club in Ker-
rade. Goed garantiefort. Inl.
045-462084, na 20.00 uur.

Goedlopende Club vraagt
VERLENSTERING van haar
team. Tel. 045-427120 en
045-463323 sol. na 20.00 u

Te of 2e KAPSTER gev.,
21½ uur p.w. met saloneer-
varing. Tel. 04493-3738.

Reparaties

TV/VIDEO reparatie. Zonder
voorrijkosten. Gorgens. In-
dustriest. Abdissenbosch-
Landgraaf. Tel. 045-314122
of autotele. 0652-981350.

Koelkast, diepvries defect?
Bel VROKO 045-441566.
Alle onderdelen in voorraad.

Alle kantoren van het Lim-
burgs Dagblad kunnen uw
VERENIGINGSNIEUWS
met bestemming LD-TV
aannemen.

Hobby/D.i.z.

AQUARIUM 1.35x50x50 cm
met toebeh. o.a. tijdklok
lampen, vissen etc., mooie
omgeving, v.p.r. f 600,-
045-211034 na 18 uur

Je weet niet wat je ziet. Een
SPOTJE op LD-TV. Info:
045-739296/97.

Winkel & Kantoor

Copieerapparaten v.a. f 350,-
Type-machines v.a. f 450,-; Kasregisters v.a. f 750,-
Telefax v.a. f 1.495,-
Prijzen excl. BTW. Eigen service-dienst.
Spoor kantoor machines, Bochtel. Tel. 045-443961.

Winkelpersoneel
ADVERTENTIE CENTRUM NEDERLAND C.V.
vraagt voor haar filiaal te Schinnen (L.)

**Ervaren
Media-verkoper
(Advertenties) M/V**

Binnen een ge-oefende organisatie dient hij/zij een menselijk
contact met relaties te onderhouden. Wij verwachten een
gezonde commerciële instelling. Weten dat de telefoon
een uitstekend verkoopmedium kan zijn! Naast overige
goed geregelde voorwaarden is het salaris uitstekend te
noemen (garantie CAO-NOTU).

Heeft u ervaring, neem dan tijdens kantooruren contact op
met M. van Es. Tel. 04493-2900 voor het maken van een
afspraak.

Gev. VERKOOPSTER voor
drogistij, ervaring in bran-
che heeft voorkeur. Werktij-
den nader overleg te kom-
men. Droeg. Faassen, Laura-
str. 11, Eygelshoven.

HULP gevraagd voor sto-
merij, lft. v.a. 18 jr., 12-20
uur p.w. Stomerij van Sloun
Willemsstraat 36, Heerlen.

Wat VERKOPEN? Adviseer
via: 045-719966.

Personeel gevraagd

Diversen personeel

HILTON ENGINEERING BV

Fabriek voor algemene machinebouw zoekt

Constructie bankwerkers
voor werkplaats/montage

**Monteurs voor CV/installatie
Kotteraars**

Goed salaris, interne opleiding etc.
Sollicitaties richten aan:
HILTON ENGINEERING BV
Klippenweg 22, 6222 PC Maastricht. Tel. 043-622777.

Voor het lesgeven in groepsverband van
Callanetics en figuurverbetering
Moet basist opleiding hebben in Classiballet.
Br.o.n. B-7987, Limburgs Dagblad, Postbus 2610,
6401 DC Heerlen.

Bakkerij Coumans vraagt
**zelfstandige broodbakker en
2 produktiemedewerkers**
Er wordt gewerkt in ploegdienst.
Tel. 045-212658.

Air Fair Holland
Importeur van luchtveringapparatuur.
Zoekt met spoed voor Zuid-Limburg op free lance basis

4 Vertegenwoordigers/sters
Voor de verkoop aan:
Horeca, winkels, kantoren en dergelijke.

Verd. min. f 12.000,- per mnd
Uw sollicitatie kunt u richten aan: Air Fair Holland.
Tussen 10.00 en 18.00 uur per fax. 046-512592 of
telefonisch van 18.00 tot 20.00 uur 046-512592.

nette jonge man
leeftijd 18-22 jr., liefst met
LTS-diploma, kan direct
beginnen, goed loon!

Mode Totaal

Kostbare BRUIDSJAPON in
de kast? Doodzonde! Ver-
koop 'm nu, met 'n Piccolo.

**3 regels, 3 dagen
3 TIENTJES!**

Bel nu
045-719966

Limburgs Dagblad
piccolo's

Met spoed gev. vakbekwaam
**Woningstofeerder
Handige jongeman**
(oproepkracht). Woninginrichting Wim van de Sanden,
Valkenburg. Tel. 04406-12870.

**Unique Uitzendbureau zoekt
Staalstralers M/V**
voor een ijzerijetierij in de omgeving van Venlo.
Ruime onkostenverg. en betaling conform de metaal CAO.
Voor meer informatie 045-718170, Emmelplein 2, Heerlen.

Jonge garde journalisten knaagt aan Sovjet-censuur

Het lijkt een eeuwigheid geleden dat twee Russische woorden, perestrojka en glasnost, regelmatig opdoken op de voorpagina's van alle kranten. De beweging van hervormingen en meer openheid, die met deze woorden werd aangeduid, lijkt bij oppervlakkige beschouwing tot stilstand gekomen. De persvrijheid in het grootste land ter wereld wordt beperkt, de censuur doet weer haar intrede. Toch heeft Gorbatsjovs politiek deuren opengezet, die niet meer dicht willen. Een nieuwe generatie journalisten daagt het centrale gezag in Moskou uit en werkt vooral op lokaal en regionaal gebied aan een vrije pers, niet gecontroleerd door de censoren van de staat. Terwijl aan de landelijke kranten, radio en tv steeds minder geloof gehecht wordt, bloeit de regionale pers op, en zijn er zelfs initiatieven voor commerciële tv in uit- en buitenland. Deze krant sprak daarover met de deelnemers aan de FEJS, het Forum for European Journalism Students, dat begin mei in Ruslands tweede stad Leningrad werd gehouden.

Slechts een enkele Sovjet-journalist-in-spé droomt van een carrière als internationaal reporter. De meesten stellen zich tevreden met een baan bij een regionale krant. Daarbij is er keuze genoeg: de Sovjetunie is het toneel van een moordende concurrentie. Talloze plaatselijke en regionale kranten schieten als paddestoelen uit de grond. Dat kan omdat het uitgeven van kranten en tijdschriften in het land medio 1990 helemaal vrij is verklaard door de opperste Sovjet. Veel redacteuren beginnen zich af te vragen of de concurrentie wel goed is voor de kwaliteit van de media. Is de vrijheid niet te ver doorgeslagen, zo vraagt menig deelnemer aan de FEJS zich af.

Heel anders is het gesteld met de vrijheid om radio- en televisieprogramma's te maken. Hier is van vrijheid nog nauwelijks sprake. Alle stations staan onder controle van de staat. De staatsinstelling Gosteleradio waakt over de 'kwaliteit' van radio en tv, en schraapt programma's die niet aan 'de maatstaven' voldoen. Wat de maatstaven inhouden is echter voor niemand duidelijk. Over ieder item dat enigszins moeilijk ligt moeten redacteuren een waar gevecht aangaan met de censoren, die vooral goed zijn in het hanteren van de schaar. „Het is een soort mafia. Niemand weet wie bepaalt wat er bij ons wordt uitgezonden,” zegt één van de deelnemers uit Sverdlovsk, een grote industriestad in de Oeral. „Bij ons zit iemand bij het tv-station, die bepaalt wat kan. Niemand weet wie dat is, of welke regels hij volgt,” zo omschrijft hij de onzekerheid. Een commissie is nu doende met het voorbereiden van een wet, die ook radio en tv moeten bevrijden van staatscontrole. Ondertussen experimenteren een aantal stations al met de grotere vrijheid. Zoals Radio Leningrad. De programma-opzet is in de miljoenenstad vorig jaar verandert, en het station zendt nu elke ochtend vijf uur lang 'live' uit. Niet alleen muziek, ook actualiteiten en discussies. Op 'live' radio heeft de censuur geen vat.

Direct uitzenden is nog vrij nieuw voor de Sovjet-Unie. Vroeger wer-

den de media hier gekenmerkt door degelijkheid en saaiheid. Alles wat de ether in ging stond op band, en was beluisterd door staatscontroleurs. Nu zijn veel programma's frisser en verrassender. Luisteraars kunnen rechtstreeks bellen om te reageren, en komen direct op de radio.

Rellen

Een ware testcase voor de media vormden de rellen in de Baltische staten (Estland, Letland en Litouwen). Daar greep 'Rusland' in na demonstraties voor onafhankelijkheid en afscheiding van de Sovjet-Unie. Eerste doelwit van het ingrijpen was het radio- en televisiestation van Litouwen, en bij de bezetting daarvan vielen 14 doden. Ook allerlei kranten staan nog steeds onder controle vanuit Moskou. In allerlei wijken buiten de hoofdstad Vilnius worden nu illegaal kranten uitgegeven. De situatie doet denken aan de ondergrondse pers tijdens de bezetting in Nederland.

Marius was tijdens de schietpartijen in Vilnius, en zag met eigen ogen het optreden van de Sovjet-troepen. Hij is nog steeds kwaad over de berichtgeving. Vooral het Leningradse tv-programma '600 seconden' moet het ontgelden. Dat programma verdedigde het geweld vanuit Moskou, en beweerde dat de Litouwse demonstranten als eerste schoten. De militairen zouden alleen uit zelfverdediging hebben teruggeschoten. De presentator van '600 seconden' zou naar het Forum komen, maar kon uiteindelijk niet. In zijn plaats kwamen twee redacteuren, die de volle laag kregen. Vooral het feit dat de tv-ploeg pas een dag na het uitbreken van de rellen ter plaatse was, is in de ogen van de Baltische leerling-journalisten een teken dat ze niet juist konden berichten. Het tumult in de congreszaal is typerend voor het programma dat '600 seconden'. Het roept felle reacties op, maar is ook een voorbeeld van wat nu in de Sovjetunie mogelijk is. In precies 10 minuten (vandaar de naam) behandelt de nieuwsshow de meest uiteenlopende zaken. Van misdaad en maniakken tot een tentoonstelling of klas-

● Schietpartij in Vilnius, Litouwen: wie is er begonnen met schieten? De Sovjetmedia verschillen van mening.

siek concert. In zijn vorm is het programma modern en vooruitstrevend: bijzonder scherp en snel. In 10 minuten flitsen acht onderwerpen aan het oog voorbij. Controversiële of politiek gevoelige

zaken worden niet geschuwd. De presentator is in Leningrad zo populair, dat hij niet meer zonder escorte de straat op kan. Die populariteit is ook de reden dat de autoriteiten het programma niet aan

durven pakken.

In Leningrad zijn op tv drie Sovjet-zenders te ontvangen: de twee centrale kanalen en het lokale Leningrad-tv-kanaal. Dat station is

tot in de Baltische staten te ontvangen. Daar heeft men ook een regionaal kanaal, waarop afwisselend eigen programma's en de westerse muzikzender MTV te zien zijn.

In Sverdlovsk kan men behalve twee Sovjet-kanalen ook al een regionaal station zien, enkele uren per dag. Het programma is bij de jonge honden op het Forum niet geliefd: de zendtijd wordt vooral besteed aan lange speeches en items over oorlogsveteranen; niet echt de verhalen waar je als jong journalist van droomt.

In het nog verder gelegen Siberië, vooral berucht als verbanningsoord, is meer leven in de brouwerij. Een van de Forum-deelnemers werkt met een groep programmamakers aan het opzetten van een commercieel tv-station. Dat is in Rusland van vandaag toegestaan, als men maar zelf voor de apparatuur zorgt. En daar zit hem de kneep: in de Sovjetunie is praktisch niets te krijgen buiten de staat om. Omdat niemand aan buitelandse geld kan komen, is men voor aanschaf van apparatuur aangewezen op de staatsorganisaties. En daar hoort dan ook weer de (on)nodige controle bij.

Hier ligt een kans voor het westen. Eenieder die zegt de openheid in het oosten te willen bevorderen, kan dat doen door zendapparatuur te verschaffen. Die investering is later terug te verdienen, als de 'oostmarkt' definitief opengaat. Maar tot nu toe zijn westerse investeerders te voorzichtig: omdat niemand weet hoe zaken te doen met de Sovjet-unie, brand men daar liever de vingers niet aan. Alleen de internationale persbureau's leveren een bijdrage aan de grotere openheid. Zij verschaffen het internationale nieuws nu kosteloos aan de armlastige kranten in oost-Europa. Dat is niet geheel belangeloos: als het straks beter gaat met de economie in de vroegere communistische staten, moet voor diezelfde berichten in harde valuta betaald worden.

De Oosteuropese deelnemers aan de FEJS zijn in ieder geval erg nieuwsgierig naar nieuws en journalisten uit 'het westen'. Nu het Sovjet-model definitief heeft afgedaan is alle hoop gevestigd op de kapitalistische oplossingen, ook inzake persvrijheid. Westerlingen krijgen uitnodigingen om voor een paar maanden terug te komen. Steeds worden ze aangeklampt met de vraag hoe het nu in hun land geregeld is, voor wat voor krant ze werken.

De journalistenopleidingen in Oost-Europa zijn, net als in veel westerse landen, erg algemeen en weinig praktisch gericht. Een stage is niet verplicht, maar velen grijpen de kans aan om praktijkervaring op te doen bij een medium naar keuze. Een enkeling heeft ook daarbij zijn hoop gevestigd op 'Holland'. „I want to work in your country, it's quite interesting. You invite me,” stelt hij met een brede glimlach. Was het maar zo gemakkelijk.

geertjan claessens

denkwijzer

Het is in de late namiddag als ik in mijn studeerkamer zit te werken en me vagelijk bewust word van een ongewoon geluid. Als ik even geconcentreerd luister, meen ik een als in doodsnood uitgestoten 'Papa!' te ontwaren. Ik storm mijn kamer uit en de trap af. Als ik de huiskamer binnenkom, zie ik mijn jongste zoontje ineengezakt op de vloer zitten. Uit zijn half dichtgeknepen ogen rollen schokkend dikke tranen. Voor hem ligt een opgevouwen krant en daarop, met een plek waterig snot net onder de snavel, roerloos een kip. Zijn kip.

Het naar boven gekeerde oog van de kip is bedekt met een grijswit velletje, een doodskleedje. Ik ga naast hem op de vloer zitten en sla mijn armen om hem heen. Alsof die beschermring voor hem het teken is nu alle controle te laten vallen, begint hij onbedaarlijk te snikken. „Ze is dood, Ellen is dood,” herhaalt hij tussendoor steeds opnieuw.

Ellen, door mijn zoontje zo genoemd naar de presentatrice van een radioprogramma waaraan ik meewerkte, was al een paar dagen ziek. Die ochtend waren we met haar naar de dierenarts geweest, die haar voor ernstig verkouden had verklaard en wat had voorgeschreven. Omdat het buiten koud

was, hadden we besloten het herstel te bespoedigen door haar een dag of wat in huis te nemen en haar gewoon op een paar kranten gelegd, want voor rondlopen bleek ze toch de kracht niet te hebben.

Minstens een uur hebben we samen aan de rand van de krant gezeten. Een ervaring die zowel bedreigend als verrijkend, een ander woord ervoor kan ik niet bedenken, was. Bedreigend omdat je samen letterlijk met de dood voor ogen zit. Onwillekeurig komen dan gedachten op als 'er kan een moment komen dat hij ook zo naar mij zal kijken' of 'laat er alsjeblieft geen moment komen dat ik zo naar hem zal moeten kijken'. Verrijkend omdat je samen hand in hand aan de grens van het leven staat te

kijken en daar is iedereen, of hij nu ouder of kind, even klein, even bedreigd, even kwetsbaar. Om die verbondenheid vast te houden vermeer ik angstvallig troostende gedachten, die af en toe bij mij opkwamen, uit te spreken zoals: natuurlijk kopen we voor jou weer een nieuwe kip. Ik besloot ook om de kwestie wat we nu met de dode kip zouden moeten doen - iets waar ik me wel gedachten over maakte want lang zouden we haar zo niet kunnen laten liggen - niet zelf aan te snijden.

Alsof hij mij gedachten kon raden, zei hij op een bepaald moment: „Wat moeten we nou met haar doen? Moeten we haar begraven?”

„Wil je dat dan al?” antwoordde ik.

„Nee, eigenlijk niet, ik wil graag wachten tot mamma er is, zei hij. Daarmee uitdrukking dat hij zijn verdriet ook met haar wilde delen.” „Natuurlijk wachten we,

maar weet je wat we misschien kunnen doen?” zei ik. „Een plekje in de tuin zoeken waar we haar later kunnen begraven.”

Toen we een tijdje later een aanvaardbaar plekje hadden gevonden en ieder met een schop het graf aan het graven waren, zei hij opeens, „Ik eet nooit meer kip, en ik eet nooit meer vlees.”

Nu, maanden later, blijkt hij nog altijd honderd procent trouw aan die zelfgekozen houding ten opzichte van het leven. Voor mij is dat het zoveelste bewijs voor de wijsheid van de gedachte die door de schrijfster Iris Murdoch in haar boek *The Italian Girl* zo prachtig onder woorden is gebracht: Het is niet opvoeding, het is aanvaarding van de dood waardoor de ziel verandert. Dat is God.

Omgekeerd is het 't niet aanvaarden van de dood, waardoor de ziel, de psyche van de mens wordt ver-

minkt. Een van mijn beste vrienden schreef een paar dagen voor zijn dood deze regels in een brief naar: „Ik haastte me voortdurend uit angst dat mijn tijd op zou zijn voor ik klaar was, en nu is mijn tijd op en ben ik nog niet klaar. Ik heb mij nog niet verzoend.” Hij was ruimschoots de zeventig gepasseerd en kon bogen op een meer dan gemiddeld produktief leven. Tijd en reden genoeg om zich voldoende op de dood te hebben voorbereid, zou je denken. Maar zo eenvoudig is het blijkbaar niet.

Zijn laatste dagen waren een wanhopig angstig worstel tegen het onvermijdelijke einde. Hij wilde absoluut niet dood en weigerde tot op het laatste moment om afscheid te nemen. Voor de nabestaanden was zijn angst, zijn wanhopig gevoel en getier tegen de dood een uiterst pijnlijke psychische strip-tease, die het verwerkingsproces er beslist niet gemakkelijker op heeft gemaakt.

Kern van het probleem in de relatie tussen de mens en de dood zit in het woordje 'verzoenen'. Verzoenen is niet iets dat je met een vriend doet, maar met iemand die je als vijand beschouwt. En dan nog alleen een vijand die je niet ontlopen en niet verslaan kan. Verzoenen gebeurt onder dwang van het feit dat er geen mogelijkheid meer is om te loochenen, te ontkennen, dat vluchten niet meer kan. Verzoenen betekent ook je eigen gevoel van superioriteit opgeven. Het maakt een einde aan het 'mijn wil geschiede', waarmee wij maar al te graag op deze planeet rondstappen. Een van de grootste emotionele opgaven waar voor het leven ons stelt is om voor de dood op de knieën te gaan, letterlijk en figuurlijk. Dat betekent onszelf vernederen, onszelf terug brengen op ware grootte en dat is niet zo groot.

Wat me altijd weer opvalt aan men-

sen die de dood onder ogen hebben gezien, vanwege een ernstige ziekte, een ongeval of een ramp waarmee ze zijn geconfronteerd, is dat die ervaring hen meestal vriendelijker, zachtaardiger, minder arrogant heeft gemaakt. Voor hen is het leven niet langer een recht, maar een mogelijkheid waarvan je niet weet hoe lang je er gebruik van kunt maken en waarmee je dus maar beter zo zorgvuldig mogelijk om kunt springen. Overigens, niet alleen wat betreft jezelf, maar ook wat betreft anderen.

Het zijn de mensen die weigeren de dood onder ogen te zien en dus ook zichzelf niet op ware grootte kunnen zien, die zo onzorgvuldig, zo gevaarlijk met eigen en anderen leven kunnen omspringen. Zij razen, minister of landmeter, met dodelijke snelheden in hun stalen monsters over de wegen om vervolgens arrogant te verklaren dat dit gebrek aan eerbied voor (de kwetsbaarheid van) het leven in hun geval terecht was. Freud heeft eens gezegd dat de mens een orgaan mist en wel een orgaan dat hem er dagelijks aan herinnert dat hij sterfelijk is. Zolang we dat missen is er af en toe een kip nodig om ons er aan te herinneren hoe kippig ons bewustzijn is.

rené diekstra,
hoogleraar psychologie

Een kip om ons kippig bewustzijn te herinneren

Fiat

Te k. FIAT 127, APK 2-92, v.p.r. f. 475,-. Tel. 045-722256.

Moore Fiat PANDA 45 eind '81, met APK, f. 2.350,-. Tel. 045-225913.

Te k. Fiat RITMO, bwj. '86, i.n.w.st., pr. f. 6.750,-. Broekstr. 62, Schinveld.

Fiat UNO 45 Fire 1000 bwj. '89, groenmet., 1.700 km. Tel. 046-334411.

Te k. Fiat RITMO diesel, 5-drs, bijz. mooie auto, APK 1 jr. Tel. 045-231840.

Direct resultaat, als uw piccolo op LD-TV staat. Bel 045-739300 voor meer info.

Ford

Jos Bogman Specials

Ford Sierra 2.0 L 3-drs., blauwmetallisch 1986

Ford Scorpio 2.0 GL Satijngoud 1988

Ford Sierra Ghia automaat 2.0 L groenmetallisch 1987

Officiële Ford-dealer voor Kerkrade, Simpelveld, Wittem, Vaals e.o.

Hamstraat 70, Kerkrade. Tel. 045-423030.

Jos Bogman Specials

Ford Sierra 2.0 L 5-drs. div. opties, wit 1989

Ford Fiesta Finesse 1.1 L wit 1988

Ford Sierra 2.0 CL blauwmetallisch 1988

Officiële Ford-dealer voor Kerkrade, Simpelveld, Wittem, Vaals e.o.

Hamstraat 70, Kerkrade. Tel. 045-423030.

Te k. Ford ESCORT 1.3 Bravo, bwj. '88, met RS-pakket, pr. f. 17.500,-. Tel. 045-753350

Te k. Ford ESCORT, bwj. '78, f. 1.000,-. Tel. 045-414251

Ford TAUNUS Combi, '81, APK 5-92, i.z.g.st. Unesco-plantsoen 9, Vrieheidse Hrl

Ford FIESTA model '90, 1.1 L, i.n.w., 17.000 km, 5-bak, pr. f. 14.900,-. Tel. 045-252981

ESCORT 1.3 L Bravo '83, schuifkant, dak, f. 6.850,-. Tel. 045-255784

Ford FIESTA 1300 S, 1978, APK 9-91, koopje, f. 750,-. Tel. 046-528992

Ford ESCORT 1.3 L, bwj. '81, APK gek. tot april '91, pr.n.o.t.k. Tel. 045-728953

ESCORT 1.4 Bravo velours, ABS, zilver, donker glas, '89, f. 16.250,-. 046-529307

Ford TAUNUS 16 L Bravo bwj. '81, i.g.st., APK 4-1-92, v.p.r. f. 1.150,-. Tel. 045-322619

Ford SIERRA diesel station 11-87 grijs kent. f. 12.950,-. ind. Tel. 04906-1387

CAPRI 2 1600 S, alu.vlg., AHK tot 5-92, zeer mooi, f. 17.500,-. Schoutstr. 43, Brunssum.

Ford ESCORT 1.3 Laser, bwj. '84, LPG, ond.h.b. APK, trekh. 04499-4323, na 19 u.

Te k. Ford ESCORT 1.4 Bravo, bwj. '88, km.st. 40.000, div. access. o.a. 7 x 15" RS sportvlg. in 195/50 banden, pr.n.o.t.k. Tel. 04455-1587

Te k. Ford SCORPIO 2.0 CL autom. stuurbek., ABS, donkerblauwmet., bwj. '86, f. 25.329,6.

Ford ESCORT 1.4 CL nov. '84, 65.000 km, wit. Tel. 046-334411

Ford TAUNUS 1600 GLX bwj. '80, met nw. banden, APK 6-92, f. 1.250,-. Tel. 045-323178

Ford SIERRA 2.0 5-drs., '89, f. 7.250,-. Volvo A. Klijn, De Kouten 7, Hoensbroek, 045-220055

Te k. FIESTA 1981, zien is kopen! APK 5-92, v.p.r. f. 4.850,-. Tel. 045-726028

Ford ESCORT 1.3 L combi bwj. '80, APK 8-91, pr. f. 1.100,-. Tel. 045-426488

Te k. Ford ESCORT 1600 bwj. '78 m. APK in z.g.st. f. 1.900,-. 04406-12664

Ford SIERRA 2.0 CL '87, 5-drs., bl. met, z.g.a.n., gunst. pr. Tel. 046-336044

Ford ESCORT 1.6, model Bravo, 85, 5-bak, z. mooi, f. 6.950,-. Tel. 045-454087

Te k. Ford MUSTANG Ghia, bwj. '80, i.z.g.st., v.p.r. f. 5.750,-. Tel. 045-455763

Te k. Ford SIERRA Laser, bwj. '85, 5-drs., 5-gang, wit, deurv. verdeling, Mei-dorstr. 21, Geleen, Tel. 046-747737

Ford SIERRA 5-drs. bwj. '85 in prima staat, tel. 045-412137

Ford ESCORT 1.3 L bwj. '82, Grichtstr. 13, Oirsbeek, tel. 04492-5336

Ford ESCORT XR3, kleur wit, bwj. '82, uitgebouwd, zeer mooi, v.p.r. f. 6.950,-. Tel. 046-740369

ESCORT 1.1 Laser '86, 50.000 km, f. 9.450,-. Inr. moq. Tel. 045-255784

Te k. SIERRA 1.6 Laser bwj. '84, i.z.g.st., pr. f. 8.750,-. Tel. 046-334094

Te koop Ford FIESTA 1.1 C, bwj. '89, nw. model, Tel. 046-462523

Ford ESCORT XR3, bwj. '82 v.p.r. f. 5.800,-. Tel. 046-522689

Ramsey 12 volt AUTOLIER met afst. bediening, 1 uur gebr. 045-219644 / 212562

Lancia

Lancia Dedra

1.6ie, donker blauw, bwj. mei '90, km.st. 22.000, zeer mooi, f. 5.600,-. Tel. 046-523830.

Land rover

Te koop LANDROVER Stag wag 109 diesel, bwj. '78, grijs kent. 046-521702.

Mazda

Als u ons voor 12 uur 's morgens belt, staat uw PICCOLO de volgende dag al in het Limburgs Dagblad. Tel. 045-719966.

Mazda Driessen Beek

Maastichterlaan 26, Beek

Mazda 626 coupé 1.6 LX '86/87

626 coupé 2.0 GLX '86

626 Wagon diesel '89

323 HB 5-drs. '88

323 HB 1.5 LX '86/88

323 HB 1.3 GLX '88

323 HB 1.1 LX '88

323 HB Ensign '89

323 HB 1.1 '84

323 HB 1.3 '83/84

323 HB automaat '82

Nissan Micra '88

Nissan Sunny Trend '88

Mits. Lancer 1.5 GLX '85

Mits. Colt 1.3 GL '88

Ford Escort Bravo '87

Ford Escort, spoiler '87

Toyota Camry 2.0 '89

Suzuki Alto 5-drs. '89

Volvo 340 sedan '85

Bovaggarantie

MAZDA 626 LX, bwj. '86, i.z.g.st., 65.000 km, f. 14.000,-. Tel. 046-377167

MAZDA 323 1.3 bwj. '81, APK, i.z.g.st., f. 2.250,-. Tel. 045-323178

Te k. Ford SIERRA 2.3 diesel Laser, als nieuw, bwj. '85, v.p.r. f. 9.150,-. Tel. 045-729506

Ford SIERRA 1.6 Laser, LPG, 5-drs., '86, i.z.g.st., pr.n.o.t.k. Tel. 045-244047

Ford ESCORT 1300 L, stationcar, m. '82, f. 3.950,-, i.z.g.st. Tel. 045-721660

Te k. Ford FIESTA 1.1, bwj. '80, kleur rood, nwe APK, Kissel 42, Heerlen.

ESCORT mod. 1.4 CL '87, 65.000 km, div. extra's, f. 12.750,-. Info 045-455778

Te k. FIESTA super sport, bwj. '87, kl. wit, weinig km., f. 12.500,-. 04492-5402

Te k. Ford TAUNUS 1600 L, i.z.g.st., bwj. 9-81, APK 5-92, LPG en trekh., v.p.r. f. 1.450,-. Inruil mogelijk. Tel. 045-451715

Te k. Ford SIERRA 1600L, bwj. '83, kl. wit, zeer mooi, f. 7.570,-. Tel. 045-255578

Te k. Ford FIESTA bwj. '77, APK, v.p.r. f. 1.000,-. Tel. 045-210072

Te k. Escort 1.6i 3-drs '88, Escort 1.6 5-drs '83, SierrA 1.6 3-drs '86, AUTOSPORT Brouns bv. Tel. 045-725507

Honda

Honda PRELUDE '80, sportv. gerev. motor, v.p.r. f. 3.000,-. 045-742482, voor 13.00 uur, na 19.00 uur.

Te k. Honda ACCORD, bwj. '82, pr. f. 2.000,-. Tel. 045-353241

Honda CIVIC 1.4 GL, 4-drs., grijsmet., nieuwstaat f. 16.950,-. Rekens Motoren 045-215375

Te k. Honda ACCORD 2.0i EX, Misty beige, bwj. okt. '87, 60.000 km, verlaagd, spoiler, sportv., stereo, als nieuw pr. f. 26.000,-. 045-313747

Te k. Honda PRELUDE, bwj. '80, i.z.g.st., v.p.r. f. 2.750,-. Frederikstr. 5, Heerlenheide

Te k. Honda ACCORD 2.0 de luxe, autom., bwj. '87, i.z.g.st. Tel. 043-614341

Te k. Honda PRELUDE bwj. '81 i.z.g.st. APK 10-91. Tel. 045-228175

Te k. Honda Civic 1.3, 3-drs, 5-bak, nwe APK 5-92, bwj. '81, goede auto, f. 2.350,-. Tel. 04406-15719

Honda CIVIC, 5-drs, '82, aut., wit, LPG, APK, f. 3.000,-. Tel. 045-230942

Te k. Honda PRELUDE EX coupé autom. met, wit, bwj. '85, nw. model, schuifd., stuurbekr. get. glas, JVC stereo. Boekjes aanw. In abs. nw. st., 54.000 km. Tel. 046-337068

Te k. Honda INTEGRA 1.5 EX zilvermet., bwj. '87, onderh. boekje aanw. Tel. 04407-2613

Hyundai

Te k. Hyundai PONY GLS, 1½ jaar oud, bronsmet., 33.000 km, autom., stereo, ect., nw.st., 3-drs., nw.pr. f. 25.600,-. v.p.r. f. 15.600,-. Tel. 045-459415

Jeep

ISUZU Trooper 2.3 turbo diesel '86, 3-drs., Isuzu Trooper 2.3 turbo diesel '86, 5-drs., gr. kent. 04702-3040

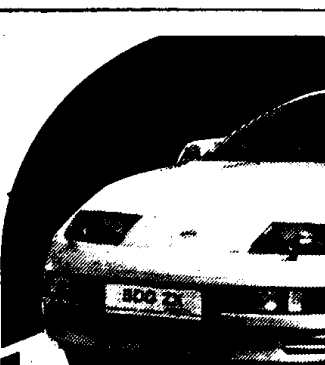
NISSAN Petrol Jeep bwj. '84 grijs kent., soft-top, i.n.w.st. breedband, sportv., bulbar event., inruil mogelijk, v.p.r. f. 19.500,-. Broekstr. 8, Obbicht. Tel. 04498-55824

Suzuki JEEP en Ranch Rover, bwj. '87 en '85, 04499-1615 / 06-52107978

Te koop Amerik. JEEP, 4x4 t. Dodge, nw. model, open laadbak met huf, v.p.r. f. 5.250,-. Tel. 045-214211 / 252246

Jeep Isuzu Trooper, 5-85, LPG, 80.000 km, f. 15.950,-. Tel. 04906-1387

Wat VERKOPEN? Adv. teer via: 045-719966

EXCLUSIEVE OCCASIES

Dank zij ons leaseplan, wordt het mogelijk om voor een laag bedrag per maand in uw nieuwe occasion te stappen.

Voor informatie bezoek onze showroom.

Leaseplan looptijd 36 maanden

Nissan Micra's, 5x ..... v.a. 259,-

Nissan Sunny's, 8x ..... v.a. 280,-

Nissan Stanza 1.6 GL, groen ..... '85 187,-

Nissan Bluebirds, 5x ..... v.a. 325,-

Nissan Maxima autom., airco 90 1040,-

Nissan Maxima, autom. leer 90 1253,-

BMW 316 i, rood, shadowline ..... '87 609,-

Audi 80, antraciet ..... '86 274,-

Audi 100 cc, blauwmet. .... '87 436,-

Chrysler 25 GTS, rood ..... '88 418,-

Daihatsu Charade TS special ..... '87 268,-

Ford Escort 1.3 CL, wit ..... '87 280,-

Ford Escort 1.8 diesel, d.grijs 90 429,-

Ford Sierra 1.6 L, 5-drs., blauw ..... '86 274,-

Ford Sierra 2.0 L, 4-drs., rood ..... '89 476,-

Ford Sierra Cosworth RS 2000 ..... '87 667,-

Honda Accord 2.0 EX blauw 90 667,-

Honda Accord 2.0 EX, autom. .... '88 541,-

Honda Civic 1.3 luxe, rood ..... '88 331,-

Honda Civic 1.4 CL, rood ..... '88 345,-

Honda Civic, rood ..... '86 237,-

Honda Prelude EX, wit ..... '85 368,-

Mazda 626 GLX, diesel, wit ..... '86 274,-

Mitsubishi Lancer 1.5 GLX, zilver ..... '87 291,-

Opel Kadett 1.6i, 4-drs., wit ..... '86 264,-

Peugeot 205 1.9 CTI, zilver ..... '87 541,-

Peugeot 405 GR 1.9, rookzilver ..... '88 447,-

Renault 21 GTS, rookzilver ..... '86 275,-

Renault Espace 2000 TSE van ..... '87 373,-

Toyota Corolla 1.3 DX, 4-drs., blauw ..... '87 275,-

Volvo 340 DL, groen ..... '85 207,-

Volvo 340 GL, d.grijsmet. .... '85 226,-

Volvo 740 GL, lederen bek., blauw ..... '87 539,-

VW Golf GTI, blauw ..... '88 495,-

VW Golf diesel, antrac. .... '87 312,-

VW Polo Fox, wit ..... '88 268,-

VW Polo Fox, rood 90 342,-

4 x 4

Daihatsu Rocky softtop DX ..... '88 539,-

Daihatsu Feroza EL, zwart 90 541,-

Mercedes 230 GE Wagon, rood ..... '83 805,-

Nissan Terano 2.4i Van, rood 90 893,-

Range Rover turbo diesel, van ..... '87 539,-

Mercedes

Diamantzwart

190 E, puntaaf, bwj. '85, verlaagd, BBS-sportvelgen, getint glas, electr. spiegels en antenne, 4x50Watt stereo 4x hoofdsteunen etc. etc., pr. 26.500,-. Tel. 045-444841

Te k. Mercedes 190, bwj. april '89, 26.000 km, kl. metalblauw-zwart. Tel. 043-434712

Te k. MERCEDES 250 D donker blauw, bwj. '88, i.z.g.st., Litscherboord 18, Heerlen. BTW fact. mogelijk.

Te koop MERCEDES 280 T combi bl. met., sportvlg. 9 banden, autom., nivo-regel., trekh., veel extra's, van de vakman, APK 6-92, pr.n.o.t.k. 04498-55824

Te koop MERCEDES 230 E, '81, Koollweg 11, Elsloo.

MERCEDES 300 diesel, 12-82, mooie staat, f. 10.950,-. Tel. 04906-1387

Te k. MERCEDES 280 S, bwj. '12-82, Pullman, alle extra's, i.n.w.st. v.p.r. f. 17.500,-. Event. inr. moq. Broekstr. 8, Obbicht. 04498-55824

MERCEDES 200 D, bwj. '84, APK 7-91 100%, f. 12.000,-. Caumerweg 27 Heerlen.

ADVERTERER op LD-TV. Uitvoering info 045-739300.

MERCEDES 190 diesel '87 i.z.g.st., 160.000 km, div. acc., f. 27.850,-. Mercedes 190 B '84, i.z.g.st., zilvermet., div. acc., f. 18.950,-. 04702-3040.

MERCEDES 230 E, bwj. 11-85, zeer veel extra's, Tel. 045-457845.

Mitsubishi

Te k. Mitsubishi TREDIA 1400 autom., bwj. '83. Tel. 045-259553

Te koop Mitsubishi GALANT 1800 GLX turbo diesel, bwj. 9-84, APK 1-92. Huskensweg 46, Heerlen.

Mitsubishi COLT GLX 1982, 75.000 km, f. 4.250,-. Tel. 045-255784

Te k. Mitsubishi COLT 1.4 Z GT, nov. '81, zwartmet., sportvelgen en powerpook, f. 3.750,-. Tel. 045-420529

Mitsubishi GALANT 1.6, LPG, bwj. '81, f. 1.200,-. Tel. 04498-57765

Mitsubishi COLT, bwj. '86, nw. type, 56.000 km, i.p.e.r.f. st. pr.n.o.t.k. 04451-1241

Te k. MAZDA 323 sport 1.3, wit, bwj. '87, plm. 32.000 km pr.n.o.t.k. 046-513666

MAZDA 626 2.0 LX, LPG, 5-bak, stereo en trekh., bwj. 1988, nw. model, pr. f. 14.950,-. Tel. 04784-2767

MAZDA 323 1.3 GLX Sedan 3-90, rood, 20.000 km, f. 19.950,-. Tel. 04906-1387

MAZDA 626 GLX diesel 11-86, groenmet. 5-drs, f. 9.950,-. Tel. 04906-1387

Mazda 626, bwj. '82, i.z.g.st. APK mei '92!!! Nederl. kenteken, pr. f. 3.850,-. Of t.e.a. B. Kanaalidj 49 Ap. 13, Smeermas (B)

Wat VERKOPEN? Adv. teer via: 045-719966

Nissan Bluebird 2.0 LX 4-drs. wit 07-1987

Nissan Bluebird 2.0 LX 4-drs. wit 08-1989

Nissan Cherry 1.7 D 3-drs. zilvermet. 04-1984

Nissan Micra 1.0 GL 3-drs. wit 06-1987

Nissan Micra SDX 3-drs. zilver 01-1987

Nissan Sunny 1.3 L 3-drs. rood 01-1988

Nissan Sunny 1.6 SL Florida blauwmet. 05-1987

Nissan Sunny 1.3 LX 3-drs. grijsmet. 01-1988

Nissan Sunny 1.3 Trend 3-drs. wit 01-1989

Nissan Sunny 1.6 SL Florida rood 01-1990

Nissan Sunny 1.6 SGX coupe 06-1989

Nissan Sunny Trend 3-drs. wit 04-1989

Nissan Prairie 5-drs. grijsmet. 10-1989

Nissan Prairie 2.8 R 03-1990

BMW 316i 2.3 rood d. grijsmetallisch 01-1987

Citroën BX 1.6 i 5-drs. antracietmet. 02-1988

Citroën Visa RS 56 08-1988

Daihatsu Charade TS 3-drs. i. blauwmet. 05-1986

Ford Sierra 2.0 wit 4-drs. 10-1988

Ford Sierra 2.0 GL KG Sedan bronsmet. 01-1989

Honda Accord 1.6 LX 4-drs. zilvermet. 01-1986

H

GEERTEN MEIJSSING OOK EEN 'POSEUR'

BETRAPT DOOR HET VERLANGEN

Niemand die bij zijn volle verstand is, gaat wetens en willens zijn liefde aan, zodat ik zelfs durf te beweren dat ware liefde alleen liefde tegen wil en dank kan zijn. Het werk komt je, je valt eraan ten prooi omdat je er meestal ook aan ten prooi gaat, kun je je maar beter met hand en tand verzetten. Pas als er sprake van echte, noodwendige en noodlottige liefde, zoals hier onder het mes ligt.

Erik woont op een heuvel in Toscana. In de loop van de ochtend neemt hij plaats aan de ruwhouten eettafel en onder het genot van een dampend kopje espresso, kijkt hij zich aan zijn eenzame ardeur, het schrijven. Dank zij literaire prijzen en het fonds voor de letteren kan hij zich, zij het op een voorwaardelijke wijze, volledig wijden aan zijn auteurschap. Zijn leven bestaat verder uit borden met verse pasta, geurige sigaren, rijtjes druiven in de late avondzon, ritjes met zijn Citroën DS en tenslotte een goed glas op het rumoerigste terras van Lucca. Hij speelt sax en leest oude filosofen. Een ware yuppie in ruste? Nee, Erik klampt zich aan het devies 'mind over matter'. Zelfs als de stoffelijke vermindering haar hoogtepunt bereikt in de vrouwelijkste aller vrouwen;

Meijssing heeft ooit gezegd dat hij zijn lezers tegen de schenen wil schoppen, zodat ze opstandig worden. Dat is hem aardig gelukt. De verhalen vloeit ik minachtend tussen mijn tanden bij het lezen van de zieloerselen van schrijver Erik. In het met de AKO-literatuurprijs bekroonde 'Veranderlijk wisselvallig' situeert de ik-persoon zich tussen een vijftal vrouwen. In het tweede deel van deze 'veredekker over liefde, 'Altijd de vrouw', houdt hij het bij één, de 'vrouwe'. Had hij dat maar niet gedaan. Was hij in het eerste deel nog een vrolijke casanova, die al flitsend en rokenjagend het beeld

van de intellectuele jonge tachtiger belichaamt, in 'altijd de vrouw' verandert hij in een zielige Tristan-geedaante, die zich in zijn Italiaanse echoput terugtrekt om uitputtend te kwijnen. Zijn grote liefde heeft hem verlaten.

'Een verkrampt angstgevoel in mijn maag, strakstaande spieren en een kolkend hart wanneer ik aan Eefje dacht. Mijn lichaam wilde ook niet meer: eigenlijk had ik er al een maand geleden - niet dronken en relatief in kalmte - toe besloten het einde onder ogen te zien. Er zat geen verbetering in; elke dag ging het slechter en er leek geen dieptepunt bereikt te kunnen worden... Met donderend geraas bleef de wereld om mij heen instorten.'

Erik is voor alles filosoof. Alles wat hem in zijn leven overkomt wordt in een intellectueel schema ingepast, zo ook zijn verhoudingen. Volgens Eefje is liefde echter een gevoelskwestie en het in kaart brengen van een relatie met woorden doet er per definitie afbreuk aan. Erik heeft juist woorden nodig, om de liefde op haar waarde te kunnen schatten. Door woorden materialiseert de liefde zich. Eefje blijkt echter sterker. Zij weigert zich aan de intellectuele neigingen van Erik aan te passen en sleurt hem mee in haar emotionele draaikolk. Wanneer ze hem tenslotte verlaat, blijft hij ziek van liefde achter. Emotioneel ontreddend en intellectueel leeggebloed.

In het AKO-jury rapport staat, dat men het zo prachtig vindt dat ondanks het hevig tegendraadse thema, Meijssing er geen larmoyante vertoning van heeft gemaakt. Juist wel! De hoofdpersoon wordt een groot neurotisch wrak. Een zielige vertoning, die men een enorme schop onder de kont zou willen geven. Man, zwelg toch niet zo. Na al die vrouwelijke kwijnsters in de literatuur is het evenwel heerlijk om

eens een mannelijke 'Madame Bovary' te kunnen betrappen. En op één punt moet ik de jury gelijk geven, hij lijdt met een groot gebaar. Prachtige constructies, begerenswaardige beschrijvingen; Meijssing is voor alles een schrijver, een ambachtsman.

Open boekjes van de recensenten. Een uitermate lovend juryrapport. 'Een hoogtepunt in de prozaliteratuur van de afgelopen periode'. Literaire prijzen. Voor mij blijft Meijssing echter ook een 'poseur'. Hij 'dropt' citaten en namen bij het leven. Verzint vooral verantwoordelijke verhaallijnen en haalt oeroude thema's uit de kast. Van mij heeft hij die AKO-prijs terecht niet gewonnen. Anders was Meijssing wellicht op zijn lauweren gaan rusten en zijn gedrag zou zo mogelijk nog arroganter zijn geworden. De Eefje Weinberg sinaasappel is na dit derde boek (het eerste was 'Een meisjesleven', oorspronkelijk uitgebracht onder pseudoniem) nu wel uitgeperst. Laat deze schrijver, die het liefst zelf in zijn boeken figureert, in hemelsnaam iets verfrissends in zijn leven meemaken. Kijken wat hij er dan, met al dat aanwezige talent van brouwt, daarboven op die Toscaanse heuvel waar hij al twaalf jaar woont en werkt.

De AKO-literatuurprijs die jaarlijks wordt uitgereikt bestaat uit een geldbedrag van 50.000 gulden. Van dit bedrag kan een schrijver zich een jaar lang aan zijn werk wijden, zonder zich druk te hoeven maken over de financiële besnoeringen. Frans Thomése is die eer te beurt gevallen, niet Geerten Meijssing. En dat is maar goed ook.

AP

Altijd de vrouw - Geerten Meijssing; Uitg. De Arbeiderspers Fl. 36,90.

Het is duidelijk dat Glimmerveen voor wat betreft de onderwerpkleur van zijn eerste roman geen platgetreden paden heeft bewandeld. 'Judas' is een gewaagd, maar zeker geen religieus boek. Het zou jammer zijn als het op die gronden potentiële lezers afschrikt. Judas is vooral het relaas van een man, wie niets menselijks vreemd is en die waarheid zoekt en twijfel vindt. Toch zijn er wel enkele kritische opmerkingen te plaatsen aan het adres van de schrijver. Taalkundig laat hij hier en daar een steekje vallen. Zijn vergelijkingen friseren soms, zoals de te ver doorgevoerde vergelijking van de harsenen met het darmstelsel in de proloog. Daarnaast heeft Glimmerveen ook de neiging zich al te zeer te verdiepen in filosofische en ethische verhandelingen, terwijl met name het slotgedeelte van 'Judas' juist wat meer aandacht en diepgang had verdiend. Maar daarmee is 'Judas' bepaald geen mislukte debuut, daarvoor heeft de roman de lezer te veel te bieden, zoals stof tot nadenken, bij voorbeeld.

P.S.

Judas - Kees Glimmerveen; Uitg. De Prom Fl. 32,50.

'Niets heeft mij, van mijn eerste gymnasiale jeugd, zo zeer bezielde als de kunst der Grieken.' In die eerste zin van de reisverhalenbundel 'Griekse kusten' verradert auteur Bertus Aafjes al zijn vurige liefde voor Griekenland. En wat die liefde voor hem betekent, blijkt halverwege de bundel in het verhaal 'Een lans voor Athene'. Daar houdt hij de lezer voor: 'Men kan Griekenland niet bezoeken zonder 'een ander mens' te worden...

Willen de vonken van zijn liefde voor Griekenland echt op de lezer overslaan, dan is enige kennis van de klassieke oudheid geboden. De aanbevelingen op de kast van het boek ('Deze reisverhalen zijn studieboek en geïnspireerd', en 'Innigste, romantische verlegging') suggereren dat de verhalen van Griekse kusten binnen het bereik liggen van iedere lezer. Maar wie kennis heeft van de klassieke oudheid en wie Griekenland heeft bezocht, voelt meer van Aafjes' gezinsvrienden dan ieder ander. Aafjes roept beelden op van Ithaka, Kerkira, Mycene, de Cycladen, de berg Athos, Sparta en Athene die hij belicht vanuit zijn kennis van Homerus' epos. Hij voegt daar een eigen romantische dimensie aan toe. Bijvoorbeeld in zijn ver-

● Geerten Meijssing

Foto: FRANS SCHELLEKENS

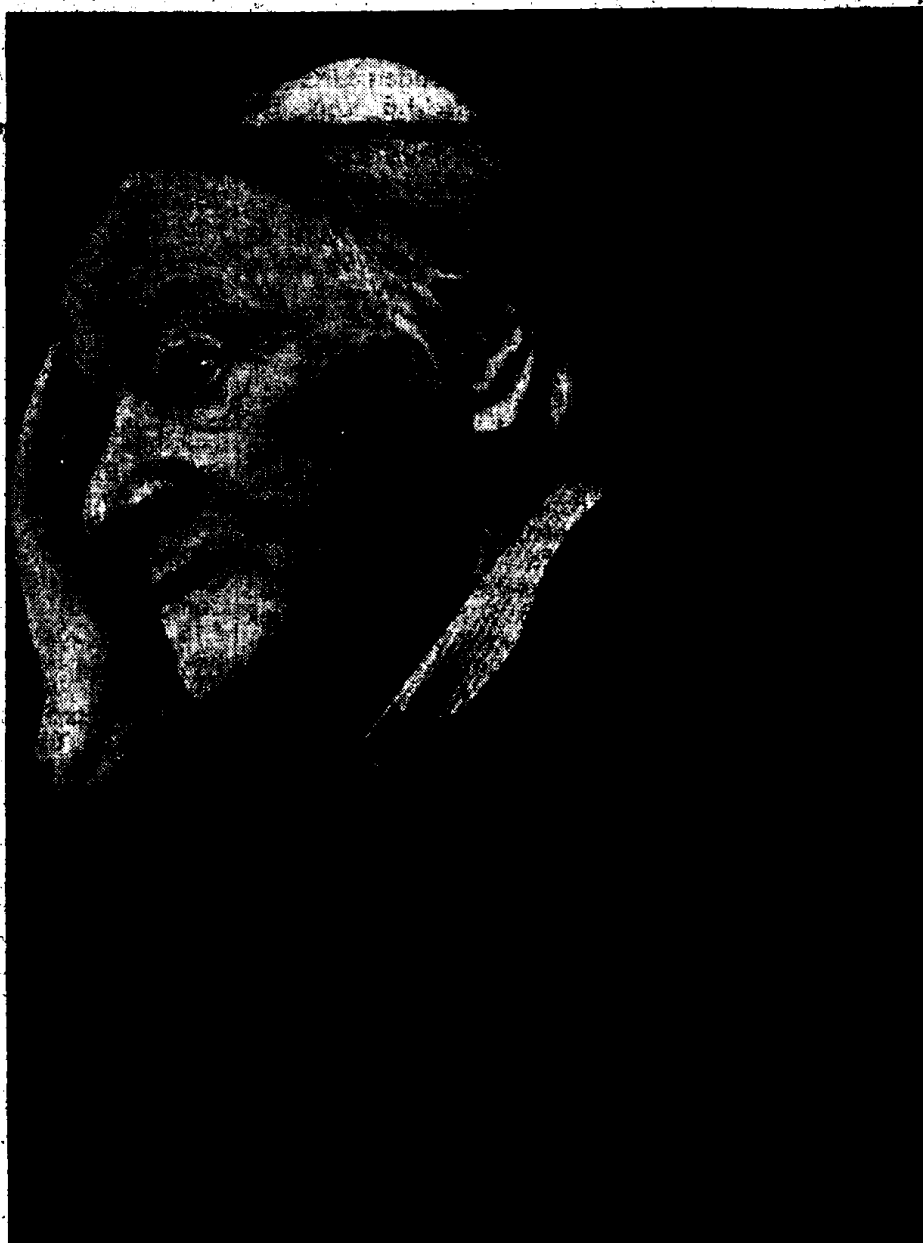
BOEKENPAGINA

De boekenpagina van het Limburgs Dagblad verschijnt om de drie weken.

Coördinatie en eindredactie: Jos Franché

Bijdragen van:

ongel poulssen
joos philippen
rene roosen
peter stiekema
hans toonen

● Bertus Aafjes.

AAFJES BEVESTIGT ZIJN LIEFDE VOOR GRIEKENLAND

haal over Odysseus die de golven troostert om het eiland van de Faaken te bereiken (Odyssee, boek 5) en over zijn ontmoeting met de beeldschone koningsdochter Nausikaä (Odyssee, boek 6). Menig gymnasist heeft die passages van Homerus met liefde bestudeerd, en zal bij lezing van Aafjes' werk nostalgisch terugdenken naar zijn schooltijd. De twee boeken, 'Griekse kusten' en 'Griekse kusten', zijn overigens ook de meest interessante passages van de reisverhalenbundel 'Griekse kusten' van Bertus Aafjes, die hij samen met zijn vrouw, de dichteres en schrijfster Laurens, heeft geschreven. Het eerste boek, 'Griekse kusten', is een verzameling van reisverhalen die Aafjes heeft geschreven op zijn reizen naar Kerkira, Mycene, de Cycladen, de berg Athos, Sparta en Athene die hij belicht vanuit zijn kennis van Homerus' epos. Hij voegt daar een eigen romantische dimensie aan toe. Bijvoorbeeld in zijn ver-

Op het vasteland van Griekenland

stond nog een man met Homerus' 'bijbel' in de hand. Heinrich Schliemann. Hij legde Troje bloot, de schatkamer van Priamus, en ook Mycene. Alles wat hij aantoonde, vermaakt hij tot goud. Bertus Aafjes vol bewondering. In een helder beschrijft hij hoe Schliemann door zijn talenten en een beetje instinct miljarden werd die al zijn geld stak om de waarheid van Homerus' geschiedschrijving te achterhalen. Hij zocht en vond goud op plaatsen waar geen vorken de grond om zou wroeten. Aafjes glist ook een aardige anekdote op. De Duitser Schliemann is op 20-jarige leeftijd (anno 1842) met een boot de zee op gegaan om naar Amerika te emigreren. Hij strandde bij Texel waar hij in een ton de kust bereikte.

In 'Griekse kusten' blaast Aafjes

'EEN VLEK OP DE TOENDRA' MAAKT 'MAGERE INDRUK

Lapland heeft al vanaf de vorige eeuw de nodige schrijvers bewogen tot tenhemelstijgende verslagen. Onder meer Marcelus Emants liet geen spaan heel van de Samen, zoals het volk der Laplanders officieel heet. 'Omme Lieve Hee' heeft dit volk in een ogenblik van overmoedige spottust geschapen, tot vermaak van de rest van de mensheid, luidt zijn conclusie in het in 1877 verschenen 'Op reis door Zweden'.

Zwier somt in zijn 'Laplandografie' 'Een vlek op de toendra' nog een hele reeks van dergelijke beschrijvingen, ook recentere, op. De rode draad is voor de reizigers: oerkoud in de winter, onhoudbaar door de muggen's zomers. Een en bevoking die elke toeschietelijkenheid weigert. Slechts het stigma dat het bovendien om zeer onintelligente schepsels zou gaan, zwakt in de loop der decennia af.

De bibliografie vormt ongeveer de helft van Zwiers boek, en aangezien alle reizigers ongeveer hetzelfde zeggen, zit je de hele tijd te wachten tot de schrijver met zijn eigen ervaringen op de proppen komt.

Zijn studie antropologie bracht hem in 1972 immers gedurende twee maanden in een piepklein Laps dorpje. Het enige wat hij moest doen, was contact leggen met de inwoners, zodat hij kon observeren kon komen van onderlinge contacten tussen de dorpelingen. Die contacten bleven nauwelijks bestaan.

Als zijn vriendin hem komt vergezellen, herkent ze hem niet: om de

Samen niet te bruseren heeft Zwier z'n baard afgeschoren, terwijl de muggen zijn gezicht in een maanlandschap omgetoverd hebben. Na afloop van deze mislukte missie weet Zwier slechts een zeer magere scriptie af te leveren, die ook nog eens afgekraakt wordt.

'Een vlek op de toendra' maakt evenzeer een magere indruk. Het citeren van zijn voorgangers wekt de indruk dat Zwier anders onvolgende stof voor een boek gehad zou hebben. Verhandelingen over de eetbaarheid van bepaalde bessen en de psychie van de pothond zijn wel zeer specifieke informatie, bedoeld voor wie echt naar dit noorden wil trekken.

Toch bevat het werk zeer lezenswaardige passages. De persoonlijke belevenissen in zijn dagboek hebben zeker hun charme. Eenzaamheid, ellende, een gevoel van absolute leegheid.

In 1990 gaat Zwier heel even terug naar het ruige Lapland. Via een nieuw aangelegde snelweg bereikt hij zijn dorpje, waar hij snel rechtsomkeert maakt. Het doet hem niks.

En bovendien zijn de vooruitzichten voor het gebied niet al te rooskleurig: het rendiervee is door Tsjernobyl nog steeds beaamt. Een positief effect heeft de catastrofe ook gehad, merkt Zwier: de muggen zijn moorddood.

J.P.

Een vlek op de toendra - Gerrit Jan Zwier; Uitg. De Prom Fl. 27,50.

JOHN STEINBECK MAAKT DE KAS OP

Toegegeven, 'Goede Donderdag' is niet zijn beste boek. Maar 'Sweet Thursday' zit wel helemaal onder de vingerafdrukken van John Steinbeck. Opnieuw vormen zijn geliefde Monterey en zijn geliefde Pacific Grove, twee kuststeden aan de Californische kust, het decor voor een stoer vertelde roman over mensen, gedrukt door het leven. Maar die dit keer niet vertrappt zijn zoals in zijn onverwachtbaar meesterwerk 'The Grapes of Wrath' uit 1939.

Dat 'Sweet Thursday' (1955) nu pas in het Nederlands verschijnt, vind ik opmerkelijk maar te triviaal om me er echt druk over te maken. Aan de hoofdpersonen in deze roman merk je dat Steinbeck, toen pas 63, alom niet meer met een scheermesje schreef. Alsof hij bij een goed glas wijn de kas opmaakt, dat beeld roept hij op met de lotgevallen van Doc, Mack, Suzie en Fauna, vier 'zwartstenen' die opdrogen in de Californische zon. Doc is net terug van de Tweede Wereldoorlog en praat met zijn thuisgebleven vriend Mack bij over het verze verleden. Terwijl het ene glas 'Oude Tennischoenen' na het andere glas achter de huig glijdt, mijmert Doc (lees Steinbeck) over de resterende tijd. Naarmate de whisky in de fles daalt, stijgt Doc's melancholie.

Eerst 'voelt hij zich op z'n gemak met zichzelf, niet gekukt onder tadelheid, die je dwingt je slimmer

voor te doen dan je bent.' Even later erkent Doc dat hij, nu de eindstreep nadert, 'steeds meer leven wilde roepen in de afstand die hem nog restte'. En concludeert dat hij zijn onrust amoort in werk, in vermoedheid. Of nog beter: 'je maakt alleen een dikje om de tekende eenzaamheid'. De komst van Suzie, een jonge wervelwind die psychisch overreind komt door plat te gaan in het lokale bordesl 'De Berenring', blijkt de geestelijke lekkage bij Doc te dichten. Nogmaals, geen meesterwerk deze 'Goede Donderdag', maar wel passend in het oeuvre van John Steinbeck (1902-1968), waarvoor hij pas in 1962 de Nobelprijs voor letterkunde kreeg. Nadrukkelijk en tandenknaarsend tik ik 'pas', omdat zijn jongste van de vier monumentale boeken, namelijk 'East of Eden' dan al tien jaar oud is.

Leg daar 'Tortilla Flat' (1935), 'Of Mice and men' (1937) en 'The Grapes of Wrath' (1939) naast en het mondiale schouderklopje voor deze Amerikaanse auteur komt niks te vroeg. Misschien ligt de reden voor deze te late erkenning ook in de periode waarin Steinbeck op zijn allerbest is: de Depressie ofwel de jaren dertig, direct gevolgd door de oorlogjaren. Allerminst tijdens om royaal literaire prijzen toe te kennen aan een 'angry young man' die het opneemt voor de vertrapten. Die met als tijdgenoot Thomas Wolfe mee optrekt met het menselijke wrakhoofd, anno 1932.

Van hun veredering en uitbuiting door de vrekke bankiers doet Steinbeck eerst als journalist verslag in de San Francisco News. Vervolgens herschrijft hij de reportages tot de, toentertijd literaire tijdbom 'Druiven der Gramschap' ofwel 'The Grapes of Wrath' dat net zo'n klap in het gezicht van rijk, dus blank Amerika is als Harriet Beecher Stowe's 'Hut van Ham-Tom'.

En dan te bedenken dat Steinbeck zelf uit een middenstandsmilieus komt. Zijn vader doet in meel op de vloeren in Ukiah (Californië), die in 1870 is gebouwd door John's grootvader John Adolf Grausteinbeck, afkomstig uit Düsseldorf en die nog stevig had meegevochten in de Amerikaanse Burgeroorlog (1861-65). Zijn kleinzoon John vecht met het wapen dat menig generaal en president het meest vreest: zijn passie voor oprichtheid. Pas jaren later, als de eindstreep nadert, stopt Steinbeck meer ironie in zijn boeken, waar van 'Travels with Charly' (1962) de laatste is.

Op vrijdag 20 december 1968, als heel Amerika geurt naar 'flowerpower', overlijdt John Steinbeck, de 'zwervende' uit Ukiah, Californië.

H.T.

Griekse kusten, reisverhalen - Bertus Aafjes; Uitg. Meulenhoff Fl. 34,50.

R.R.

JUDAS: GEDURFDE EERSTELING VAN GLIMMERVEEN

moet, als debuterend schrijver, maar durven. Die gedachte bevoort de bij het lezen van 'Judas', de eersteeling van filosoof, en nu ook auteur, Kees Glimmerveen (1958). De roman, die verrast door zijn in theologisch opzicht gewaagde onderwerpkleur, beschrijft drie dagen uit het leven van Judas Iskariot, in het Nieuwe Testament aangeduid als de apostel die Jezus van Nazareth voor dertig zilverlingen heeft verraden en kort daarna zelfmoord pleegde, uit wroeging over zijn daad.

De roman van Glimmerveen is anders dan de sprake. Judas leeft en is een oude man geworden. Gedurende de drie dagen overpeinst hij zijn leven, en de rol die hij in dat van Jezus speelde. We schrijven het jaar 73 na Christus. Op een bergheiliging op Kreta in de buurt van een vissersdorp woont de arts Lucas. Tot zijn verbazing vindt hij er als buurman een grijsaard, die een van de volgelingen van Jezus van Nazareth is geweest. Judas. In zijn jonge jaren was Judas een gewapende opstandeling, die tegen de Romeinen strijdte. Hij is bij toeval gedoopt door Johannes de Doper, waarna hij een volgeling van Jezus wordt. Na elens vermeende kruisdood ontvlucht hij Jeruzalem en zwervt door een groot deel van de antieke wereld, totdat hij in een oude hut gaat wonen. Hiertoe heeft Judas in al die jaren niet gevonden. Hij leest de zendingsbrieven van zijn vroegere vrienden en van nieuwe evangelisten die hij niet persoonlijk kent, zoals Paulus, die hij veraschuwst om zijn gedrevenheid. Een vraag houdt hem al zijn leven lang bezig: hoe kan men voor een ideaal strijden zonder dat dit tot bloedvergieten leidt?

Lucas wordt zijn vriend en gespreksgenoot en Judas vertelt hem zijn levensgeschiedenis, al eerst hij daardoor zijn vriendschap te verliezen. Want hij kan de leugens over zijn verraad weerleggen, maar die waarheid is voor hem nog vreselijker, omdat het een niet verwacht eind maakt aan de twijfels

over het lijdensverhaal en de kruisiging van Jezus van Nazareth, met alle gevolgen voor het prille christendom vandien.

Voor veel lezers met een (streng-) gelovige achtergrond kan Glimmerveens debuut schokkend werken. 'Als je per se wil kun je er zelfs heilighennis inzien. Toch zou een dergelijke negatieve waardering het boek geen recht doen. 'Judas' is immers geen theologische verhandeling of een historisch werk, maar slechts een historische roman. En een historische roman, maakt anders dan een geschiedkundige verhandeling of een theologisch betoog, geen aanspraak op wetenschappelijke of religieuze waarheid. Glimmerveen maakt als schrijver gebruik van enkele historische figuren en plaatst die in zijn eigen context.

Niettemin gaat hij in 'Judas' uit van een aantal historische en in dit geval ook theologische feiten, waarvan enkele voor de leek minder bekend zullen zijn, maar waar Glimmerveen, dank zij zijn filosofische achtergrond, wel weet van heeft. Zo staat er over Judas' leven en dood uit historisch opzicht niets vast. In theologisch opzicht spreken de vier evangeliën elkaar wat Judas betreft tegen. Al in de tweede eeuw na Christus komen er afwijkende varianten. De in deze roman gebruikte personages van Judas en Jezus gaan historisch en theologisch in wezen terug op de in de vierde eeuw gerezen opvattingen en zijn niet helemaal aan de verbeelding van de schrijver ontsproten. De roman zelf echter wel en daarbij is het nodig gebleken om hier en daar de geschiedwetenschap te trotseren. Zo laat Glimmerveen Judas rondzwerven met een verzameling boekrollen en codices, waarop alle vier de evangeliën en een aantal zendingsbrieven van apostelen staan geschreven. Historici kunnen er echter op wijzen dat dit op zijn minst hoogst onwaarschijnlijk moet worden geacht. De roman speelt immers in 73 na Chr. en volgens de nieuwste inzichten zijn de evangeliën vrijwel zeker van later datum.

Volkswagen

Te koop in perfecte staat
Ruska Regina
 bwj. '69 en in unieke staat
 verkorende
Golf Cabriolet
 bwj. '79, voor liefhebbers.
 Tel. 04459-1823.

Sirocco GLI, i.z.g.st., bwj. '77
 APK '92 met ATS 15" TJ, v.p.
 pr. f. 3.250,-. Vloedgraafstr.
 23, Terwijnse.

Te koop VW Golf diesel '80,
 APK, pr. f. 2.450,-. Tel. 045-
 725809.

Te koop VW KEVER bwj. '73,
 met schuif, en APK, v.p.
 pr. f. 2.450,-. 046-512542.

Te koop GOLF 1.6 bwj. sept.
 '86, bruinmet., i.z.g.st.,
 tel. 045-442291.

Voor liefhebber 2 KEVERS,
 '69 en '70, met APK.
 Tel. 04450-1925.

Te k. VW KEVER, bwj. '74,
 1600 cc, sportuitlaat, sport-
 stuur, ATS-velgen, mooi om
 te zien, APK '92, i.z.g.st.,
 pr. f. 8.500,-. Te bev. Dorps-
 Rozest. 198, N'Ende. Tel. 045-
 231375.

VW GOLF GTI 16 V, 1986,
 zwart, verslag, 7x15
 velgen, airco, elec. ramen,
 radio f. 20.500,-. Rekens
 Motoren 045-215375.

VW-Golf Turbo diesel bwj. '81-
 '86, zwart, ATS-velg,
 perf.st., f. 15.250,-. Tel. 04408-12477.

VW KEVER, Ruska speed-
 ster, cabrio, blauw met witte
 kap, bwj. '69, f. 15.000,-.
 Smaragdstr. 27, Heerlen.

VW PASSAT Variant GL 1.8
 bwj. '89, blauwmet., 61.000
 km., nw.st., f. 32.000,-. Tel.
 045-44996 na 19.00 uur.

Te koop VW GOLF GTI 9-
 '90, veel acc., zeer mooi.
 045-323126 na 11.00 uur.

VW JETTA 1.6, bwj. '86,
 bruinmet., 2-drs., sunroof en
 trek., in st.v.w., pr. f. 13.950,-.
 Tel. 045-751979 of 045-716963.

VW GOLF GT, turbo, diesel,
 metallic, bwj. maart '88. Tel.
 04405-1233.

Te k. VW GOLF LX bl. met
 1500 motor, bwj. '83, APK
 '92. Tel. 045-258001.

VW GOLF 1.6, '87, te eig.
 div. opt., i.z.g.st. f. 15.800,-.
 Tel. 09-321172221.

Met een PICCOLO in het
 Limburgs Dagblad raakt u
 uw oude spijlen 't snelt
 kwijt. Piccolo's doen vaak
 wonderen... Probeer maar!
 Tel. 045-719966.

Volvo

Volvo 740 GL
Stationcar
 Beige-metallic, 1986, zeer
 mooie auto. Volvo A. Klijn,
 de Komen 7, Heerlen. Tel. 045-
 220055.

VOLVO 440 GLT, rood, bwj. '7-
 90, 11.000 km., pr. n.o.t.k. Tel.
 045-255300 na 17 uur.

VOLVO 740 GL 6-88 black-
 line, met antiriet, elec. ran-
 men, elec. ant. verw., zitting-
 rek., radio, centr. verg.,
 trek., kanteel/schuld., nw.
 banden, sportvelgen, org.
 km.st. 47.000, abs.nw.
 f. 32.500,-. Tel. 046-748456.

Te k. VOLVO 340 GL sedan
 wit m. trek., bwj. '85, km.st.
 60.000, tel. 04492-3401.

Te k. VOLVO 240 GL diesel,
 stationcar, 1984, i.z.g.st.,
 grijsmet., pr. n.o.t.k. Tel.
 04455-1489.

VOLVO 440 GLE Sedan, 5-
 drs., 5-bak, te eig., te lek,
 schade vrij, nw.mod. '89, al-
 le extra's, i.s.v.fabr.nw. f.
 19.750,-. Int. 043-254462.

Te k. VOLVO 340 DL diesel,
 bwj. '87, APK '92, v.p.
 pr. f. 12.750,-. Tel. 045-319219.

Te k. VOLVO 343 auto,
 bwj. '78, gearv. motor en nw.
 gespoten. Tel. 043-625198.

Koopje VOLVO 340 DL
 1700, bwj. '86, wit, 5-drs.,
 f. 11.000,-. Tel. 045-419612.

VOLVO 340 Winner bwj. '84,
 zeer mooi, f. 5.250,-, v.p.
 APK '91. 046-522132.

Volvo AMAZONIE kl. blauw,
 APK '92, pr. f. 7.500,-.
 Tel. 045-251968.

GRATIS. Uw verenigings-
 nieuws op LD-TV. Tel. 045-
 739298/97.

Diversen

VEGE RUILMOTORENSPECIALIST
HALECO B.V.
 Daelderweg 27, Nuth
 tel. 045-242192 (i.o. Makro)

Problemen met de motor
 van uw auto?
 De VEGE motoren Specialist biedt hulp!

Kerp Inbouwcentrum
 UW INBOUWSTATION VOOR:
 autoradio's, boxen, antennes,
 CD-spijlen, CD-wisselaars, versterkers
 equalizers, alarmsystemen, etc. etc.

Nu ook inbouw-autotelefoons en telefoonantennes.
 Kerp Heerlen, uw vakspecialist als het om inbouwen gaat!

KERP B.V.
 In de Cramer 31, Heerlen.
 Tel.: 045-716951.

Attentie meeneemprijzen

Peugeot 505	1981 f. 1.950,-
Citroën GSA X1	1982 f. 3.500,-
Citroën Visa 1100	1983 f. 5.950,-
Ford Escort 1.3 5-drs.	1983 f. 6.900,-
Nissan Sunny automaat	1983 f. 6.950,-
Citroën AX 11 RE	1987 f. 10.900,-
Volvo 340	1983 f. 4.950,-
Citroën GSA	1985 f. 3.750,-
Skoda 105	1986 f. 4.950,-
Citroën GSA break	1983 f. 3.950,-
Skoda 130 GLS	1986 f. 4.500,-
Lada combi	1986 f. 5.950,-
Toyota Corolla 1.6	1984 f. 8.500,-
Citroën CX	1985 f. 9.800,-

Autobedrijf
SONDAGH BV
 Dr. Kouwen 31.36
 Heerlen (Hoesbroek)

Jos Bogman Specials
 Mazda 323 Envoy 1.3 bruinmetallic 1989
 Peugeot 205 1.1 L wit 1986
 Renault TR5 Cosmopolitan, rood 1990

Jos Bogman
 Officiële Ford-dealer voor Kerkrade, Simpelveld, Witten, Vaals e.o.
 Hamstraat 70, Kerkrade. Tel. 045-423030.

Een auto verzekeren voor één of meer dagen? Vanaf
 f. 75,- voor 48 uur. Informeer bij:

Offermans Assurantie
 Kaalheidersteerweg 107, Kerkrade. Tel. 045-410500

Gevraagd! wegens enorme vraag
 Seat Marbella en Panda's bwj. '85 t/m '89
 Nieuwe Marbella v.a. f. 12.495,-

SEAT **Autosport Brouns b.v.**

Schelsberg 175, Heerlen. Tel. 045-725507.

auto limburg

biedt aan:

Ford Scorpio 2.9 Ghia autom., schuld. sportv. 1988
 Sierra 20 GL roodmet. 5-drs. get. glas 1988
 Sierra 20 GL staalgr. met. 5-drs. 1987
 Sierra 20 GL staalgr. met. 5-bak 1987
 Sierra 1.8 GL sedan 5-bak 1985
 Sierra 1.6 Laser Coupé grijsmet. 5-bak 1985
 Escort 16 Ghia grijsmet. alle extra's 1988
 Mercedes 200 TD Combi rood, 5-bak 1986
 Renault 25 TX inj. briljant roodmet. 1989
 R25 TS inj. schuld., get. glas, model 1989
 R25 TS schuld., blauw 1985
 Alfa Giulietta 2.0 grijs, sportvelgen model 1986
 Alfa 33 1500 T1 zwart extra's 1988
 Alfa 33 1300 JR alfa rood 1988
 VW Passat CL blauwmet. nieuwste model, nov. 1988
 Passat CL sedan roodmet. 1987
 Audi 20 2.3 Ezeer compleet 1987
 Audi 80 1800 tarmac rood, get. glas 1988
 Audi 80 GTE rood 5-bak 1986
 Citroën BX TRD turbo rood schuld. 1989
 BX 19 TRI Break airod st.bekr. 1987
 BX 14 RE rood 5-bak 1987
 BX Leader grijs/zwart 5-bak 1988
 BX 14 E grijsmet. 5-bak 1987
 BMW 730i autom. ABS, airod, airbag enz. 1988
 Mazda 626 Coupé 2.0 GLX rood 1988
 Mazda 626 2.0 GLX rood, get. glas 1987
 Peugeot 405 GL rookzilver 5-bak 1988
 309 SR 1.6 rood 5-bak 5-drs. 1987
 309 GL Profil 5-bak 5-drs. 1986
 Volvo 740 GL Estate Van groenmet. 1987
 Volvo 340 DL antr. met. get. glas, 5-bak 1988
 Mercedes 280 SE autom. schuld. 1983
 Opel Ascona LS wit spijlen 1987
 Kadett 12 LS 5-drs. rood nw.st. 1985
 Kadett 16 DB LS wit 1985
 Record 2.0 S beige met. nw. mod. 1983
 Mini Mayfair, duurzame ultv. wit 1989
 Nissan Sunny 1.4 SLX sedan wit, nw.st. 1989
 Sunny 1.6 SL Coupé blauwmet. 1989
 Mitsubishi Pajero turbo D wit 1989
 Colt 1500 GLX roodmet. 5-bak, 5-drs., nw.st. 1987
 Seat Ibiza 12 GLX rood te eig. 1989
 Inruil en discrete financiering tot 100% mogelijk.
 Uw vertrouwd adres

Auto Limburg
 Mauritsweg 126, Stein (naast Superconflex). 046-338474.

Dagje Panda

Volvo

740 GL weinig km '87
 740 GLI stationcar '87
 240 DL 2.3 stationcar '86
 480 GL 9.500 km '91
 440 turbo 12.000 km '90
 440 GLT electr. schuld. '90
 440 GL get. gl. im.vgr. '89
 440 GL get. gl. met. '89
 340 DL 4 automaat '89
 340 DL smokke zilver '87
 340 DL 1.7 5-speed '87
 340 DL Special sedan '86
 360 GLS sedan '85
 Mitsubishi Colt 1.3 '89
 Peugeot 205 XL rood '89
 Peugeot 205 Accent '88
 Peugeot 309 GL 1.1 '86
 Ford Sierra 2.0 CL '88
 Citroën BX 16 Break '88
 Alle occasions incl. APK
 Bovaggar, inruil mogelijk

Auto Kallen
 Rijksweg Zuid 320, Geleen
 (Naast MacDonaldis)
 Tel. 046-742719.

SCHADE-AUTO'S: Ford
 Escort 1.3 v.p. '86, wit, nw.
 model, 3-drs. v.p. f. 6.250,-.
 Opel Rekord bwj. '80, licht
 voorsch., zilvermet., v.p.
 f. 1.500,-. Opel Kadett B v.p.
 pe. bwj. '88, vaste prijs
 f. 1.500,-. Range Rover
 rood V8, LPG, trekhaak,
 geeltekanten; Rancho Ro-
 ver voor sloop. Autocentrum
 H. Lardinois, Dorpsr. 49,
 Eckelrade. Tel. 04408-2368

INKOOP goede auto's, cont.
 geld. Joosten, Schanerweg
 3, Maastricht. 043-634978.

PEUGEOT 505 GR '86
 LPG, f. 6.750,-; BMW 728i
 autom., '80, f. 3.750,-; BMW
 320 8, '78, f. 1.500,-; Opel
 Ascona 79 f. 1.250,-; Mini
 Cooper 850 f. 2.750,-; Es-
 cort bestel '83 f. 3.500,-.
 Inr. mog. 045-211071.
 Overbroekstr. 54,
 Heerlen.

Autoverhuur
 ook voor
 BESTEL- en
 VERHUUR-AUTO'S
 MAASTRICHT, 043-645430
 HEERLEN, 045-725666

Cabrio bouw
 Kever, Kadett, Mini, Escort,
 Polo, Golf 1 en 2. Ook als
 set leverbaar. Info, gratis
 folder. 045-352816.

LUCARILLI kantenteld voor
 Uw auto, directe afwikkeling.
 Tel. 045-456963.

50 tot 100 auto's v.a. f. 500,-
 tot f. 10.000,-. Alles APK
 inr. en financ. mog. Math.
 KOENEN, Handelsweg 1,
 Susteren. Tel. 04459-5204.

Daihatsu dealer

Ton Quadflieg

Porsche 944 1e eig. excl.
 mooi '85 kl. rookzilver
 VW Passat 1.8 GL '88
 VW Jetta Pacific '89
 Honda Legend 2.5i aut. '88
 BMW 323i '82
 BMW 316i 4-drs. '86
 BMW 316i 4-drs. '90
 Ford Escort 1.3 L '88
 Ford Escort 1.3 L '84
 Ford Escort 1.3 L '88
 Ford Escort 1.4 Bravo '88
 Ford Escort 1.6 GL '83
 Fiat Uno 45 S '89
 VW Polo CL '89
 Daihatsu Cuore TS '86
 Opel Omega 2.0 autom. '88
 Alfa Sprint 1.5 coupé '87
 Daih. Charade 5-drs. '89
 Mercedes 190D '85
 Mercedes 190E sportv. '86
 Mercedes 230 E '84
 Sierra 1.6 Laser '86
 Sunny coupé Twincam '87
 Sunny coupé 1.6 SLX '87
 Nissan Sunny D '86
 Mits. Cordia 1.6 SR '83
 Ascona 16 S Sedan '87
 Kadett 1.3 GSI-ultv. '85
 Kadett 1.2 LS '85
 Opel GT excl. ultv. '89
 Opel Marita coupé 18S '84
 Opel Ascona 19S aut. '80
 VW Passat 1.8 CL '86
 Mazda 626 1.6 '87
 Lancia Y10 '87
 Renault 5 GTX '82
 Citroën 2.4 CX '82
 Daihatsu Charade CS '84
 Daihatsu Charmant '82
 Daihatsu Cuore '85
 Skoda 120 LS '88
 Citroën AX 1.1 RE '88
 Citroën BX 1.4 '85
 Audi 80 1800 S aut. '88

Combi's
 Toyota Carina D '83
 Sierra 2.0 CL combi '89

Terreauto's
 Daih. Rocky 2.0 benz. '86
 Nissan Terano 2.7 D '90
 Suzuki Samurai '88
 Reeweg 112, Landgraaf
 Tel. 045-321810.

Citroën
van Leeuwen

CX 2.5 Prestige automaat
 CX 2.5 GTI automaat
 BX 1.9 TRS break 1988
 BX 1.4 '86-87-88-89
 BX 1.4 RE, 1987

Visa 1985
 Volvo 340 L, 1985
 Suzuki SJ 410 Cabrio 1985
 Fiat Ritmo 1984-1986

van Leeuwen
Strijthagenweg
129 Kerkrade
045-453355

Leijenaar's-auto-centrale
 biedt te koop aan inruilauto's
 met BOVAGGARANTIEBEE.
 WILS en VVN gekurd: Mer-
 cedes Benz 190 diesel '88
 Mercedes Benz 190E '85
 Porsche 944 '85, Ford Si-
 era 2.0 GL Sedan LPG '88
 Ford Sierra 1.6 VAN '85
 Ford Taurus 1.6 Sedan
 Bravo '82; Ford Escort 1.6
 CL Bravo '87; 1.4 CL '86; 1.4
 Bravo '87; 1.4 Bravo '87; 1.3
 Laser '84; Zastava GTL 55
 '87; Volvo 740 GL 1985
 360 GLS '85; VW-Golf 1100
 '82; VW-Golf 1300 CL 4-
 drs. '84; VW-Golf 1600 CL
 met LPG '85; VW-Golf 1.6
 diesel Manhattan '89; Opel
 Ascona 1.8 LS 5-drs. '87 en
 1.6 LS '87; Kadett HB 13S
 '87; '82; Kadett Station-
 Hatchback 12N '83 en 1.3 S
 '85; '83; Kadett gesloten
 bestel 1.6 diesel '85; Kadett
 1.8 GLS Sedan automatiek
 '88; Kadett 1.7 LS diesel ca-
 ravan '89 en 1.6 diesel '88;
 Kadett Hatchback 1.3i LS 5-
 versn. '89 en 1.6i LS 5-
 versn. '89; Kadett Hatch-
 back 1.6i LPG '85; Kadett
 Hatchback 1.3N 5-drs. '88;
 Kadett Caravan 1.3i N benz-
 ine '88; Kadett Hatchback
 1.7 diesel LS '89; Opel Cor-
 sa 1.3i Swing '87. Gemak-
 kelijke leningvoorsch. Ridder
 Hoesstraat 51, Heerlen.
 Inruil 045-212091.

LOVEN Heerlen BV biedt
 aan zeer interessante occa-
 sions: Mazda 626 Sedan
 GLX 1.8 '88; Mazda 626 se-
 dan 1.6 GLX '83; Mazda 626
 coupé 2.0 GLX '87; Mazda
 626 Coupé 1.6 GLX '85;
 Mazda 626 HB 2.0 GLX
 '88; Mazda 626 HB 2.0
 GLX met stuurbekr. '88;
 Mazda 323 Sedan 1.3 LX
 '86; Mazda 323 1.3 Sedan
 GLX '86; Mazda 323 Sedan
 1.5 GLX 2X '86; Mazda 323
 HB 1.3 LX 2X '86; Mazda
 323 HB 1.5 GLX '88; Mazda
 '89; Opel Corsa 1.0 S 1.2
 '83; Opel Kadett 1.2 S 2X '85
 Opel Kadett 1.2 S '86; Opel
 Kadett 1.3 S '87/88; Opel
 Kadett 1.6i HB '89; Opel Ka-
 dett Sedan 1.8 N '88; Ford
 Escort 1.6 L 2N-11 '85; Ford
 Escort 1.3 CL '86; Ford Es-
 cort 1.3 L '86; Ford Escort
 1.4 CL '87; Ford Escort 5-
 drs. 1.4 CL '88; Ford Sierra
 2.0 Laser '85; Ford Sierra
 2.0 GL met LPG '86; Ford
 Sierra sedan 4-drs. '88;
 Honda Integra 1.5 L met
 LPG '89; Honda Civic 1.3 L
 '86; Lancia Y10 Touring '86;
 Mitsubishi Colt 1.5 GLX '87;
 Mitsubishi Colt 1.2 GL '86;
 Peugeot 405 SRI 1.9 9-10-
 '87; Peugeot 205 XR 1.3 '86;
 Peugeot 205 GR 1.6 autom.
 met stuurbekr., schuldafk.
 6-11 '87; Renault 11 TL '88;
 Toyota Starlet 1.0 '88. Di-
 verse goedkope inruilauto's:
 Datsun Cherry 1.3 '82
 f. 3.500,-; Ford Capri 1.6 79
 f. 3.500,-; Honda Quintet '81
 f. 1.750,-; Mazda 626 1.6
 '80 f. 2.750,-; Mitsubishi
 Colt '81 f. 2.950,-; Renault
 18 GTL 79 f. 1.500,-; To-
 yota Celica 2.0 ST '78; Volvo
 343 DL '80 f. 2.950,-. Eigen
 financiering APK keurings-
 station. Palmgracht 401
 Heerlen. Tel. 045-722451.

WETZELS Auto Exclusief
 Mercedes 300 SL 24-V aut.
 '90; Mercedes 500 SL aut.
 '86; Mercedes 450 SL aut.
 '86; Mercedes 190 E
 aut. '90; Mercedes 300E
 '88; Mercedes 190D 2.5 airo
 '88; Mercedes 300D aut.
 '89; Mercedes 280SE aut.
 '86; Mercedes 190E 2.6 aut.
 '86; Mercedes 230E aut. '85;
 Mercedes 230 '85; Jaguar
 3.6 Sovereign aut. '87; Nis-
 san 3.0i ZX 1.8i, aut. '87
 Volvo 740 GL TD station
 aut. '89; Chevrolet Camaro
 Iroxx Z8 1-bak '87; Chevrolet
 Corvette Stingray 2x '79;
 Opel Omega 3.0i Sport '87;
 BMW 530i '89; Ford Sierra
 XR4i '87; Ford Escort 1.4
 Bravo '88; Ford Sierra 2.0
 sedan '89; Suzuki Carry bus
 '85; Mits. Lancer 1.8 GLD
 '86; Mits. Lancer 1.8 GLD
 turbo diesel inter '89. Indus-
 triestraat 35, 6135 KG Sit-
 tard. Tel. 046-510655.

STER GARANT

Kies voor de
7 Ster Garant
zekerheden van
Smeets!

HEERLEN **WUJGAARDSEWEG 56**
TEL. 043-224600

MAASTRICHT **AKERSTEEWEG 10**
TEL. 043-613200

GELEEN **RIJKSWEG NOORD 125**
TEL. 046-746333

ANDERE MERKEN **(H-HEERLEN)**
(G-GELEEN)

MEERKE **TYPE** **BWJ. NIEUWPR. NU**

(H)Volvo 740 GL '88 59.750,- 19.000,-
 (H)Toyota Camry 2.5 GXL V6 '88 62.000,- 35.000,-
 (H)Renault Broadway '88 24.500,- 9.500,-
 (G)Ford Scorpio 2.9 '88 57.500,- 31.000,-
 (M)Nissan Blue Bird 2.0 SLX '88 37.000,- 21.000,-
 (M)Citroën BX 19 TRS '87 33.000,- 17.250,-
 (G)Audi 80 1.8 S '88 42.000,- 28.500,-
 (G)Toyota Carina II '89 42.000,- 29.500,-
 (H)Peugeot 405 GR 1.9 '89 39.000,- 24.750,-
 (H)Opel Omega combi 2.0 i '89 48.750,- 32.500,-
 (M)Toyota Carina 2.0 16V aut. '88 55.000,- 29.500,-
 (M)Audi 80 1.8 '88 42.500,- 25.000,-
 (G)Audi 100 SE '87 65.000,- 22.750,-

ALLEN DIE AUTO'S WAARAAN SMEETS EN
 MERCEDES-BENZ HUN GOEDE NAAM VERBINDE
 KRUGEN DE 7 STER GARANT STATUS.

EN DE DARAAN GEKOPPELDE 7 ZEKERHEDEN:
 • Volledige Garantie • Geld-Terug Garantie
 • Veiligheids Garantie • Gegarandeerd bouwjaar en km.stand
 • Servicecontract • Servicepaspoort • 24-uurs Helpdienst.

Mercedes-Benz

SMEETS

'De vuurspuger van Ootmarsum' is niet alleen de titel van het nieuwe boek van Jan Mulder. Het is ook een schilderij dat hij maakte na een curieus moment in zijn leven. Als ex-profvoetballer was hij uitgenodigd bij de afscheidswedstrijd van Michel Platini. Er was een ontvangst op het vliegveld van Nancy.

Daar, in een hangar, temidden van legendes als Pele, Neeskens, Maradona en Pfaff en rondslingerende onderdelen van kernreactoren, ontwaarde hij de vrouw van de Italiaanse voetballer Marco Tardelli. Haar oorbel weerkaatste op prikkelende wijze een zonnestraal en op dat moment wist

Jan Mulder dat hij behalve columnist ook schilder was geworden. „Ik zag de oorbel van mevrouw Tardelli en dacht meteen aan Ootmarsum. Ik zou een schilderij gaan maken dat 'De Vuurspuger van Ootmarsum' zou gaan heten. Het kwam er automatisch uit. Gek hè, het was in Nancy en ik dacht aan Ootmarsum. Zustersteden.'

Het verlangen om de vuurspuger van Ootmarsum te zijn

Hij heeft net zitten lunchen met Wim T. Schippers en is in een opmerkelijk goede bui. We lopen van het Amsterdamse Museumplein door zowel zon als regen naar een kroeg aan de Willemsparkweg. Daar kennen ze hem al langer. 'Jan' staat er later die middag boven het bonnetje waar de serveerster de consumpties op heeft bijgehouden.

Het gesprek gaat uiteraard over zijn nieuwe boek, dat een bijzondere structuur kent. Eerst een aantal samenhangende verhalen, dan de schilderijen en vervolgens de krabbels die als tekeningen door het leven gaan. 'Een keerpunt', zo luidt de ondertitel, maar ook de term caltalo-roman valt.

'De vuurspuger van Ootmarsum' is het levensverhaal van een ex-profvoetballer die het zwarte gat na het beëindigen van de sportieve loopbaan vult met schrijven. Door de gebeurtenis in Nancy gaat hij ook nog eens schilderen en het resultaat daarvan is te zien in het tweede deel van het boek.

En te lezen, want de titels zijn zo mogelijk nog mooier dan de schilderijen. Op Mulders zolder staan dozen met titels als: 'Koningin Beatrix vlindert naar Edam', 'Blij koetje op de rede van Callantssoog', 'De intocht van Bonifacius in Dokkum', 'Het ontstaan van het bisdom Utrecht 1961' en 'Daphne Jongejans I'.

„In de meeste gevallen was de titel er eerst,” geeft hij toe.

Op de tekeningen noteerde hij daarentegen titels bij wat hij aantrof op het papier naar gedane arbeid. Dat kon leiden tot: '2 met 3 touwtjes aan elkaar bevestigde Franse zandstenen, balancerend op 2 peren Williams'. Maar ook 'Compositie'. Een raadselachtig mengsel van ernst en luim. Net Jan Mulder zelf.

„Het boek is autobiografisch, ja. Grote stukken tenminste. Die episode in Nancy is allemaal letterlijk waar. Toen ik daar die vrouw zag van die Tardelli... Een stuk zeg. Het zag er daar op het vliegveld absurd uit. In een hangar liepen al die voetbalsterren. Ze hadden daar net een Mirage gedemonteerd. De onderdelen van kernreactoren lagen zo tussen de toastjes. Het was echt een hele rare middag. Daar heb ik niks bij verzonnen. Het is de keiharde werkelijkheid.”

Zwart gat

Net zo hard als het droeve bestaan van een topsporter na het beëindigen van de carrière, wat te vergelijken moet zijn met de melancholische droefheid van een zoogdier na de paring.

„Ik doe er lichtvoetig over natuurlijk, maar zo'n zwart gat bestaat wel degelijk en niet alleen bij topsporters. Topsporters, en balletdansers ook trouwens, hebben het lastig als hun carrière is afgelopen. Ze hebben er geen rekening mee gehouden. Als je interviews leest met jongens die nu 22 zijn of 26, dan hebben ze niet nagedacht over wat er na hun carrière gaat gebeuren. Had ik ook niet. Daar denk je ook niet aan.

Ach, alles valt ook altijd wel weer mee natuurlijk. In een enkel geval echter gebeurt het wel dat mensen zich naar voelen omdat ze niet kunnen doen waar ze zin in hebben, zoals voetballen in mijn geval.”

Jan Mulder (1945) baarde opzien toen hij in 1964 als 19-jarige spits van de Winschoter voetbalvereniging WVV een contract kreeg aan-

geboden bij de Brusselse voetbalgigant Anderlecht. Hij stond er tot 1972 in de spits, waarna Ajax hem kocht. Door blessures geplaagd kwam er in 1975 een einde aan zijn sportieve loopbaan en kwam voor hem het zwarte gat. Hij ging vervolgens columns schrijven en bleek daar een meester in.

„Ik heb wel even last van gehad van dat zwarte gat, ook door de blessure en zo. Na '75 zat ik een jaar thuis. Als je je naar voelt en thuis zit en denkt aan de tijd dat je echt de zondag niet door. Dat is erg. Ik steek er in het boek een beetje de draak mee, maar in een doodenkel geval is dat geen onzin.”

Als bij een voordracht: „O, dat zwarte gat van de tweede divisie. Spelers van Emmen en Borne.”

Ziekenhuisomroep

Volg je het voetballen nog? „Een beetje. Ik ga niet echt iedere week kijken. Het is me te saai. Ik ga wel eens naar FC Twente. Laatst heb ik nog een leuke wedstrijd gezien. Meestal is het niet spectaculair.”

Hij zag zijn zoon Youri voor FC Twente scoren tegen Roda JC.

„Hij scoorde een schitterend doelpunt. Twente speelde knap. Ik ging ook toen-ie bij de amateurs speelde, dus ga ik nog wel eens kijken. Op een gegeven moment krijg je ook nog een soort... ik wil niet zeggen liefde, maar toch een band met zo'n club. Heel gek. Ik ging naar Kerkrade de eerste wedstrijd van het seizoen als supporter van Sportclub Enschede. Ja, sorry maar Twente, dat woord kan ik nauwelijks uit mijn bek krijgen. Ik zeg altijd Sportclub Enschede. Die kleuren ook, maar ja. Maar toch. Theo Vonk en Arend van der Wel, daar voel ik me wel solidair mee. Had ik twee jaar geleden ook niet gedacht.”

Toch schrijf je in je column in de Volkskrant niet vaak over FC Twente.

„Al heb ik me begin dit jaar wel eens een keer moeten inhouden. Die speaker in dat stadion. De eerste wedstrijd meteen al. Niet te geloven zeg.”

Hij is nu weg.

„Ja, en dat is niets te laat. Hij heeft ze minstens vijf, zesduizend man per wedstrijd gekost. Zo'n disc-jockey van een ziekenhuisomroep, die toon. En dan proberen Felix Meurdersje te spelen. Gru-we-lijk. Het was niet te harden in het stadion

met die man. De hele wedstrijd door dat getetter van die ijdeluit.”

Nooit de ambitie gehad trainer te worden?

„Nee. Dat ging gelijk op met mijn afkeer van de cursus die je dan volgen moet. Mijn bedoeling was het ooit een eigen kunstgalerie te openen, als ik tenminste de interviews uit die tijd mag geloven.”

Nu schilder je je eigen galerie vol. „Ja, ik heb een stuk of twintig schilderijen gemaakt. Mijn andere zoon is schilder, daardoor kwam dat. Zijn materiaal stond in mijn werkkamer. Een keertje proberen. Verleidelijk. Al is het met de vingers. Heerlijk. Alleen die geur al.

Zo iets van: dat kan ik ook. „Natuurlijk. Baselitz of zo. Dat doe je toch zo.”

Omdraaien

Ter promotie van het boek hangen enkele dozen in de etalage van de Athenaeum Boekhandel aan het Spui in Amsterdam. Het is het enige expositieverzoek dat hij heeft gehonoreerd. „Ik werd ook nog gebeld door een galerie uit Ootmarsum, Haerhuis. Toen was ik even

in de verleiding. Ik had het bijna gedaan. Als het ergens zou moeten hangen, zou dat in Ootmarsum moeten zijn natuurlijk. Zo serieus wil ik het schilderen wel nemen. Het is toch een opzienbarende ontwikkeling van deze aanvallende middenvelder.”

Opzienbarend is ook de manier waarop hij zijn tekeningen maakt. „Ik heb het omdraaien uitgevonden. Vergeet niet te draaien.” Hij spreekt het uit met een uitroepken en heft het vingertje. Ter illustratie pakt hij een roze A4-tje, trekt een lijntje met een Parker Duofold en draait het papier op de caf  tafel een halve slag. „Zo werkt dat. Teken en dan kijken of het wat is. Hier nog een streep. Je moet schik hebben in het lijnen trekken. En een vaste hand. Het vrouwtje zet koffie en je bent zo uit het zwarte gat.”

Dit is dus wat men ledigheid noemt.

„Dat is dus echt niet zo. Het heeft mij grote voldoening geschonken.” Even later: „Ja, het is ledigheid. Daar komt het wel op neer, maar het is ook kinderlijk plezier.” Eerder al: „Ik kan niet tekenen. Ik kras maar wat en als je dat maar lang genoeg doet, wordt het wel

wat. Ik kan beter schrijven. Dan weet ik wat ik doe. Ik kan niet schilderen, maar ik heb wel het vermogen een beeld op te roepen en dat kan ik beter als schrijver.”

Mag ik je wel schrijver noemen?

„Nee, eigenlijk niet. Ik ben columnist. Zo'n korte-afstandswaarnemer. Ik kan een situatie beschrijven of een voorval, maar ik kan geen wereld scheppen. Ik ben geen romancier. Ik kan er geen dramatische lijn in aanbrengen, al is me dat in dit boek nog redelijk gelukt. Ik ben natuurlijk een hopeloos geval. Anders had ik allang een roman geschreven. Ik ben een Anderlecht-speler en Anderlecht-spelers schrijven niet; ze jagen ballen in de kruising. Maar ondertussen ga ik wel stiekem door natuurlijk, ha ha.

Het gevaar van die columns is dat het een maniertje wordt. Ik denk er niet te lang over na. Ik neem het ook niet zo serieus dat ik het telkens onder de loop leg. Het moet nog wel iets van dat spontane hebben.”

Astrid Joosten

Hoe serieus moeten we dat schilderen nemen?

„Als je het zelf al niet helemaal doet... Ondertussen wil ik het wel. Ik wil niet serieus genomen worden, maar ondertussen wel twijfel zaaien. Zodat men denkt: het zijn toch beeldschone schilderijen en hij kan dat wel zeggen, maar ik wou dat ik ze aan de muur had hangen.”

Al een bod gehad?”

„Astrid Joosten heeft het me gesmeekt. Maar ik doe het niet. Ik wacht even tot ze duurdere worden. Behalve als de kamerheer van koningin Beatrix morgen belt.”

Op de toon zoals Gerard Reve praat: „Meneer Mulder, wij hebben in het schitterende boek 'De vuurspuger van Ootmarsum' het oog kunnen leggen op het schilderij 'Koningin Beatrix vlindert naar Edam'. Het heeft de koningin behaagd om u mede te delen dat zij heel graag dit schilderij aan zou schaffen om het op te hangen in haar werkkamer in Den Haag.

Dan zou ik het doen. Sterker nog, ik zou het schenken. Of moet je dat niet doen? Vrienden van mij zeggen altijd: geef niets weg, dan ben je verloren.

Als ik de koningin was, zou ik het kopen. Als ik wist dat er iemand ergens in Nederland een schilderij van mij had gemaakt, dan zou ik het willen hebben. Hoe dan ook. Wat het ook voorstelt. Ik snap niet dat ze nog niet gebeld heeft.”

Ben je eigenlijk wel eens in Ootmarsum geweest?

„Ik ben er nog nooit geweest. Ik denk dat het er anders uitziet dan ik denk. Maar de titel slaat natuurlijk wel ergens op. Ik zal het geheim ontsluiten. Die vuurspuger, dat ben ik zelf natuurlijk. Het is het intense verlangen vuurspuger te willen zijn in het leven om de mensen te verbluffen. En dat streven bereik ik dan wel, maar het is in Ootmarsum. Niet in Parijs of zo. Niets ten nadele van Ootmarsum, maar goed, het is nou niet het doel waar je als mens naar streeft.

Ik dacht eerst dat je naar een of andere legende verwees.

„Zie je nou. Dat roept die naam bij nou ook op! Zie je wel, heb ik het toch goed. Mag ik nog een fluitje?”

theo hakkert

Jan Mulder: De vuurspuger van Ootmarsum, uitgeverij Thomas Rap, prijs fl. 39,50

ander-

Z
ij
d
s

Begrenzer

Vogels van diverse pluimage laten zich tegenwoordig in met alle mogelijke aspecten van de verkeersveiligheid. Nu heeft ook de onvermijdelijke Pieter de Eerste, prins van Het Loo en vooral actief als piano-spelende echtgenoot van prinses Margriet, een duit in het toch al overvolle zakje gedaan. Hij stelt een snelheidsbegrenzer voor op alle personenauto's, zoals minister Maij-Wegen van Verkeer en Waterstaat dat al deed voor vrachtwagens. Leentjebuurt spelen heet zo iets, geloof ik, in wat ouderwets, maar gangbaar Nederlands.

Van Vollenhoven lanceerde zijn idee overigens niet als aanhanger van Margriet, maar als voorzitter van de Raad voor de Verkeersveiligheid. Dat is een soort Kampeerraad (waar ze de afgeschoten politicus en 'foute' Nederlander Aantjes nog ooit eens voorzitter van hebben gemaakt) voor het wegverkeer, zal ik maar zeggen. In ieder geval wekt de Raad voor de Verkeersveiligheid de indruk uitsluitend ten behoeve van Van Vollenhoven in het leven te zijn geroepen, want verder hoor je er nooit wat van, en ach, prins Pieter moet toch ook een inkomen hebben en niet uitsluitend op de zak van zijn schoonfamilie hoeven te teren. Dus ook de belastingbetaler mag best een steentje bijdragen voor een dergelijk goede zaak, zo zal de redenering indertijd ongeveer geweest zijn. In dat opzicht kunnen we met die zich alsmaar uitbreidende Koninklijke Familie de komende jaren nog wel wat verwachten, zoals het opentrekken van hele blikken - goed gehonoreerde - sinecures bij voorbeeld.

Nou is het plan voor een snelheidsbegrenzer zo gek nog niet, mits er rekening gehouden wordt met de snelheden die elders in Europa nog gerealiseerd kunnen worden. Dat het idee echter gelanceerd wordt door een notoire snelheidsovertreder als Van Vollenhoven, die in zijn glorietijd zo ongeveer iedere week door een politie-Porsche van de weg werd geplukt maakt het geheel wat ongeloofwaardig. Het heeft allemaal net iets te veel weg van 'Wat zal ik nu weer eens voor het volk verzinnen, waar ik mezelf dan toch niet aan hoeft te houden, terwijl het toch lijkt of ik serieus bezig ben', als u begrijpt wat ik bedoel.

Van Vollenhoven bevindt zich natuurlijk in heel goed, om niet te zeggen select, gezelschap. Diverse leden van het Koninklijk Huis worden op vrij willekeurige momenten in te snelle auto's gesignaleerd, danwel door de politie betrappt op het rijden met zeer hoge gemiddelden, eventueel op tweebaanswegen in de polder. En ook onze premier Ruud Lubbers, wil nog wel eens de 'eerste minister' zijn als het om snelheidsovertredingen gaat. Daarnaast kunnen we regelmatig vaststellen dat een bewindsman als Ter Beek zich evenmin op de 'fensief' rijden laat betrappen. Integendeel, hij beweegt zich voort, of laat zich rijden, als een ouderwetse minister van Oorlog, op weg naar een grote veldslag.

Het is in dit verband wat flauw om te spreken van een voorbeeldfunctie voor dergelijke hoogwaardigheidsbekleders. Nee, waar het veel meer om gaat is dat mensen die zelf alle mogelijke regels aan hun schoeisel lapen, desondanks met gedragsregels voor anderen durven te komen.

Wie zonder zonde is werpe de eerste steen, is een aan de bijbel ontleend gezegde. Het is jammer om te moeten vaststellen dat in dit land veel van de zogenaamde regelgevers zich daar maar verdraaid weinig van aantrekken. Of om in de termen van Van Vollenhoven te blijven, een beetje 'piano aan' zou voor hen geen kwaad kunnen, in meer dan één opzicht overigens.

peter stiekema

Motoren en scooters

J&P MOTO PARTS

houdt op zaterdag 25 mei een

Motor onderdelen markt

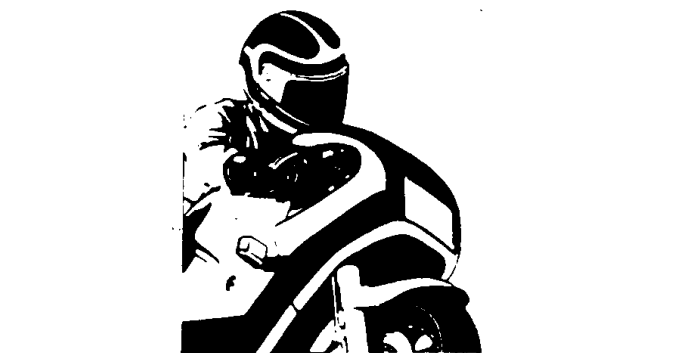
10 % korting op alle onderdelen

EXTRA IEDER UUR SPECIALE AANBIEDINGEN IN HELMEN EN BANDEN

TEVENS MOOIE TOURRIJ VAN CA. 120 KM. HIERBIJ ZIJN AANTREKKELIJKE PRIJZEN TE WINNEN!

Inschrijving en start van 10.00-13.00 uur. Van 15.00-18.00 uur Live-muziek.

Breinder 9 B. Schinnen. Tel. 04493-4266.

Volcross HONDA CR 250 '89, i.z.g.st., upsidetdown, voorvork, pr.n.o.t.k. (D) 0949-2456323, 18,00 u.

Te koop Off The Road YAMAHA TT 600, bwj. '84, i.pr.st., f.4.800,-. Crosser KX 250, bwj. '87, f.7.750,-. Tel. 04454-5593.

BMW R100 RS bwj. '82, zwartmet., f.11.000,-. Tel. 045-752648, na 18,00 uur.

Te koop XR 600 R, bwj. '85, i.z.g.st., pr.n.o.t.k. Tel. 04492-2567.

Te k. YAMAHA XJ 650 C, midnight maxin, i.z.g.st. Tel. 04493-3403.

Te k. SUZUKI GSX 1100 R, bwj. '89, km. 7.000, kl. zwart/grijs, i.g.st., vr.pr. f.16.250,-. Tel. 045-325447.

YAMAHA 250 cc of the road, alles nw., vr.pr. f.1.400,-. Groeneyerckstr.26 Geleen

Te k. HONDA XL 500 R, bwj. '82, pr. f.2.500,-. Na 13 uur 045-719871

Te k. SUZUKI 400 CC, kl. geel/zwart met 8 mnd. verz., f.2.250,-, heel mooi! Tel. 045-722513.

(Brom)fietsen

Giant Terrago
Deore DX, in nw.st., vr.pr. f.1.450,-. Tel. 04406-16681

Fietsen, onderdelen, reparaties. Tweewielers-specialist Simon OLTHOF "Typhoon", Marisstraat 14, Geleen-Zuid.

Te k. Vespa CIAO, 1 jr., als nw., vr.pr. f.825,-. Tel. 045-225937.

Particulier vraagt te koop HONDA SS50, CD50 en CS0. Tel. 03404-60215.

MOUNTAINBIKES va. f.595,- met shim. STI-versin financ. mog. Rens Janssen, Heerlen, Ganzeweide 54.

Kom kijken naar de nieuwe Vespa bromscoter autom. SFERA f.3.895,-. Financ. mog. va. f.40,- p.mnd. Rens Janssen, Ganzeweide 54, Heerlen, 045-211486.

Te k. HONDA MTX, juni '89, in nieuw staat. Aan deze bromfiets is een nadeel, wie hem ziet wil hem hebben, dus steek geld op zak en kom kijken. Tel. 045-424766 of 0652980205.

Te k. VESPA Ciao, zeer mooi. Tel. 045-424766 of 0652980205

Te k. gebruikte BROMFIETSEN o.a. Vespa, Puch Maxi, Honda MT, Yamaha DT, Zundapp. Tevens gebruikt en nieuwe onderdelen. Daytona Shop, Maasstraat 3, Beersdal Heerlen. Tel. 045-725309. Tev. Kerkrade, Maria Gorettistraat 1, Bleyerheide. Tel. 045-459555.

OMAFIETS, heren-, dames-, kinderfiets, jongensmeisjesmountainbike. Tel. 045-257371.

Te k. PEUGEOT 103 bwj. '90, m. sterw., m. helm, kickstarter, f.900,-, in st.v. nw. 04406-16117, na 17.00 uur.

Te k. JONGSENSFIETS, 2 jr. oud, i.z.g.st., wielmaat 24. Tel. 04493-4683.

Derby FDS bwj. '88, i.z.g.st., f.1.400,-. Prinsensstr. 29, Schaesberg. 045-314238.

Te koop HONDA MTX bwj. '89, i.z.g.st., 1e eig. Tel. 045-441485.

Zonwering

Te k. 2 MARKIEZEN 4.10 m, i.z.g.st., pr.n.o.t.k. Tel. 045-424364.

Sport & Spel

Wij zijn een recreatieve volleybalclub van vrouwen van 30plus veertigers en hebben nog plaats voor enkele dames. We VOLLEYEN op maand. 21.00 tot 22.30 uur in gymzaal De Laurier in de Passart. Kom gerust langs of bel 045-212413.

Vakantie en Recreatie

Pee Jee Surfing

Surfplanken al vanaf f.250,-. Bij aankoop van een plank een dag gratis surfles.

Zondag's geopend vanaf 11.00 uur. Groeneweg 2b, Ool/Herten. Tel. 04750-19249.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

ADVERTISEER op LD-TV. Uitvoering info 045-739300.

Drenthe
Drenthe luxe BUNGALOW te h., juni juli sept. f.400,- p.w. 045-327794/791555.

Overijssel
Te huur gezellige 4- en 5-pers. CARAVANS, resp. f.200,- en f.225,- p.w.k. in nabijheid van Ponypark Slagharen. Camping heeft alle faciliteiten en huisdieren toegestaan. 4-pers. is vrij v. 2 a. 3 aug.; 5-pers. is vrij van 22 tot 13-7 en va. 3-8. Inl. 05240-13692 b.g.g. 05243-2056.

Waddeneilanden
AMELAND te h. volledig inger. sta-caravan 2 spiks, w.c., electra, koelk., geyser, tv, (geen huisdieren). Vrij voor 6.7 en na 10.8. v.a. f.295,- p.w. 053-331370.

Gelderland
Doornspijk Veluwe ZOMERHUISJES te huur 4 tot 6 pers. Tel. 05258-1439.

Noord Holland
ZANDVOORT, zomerhuisje voor 2 pers. juli en aug. vrij 2 min. van strand, f.395,- per week incl. 02507-13326.

Zuid Holland
NOORDWIJK rustig gelegen aan bos en duin vakantiebungalow, Alte conform. Tel. 02523-74110.

Zeeland
VLISSEINGEN te huur ruime etage met 4 spiks. vlakbij strand, boulevard en centrum, van 6-7 tot 20-7 en va. 27-7 tot 26-8. Inl. 01184-13950 of 11299.

Zoutelande/Westkapelle te huur 4-kamer APPARTEMENT gelegen a/d voert v.d. duinen op 300 m van strand. Nog vrij tot 13 juli. Inl. 01188-2349 (na 19.00 uur).

Vakantie dicht bij zee? Motel OASE, 2-4 pers. studio's. Bel voor info 01172-1636.

Caravans/Tenten

Caravanshow Henk Cortie B.V. Bürstner - Hobby
Koop nu voordelig! Nieuwste modellen 1991 leverbaar. Ook prima gebruikte caravans. Alle maten voortenten. Lage prijzen. Rijksweg 17, Nederweert. Tel. 04951-31914.

Caravan Import Feyts

Tourcaravans:
Burstner, Hobby, Knaus
vouw wagens

Alpenkreuzer
Vanaf f.4.695,- compl.

VOORTENTEN: Bürstner, Brand, Dorema, Gerjak, Isabella
Reparatie, schadetakel, remmenstest.
Hoofdstr. 84, Oirschik-Amstenrade, 04492-1860.

Kampeeders opgelet!

Jamet vouw wagens
met 3 mtr. diepe voortent vanaf f.4.995,-

Tenten

vanaf f.59,95
ca. 80 stuks uitgestald.

Bungalowtenten

vanaf f.395,-

Campingmeubelen

vanaf f.14,95

Campingaccessoires van A tot Z

en natuurlijk eigen atelier!!

De campingspecialist bij uitstek.

Tentenhuis Hans Stassar
Heisterberg 78, Hoensbroek. Tel. 045-224200.

Inpakken, wegwezen

niets te vrezen.

Huur, niet duur een compleet ingerichte originele Duitse CAMPER bij Bastiaans Heerlen. Bel voor een prijslijst 045-724141. (Er zijn nog mogelijkheden tot 16 juli en na 16 aug. a.s.)

Een spiksplinternieuwe ruime 3-persoons

caravan al voor f.12.695,-!

'n Heerlijke vakantiecaravan met o.a. openslaande ramen, verduisteringsrollo's, 220/12V omvormer, geïntegreerde disselbak, Al-Ko as, kachel, koelkast en een smaakvol licht interieur. Dat is géén sterk verhaal, maar 'n echte Dat is géén sterk verhaal, maar 'n echte Sterckendam Fjord 330E bij:

Beckers Sittard

Handelsstraat 31, (Ind. terrein "Bergerweg") Sittard. Inruil en financiering en leasing mogelijk.

Zoekt u een prima GEBRUIKTE TOERCARAVAN of vouw wagen met garantie? Bij Beckers vindt u caravans van Bürstner, Chateau, Hobby, Knaus, Kip, Beyerland, Adria enz. Kies voor een veilige en onbezorgde vakantie. Kom vandaag 'ns lekker op uw gemak kijken, keuren en kiezen uit de enorme collectie occasions van Bovag

Caravanbedrijf Beckers Sittard

Daar slaagt u gegarandeerd! Handelsstraat 31 (Ind. terrein "Bergerweg"), Sittard. Inruil en financiering mogelijk.

Nog dit jaar op vakantie met uw eigen 3 sterren hotel op wielen: een KIP CARAVAN!

De volledige collectie top-klasse toercaravans is doorlopend te zien bij Limburgs enige Kip sterdealer:

Beckers Sittard.

Handelsstraat 31, (Ind. terrein "Bergerweg"), Sittard. Inruil, financiering en leasing mogelijk.

CARAVANSTALLING Gronsveld. Tel. 04408-1251

Let op, Let op, Let op!!! Wij ruimen onze inruilcaravans en vouw wagens op, plm. 50 op voorraad. Bartels CARAVANING Dealer van "lichtgewicht Caravelair" fraaie luxe Munsterland "Predom de goedkoopste caravan. Het adres voor al Uw caravan-accessoires. Bartels Caravaning Hommerterweg 256, Amstenrade-Hoensbroek. 04492-1870. Donderdag koopavond.

Sta-Caravans

Enorme sortering stacaravans nieuw en gebr. vanaf f.3.000,-. Inr. sta. of toercaravan mog. fin. tegen lage rente. Kom naar caravanbedrijf DE BERGJES de specialist in stacaravans. Levering naar België zonder grenskosten, Schapsburg 2, Roggel. 04749-5079.

JAARSTALLING voor caravans, boten e.d. te Sittard, f.180,-. Tel. 04492-2601.

Bij camping cars Ridderbeks caravans en vouw wagens met diverse interessante aanbiedingen. Ook voor het HUREN van caravans en vouw wagens kunt u bij ons terecht. Kom eens kijken in Koningsbosch, Prinsenaan 180, Tel. 04743-2213. Lid Bovag.

Te h. 4- en 6 pers. nieuwe CAMPERAUTO's va. f.600,- p. wk. all-in. Tel. 045-216476/04492-3311.

CARAVANSTALLING in Heerlen vanaf f.180,-. Verhard, afgesloten en bewaakt Tel. 09-3211722307.

De Olde CARAVAN BV, Off. Dealer voor limburg van Beyerland en Wilk caravans, Walker vouw wagens, alle onderdelen en accessoires, service-reparatie en verhuur. Uw adres: Dr. Nolenslaan 141, ind. park Nrd. Sittard. Tel. 046-513634

Te k. CAMPER Merc. 406 (Hanomag) APK 5-92. 5-pers. en v.t., pr. f.4.800,-. Tel. 045-316368.

ADRIA 390 5-pers. 1980, met kachel, koelkast, voortent, dubb. begl., f.5.200,-. Tel. 046-750732.

VW westalia org. CAMPER, 4-pers., z. mooi, bwj. 72, tax. rap. aanw. 04549-2196.

Te koop gevraagd TOUR-CARAVAN v.a. bwj. 1977. Tel. 045-419917.

Te k. 3-pers. CARAVAN bwj. '72, nw. licht inter., koelk., kachel, toilet, voortent en bijbouw. Pr. f.3.250,-. Tel. 045-244314.

Te k. 3 lichtgew. TOURCARAVANS o.a. I.F.A. 350 bwj. '86 f.3.950,-; Constructum 83, 360 mtr. f.3.250,-; Sprite '80, alle met kachel, jsk. en voort. 045-323178.

5-5 pers. VOUW WAGEN o.a. Triagon '84; Comway '83. Alle i.z.g.st. f.1.250,- per st. Tel. 045-323178.

Te k. GEVRAAGD alle merken caravans v.a. '79. Contact geld. Tel. 045-323178.

Te k. CAMPER Ford Transit, bwj. '85, voortent, APK 5-92 toptoeastend vr.pr. f.7.750,-. 045-323153 na 15.00 u.

CAMPER Fiat 242 diesel, nwe ruilmotor, bovenslaper, geh. compl. met o.a. douche APK gek. f.12.750,-. Tel. 043-433790.

Te koop 3-pers. CARAVAN IVA bwj. '83, vr.pr. f.4.750,-. Kleinengest. 39, Heerlen. Tel. 046-378472.

Het gaat door!! Onze show is verlengd tot eind mei, 100 CAMPERs voor huur en koop super mei aanb. Stap nu in de auto naar Nykerkeveen bij Amerstoft. Tel. 03495-72080 / 72632.

Te k. weg. omst. mooie VW CAMPER. St. Teunisstraat 27, Hoensbroek.

Te k. CAMPERAUTO Fiat Fargo, orig. fabr. camper, 1982, i.z.g.st. vaste pr. f.13.000,-. Tel. 045-225051.

Te k. TOURCARAVAN De Reu, 3 a 4 pers., pr. f.1.500,-. Tel. 045-722035.

ADRIA 4.50T, 5-pers., kachel, koelk., nw. bekl. en band. f.2.500,- 045-216431

Te koop oldtimer CARAVAN, Yvonne Mostard, 3-4 pers. 045-219100.

Te k. CAMPER Merc 608 diesel, groot rijb. voll. ingericht, pr. f.20.000,-. Tel. 04498-55527.

Te koop CHATEAU 380 Elite met seizoenstent, vr.pr. f.4.750,-. Tel. 045-314912.

Te k. VOUW CARAVAN merk Trigano, 046-515238.

Te koop 6-pers. VOUW WAGEN merk Walker Valiant, voort. met luifel, geh. compl. Tel. 04750-22201.

4-pers. CARAVAN 760 kg zeer mooi, alle comfort, t.e.a.b., VW Scirocco geheel uitg., pr. auto alle opties, pr. n.o.t.k. Irenestr. 2 Brunssum. Tel. 04950-37258.

Te koop VIJVER- en zuurstofplanten á f.1,50, lelies á f.10,-, siervissen. Tel. 046-517469.

VOGELS, vissen. Ruim honderd twintig soorten vogels o.a. babybeo's, nachtegaal vliegenvangers lijsters enz. Grote sortering vijvervissen. Dierenspecialzaak Leblanc, Heisterberg 21, Hoensbroek. 045-212876.

Te koop Duitse HERDER, pup, 8 weken. Tel. 046-515772.

SCHARRELKIPPEN te k. met hele snavel. Moonen, Einighauserweg 34, Guttenhoven. Tel. 046-524401.

Jonge PAPEGAAIEN te k. Dierenspecialzaak Cobbenhagen, Grasbroekweg 42, Heerlen. 045-725260.

Te k. DOBERMANN-PUPS en Berner-Sennen-pups met stamboom van HD-vrije ouders. Tel. 08866-2483.

Jonge TECKELS te koop zuiver ras, ingeënt en ontwormd. Tel. 04406-16076.

Te k. Mechelse HERDER, 12 mnd oud, gesch. voor dressuur. Tel. 045-251748.

Te k. Perz. langhaar KATJE met stamboom. Tel. 04760-74452 b.g.g. 04760-72659.

Te k. prachtig nest MECHSELERS, 7 weken oud, ontwormd en geënt. moeder aanwezig, vader en moeder beide in dressuur. Tel. 046-331466.

Diverse HANDTAMME sprekende baby kakatoes, grijze roodstaarten, Amazone pap. Deze week jonge beo's f.195,-. Uit eigen kweekerij. Handels Beek. Tel. 046-375359.

Kennel v.d. Kroankel Hoeve Sierische HUSKY-PUP, rui met stamb. f.850,-. Tel. 046-751985.

DWERGPOEDELJES te k. div. kleuren m. stamb. Graverstr. 24, Kerkrade (W). Tel. 045-421767.

Te k. puppies van West-haglandner, COLLIES, keeshonden, ruwh. teckels, Maltesers, poedels, Yorkshire terriers en leuke bas-taardhondjes. Tel. 04958-91851 (bi Weert), do. 30 mei gesloten.

Te k. i.z.g.st. WILK sport, 3.800, bwj. '81, koelk., kachel, toiletruimte voortent, f.6.200,-. Tel. 045-318598.

Te k. CAMPEREERWAGEN Sprite, 4-pers. met ijskast, z.g.a.n.w., voortent. Sportstr. 30 Kerkrade.

Alle seizoenen CARAVANS met twee ijskasten en toeb. 046-334999.

KAMPERAUTO'S te huur, 5-6 pers. v.a. f.1.050,- p.w.k. Erkens, Koolweg 11, Elsloo. Tel. 046-371925.

WINST-PAKKER. Antidiefstalstol voor AKS 2000 en SSK koppelingstabilisator van f.99,- nu voor f.85,- bij de Olde Caravan. Dr. Nolenslaan 141, Ind. Park Nrd. Sittard. Tel. 046-513634.

WINST-PAKKER nu f.500,- voordeel op Fan. Godtschalk en Gerjak voortenten bij De Olde Caravan. Dr. Nolenslaan 141, Ind. Park Nrd. Sittard. 046-513634.

Te k. ALPENKREUZER vouw wagen, type Select, model '88, geh. compl. incl. voortent, luifel, res.wiel, gasfles, i.z.g.st. f.3.800,-. Tel. 046-333419.

Te koop HOBBIY Prestige 425 eendkeuken en luifel, 89, als nieuw. 04498-4390.

Portugal

Woningruil

vakantie Portugal
Algarve: huis met zwembad, event. met auto. Tegen riant huis met 3/4 spiks. en grote tuin. Omg. Schin op Geul, periode 26-7 t/m 8-9, event. korter. Tel. 045-423882.

België

OOSTENDE, gezellig appartement te huur, juni, juli en augustus nog vrij. Tel. 045-415744.

Frankrijk

Fietsvakanties

in Zuid-Frankrijk. Geheel verzorgd, ook voor niet-fietsende medereizigers. Club- en gezinskortingen. Bel voor de gratis prospectus: Guus Baggen Geleen, tel. 046-756060.

Comfort VAKHUIZEN te huur met eigen zwemb., in de Corréze (Dordogne) Rest. aanw. Ned. eig. (voorheen Pierrot Geveik). Info. 09-3355851009.

Te h. Appartement aan de Franse RIVIERA 2-4 pers., f.300,- p.w.k., 045-318692

(Huis)dieren

Alles voor uw VIJVER, vissen, pompen, vijverfolie en planten. Creugers, Economiemistr. 46, Hoensbroek, bij station.

Te koop Golden RETRIEVER pups met stamb. Tel. 04764-1540.

Te k. Duitse HERDER teef, 8 mnd. Tel. 045-224767.

Te koop jonge Schotse COLLIES. Tel. 04454-3737.

Te k. witte KEESHONDJES en langh. Teckeljes, getaen en geënt. Dierenspec.zaak Cobbenhagen, Grasbroekweg 42, Heerlen.

Sjieke 8 jr. brune RUIN, 1,67 mtr., v. Arban x Mata-dor x Marco Polo x Courville, 2 springen. Tel. 04492-4731

Te koop Schotse TERRIER pups, met stamb. Tel. 043-646201.

Te koop gevr. volglas AFARIUM met lichtpak, afm. ten hoogste 80 cm breed, zonder vissen. Brieven met afmeting en prijsopgave o.n.r. B-8007, L.D. Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Te koop COLLIE, teef, 1 jr. oud, met stamb. Parallelweg 36, Wijlre.

Prachtig nest ROTTWEILERPUPS met stamb. te koop. Ouders HD-vrij, V. Dierbo v.h. Straatje, Ned. Kamp., IPO 3, VZH. M. Valienne v.d. Runderkraal, zacht karakter, tent, ZG dipl. EG. Lid Ned. Rottw. Club, Boshoverweg 30, Weert. Tel. 04950-37258.

Goed tehuus (geen flat) gezocht voor lieve blonde BOUVIER 5 mnd, zeer mooi met stamb. aangepaste pr. 045-458128 / 463655.

Te k. aangeb. kruisling Amerikaanse STAFFORD Mech. Herder, geschikt voor bewaking, pr.n.o.t.k. Tel. 04450-4070.

Rijtes

In 8 dagen Uw RIJBEWIJS mogelijk op Saba (Ned. Ant.), alle categ. mog., niet geslaagd geld terug. Inl. 04750-32428.

Bovag-rijdschool Van Bentum, voor een complete 10-daagse of 10 weekse RIJ-OPLEIDING. Tel. 045-217487.

Huw./Kennism.

Aids infolijn

Bel gratis

06-0.22.22.20

Maand t/m vrijd. van 14.00 tot 22.00 uur.

Zoek(t) u(ij) een VRIEND-(IN)? Word(t) lid van de Christelijke Korrespondentie Klub. Voor info: Postbus 392 2130 AJ Hoofddorp.

J. MAN, 28 jr., met vast werk en auto zkt. langs deze weg kennismaak met een leuk en aardig meisje van ongeveer dezelfde leeftijd. Geen bar of uitgaansplek. Br. evt. m. foto o.n.r. B-7916 L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Iedere zaterdag en zondag gezellige dans- en contactavond voorboven de 30 jr. in de Kelderbar "LA CHATEL". DJ. Richard. Ieder donderdag alleenstaandenlid in de bovengenoemde Treebeek, Komeetstraat 25a. Tel. 045-211375.

Nettie MAN, geen kind., 59 jr., nog werkende zoekt net te vrouw, plm. 52 jr., geen avontuur. Br.o.n.r. B-8002 L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

50 jr. volsl. vrouw, MBO-niv. zoekt VRIEND/partner, min. 1.75 lang

LIMBURGS DAGBLAD VOOR OOSTELIJK ZUID-LIMBURG IS DE PLAATSELIJKE EN REGIONALE EDITIE VAN HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR HET GEBIED OOSTELIJK ZUID-LIMBURG. HOOFDREDACTEUR: RON BROWN
REDACTIE: WIM DRAGSTRA HOOFDKANTOOR: 6411 RS HEERLEN, IN DE CRAMER 37, TEL. 045-739911. SERVICEKANTOOR: 6411 NM HEERLEN, GEERSTRAAT 5, TEL. 045-717719. RAYONKANTOREN: 6461 ED KERKRADE,
KANTOOR: 42, TEL. 045-455506. 6443 CB BRUNSSUM, RUMPENERSTRAAT 81, TEL. 045-256363.

Voormalig VVV-kantoor Heerlen vertrekpunt patrouilles

Politieshop bij NS-station

Van onze verslaggever

HEERLEN - De Heerlense politie opent op 1 juni een post bij het NS-station, en wel in het voormalige VVV-kantoor bij het uiteinde van de voetgangerstunnel onder het spoor.

Gedurende de openingstijden van de winkels zal steeds een politieambtenaar aanwezig zijn voor het geven van informatie of het noteren van aangiftes. De 'politieshop' zoals de vestiging genoemd wordt, moet ook een preventieve werking krijgen. Hij wordt uitvalsbasis voor politiepattrouilles aan beide zijden van het station.

De nieuwe post kan gezien worden als een experiment met de politieteunten, waarvan er straks een stuk of drie verspreid over de stad moeten komen. „Door de verhuizing van de VVV naar het ANWB-gebouw deed de mogelijkheid zich voor om op een cruciaal punt in de stad al eens iets te proberen,” zegt burgemeester Piet van Zeil.

„Voor veel mensen, ik denk speciaal aan senioren en mindervaliden, is dit het eerste wat ze van Heerlen zien als ze per openbaar vervoer komen. Daarnaast denken we dat aanwezigheid van politie ook het veiligheidsgevoel werkt.” De burgemeester doet hierbij op problemen als de drugsverslaafden op de kop van de Saroleastraat en het station zelf dat door de NS werd betiteld als het minst veilige van Nederland.

Ook korpschef Hans Tukker heeft hoge verwachtingen van de shop. „We denken hierdoor de politiezorg dichterbij de mensen te kunnen brengen en de veiligheid in het centrum te vergroten.” Tukker houdt er rekening mee dat de baliemedewerker het wel eens druk kan krijgen. Maar wie moet wachten, kan promotie-artikelen als politiepennen, -stropdassen, stickers en pennen bekijken. Die zijn ook te koop.

Alhoewel de politieshop officieel een proefperiode van een jaar kent, verwacht Van Zeil dat de shop, gezien de ligging, een blijvertje is.

Heerlen dreigt uitbater Moonen met sluiting

HOENSBROEK - De gemeente Heerlen eist dat uitbater Moonen binnen drie maanden stopt met het schenken van alcoholische dranken in het restaurant van Kasteel Hoensbroek.

Doet hij dat niet, dan zal de politie de sterke drank en de tapinstallaties verwijderen. Moonen kan wel een vergunning aanvragen voor het schenken van alcoholvrije dranken. Maar als Moonen ook dit verzuimt, dan sluit de politie zijn zaak helemaal.

Volgens de gemeente is de drank- en horecaverunning van Moonen vervallen, toen hij zijn bedrijf een paar jaar geleden omzette in een BV. Een nieuwe aanvraag van Moonen werd op 2 mei door de gemeente afgewezen.

Advocaat mr Daniëls laat namens Moonen weten bij het Heerlense college in beroep te gaan tegen de sluitingsbevelen. „Desnoods gaat dit gepaard met een schorsingsverzoek bij de Raad van State. We hebben daar al zeven zaken lopen tegen de gemeente, daar kunnen er nog wel twee bij.”

De gemeente Heerlen en Moonen zijn al jarenlang in een juridisch steekspel gewikkeld over de huur en pacht van diverse ruimten in het kasteel. Moonen gaat niet akkoord met een vervijfvoudiging van de huur, terwijl de gemeente in hem niet de juiste persoon ziet voor het uitbaten van het kasteel als dat straks een congrescentrum wordt. Onlangs bepaalde de rechtbank in Maastricht dat Moonen alleen nog het restaurant mag blijven huren. De gemeente vindt dat ze op grond van het rechterlijk oordeel de pachtovereenkomst voor de Economiegebouwen mag beëindigen, maar Moonen bestrijdt deze interpretatie.

Ritje Euregio-politici in Belgische rijkstugten

Miljoenen-aankoop ZLSM voor stoomtreinproject

Van onze verslaggever

SIMPELVELD - „Ga eens zitten in deze coupe met schitterende pluche bekleding. Proef je het typische sfeertje van deze Belgische trein”, zegt Rob van Willigenburg apetrots. Hij is secretaris van de Zuid Limburgse Stoomtrein Maatschappij (ZLSM), die begin deze week acht eerste klas Belgische rijkstugten aankocht.

De in 1933 gebouwde rijkstugten gaan, als alles volgens plan verloopt, deel uitmaken van de toeristische stoomtrein die vanaf juni 1992 tussen Kerkrade en Schin op Geul gaat lopen.

Met de transactie van de rijkstugten waren enkele miljoenen gulden gemoeid. „Maar”, voegt voorzitter Paul Janssen er onmiddellijk aan toe. „De koop wil niet zeggen dat het project definitief doorgaat. De ZLSM is er stellig van overtuigd dat

over een jaar de eerste stoomtrein Schin op Geul, Wylre, Eys, Simpelveld, Spekholzerheide en Kerkrade zal passeren. Zolang de onderhandelingen met de Nederlandse Spoorwegen over de aankoop van de 17 kilometer lange spoorlijn nog voortduren, is er geen sprake van een definitieve doorgang.”

Op maandag 10 juni vindt er opnieuw overleg plaats tussen de ZLSM en de NS. Van Willigenburg: „Door de overheid en de NS zijn er taxaties gemaakt over de prijs van de spoorbaan. De bedragen liggen helaas behoorlijk uiteen.” De ZLSM heeft goede hoop dat een akkoord wordt bereikt. Janssen: „Indien vraag en aanbod toch te ver uiteen liggen, is het wellicht mogelijk dat de Zuid Limburgse Stoomtrein Maatschappij de spoorbaan gaat huren.”

De acht Belgische rijkstugten blijven voorlopig bij het NS-emplacement

in Simpelveld staan en worden de komende weken met water, zeep en borstel 'onder handen' genomen door leden van de ZLSM. Op 7 juni neemt een aantal politici uit de Euregio plaats in de Belgische rijkstugten voor een korte rit. De rijkstugten worden voor deze gelegenheid voortbewogen door een uit Alsdorf geleende stoomlocomotief. Een keurmeester van de NS was gistermiddag in Simpelveld om de zestig jaar oude rijkstugten te inspecteren. Eventuele reparaties worden nog voor de 'Euregiorit' uitgevoerd.

Het akkoord over het stoomtreinproject komt weliswaar niet in sneltreinvaart tot stand, de ZLSM draait op volle toeren. Binnenkort tekent de club 'stoomtrein-enthousiasten' een samenwerkingsovereenkomst met de Bergbauverein uit het Duitse Alsdorf. Doel is het uitwisselen van elkaars kennis op het gebied van restaureren, onderhoud en aankoop van materiaal.

Op het NS-emplacement in Simpelveld worden de door ZLSM aangekochte Belgische rijkstugten de komende weken schoongemaakt.

Foto: CHRISTA HALBESMA

Graf met resten mens gevonden

GELEEN - Bij opgravingen in het Janskamperpark in Geleen zijn historici afgelopen donderdag tot ieders verrassing gestoten op een diep graf met daarin de overblijfselen van een menselijk lichaam. Her en der in het Janskamperpark zijn wel crematieplekken aangetroffen, maar dit lichaam is niet gecremeerd en dat wordt door een van de historici wel bijzonder genoemd. Het betrof een zogenaamd 'arm' graf met daarin alleen de overblijfselen. De benen ontbraken. Van het bovenlichaam waren nog de schedel, de tanden, de bovenarmen en de wervelkolom tot het middel zichtbaar. De stoffelijke resten worden naar de Leidense universiteit gebracht, waar zal worden getracht de sekse te bepalen. De woordvoerder heeft geen flauw idee wanneer de man of vrouw heeft geleefd.

(ADVERTENTIE)

Autoschade van Well & Goerke b.v. viert feest. U deelt mee in de vreugde.

GRATIS KENTEKEN GRAVEREN

Bij Autoschade van Well & Goerke kunt u tegen overlegging van onderstaande DIEFSTALPREVENTIEBON geheel gratis uw kenteken in uw autoruiten laten graveren. Een techniek die bewezen heeft preventief te werken bij het autodieven-gilde en die kans op diefstal van uw auto flink vermindert.

WAARDEBON

voor het gratis graveren van uw autoruiten, geldig op onze OPEN DAG 1 juni '91

Autoschade van Well & Goerke, Kerkraderweg 301, Heerlen, 045-413918

(ADVERTENTIE)

DE LAATSTE VERBOUWINGSSTUNTS NOG 1 DAG!

Onze zaak in Heerlen is maandag, dinsdag en woensdag gesloten.

Onze zaak in Sittard is normaal geopend

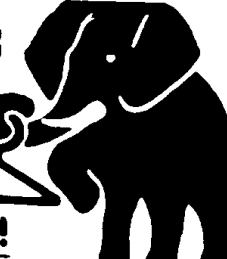
DONDERDAG 30 MEI, GRANDIOZE HEROPENING

NERGENS BETER, NERGENS GOEDKOPER

HENDRIKS
TEXTIEL

GIGANTISCH GROOT IN KWALITEIT EN LAGE PRIJZEN!

Heerlen, Schelsberg 88, tel. 045-721124
Sittard, Brugstraat 1, tel. 046-515656

• Vaak blijven het luchtkastelen, maar soms is de realiteit dichtbij en van... kanton. Leerlingen van de openbare basisschool in Heerlerbaan waren gisteren een groot deel van de dag in touw om in speeltuin 't Baanrakkertje hun eigen droomkasteel te bouwen. Het totaalresultaat leverde een dorp van dozen op. En dat het er niet altijd even serieus aan toe ging, bewijst deze straatnaam wel...

Foto: CHRISTA HALBESMA

Primeur in 1993

Eerste verpleeghuis voor demente kloosterlingen

Van onze verslaggever

HEERLEN - Het ministerie van WVC heeft besloten dat in 1993 de bouw van een nieuw verpleeghuis voor demente bejaarden uit kloosteroorden kan beginnen in Heerlen. Het wordt de eerste in zijn soort in Limburg.

Het verpleeghuis komt te liggen tegenover het reeds bestaande bejaardenoord Huize de Berg in de Gasthuisstraat. Het project kost 18 miljoen gulden en wordt volledig gefinancierd door WVC.

Het huis biedt plaats aan 90 dementerende bejaarden. Als ook hier de algemene geldende norm van 1 bed tot 1,2 verzorger wordt gehanteerd, zal dit huis werk bieden aan ongeveer 110 verzorgers.

Volgens L. Meijer van het Bureau voor Verpleeghuizen van Provinciale Staten zullen in beginsel gelovige bejaarden die verblijven in kloosteroorden uit het hele land hier verzorgd worden. Op langere termijn moet het verpleeghuis ook plaats bieden aan 'gewone' dementerende bejaarden, maar die moeten dan wel specifiek uit Limburg komen, aldus Meijer.

„We verwachten dat het huis bij aanvang vol zal zitten met religieuze bejaarden, maar dat die op den duur niet meer het huis volledig kunnen bezetten”, zegt Meijer.

Tot de bouw van dit verpleeghuis is besloten omdat de psychische problemen van bejaarde kloosterlingen hand over hand toenemen. Meijer: „De laatste tien jaar krijgen wij uit de kloosteroorden steeds meer signalen over een toename van psychische problemen bij bejaarden. Er is lange tijd geprobeerd die problemen eerst op te vangen binnen de bejaardenoord zelf, maar dat blijkt steeds moeilijker te worden. Men zegt nu: de grens is bereikt en het is daarom de hoogste tijd voor een dergelijk verpleegtehuis.”

De zorg in dit nieuwe verzorgingshuis zal volgens haar identiek zijn aan de zorg die wordt verleend in een doorsnee verpleeghuis. Ook hier zal een permanente verzorging en verpleging aan de demente ouderen gegeven worden.

Ouderen Heerlen bundelen krachten

HEERLEN - Heerlen kent sinds kort een Samenwerkingsverband van Ouderenorganisaties. Het bestaat uit alle afdelingen van de landelijk bij de COSBO aangesloten ouderenbonden, te weten ANBO, KBO en PCOB.

Doel van de samenwerking is de behartiging en coördinatie van belangen van de verschillende afdelingen, die een volledige eigen verantwoordelijkheid houden voor de belangenbehartiging van de individuele leden. Maar de gezamenlijke belangen worden voortaan via het Samenwerkingsverband verdedigd bij de overheid en welzijnsinstellingen. Tot voorzitter is benoemd C. Jacobs.

Geboren 23-5-1991

Marcel

Zoon van
Yvonne en Theo Bloem
tandartsen
broertje van
André Bloem
Tijd. adres:
St.-Elisabethkliniek, Heerlen
kamer 21B

Met vreugde geven wij kennis van
de geboorte van ons dochtertje

CASSANDRA**Antje en Guido Severijns-Schemelt**

Brunssum, 23 mei 1991
Wilhelminastraat 24
6441 AE Brunssum

Blij en vol vertrouwen delen wij u mede dat wij
op vrijdag 31 mei a.s. gaan trouwen.
Het wettelijk huwelijk zal om 11.00 uur worden
voltrokken in het gemeentehuis van Hardenberg.
De kerkelijke inzegening vindt plaats om 12.00
uur in het "witte kerkje" aan de Scholtensdijk te
Hardenberg/Heemse.

Drs. Gerard Tholen
en
Prf. Annemarie Habets

Adres van de dag: Spoelezaal van de
"Bonte Weaver" te
Slagburen

Receptie van 16.00 tot 17.00 uur.

Toekomstig adres: Elzenlaan 7,
7771 DJ Hardenberg.

Bleyerheide, mei 1991.
Schummerstraat 24, 6462 GE.

In stilte en met volledige tevredenheid
van het leven ben je van ons weggegaan.
Een leven lang heb je voor ons klaargestaan.
Je verdiende rust heb je nu gekregen.
En wij weten zeker met Gods zegen.

Diepbedroefd, maar dankbaar voor de liefde en al
het goede dat hij aan ons gegeven heeft, delen wij
u mede, dat wij heden op 73-jarige leeftijd vrij plot-
seling afscheid hebben moeten nemen van mijn
lieve echtgenoot, onze goede vader en schoonva-
der, broer, zwager, oom en neef

Piet Saive

echtgenoot van

Trautje van Kan

Met liefde gedenken wij hem die goed voor ons
was.

De diepbedroefde familie:

Vaals: **Mevr. T. Saive-van Kan**
Aken (D): **Anneke**
Aken (D): **Rob en Heike**
Familie Saive
Familie van Kan
Familie Clemens

6291 HE Vaals, 23 mei 1991

Ir. E. Melottestraat 12

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de be-
grafenis, zal plaatshebben op dinsdag 28 mei om
11.00 uur in de St. Jozefkerk te Vaals.

Gelegenheid tot schriftelijk condoleren is er achter
in de kerk.

De overledene wordt heden, zaterdagavond om
17.30 uur herdacht tijdens een eucharistieviering in
voornoemde kerk.

De overledene is opgebaard in de rouwkapel van
de St. Jozefkerk te Vaals.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, ge-
lieven deze advertentie als zodanig te beschouwen.

Nooit klagend, nooit vragend
zijn lasten in stilte dragend
zijn handen hebben voor ons gewerkt
zijn hart heeft voor ons geklopt
zijn ogen hebben ons tot het laatste gezocht.

Bedroefd, maar dankbaar voor alles wat hij voor
ons betekend heeft, geven wij u kennis, dat op
60-jarige leeftijd van ons is heengegaan, mijn lieve
man, onze zorgzame vader, schoonvader, opa,
broer, zwager, oom en neef

Jo Bomhof

echtgenoot van

Elisa Meesters

Hoensbroek: **Elisa Bomhof-Meesters**
Heerlen: **Jack Franssen**
Gerda Franssen-Spiersing
Tim, Ken
Eygelshoven: **Harrie Franssen**
Hoensbroek: **Carla Engels-Franssen**
Miel Engels
Joyce
Hoensbroek: **Raimond Franssen**
Tiny Franssen-Lammers
Roy
Brunssum: **Ellie de Jonge-Franssen**
Jan de Jonge
Daisy, Josh
Hoensbroek: **Sonia Martens-Bomhof**
Nico Martens
Mandy, Sharon
Hoensbroek: **Diana Bomhof**
Familie Bomhof
Familie Meesters

6433 EB Hoensbroek, 23 mei 1991
Pastoor Broersstraat 10

De plechtige uitvaartdienst zal plaatsvinden op
dinsdag 28 mei om 12.00 uur in de parochiekerk
H. Montfort aan het Plus 12 plein te Hoensbroek,
waarna om 13.30 uur de crematieplechtigheid is in
het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.
Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot
schriftelijk condoleren is.

Avondwake, maandag om 19.00 uur in voornoem-
de kerk.

Jo is opgebaard in het uitvaartcentrum Dela, Gras-
broekerweg 20 te Heerlen. Bezoek heden, zaterdag
en zondag van 14.00 tot 18.00 uur en maandag van
18.00 tot 19.00 uur.

Wilt u, indien wij vergeten zijn u een kennisgeving
te zenden, deze annonce als zodanig beschouwen.

Een beetje.
Sterven doe je niet ineens
maar af en toe een beetje
en alle beetjes die je stierf
't is vreemd, maar die vergeet je
Het is je dikwijls zelf ontgaan.
Je zegt: "Ik ben wat moe"
maar op een keer dan ben je
aan je laatste beetje toe...

Op 23 mei is mijn dierbare vrouw, onze zorgzame moeder, schoonmoeder,
oma en overgrootmoeder, zus, schoonzus, tante en nicht overleden.
Zij verliet ons in haar eigen stijl: stil, onopvallend.
Haar ziekbed was gelukkig kortstondig. Wij hebben haar thuis, in haar eigen
vertrouwde omgeving, mogen begeleiden tot het einde.

Maria Elisa
Driessen-Moonen

geboren op 6 oktober 1918

echtgenote van

Heinrich Anton Driessen

Hoensbroek: **H.A. Driessen**
de kinderen:
Hoensbroek: **Marlies en Leo Jeha-Driessen**
Heerlen: **Karl en Marjo Driessen-Kortis**
Hoensbroek: **John Driessen**
Oirsbeek: **Lenie en Paul Jacobs-Driessen**
Sittard: **Henk en Marleen Driessen-Bollen**
de kleinkinderen: **Désirée en Ron, Chantal en Eric,**
Vivian, Carmen, Ellis
achterkleinkind: **Britt**
Familie Moonen
Familie Driessen

6431 LX Hoensbroek, 23 mei 1991
Gebroekerplein 147

De plechtige eucharistieviering zal worden gehouden op dinsdag 28 mei om
11.00 uur in de parochiekerk H. Hart van Jezus te Hoensbroek-Mariarade,
waarna om 12.30 uur de crematieplechtigheid zal plaatsvinden in het crema-
torium te Heerlen, Imstenraderweg 10.

Voor vervoer per bus naar het crematorium en terug is gezorgd.
Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

De dierbare overledene zal bijzonder worden herdacht in de avondwake van
maandag om 19.00 uur in de crypte van eedergenoemde kerk.

De overledene is opgebaard in het uitvaartcentrum Dela in Heerlen, Gras-
broekerweg 20. Gelegenheid tot afscheid nemen zaterdag en zondag van
14.00 tot 15.00 uur; maandag van 18.00 tot 19.00 uur.

Wilt u, indien wij vergeten zijn u een kennisgeving te zenden, deze aankondi-
ging als zodanig beschouwen.

Heden overleed, tot onze diepe droefheid, geheel
onverwacht, op de leeftijd van 51 jaar, mijn lieve
partner, mijn goede en zorgzame moeder, zus, be-
huwdzus, tante en nicht

Lisbeth Raithel

levensgezellin

Frans Hendrixx

Vaersrade: **Frans Hendrixx**
Delft: **René en Hester**
Brunssum: **Maus - Günther**
en kinderen
Heerlen: **Anton - Marlies**
en kinderen

Brunssum, 23 mei 1991

Corr. adres: Vaersraderweg 4, 6361 JL Nuth

De plechtige eucharistieviering zal plaatsvinden op
woensdag 28 mei a.s. om 11.00 uur in de parochie-
kerk van St. Servatius te Vaersrade, waarna aan-
sluitend de crematie zal plaatsvinden in het crema-
torium te Heerlen, Imstenraderweg 10.

Bijeenkomst aan de kerk.

Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven, is er
geen condoleren.

Tijdens de avondmis van dinsdag a.s. om 19.00 uur
zal de overledene bijzonder worden herdacht in
voornoemde kerk.

De overledene ligt opgebaard in het mortuarium
van het St.-Gregoriusziekenhuis in Brunssum, ge-
legenheid tot afscheid nemen van 17.30 tot 18.30
uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, ge-
lieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Dankbaar dat wij hem zo lang in ons midden
mochten hebben, maar bedroefd om het scheiden,
delen wij u mede dat heden, geheel onverwacht,
van ons is heengegaan, mijn lieve echtgenoot, onze
zorgzame vader, schoonvader en opa

Camille H.F.M.H.**Roebroek**

echtgenoot van

Hubertina J. Kerckhoffs

Hij overleed, voorzien van het h. sacrament der zie-
ken, in de leeftijd van 86 jaar.

Vilt: **mevr. H.J. Roebroek-Kerckhoffs**
Vilt: **Camille Roebroek**
Narda Roebroek-van Rens
Maurice
Cecilie
Egidius
Familie Roebroek
Familie Kerckhoffs

6325 AK Vilt, 23 mei 1991

Sibberweg 9

De plechtige eucharistieviering zal worden gehou-
den op dinsdag 28 mei a.s. om 10.30 uur in de paro-
chiekerk van de H.H. Monuphus en Gondulphus
te Berg en Terblijt, waarna de begrafenis zal plaats-
hebben op het r.k. kerkhof Langen Akker.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot
schriftelijk condoleren.

Avondmis voor zijn zielerust, maandag 27 mei a.s.
om 18.30 uur in voornoemde parochiekerk.

De overledene is opgebaard in de rouwkapel bij de
kerk; bezoek na de avondmis.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, ge-
lieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Waar je nu bent, kunnen we niet weten.
We zullen de tijd met jou nooit vergeten.
Je bent bij ons en diep in mij.
Zo ver weg en toch ... zo dichtbij.

Daar het ons onmogelijk is iedereen persoonlijk te
bedanken voor de vele blijken van medeleven die
wij mochten ontvangen tijdens de begrafenis van
mijn lieve man en papa

Wiel Bussers

betuigen wij u onze oprechte dank.
Een bijzonder woord van dank voor dr. v. Nunen,
medische staf afd. West 5 De Weverziekenhuis te
Heerlen.

Sonia Bussers
Stephanie en Jeroen

Hoensbroek, mei 1991

De plechtige zeevakendienst zal worden gehouden
op zondag 2 juni 1991 om 11.45 uur in de H. Hart-
kerk te Mariarade (Hoensbroek).

Dankbaar dat wij haar zo lang in ons midden
mochten hebben, maar ook bedroefd om het schei-
den, delen wij u mede, dat na een werkzaam leven
in Gods Vrede is overleden, onze goede en zorgza-
me moeder, schoonmoeder, groot- en overgroot-
moeder, schoonzus, tante en nicht

Maria Theresia
Claessens

weduwe van

Heinrich Janssen

Zij overleed plotseling in de leeftijd van 86 jaar.

Landgraaf: **Fien Groeneschild-Janssen**

Pierre Groeneschild

Kerkrade: **Piet Janssen**

Kerkrade: **Tresie Janssen-Strüfer**

Kerkrade: **Wiel Janssen**

Regina Janssen-Bohlen

al haar kleinkinderen

en achterkleinkinderen

Familie Claessens

Familie Janssen

Kerkrade, 23 mei 1991 - Erensteinerstraat 13

Corr.-adres: Rooseveltstraat 20, 6374 JC Landgraaf

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden
op dinsdag 28 mei a.s. om 10.30 uur in de parochie-
kerk van St.-Petrus/Maria ten Hemelopneming te
Kerkrade-Chevremont, waarna aansluitend de be-
grafenis zal plaatsvinden op het r.k.-kerkhof al-
daar.

Bijeenkomst in de kerk.

Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven is er
geen condoleren.

Avondmis, tot intentie van onze dierbare overlede-
ne, maandag 27 mei a.s. om 19.00 uur in de dagka-
pel van voornoemde parochiekerk.

Gelegenheid tot afscheid nemen in het streekmor-
tuarium (gelegen op het terrein van de Lückerei-
dekliek), St.-Pieterstraat 145 te Kerkrade-Che-
vremont, dagelijks van 18.00 tot 19.30 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen ge-
lieven deze annonce als zodanig te willen beschou-
wen.

Bedroefd, maar dankbaar voor wat hij voor ons
heeft betekend, geven wij u kennis, dat heden van
ons is heengegaan, gesterkt door het h. sacrament
der zieken, mijn dierbare echtgenoot en ons aller
goede

Cöb Zeegers

weduwnaar van

Käthy Scheffers

echtgenoot van

José Essen

Hij overleed op de leeftijd van 63 jaar.

De bedroefde familie:

Vaals: **J. Zeegers-Essen**
Huib, Thom en Gerard
Familie Zeegers
Familie Scheffers
Familie Essen

6291 CL Vaals, 24 mei 1991
Bloemendalstraat 9a

De plechtige uitvaartmis zal worden gehouden op
dinsdag 28 mei om 10.00 uur in de parochiekerk
St.-Paulus te Vaals, waarna crematie in het crema-
torium te Imstenrade-Heerlen.

Gelegenheid tot condoleren is er achter in de kerk.
De avondmis zal worden gehouden op maandag 27
mei om 19.00 uur in voornoemde kerk.

Cöb is opgebaard in de rouwkapel aan de Linden-
straat. Gelegenheid tot afscheidnemen maandag na
de avondmis.

Zij die overhoopt geen kennisgeving mochten
hebben ontvangen, gelieven deze annonce als zo-
danig te willen beschouwen.

Voor uw blijken van medeleven bij het over-
lijden en de crematie van mijn man, onze
vader en opa

Henk Eleveld

danken wij u hartelijk.

Mevr. D. Eleveld-de Vries
kinderen en kleinkinderen

Brunssum, mei 1991

Enige en algemene kennisgeving

Wij delen u mede dat op 55-jarige leeftijd geheel onverwacht is overleden

Jo Leeraert

Uit aller naam:
Zijn kinderen

Brunssum, 24 mei 1991

Akerstraat 100

Corr.-adres: Nautiluserf 17, 6413 LR Heerlen

De crematieplechtigheid zal gehouden worden in het crematorium aan
de Imstenraderweg te Heerlen op maandag 27 mei om 15.00 uur.

Samenkomst in het crematorium.

Daar het mij onmogelijk is eenieder persoonlijk te bedanken voor de vele
blijken van medeleven die ik mocht ontvangen tijdens de ziekte, het
overlijden en de uitvaart van

Geesje Bettink-
van Veen

wil ik langs deze weg u allen bedanken.

Een speciaal woord van dank aan het verplegend personeel van de ver-
pleegkliniek Heerlen en afdeling "de Iep" van verpleeghuis Schuttershof.

Namens de familie:
R. Bettink en kinderen

Heerlen, 25 mei 1991

Rust nu maar uit.
Je hebt je strijd gestreden.
Je hebt het dapper gedaan.
Rust nu maar uit.

Diepbedroefd, maar dankbaar voor de liefde en
zorg waarmee zij ons gedurende haar leven heeft
omringd, delen wij u mede dat God heden tot Zich
genomen heeft, in de leeftijd van 74 jaar, voorzin-
gen van de h. sacramenten, mijn zorgzame moeder,
schoonmoeder, onze lieve oma, zuster, schoonzus-
ter, tante en nicht

Greetje Op den Camp

echtgenote van wijlen

Pie Op den Camp Stein: **Agnes Janssen-Op den Camp**

Wim Janssen

Carla

Paul en Peggy

Familie Op den Camp

Familie Op den Camp

Stein, 24 mei 1991

Bejaardencentrum de Moutheuvel

Corr.-adres: Langhaagweg 1, 6171 BR Stein

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de be-
grafenis zal plaatsvinden op woensdag 29 mei om
10.30 uur in de St. Jozefkerk te Kerensheide-Stein.
Er is geen condoleren.

Dinsdagavond om 19.00 uur wordt de avondmis
gehouden in het bejaardencentrum de Moutheu-
vel, Heerstraat (C) 45 te Stein.

De overledene is opgebaard in de rouwkamer van
uitvaartcentrum Daemen, Heirstraat 41 te Elslou-
Stein. Gelegenheid om afscheid te nemen dagelijks
van 18.30 tot 19.00 uur.

† **Jac Meuwissen**, 81 jaar, echtgenoot van
Elisabeth Trebels. Corr.-adres: Gestraatje 26,
6065 AC Montfort. De plechtige eucharistieviering
zal worden gehouden maandag 27 mei om 10.30
uur in de parochiekerk van de H. Catharina te
Montfort.

† **Sjang Houben**, 72 jaar, echtgenoot van **Til**
Geurts, Marktsingel 62, 6102 VX Sleik-Echt. De
plechtige eucharistieviering zal worden gehouden
maandag 27 mei om 10.00 uur in de parochiekerk
van O.L.V. Onbevlekt Ontvangen te Pey.

† **Albert van Voorst**, 52 jaar, echtgenoot van **An-
thonia Jansen**, Bachstraat 18, 6044 SK Roer-
mond. De dienst van woord en gebed zal worden
gehouden maandag 27 mei om 14.00 uur in de N.h.
kerk, Minderbroedersingel te Roermond.

† **Frederik van de Weljer**, 79 jaar, echtgenoot van
Maria Dings, Heinsbergerweg 172, flat A 12, 6045
CK Roermond. De plechtige uitvaartdienst zal
worden gehouden maandag 27 mei om 11.00 uur in
de St.-Jozefkerk te Roermond.

† **Hubert Peeters**, 71 jaar, weduwnaar van **Petro-
nella Ramakers**, Kruisweg 2, 6017 CD Thorn. De
plechtige eucharistieviering zal worden gehouden
maandag 27 mei om 14.00 uur in de parochiekerk
van de H. Michaël te Thorn.

Nieuw gevestigd in Heerlen

PRAKTIJK VOOR NATUUR-
GENEESWIJZEN

Telefonisch spreekuur dagelijks
11.30-12.30 uur
Behandeling volgens afspraak
Telefoon: 045-231564

03782

† **Henk Ubag**
72 jaar, echt-
genoot van **Isabella**
6224 AC Maas-
Meersseneweg
De uitvaartdienst
worden gehouden
maandag 27 mei
11.00 uur in de
chierkerk van de
Familie, Wyck
Maastricht. Sch-
lijk condoleren
in de kerk.

† **Tina Schep**
jaar, echt-
genoot van **Sjeng Ha**
6218 BM Maas-
Schellingruwe
Eucharistieviering
de parochiekerk
te Vier Evange-
te Malberg-Maas-
op maandag 27
om 10.00 uur. S-

Holzstraat 134, Straterweg 47   Telefoon 045 - 455151

Voor het opgeven van familieberichten voor de krant van maandag, bestaat gelegenheid op zondagmiddag tussen 15.00 en 16.00 uur op ons hoofdkantoor, of telefonisch uitsluitend op 045-739886.

Limburs Dagblad
In de Cramer 37, Heerlen.

LEZEN
neem er
de tijd
voor

Stichting LEZEN, Keizersgracht 301
1016 EJ Amsterdam

Uitnodiging

Op vrijdag 31 mei 1991 viert
zr. Josephine Clemens O.S.U.
haar 40-jarig onderwijsjubileum.

Tevens neemt zij op deze dag officieel afscheid als directeur van de r.k. schoolgemeenschap „Savelsbos“ te Gronsveld.

Om u gelegenheid te geven zr. Josephine te feliciteren, nodigen wij u bij deze van harte uit voor de receptie, die op **vrijdag 31 mei 1991** wordt gehouden in de aula van de school, Kampweg 37 te Gronsveld, van 19.00-21.30 uur.

Bent u voornemens zr. Josephine een attentie aan te bieden, dan vragen wij u vriendelijk dit te doen in de vorm van een geldbedrag. Dit kunt u ook storten op bankrekeningnummer 11.75.91.114 van de Rabobank te Gronsveld, t.n.v. afscheidscadeau zr. Josephine Clemens (girenummer v.d. bank: 11.72.822).

Als zijn grootste vijand de mens is,
bij wie moet hij dan voor hulp zijn?

De zeehondencrèche in Pieterburen geeft zieke zeehonden een kans op overleven. En dat is van veel belang voor ons totale milieu. Zolang er nog steeds mensen afval storten in hun leefgebied zullen wij om een storting op ons girenummer blijven smeken. Geef de zeehonden die laatste kans. Word donateur van de Zeehondencrèche Pieterburen.

Ja, ik wil een zeehondencrèche Maak mij donateur en stuur een acceptgiro ter waarde van:
Naam: _____
Adres: _____
Postcode: _____
Plaats: _____
Zonder postzegel opsturen naar: Stichting Zeehondencrèche, Antwoordnummer 050, 9950 WL Pieterburen, Giro 8020.

Neem 2 keer per dag vakantie TRANSCENDENTE MEDITATIE

Voor alles beter uitgerust

TM: geeft rust dieper dan slaap
TM: lost diepgewortelde stress en spanningen op.
TM: geeft helderder denken en doeltreffend handelen.
TM: verlicht slapeloosheid, normaliseert bloeddruk.
TM: geeft meer energie, zelfvertrouwen, stabiliseert.
TM: een eenvoudige ontspanningstechniek, die 2x per dag, 15 a 20 minuten, zittend in een comfortabele stoel wordt beoefend.

VRIJBLIJVENDE INFORMATIEAVONDEN

VALKENBURG Centrum Cocarde Odapark 1 maandag 27 mei
HEERLEN Baron Motel Wilhelminaplein 17 dinsdag 28 mei
Aanvang 20.00 uur. Toegang gratis

Maharishi Mahesh Yogi
Indische meditatie
en filosofie
Inlichtingen:
Europalaan 3, Nuth
045-241385

EXCLUSIEVE COLLECTIE NEPAL TAPIJEN

■ Deze tapijten, in pastelkleuren met een middenveld, en een eenvoudige schakel, zijn geheel afgestemd op de huidige woonstijl.

■ Zowel in een modern als in een klassiek interieur kunnen deze tapijten goed toegepast worden.

HUB. DOLS & CO
Staat sinds 1905 garant voor kwaliteit!

WIE WORDT ER MILJONAIR?

BIJ AANKOOP VAN EEN NIEUWE RENAULT TIEN HELE
STAATSLOTEN GRATIS EN EEN GEGARANDEERDE VERDUBBELING
VAN PRIJZEN VAN F10.000,- EN MEER.

Breng een dezer dagen een bezoek aan de Renault-dealer en wij garanderen u dat 't welbesteed is.

MAAK KENNIS MET DE NIEUWE MODELLEN.

De Clio, Auto van het Jaar 1991 en ruimschoots de ruimste in zijn compacte klasse, is er nu ook als zeer sportieve zesdeurige de Clio 16V.

De Renault 19, die stijl weet te combineren met degelijkheid, heeft ook nieuws: de 19 St. Raphaël, een TR-uitvoering met een sportief pakket. En natuurlijk

Primeur: de Clio 16V, voor het eerst in Nederland.

de nieuwe Espace, nu met nog meer comfort en geavanceerde techniek, de nieuwe norm voor de jaren '90 in het ruimtewagen-concept.

ONTDEK DE NIEUWE ZEKERHEID

De nieuwe generatie Renaults maakt niet alleen dat Renault rijden steeds leuker wordt, maar biedt ook de zekerheid dat het lang leuk blijft. Langer dan ooit tevoren. Zowel de Clio, als de 19 en de nieuwe Espace worden voortaan geleverd met maar liefst 8 jaar plaatwerkgarantie.

De zekerheid van Renault Garantie Plus. Een reparatieovereenkomst voor 3 jaar of 100.000 km, waarmee u zich voor een vast bedrag vrijwaart van verdere reparatiekosten.

8 JAAR PLAATWERK GARANTIE!

De Renault 19 St. Raphaël, stijl met een sportief accent.

DE ZEKERHEID VAN GRATIS SPEAKERS.

Bij aanschaf van een nieuwe Renault en een Philips radio krijgt u een luidspreker- en kabelset inclusief montage cadeau. Zo bent u zeker van een uitstekend op elkaar afgestemd sound-systeem.

Daarnaast hebben wij voor iedereen die een proefrit maakt een 1/5 staatslot. Tenminste, zolang de voorraad strekt.

Bent u zich aan het oriënteren op een nieuwe auto, kom dan een dezer dagen bij de Renault-dealer langs. Zoveel zekerheden, dat loont de moeite.

RENAULT'S "LOT UIT DE LOTERIJ"
VAN 16 T/M 27 MEI BIJ ALLE RENAULT-DEALERS

Bovenaanstaande aankopen gelden alleen gedurende de periode van 16 t/m 27 mei. Renault adviseert 19 foliën. Wapen en voorbeelden.

Heerlen: Autobedrijf Kerres Heerlen B.V., Beersdalweg 97, Tel. 045-724200. Kerkrade: Chr. Kerres B.V., Domanië Mijlstraat 25, Tel. 045-452424. Maastricht: Autocentrum G.M.P. de Jonghe B.V., Molensingel 3 (Autoparc Randwijk), Tel. 043-616288. Sittard: Auto Bex B.V., Tunnelstraat 2a, Tel. 046-519664/525794. Valkenburg (L.): Autocentrum G.M.P. de Jonghe V.O.F., Wilhelminalaan 19-21, Tel. 04406-12514.

OPHEFFINGSUITVERKOOP

Tiener- en kinderboekjes

Châtelaine

PLANKSTRAAT 25 - MAASTRICHT - 043-254465
Voortdurend nieuwe aanvoer collectie

MEDITEST/ Dr. Keulen Kliniek

De vinger aan de pols houden, dat is belangrijk, zeker daar waar het uw eigen gezondheid betreft.

MEDITEST/ Dr. Keulen kliniek is gespecialiseerd in PREVENTIEF MEDISCH ONDERZOEK voor zowel PARTICULIEREN als bedrijven en instellingen.

Uitgebreid Preventief Medisch onderzoek omvat bijv.: zeer uitgebreid bloed en urineonderzoek hartonderzoek (E.C.G.-hartfilmpje) verdergaand lichamenlijk onderzoek door een arts. Prijsindicatie U.P.M.-onderzoek Fl. 265,-

Aanvullende (deel-)onderzoeken zijn mogelijk, zoals o.a.: echografie van hart, bloedvaten of buik longfunctieonderzoek oogbeldrukmeting gehoortest inspanningsonderzoek (Rietproef) uitwendig vaatonderzoek (Doppler)

SPORTERS kunnen een uniek hartonderzoek krijgen, met name hartechografie geeft snel en pijnloos informatie over de risico's van sportbeoefening wegens hartvervalsing.

Alle onderzoeksgegevens worden uiteraard verspreid en behandeld. Eenieder ontvangt op korte termijn een zeer uitgebreide rapportage. Tevens krijgt u een persoonlijk medisch en/of therapeutisch advies van de arts.

Voor verdere informatie of afspraak kunt u nu contact opnemen met een van de MEDITEST/ Dr. Keulen Klinieken.

ltu
BoerenBond
Verzekeringen

"Wat ik zo graag
zou willen..."

Verklaring
dat mijn kinderen later geen
diabetes zullen zijn en ik niet
zelf aan diabetes lijden!

Het doel van het Diabetes
Fonds Nederland is om Anouks
wens in vervulling te laten
gaan. Daarvoor is een
schappelijk onderzoek en dus
ook geld nodig! Met uw steun
wilt de wens van Anouk en de
andere 300.000 diabetes
patiënten werkelijkheid.
Diabetes (suikerziekte) is nog
steeds niet te genezen en kan
tot ernstige complicaties leiden.

LEEF'S VOOR
DIABETES

Groot tekort aan gekwalificeerd personeel

Limburgse industrie doet het zeer goed

Van onze redactie economie

MAASTRICHT - De Limburgse industrie heeft zich de afgelopen jaren op innovatiegebied uitstekend ontwikkeld. De achterstand met de rest van het land is ingehaald. Limburgse bedrijven dienen tegenwoordig zelfs meer octrooi-aanvragen in dan bedrijven elders in Nederland. Een groot probleem is echter het grote tekort aan gekwalificeerd personeel. Dat blijkt uit een rapport van het onderzoeksinstituut ETIL, vervaardigd in opdracht van de 75 jaar bestaande vereniging van Ingenieurs in Zuid-Limburg.

Perspectievolle branches met een sterk innovatief karakter zoals metaal en chemie zijn in Limburg sterker vertegenwoordigd dan landelijk. Als daarnaast rekening wordt gehouden met de internationale ligging van deze provincie, ziet de toekomst er zonnig uit, meent het ETIL.

Noord-Limburg is volgens ETIL de meest innovatieve Limburgse regio. Zuid-Limburg neemt een middenpositie in en Midden-Limburg loopt duidelijk achter.

De industrie neemt in Limburg een wel erg prominente plaats in. De industriële productie en werkgelegenheid liggen liefst 50 procent hoger dan landelijk. De laatste acht jaar groeide de Limburgse industrie bovendien harder dan in de rest van het land.

De multinationals domineren duidelijk binnen de Limburgse industrie. De dertien grootste Limburgse bedrijven zorgen namelijk voor 43 procent van de industriële werkgelegenheid.

Het internationale karakter van de Limburgse industrie blijkt uit het feit dat één van de zes werknemers werkt bij een bedrijf dat deel uitmaakt van een buitenlands concern. In Limburg zijn ongeveer 100 produktievestigingen van buitenlandse bedrijven te vinden.

De vijf grootste buitenlandse vestigingen zijn Rank Xerox (1800 werknemers), Rockwool (1320), Hoechst (1050), Ence (700) en sinds kort ook Mosa (1140).

Statenfracties blij met verhuizing museum

MAASTRICHT - Alle statenfracties, met uitzondering van PNL, zijn blij met de verhuizing van het Limburgs Volkskundig Centrum van Kasteel Limbricht naar Venlo. Daar zal het centrum organisatorisch versmelten met het plaatselijke Goltziusmuseum.

Het nieuwe museum, dat pal tegenover het NS-station in Venlo wordt gebouwd, gaat officieel Limburgs Museum voor Historie en Volkskunde heten. Het wordt, naast het Bonnefantenmuseum in Maastricht en het Museum voor Industrie en Samenleving in Kerkrade, het derde provinciale museum in Limburg.

Alleen PNL-statenlid Boudewijn was niet ingenomen met de keuze voor Venlo. Hij had het museum liever gezien in Midden-Limburg of de

Westelijke Mijnstreek. Twee regio's die volgens Boudewijn een rijk cultureel en folkloristisch verleden hebben.

Deputé Kockelkorn pareerde de kritiek laconiek: „Mensen uit Midden-Limburg en de Westelijke Mijnstreek zijn juist in het voordeel. Zij wonen het meest centraal en de drie musea zijn voor hen het gemakkelijkste bereikbaar.”

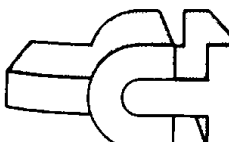
Ook deelde de deputé niet de zorgen van de PvdA over financiering en exploitatie van het nieuwe museum. Volgens hem komt dat allemaal best in orde door enkele financiële meevallers en kan er ook nog altijd geld worden gehaald uit andere potjes.

PNL was benieuwd naar de nieuwe bestemming van Kasteel Limbricht, maar daarover wilde Kockelkorn niets kwijt.

(ADVERTENTIE)

KUNSTSTOF KOZIJNEN

Blijvend mooi
Isolerend
Onderhoudsarm
Unieke montage
Exclusieve
voordeuren

hellebrekers
Showroom: tel. 045-416770
Locht 42b 1, Kerkrade
Nu isolatiesubsidie

Regio Rijn-Maas-Noord timmert flink aan de weg

De heren Henning (links) en Doorten geven op de kaart aan waar de Grensregio Rijn-Maas-Noord precies ligt. Foto: JEROEN KUIT

ROERMOND - Klein, maar fijn. Dat is het devies van de Grensregio Rijn-Maas-Noord. Contactfunctionaris drs K. Doorten en voorzitter Kurt Henning van de werkgroep publiciteit en voorlichting lachen eens minzaam. „We zijn inderdaad een stuk kleiner dan andere grensregio's, maar dat wil niets zeggen over de resultaten die worden bereikt. We pakken de zaken gewoon grondig aan. En dan komt alles wel op z'n pootjes terecht.”

Doorten en Henning benadrukken dat de Grensregio Rijn-Maas-Noord zich al vanaf de oprichting in 1978 ten doel heeft gesteld om Nederlandse en Duitse instanties zo direct mogelijk met elkaar te laten samenwerken.

„We willen op een zo breed mogelijke basis overleggen en snel resultaten boeken. Dat betekent dat de gemeenten ook in de bestuursorganen zijn vertegenwoordigd. Bovendien zijn er werkgroepen opgericht om de bevolking met elkaar in contact te laten komen. Dat blijkt goed te werken.”

Beide functionarissen kijken dan ook niet vreemd op van de vraag hoe de grens tussen hun regio en die van de Euregio Maas-Rijn eigenlijk loopt. Volgens allerlei brochures maakt Roermond deel uit van de laatste noordelijke regio, terwijl de Middenlimburgse stad wel degelijk in de Grensregio Rijn-Maas-Noord actief is.

Indeling

Henning: „Het gebied rond Roermond staat op de kaart inderdaad aangegeven bij de Euregio Maas-Rijn. Maar omdat de streek in feite veel meer te maken heeft met de rest van Midden- en Noord-Limburg, hoort Roermond gewoon bij de Grensregio Rijn-Maas-Noord.” Maar hij vindt dit soort zaken helemaal niet relevant. „We maken ons helemaal geen zorgen over de vraag waar een stad nu wel of niet bij wordt ingedeeld. Als je grensoverschrijdend wilt werken, let je niet op zulke onbelangrijke dingen. We moeten niet zo eng denken en gewoon samenwerken.”

Kurt Henning merkt in dat verband op dat hij graag zou zien

dat het persoonlijk contact tussen Duitsers en Nederlanders wordt versterkt. „Nu doen we eigenlijk alleen maar over en weer boodschappen in elkaars landen. Een kopje koffie drinken bij elkaar is er nauwelijks bij. We komen toch helemaal niet bij andere mensen over de vloer? Ik hoop dat die verstandhouding in de toekomst beter wordt.”

Milieu

Economisch gezien gaat het volgens beide heren echter goed in de Grensregio Rijn-Maas-Noord. Daarbij wordt er vooral ook gekeken naar het milieu-aspect. „Deze regio probeert beide zaken te dienen,” legt Henning uit. „Daarom proberen we ook om op het gebied van het goederenvervoer varianten te ontwikkelen die zo weinig mogelijk schade toebrengen aan de natuur. De Nederlandse Spoorwegen is die mening ook toegedaan en steunt ons dan ook met het opzetten van nieuwe verbindingen, met name vanuit Rotterdam richting Duitsland, maar ook vanuit Schiphol.”

De reactivering van de IJzeren Rijn, de verbinding vanuit Antwerpen via Weert en Roermond richting Mönchengladbach, vinden Henning en Doorten op dit moment niet realistisch. „Voor België is het natuurlijk heel interessant, maar voor ons niet zo. We geven het geld liever aan andere dingen uit, zoals de „Brabant-route”, die via Venlo naar Duitsland gaat.”

de mening van:

De gemeenteraden van Kerkrade en Herzogenrath ondertekenen op 13 juli de overeenkomst die de samenwerking bekrachtigt tussen beide steden aan weerskanten van de Nederlands-Duitse grens. Die samenwerking krijgt gestalte in het plan „Eurode”. Daarin staan allerlei projecten die beide gemeenten gezamenlijk hebben ontwikkeld. De kosten bedragen niet minder dan dertien miljoen gulden. De verwachting is dat de Europese Gemeenschap forse subsidies zal verstrekken.

Een van de plannenmakers, dr Paul Jansen, beseft terdege dat er allerlei juridische en andere obstakels zijn die de fraaie voornemens alsnog kunnen vertragen. „Er zijn inderdaad heel wat zaken die eventueel roet in het eten kunnen gooien. Maar de tijd is rijp voor samenwerking over de grenzen heen. Diverse bedrijven hebben dat inmiddels ontdekt. Het is nu zaak dat de overheden daar ook naar gaan handelen.”

Naast de voorgenomen intensieve samenwerking hebben de gemeenteraden van beide steden besloten zo snel mogelijk een commissie in het leven te roepen, bestaande uit collega-raadsleden uit beide plaatsen. Die commissie moet de gezamenlijke plannen vervolgens intensief begeleiden.

Burgemeester Jan Mans van Kerkrade zou graag zien dat zijn gemeente en Herzogenrath in de toekomst meer gaan samenwerken met Heerlen en Maastricht: „De tijd is er rijp voor. We moeten niet langer wachten met concrete Euregionale samenwerking tussen steden.”

Volgens Henning is een goede infrastructuur in Midden-Limburg van levensbelang voor de Grensregio Rijn-Maas-Noord. „Midden-Limburg heeft eigenlijk een soort brugfunctie. Aan de ene kant heb je de Randstad Holland en aan de andere kant het industriële Roergebied in Duitsland. Daartussen ligt dat stukje Limburg, dat op het gebied van goederenvervoer een cruciale rol speelt. Dat willen we zo houden en zelfs uitbreiden. Dat betekent alleen maar meer arbeidsplaatsen.”

Tevreden

Beide Euregiofunctionarissen zijn erg tevreden over de resultaten die tot nu toe zijn bereikt. „Maar het kan natuurlijk altijd beter. Voor mij persoonlijk is één ding heel belangrijk: ik heb aan dit Euregionale werk veel vrienden overgehouden in Nederland. Dat vind ik eigenlijk wel het mooiste.”

luc somers

Bij krant op bezoek

De vele computers op de redactie, de montage van de pagina's, het maken van de aluminium drukplaten, de machtige drukpers. Er komt heel wat bij kijken voor een krant bij de lezer in de bus ligt. Dat konden de leerlingen van groep 8 van de openbare basisschool De Baandert uit Sittard gisteren met eigen ogen zien. De groep van onderwijzeres Marion Custers was de winnende klas van de Krantleeskwis van het Limburgs Dagblad. Het allerbeste van de rondleiding vonden de achttien leerlingen en hun drie begeleiders het maken van de platen. Foto: DRIES LINSEN

Meyer Viol contra Limburgse ondernemer over Treuhand

'Voormalige DDR paradijs met gebruiksaanwijzing'

Van onze verslaggever

STEIN - „Treuhand is het grootste onding dat ooit is uitgevonden” en „de voormalige DDR is een paradijs met gebruiksaanwijzing”. Die oegenschijnlijk wat tegenstrijdige typeringen zijn van directeur drs Bollen van het bouwbedrijf van die naam in Meerssen.

Bollen is al sinds de „Wende” zake-lijk erg actief in de nieuwe Duitse staten. Gisteren tijdens een door de Kamer van Koophandel belegde informatie-middag in het Motel in Urmond trapte Bollen regelmatig op de tenen van de Nederlandse plaatsvervangende directeur van de afdeling hout en papier van Treuhand, ex-KNP-directeur Peter Meyer Viol(66), die Bollen schets van de DDR-samenleving en van Treuhand veel te negatief vindt.

„Natuurlijk heeft Bollen in menig opzicht gelijk dat Treuhand een enorme organisatie is die alle grond en bedrijven van de voormalige staat beheert en probeert te privatiseren. Duidelijk is dat binnen die organisatie veel bureaucratie optreedt, maar desondanks zijn er enorme kansen voor bedrijven uit Limburg en daar geloof ik in”, aldus

● Oud-KNP-directeur P. Meyer Viol. Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

de in Lanaken wonende en wekelijks naar Berlijn pendelende oud-KNP-directeur. Meyer Viol verheelde zelf ook niet dat met name verkeer, telefoon en de nog steeds als manager actieve partijbonzen binnen de bedrijven voor gigantische problemen zorgen. Tegelijkertijd wees hij erop dat geld nauwelijks een rol speelt en

dat Treuhand op de eerste plaats kijkt naar de effecten op de overspannen arbeidsmarkt en de te verwachten investeringen.

Meyer Viol roemde overigens nadrukkelijk de vakken en de leer-gerigheid van de voormalige Oost-duitsers. „Het ontbreekt hen aan goede leiding. Een eerste groep jonge Nederlandse managers is voor zes maanden ingezet om de Oost-duitsers te helpen”, zei hij.

Alle inleiders gisteren waren het in elk geval over eens dat behalve voor auto- en antiekhandelaren vrijwel voor alle branches legio mogelijkheden zijn. Dat voor er begonnen kan worden met bouwen of investeren, vrijwel altijd ernstig vervuilde grond moet worden opgeruimd en een koffer vergunningen moet worden vergaard, is vervelend maar overbrugbaar. „Treuhand steekt ook hier een helpende hand toe. De kosten van schoonmaken mogen geen beletsel vormen en worden meestal voor 70 tot 80 procent door ons vergoed”, zegt Meyer Viol. Binnenkort gaan de Limburgse Kamers van Koophandel een trip organiseren naar de voormalige DDR voor Limburgse zakenlieden. Of drs Bollen daarvoor uitgenodigd wordt, is nog onduidelijk.

(ADVERTENTIE)

Hulsta Moser Benzo Durlat AZ.S. AVA

OPHEFFING

GIGANTISCHE KORTINGEN

UITVERKOOP

Bennekom Line Lauser Auping Look Young

van sloun interieur

GELEEN Annastraat 19

CURSUSSEN + OPLEIDINGEN

Rijks Hogeschool Maastricht

PABO

In de avonden studeren voor leraar/lerares basisonderwijs?

- twee avonden per week van 18.00 - 22.00 uur;
- een stagedag per week;
- 25 jaar of ouder zijn;
- 15 tot 25 uren studiebelasting;
- voldoen aan toelatingseisen.

Kursus herintredende leerkrachten in het basisonderwijs

- vrouwen die door verzorgende taken in het gezinsleven tijd zijn onttrokken aan het arbeidsproces kan door middel van deze cursus een kans worden geboden op herintredend;
- cursusduur 40 uur;
- overdag;
- stage momenten in het basisonderwijs;
- na afloop certificaat;
- kosten f 50,-;
- toelating in volgorde van aanmelding;
- vergoeding van kinderopvang is in principe mogelijk.

Nascholing

- de leerkracht in de basisschool;
- schoolmanagement;
- effectieve instructie en klasmanagement;
- diverse expressiegebieden:
- handvaardigheid
- drama
- muziek;
- verkeersonderwijs;
- Nederland.

Voor meer informatie kunt u telefonisch contact opnemen (061-466650) of onderstaande bon inzien.

BON

- Graag ontvang ik informatie over:
- ☐ avondpabo
  - ☐ herintreders
  - ☐ nascholing
  - ☐ dagopleiding

Naam:

Adres:

tel.:

Postcode en woonplaats:

Zenden aan: Rijks Hogeschool Maastricht, PABO,
Brusselseweg 150, 6217 HB Maastricht.

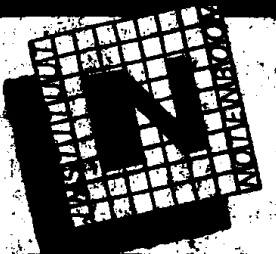
EUROMANAGEMENT HOTELMANAGEMENT SECRETARESSE TOERISME RECEPTIONISTE HOST/HOSTESS

Eindeopleiding met een diploma in management

Ben jij ook geïnteresseerd in een dynamische toekomst en goed onderwijs met een Europees karakter (1 of 2 jaar).
Stuur dan snel onderstaande bon op of bel even.

INSTITUUT NOTENBOOM

EINDHOVEN, MAASTRICHT, ROTTERDAM en VENLO

Algemeen secretariaat

tel. 040 - 62 06 20

Instituut Notenboom verzorgt in samenwerking met het EuroCollege (te Den Haag, Rotterdam, Apeldoorn en Hilversum) de Host/Hostess opleiding.

BON VOOR CARRIÈREPERSPECTIEF

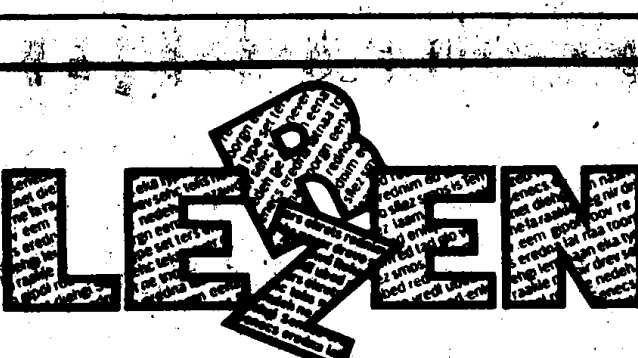
Ja, stuur mij de uitgebreide studiegids.

naam:

adres:

p.c./plaats:

gefrankeerd sturen naar:
Instituut Notenboom Postbus 307, 5600 AH Eindhoven

de moeite waard

Stichting LEZEN, Keizersgracht 391, 1016 EJ Amsterdam

UNIEKE STUDIEVORM

Havo of Atheneum-diploma in één jaar met de 'Succes-Plus-Formule'

Voor veel studenten blijkt het behalen van het Havo- of Atheneum-diploma op een gewone dag- of avondschoon niet de ideale weg.

Het gerenommeerde opleidingsinstituut Sité heeft, in een uniek samenwerkingsverband met het Open Leercentrum in Sittard, de studievorm ontwikkeld die de beste kans biedt om in één jaar het Havo- of Atheneum-diploma te behalen: de 'Succes-Plus-Formule'.

Voor wie?

De 'Succes-Plus-Formule' is bestemd voor Havo- en Atheneumstudenten die:

- gezakt zijn voor het examen of
- met moeite naar de laatste klas zijn bevorderd of
- op het nippertje in de voorlaatste klas zijn blijven zitten
- vroeger drie jaren Havo- of vier jaren Atheneumonderwijs hebben gevolgd.

Wat is de 'Succes-Plus-Formule'?

Het is de combinatie van lessen, direct gevolgd door een intensieve - bijna individuele - begeleiding van de student. Doel- en resultaatgericht werken is daarbij het uitgangspunt.

De ouders worden regelmatig geïnformeerd over de voortgang.

Intensieve begeleiding

Het gehele jaar worden de studie-ontwikkelingen nauwkeurig gevolgd. De student maakt huiswerk onder toezicht van een vakdocent, direct aansluitend aan de les. Door individuele begeleiding en aangepaste leerstof worden mogelijke hiaten weggewerkt.

Diplomagericht

- Een grondige voorbereiding op het examen door:
- Voortdurende schriftelijke overhoring van de leerstof.
- Regelmatig schoolonderzoeken.
- De laatste weken voor het examen vindt er een zeer intensieve training plaats.

Sité draagt er zorg voor dat het alle faciliteiten biedt om de student de meest optimale kans van slagen te geven.

Meer weten?

Sité geeft u graag alle gewenste informatie. Vul onderstaande info-bon in en u ontvangt geheel vrijblijvend onze 'Succes-Plus-Formule'-brochure. U kunt natuurlijk ook even bellen: 046-590444 of 'n alspraak maken.

Informatiebon 'Succes-Plus-Formule'

Stuur mij vrijblijvend uw brochure met alle informatie.

Omv./over:

Adres:

Postcode/Plaats:

In een enveloppe (zonder postzegel) opsturen naar:
Opleidingsinstituut Sité,
Antwoordnr. 1012, 6130 VB Sittard.

SNEL EEN PC-CURSUS OP MAAT

NIEUW IN MAASTRICHT

Als u een nieuw PC-pakket in huis haalt, moeten werkers er zo snel mogelijk goed mee uit de voeten. Eigenlijk zou u ze een cursus willen laten volgen, helemaal op hun kennisniveau is afgestemd, op tijden die u en uw cursisten goed uitkomen. En als het kan, na de volgende week nog - maar zo iets kan natuurlijk wel soms?

Bij Teelen kan dat wel!

Het Individueel Onderwijs Centrum (IOC) van Teelen heeft een totaal nieuwe aanpak van PC-onderwijs ontwikkeld. Een aanpak waarbij de kennis en ervaring van de instructeur de basis is waarop wordt voortgebouwd. In het kader van een individueel leerplan studeert de cursist zelfstandig, professionele begeleiding, op zelfgekozen data en tijden. Een unieke formule met ongewoon snelle en goede resultaten.

Een IOC-cursus gaat altijd door!

Bij het IOC van Teelen doen uw medewerkers in korte tijdgerichte kennis op waardoor zij optimaal kunnen werken op een bepaalde PC-toepassing. Wachten tot de cursus begint is niet meer nodig - want u bepaalt zelf de lestijden en -data van uw PC-cursus op maat. En minstens zo belangrijk: de cursus gaat altijd door!

Meer weten?

Naast individuele PC-trainingen verzorgt Teelen ondermeer bedrijfsopleidingen in groepsverband. Voor meer informatie of een persoonlijk studieadvies kunt u ons bellen: 06-8212172. Wij horen graag van u!

Het IOC van Teelen verzorgt cursussen in o.a. de volgende PC-toepassingen:

WordPerfect
MS-DOS
dBASE

Lotus 1-2-3
PlanPerfect
Reflex

RapidFile
Excel
MS-Windows

TEELN: MAATWERK IN KENNISOVERDRACHT

INFORMATICA INSTITUUT driessen

Erkend door de Minister van Onderwijs en Wetenschappen op grond van de Wet op de erkende onderwijsinstellingen.

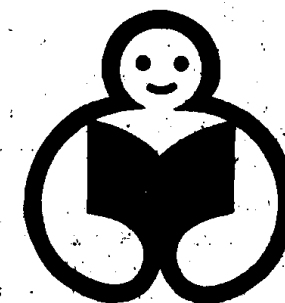
WordPerfect 5.1
WordPerfect van 4.2 naar 5.1
WordPerfect macro's en DTP
DTP met Ventura of Pagemaker
dBase III PLUS of IV
Lotus of PlanPerfect 5.1
Startcursus PC (MS-DOS)
Gevorderd PC-gebruik
Typen of Notuleren
MS-Windows
Praktijk Diploma Informatica

NIEUW!

Diverse examens (o.a. MG3) van het EXIN te Utrecht worden afgenomen in ons instituut.

Vaakstudeerplek:
Hommertweg 224, Hoensbroek
043-617145

opleiding - advies - begeleiding

laat ze leren

ONDERWIJS GEEFT WERK

VOOR MEER INFORMATIE:

terre des hommes
TEL. 070-363 79 40

Doe ook mee!
GIRO 646900

Erkend door de minister van onderwijs en wetenschappen op grond van de wet op de erkende onderwijsinstellingen.

In september starten de volgende cursussen:

- * Tekstverwerking WORD PERFECT
- * Basiskennis Informatica
- * Lotus 1-2-3
- * dBase III+
- * Machineschrijven
- * Stenografie
- * Notuleren
- * Kantoor- en Secretariaatspraktijk
- * Bedrijfssecretarie
- * Nederlands - Engels - Duits - Frans
- * Spaans voor beginners
- * Voorbereiding voor het SEP-diploma
- * Medische Specialisatie voor secretaresses

Informatie en aanmelding:
Rijnsteplein 15-16 6411 BK
Tel. 046-

Een carrière in informatica? Tot nu toe leek dat voor u zowel een kwestie van kennis als van kilometers. Want het mondelinge deel van een goede AMBI-opleiding werd op slechts enkele plaatsen in Nederland gedoceerd. De studie voor het begeerde diploma zou misschien ook u niet alleen naar HBO-nivo, maar soms ook ver van huis voeren. Elke cursusavond opnieuw. Met 'verder komen' bedoelt u vast iets anders...

Nieuw: NOVI in uw omgeving!

Met NOVI komt u snel verder zonder veel onderweg te zijn. Want Nederlands meest ervaren instituut voor informatica-opleidingen (het ontwikkelde in 1980 zelf het AMBI-leerplan), komt naar u toe! Met ingang van augustus 1991 kunt u in 19 plaatsen NOVI-kursussen volgen, die opleiden voor de officiële EXIN-examens. Alle AMBI-modulen onder handbereik!

Met NOVI komt AMBI dichterbij!

Ook met NOVI kost een AMBI-studie tijd. Maar zo weinig mogelijk. Omdat u de (avond)opleiding dicht bij huis kunt volgen. Met een beperkt aantal kursten, dus ruimte voor individuele aandacht. En omdat u thuis ook tempo maakt, dankzij het beproefde NOVI-kursusmateriaal. Praktijkgericht, voor de functie in informatie-analyse, systeemontwikkeling, ondersteuning, verwerking of systeembeheer die u ambieert. De modulaire AMBI-structuur maakt het mogelijk. Met de resultaatgerichte opleiding van NOVI maakt u het waar!

NOVI-opleidingen zijn gebaseerd op ruim 30 jaar ervaring in informatica-onderwijs. Docenten komen uit de dagelijkse praktijk. De opleiding en kwaliteit geven u de beste kans van slagen. Bezoek onze voorlichtingsavond over de PDI- en AMBI-kursussen. Doe een bon op de bus en haal de toekomst naar u toe!

Gratis studiegids: de snelste weg naar het AMBI-diploma.

In open enveloppe (zonder postzegel) zenden aan: NOVI, Antwoordnummer 2100, 3800 VB Maarsse.

- ☐ Stuur mij vrijblijvend de NOVI-studiegids ☐ PDI (HBO-nivo)
- ☐ Stuur mij s.v.p. een uitnodiging voor de voorlichtingsavond ☐ AMBI (HBO-nivo)

Naam: m/v

Privé-adres:

Postcode/Woonplaats: LID-01/0316

NOVI, Nederlandse Opleidingsinstelling voor Informatica
Blompoort 2016, 3805 LB Maarsse. Tel. 03465-80744. Fax 03465-71352.

Voor een AMBI-studie zit u voortaan bij NOVI wel even beter!

novi
informatika op nivo

Alkmaar - Amsterdam - Apeldoorn - Arnhem - Breda - Den Bosch - Den Haag - Eindhoven - Enschede - Groningen - Heerlen - Maarssen - Maastricht - Nijmegen - Rotterdam - Tilburg - Utrecht - Venlo - Zwolle

bioscopen

● HEERLEN

Royal: Sleeping with the enemy, dag. 19 en 21 uur, za zo ook 15 uur. **Rivoli:** The silence of the lambs, dag. 18 en 20.30 uur, za zo ook 15.45 uur. **Ducktales:** Het geheim van de wonderlamp, za zo 14.15 uur. **Maxim:** Dances with wolves, dag. 20 uur, za zo ook 15 uur. **H5:** Look who's talking too, dag. 14.30 19 en 21.30 uur, za zo ook 16.45 uur. **Kindergarten Cop:** dag. 14.15 18.45 en 21.15 uur, za zo ook 16.30 uur. **Green Card:** dag. 18.30 en 21 uur, vr ma di do ook 14 uur. De kleine zee-meermin, za zo 14 en 16 uur, wo 14 uur. **O Boy!** dag. 18.30 uur vr ma di do ook 14 uur. **Awakenings:** dag. 21 uur. **The Turtles:** za zo 14 en 16 uur, wo 14 uur. **The Doors:** dag. 14.30 19 en 21.30 uur, za en zo ook 16.30 uur. **De Spiegel:** Taxi Blues, vr tm zo 21 uur. **Kinderfilmhuis de Spoel:** Reis naar Melonia (vanaf 5 jaar) za 14.30 uur.

● SCHAESBERG

Autokino: Air America, vr za en zo 22 uur. Look who's talking too, vr za en zo 00.15 uur.

● MAASTRICHT

Mabi: Dances with wolves, dag. 20 uur, vr tm zo en wo ook 14.15 uur. De onfatsoenlijke vrouw, vr tm zo 21.15 uur en ma tm do 21 uur. **Ducktales:** Het geheim van de wonderlamp, dag. beh. vr tm zo en wo 14.30 uur. **Sleeping with the enemy:** vr tm zo 18.30 21.15 uur, ma tm do 21 uur. **Look who's talking too:** vr tm zo 14.30 18.30, wo ook 14.30 uur. **White Palace:** vr tm zo 14.30 18.30 en 21.15 uur, ma tm do 21 uur en wo ook 14.30 uur. **Cine-K:** Scenes from a mall, dag. 21 uur. **Cinema-Palace:** The Doors, dag. 18 en 21 uur. De kleine zee-meermin, za zo 14 en 16 uur, wo 14 uur. The silence of the lambs, dag. 18.30 en 21.15 uur, za zo 16.30 en 9.15 uur. **Kindergarten cop:** za zo wo 13.45 uur. **Green Card:** dag. 21.30 uur, za zo ook 13.45 en 16 uur, wo ook 13.45 uur. **Awakenings:** dag. 18 uur. **Lumiere:** Le Marie de la Cousse, dag. 22 uur. **Frontiers-the Exhibition:** za 20.30 en 21.15 uur. **Kinderfilmhuis Zoom:** Reis naar Melonia, (v.a. 5 j.), zo 14 uur.

● GELEEN

Rocky: Dances with wolves, dag. 20 uur, zo ook 15 uur. **Studio Anders:** De onfatsoenlijke vrouw, dag. 20.30 uur, zo ook 15 uur.

● SITTARD

Forum: Look who's talking too, dag. 20.30 uur, za zo wo ook 14 uur. The silence of the lambs, dag. 20.30 uur. De kleine zee-meermin, za zo wo 14 uur.

● ECHT

Royal-MicroRoyal: Misery, vr tm di 20.30 uur. **Kindergarten Cop:** za en zo 19.30 uur. De onfatsoenlijke vrouw, za en zo 21.45 uur, ma di 20.30 uur.

● ROERMOND

Royal: Dances with wolves, dag. 20 uur, zo ook 15 uur. **Royaline:** The Neverending Story 2, za wo 14.30 uur. **Three men and a little lady:** dag. 20.30 uur, zo ook 16.30 uur.

klein journaal

Oostelijke Mijnstreek redactie: 739282

Wijnandsrade

● Fanfare St Caecilia concerteert zondag voor het eerst onder leiding van de nieuwe dirigent Jozef Rouschop. Het concert vindt om 17 uur plaats in het gemeenschapshuis. Voorafgaand aan de fanfare treedt een gecombineerd jeugdorkest op, gevormd uit leerlingen van de basisschool en jeugdleden van de fanfare.

● Voetbalvereniging Wijnandia biedt voorzitter Frans Roebroek zaterdag een receptie aan in het Gemeenschapshuis in Wijnandsrade. Frans Roebroek is reeds 25 jaar voorzitter van deze vereniging. De receptie wordt gehouden van 19.30 tot 21.00 uur. Aansluitend is een feestavond.

Ubachsberg

● De Stichting Jeugdwerk Ubachsberg houdt zondag van 12 tot 22 uur de jaarlijkse fancy fair/rommelmarkt op het St. Bernardusplein. Op het programma staan onder meer een kindershow om 13.30 uur en een optreden van orkest Hub Keulartz. De entree is als vanouds gratis.

Hoensbroek

● In Ons Huis, St. Josefstraat 21, wordt maandag van 14 tot 15.30 uur spreekuur voor ex-mijnwerkers gehouden.

Heerlerheide

● In het Corneliusshuis geven Harmonie-orkest 'Concordia' Treebeek-Brunssum o.l.v. Jan Cober en de Philharmonie uit Bochtolt o.l.v. Heinz Friesen zondag een topconcert. Aanvang 20.00 uur.

per persoon

Promotie

● Marga Maas-Winnubst uit Heerlen promoveert maandag aan de Universiteit in Leuven op haar doctoraalscriptie getiteld: wetenschapspopularisering in Vlaanderen.

HEERLEN - „Ik ben net een trekvogel, ik kom altijd op mijn oude nestje terug.” De Poolse Stanislaw Cierniak (67) uit Heerlen lacht als hij zichzelf deze woorden hoort uitspreken in de NOS-documentaire Retourtje Polen. Samen met zijn vrouw Maria (54), zijn 19-jarige zoon Richard en drie logés uit Polen ziet hij voor het eerst het resultaat van zijn kortstondige filmcarrière.

In april stond hij voor de camera. Oud-Sittardenaar Rob Hof volgde de Pool naar zijn geboortedorp Dobrzyca, waar hij een bus vol hulpgoederen achterliet. Dinsdagavond kan de rest van Nederland zijn berichten volgen, van zes tot half zeven op Nederland 3.

De gepensioneerde monteur verzorgt al tien jaar transporten naar zijn vaderland. De hulpgoederen als fruit en kleding zamelt hij in onder vrienden en de Heerlense middenstand. De bus wordt geschonken door zijn oude werkgever, het Verenigd Streekvervoer Limburg (VSL).

Oorlog

Cierniak spreekt vol lof over zijn vroegere baas. „Ik ben daar vlak na de oorlog ontzettend goed opgevangen,” herinnert hij zich. „In 1943 ben ik uit Polen gevlucht, nadat mijn vader door de Duitsers was opgepakt. Ze hadden een lijst opgesteld van intellectuelen en mensen in hoge posities die moesten verdwijnen; zo werd het volk dom gehouden.

Mijn vader stond als hoofd van de provinciale brandweer ook op die lijst. 's Middags om drie uur stonden de Duitsers voor de deur, om half vier was mijn vader weg. Naar Buchenwald. Ik heb hem nooit meer gezien.”

Communisme

Even is hij stil. De herinnering aan de oorlogsjaren doet na al die jaren nog steeds pijn. Dan

● De oud-monteur, sleutelend aan de automotor van een Poolse logé.

Foto: CHRISTA HALBESMA

verschijnt er een glimlach op zijn gezicht en beginnen zijn ogen ondeugend te glinsteren. „De oorlogstijd was verschrikkelijk, maar mijn kinderen in Polen waren fantastisch. Ik was misdienaar, maar absoluut geen heilige. Met mijn twee broers

haalde ik allerlei kattekwaad uit. We hebben heel wat afgelachen. Als we het te bont maakten en vader ons een pak slaag wilde geven, kwam moeder daar altijd tussen. „Laat die jongens nou maar” suste ze dan. Het was een geweldige tijd.”

Twee jaar was de jonge Stanislaw op de vlucht. In 1945 sloot hij zich aan bij een geheel uit Polen bestaande Amerikaanse legerafdeling die in Duitsland zocht naar oud-SS'ers. Drie jaar na de oorlog werd de legergroep opgeheven. Zijn vaderland werd

met hun vaderland nooit verbonden. Hoewel Maria in Nederland geboren en getogen is, voelt ze zich een echte Poolse. Ook al zes kinderen van het echtpaar hebben hun hart verpand aan het Oosteuropese land. Elk jaar brengen ze er hun vakantie door.

Althans, sinds 1961. Toen groeide Stanislaw Cierniak voor het eerst sinds zijn vlucht in 1945 naar zijn geboorteland terug. Toen achtien jaar zag ik eindelijk mijn moeder weer,” verzucht hij. „Dat was een overweldigend gevoel, vol emotie. Toen heb ik gehuild, echt gehuild. En mijn schaam ik me niks voor.”

Tien jaar geleden werd het contact met Polen nog intensiever. Begin jaren '80 kondigde de Poolse regering de staat van beleg af, omdat de populaire vakbond Solidarnosc een bedreigende vormde voor het communistische regime. Cierniak herinnert zich de dag waarop het gevaar werd nog goed. „Ik was op mijn werk, toen de directeur me bij zich riep. Hij vertelde me dat ik in Polen geboort was. Persoonlijk. Die man wist precies hoe ik me zou voelen bij zijn verhaal, dat het een shock voor me was. Zijn. Hij was daar heel geschoold voor.”

Bus

„Toen ik van de eerste reis was gekomen, praatte we over de situatie in het land,” vertelt Cierniak zijn verhaal. „Tien jaar dat gesprek groeide tot een mijn landgenoten te helpen. De directeur stelde toen zijn bus een bus ter beschikking. Samen met mijn collega's heb ik die bus helemaal nagekeken op technische mankementen. En ze moet nog steeds. In april hebben we voor de tiende keer een sociale meeting gelukkig gemaakt met een bus. Voor blinden, gehandicapten en ouderen van dagen, die eerder nauwelijks toe konden, is dat fantastisch. Ze kunnen reizen. Als je ziet hoe gelukkig die mensen zijn, hoe dankbaar, dat ontroeft me steeds opnieuw.”

Emotie

De Cierniaks zullen het contact

gertie schouwenberg

ontmoeting op zaterdag

Ritzer over samenwerking tussen Gangelt en Onderbanken:

'We willen wel een tweeling worden, maar geen Siamese'

GANGELT/ONDERBANKEN - De toekomstige samenwerking tussen de grensgemeenten Gangelt en Onderbanken ziet er zonnig uit. Dat willen Hein Aretz en Vincent Ritzer, de burgemeesters van beide partnergemeenten, duidelijk onderstrepen aan de vooravond van een groot verbroederingsfeest, dat komende zondag in Schinveld plaatsvindt.

Onderbanken en Gangelt sloten in 1984 vriendschapsbanden, maar de historie van de samenwerking begint al veel vroeger. Immers, Schinveld en Gangelt zochten voor de gemeentelijke herindeling reeds in 1975 verbroedering, en in de kerkelijke geschiedenis is de parochie Schinveld zelfs een 'dochter' van de kerk in Gangelt. Er zijn dus duidelijk genoeg gronden aanwezig om ook nu innig samen te werken.

Daarbij komt dat de twee gemeenten veel overeenkomsten vertonen. Gangelt is een landelijke gemeente van 10.000 inwoners en bestaat uit 19 kernen, waarvan Birgden en Gangelt de grootste zijn. De vier kernen van Onderbanken zijn ook 'groen' en hebben samen 8500 inwoners. Bovendien is er weinig industrie, maar wel veel natuurschoon.

En dat willen beide burgervaders zo houden. „Vandaar dat ons beleid in de toekomst goed op elkaar afgestemd moet worden,” vindt Vincent Ritzer.

Cultureel

De verbroedering van enkele jaren geleden heeft nog niet direct tot allerlei structurele contacten tussen de gemeenten geleid. „Maar daarentegen is veel uitwisseling op cultureel gebied, al komt dat ook niet altijd zo aan de oppervlakte,” zegt Hein Aretz, die al sinds de Duitse

● De burgemeesters Hein Aretz en Vincent Ritzer zien het wel zitten tussen Gangelt en Onderbanken.

Foto: DRIES LINNSEN

gemeentelijke herindeling van 1969 gekozen CDU-burgemeester is van de gemeente Gangelt.

De gemeentelijke samenwerking komt langzaam maar zeker van de grond. Vincent Ritzer: „Dan praten we met name over de landinrichting en grensoverschrijdende milieukwesties. De Duitse bruinkoolgroeves, die ons grond- en drinkwater bedreigen. Nederlandse vuilstortplaatsen, die in tegengestelde richting hetzelfde doen, net zoals de geplande vuilverbrandingsovens. Of de ontwikkeling van een gezamenlijk natuurgebied aan beide oevers van de Rode Beek.”

„Op ambtelijk niveau zijn er plannen in ontwikkeling om de Rode Beek te dekanaliseren. Op die manier kan er weer van een natuurlijke beekloop sprake zijn. Samen proberen we Europese geldstromen richting Onderbanken en Gangelt te leiden,” zegt Ritzer.

Hotel

Dat geld moet er ook komen om in Mindergangelt, even over de grens bij Schinveld, en vlak bij het 'Wildgehege', een groot hotel te bouwen. „Dat zou mooi kunnen samenwerken met toeristische voorzieningen in Onderbanken. Zoals het zweefvliegveld, waar in de toekomst mogelijkheden komen voor zogenaamde 'zweefvliegclubs'”. Daar kan het bedrijfsleven zijn personeel op een leuke manier vertrouwd laten raken met de zweefsport,” mijmert Ritzer.

Onderbanken en Gangelt lopen op politiek terrein elkaars voordeur nog niet plat. En dat terwijl er in Gangelt maar liefst 33 mensen in de gemeenteraad zitten. Daarvan zijn er 24 van de christendemocratische CDU en 9 sociaaldemocratische SPD'ers. D66-burgemeester Ritzer

moet het in zijn gemeente met 13 raadsleden doen, waarvan de meesten aangesloten zijn bij lokale partijen.

De beide gemeenteraden zullen elkaar eerstdaags gaan 'besnuffelen'. „In het najaar vindt in Gangelt een gezamenlijke raadsconferentie plaats. We gaan dan praten over de plannen, die momenteel door onze ambtelijke apparaten worden voorbereid,” aldus Ritzer.

Allereerst willen beide burgemeesters de bevolking de kans geven, om weer te verbroederen. Komende zondag vindt er daarom voor de derde maal een groots opgezette intergemeentelijke zeskamp plaats op het 'Schinveldse sportcomplex, compleet met Europese vlag en dito volkslied. Dit 'Spieël onger de banke en uever de pöhl' tussen ploegen uit Gangelt, Jabeek, Binglelade, Merkelbeek en Schinveld, wordt door de twee burgemeesters geopend door rond half drie een heuse grenspaal door te zagen. „Om te groeien tot een tweeling, maar geen Siamese,” besluit Vincent Ritzer.

jo reijnders

● In het bejaardenhuis Vroenhof biedt een vrijwilliger een meubelbeurs één van de bijna negenhonderd stukken rijen en.

Foto: CHRISTA HALBESMA

Vla als dank voor afgestane meubels

KERKRADE - De Eerste Kerkraadse Meubelbeurs tracteerde gisteren bijna negenhonderd bejaarden op een stuk Limburgse vla. Dit gebeurde ter ere van het veertienjarig bestaan van de meubelbeurs. Deze vrijwilligersorganisatie wilde de bejaarden bedanken voor de meubels die zij in de laatste jaren geheel belangeloos hebben afgestaan.

De meubelbeurs werd in 1977 gestart als werklozenproject met subsidie van de gemeente Kerkrade.

Op dit moment houden acht vrijwilligers zich bezig met het inzamelen van meubelen die normaal worden weggegooid. Bijna driekwart van de meubels wordt voor betaalbare prijzen verkocht aan mensen met een uitkering. De meubelbeurs heeft hiervoor een winkel aan de Drievoelstraat. De inkomsten hieruit zijn voldoende om de organisatie draaiende te houden. De meubelbeurs krijgt dan ook geen subsidie meer van de gemeente.

„Voorzitter van de meubelbeurs, G. Jongen vond het hard toen hij voor de bejaarden nu (meubels) eens worden bedankt. „De bejaarden zijn een doelgroep waar we enerzijds meubels van krijgen. Anderzijds komen bejaarden die een verzorgingshuis aan met meubels bij ons kopen.”

De gemeente heeft lever met de ons geld uitgeven, aan dit soort spontane gestes. Ze vinden dat het geld beter kunnen uitgeven aan concrete projecten. Maar in het geval van de bejaarden hebben we nooit de gelegenheid gehad ze een te bedanken. Dat doen we nu met 105 vlaaien,” aldus Jongen.

Hij maakt zich zorgen over de afnemende interesse voor het vrijwilligerswerk. „Enkele jaren geleden waren we nog met twaalf mensen. Nu zijn we nog maar met acht. Het is voorzitter van de meubelbeurs. „Het zijn altijd dezelfde mensen die het doen.”

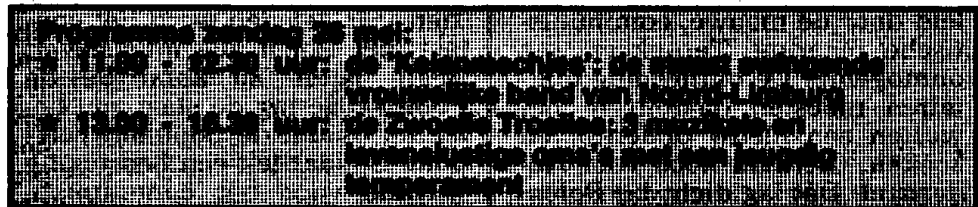

KASTEELTUINEN
ARZEN

Zondag 26 mei DAG VAN DE KUIPLANTEN

Ook dit weekeinde zijn de kasteeltuinen een bezoek meer dan waard.

In de beroemde kasteeltuinen doet u verder ideeën op voor uw tuin, uw terras. En... u kunt de kuipplanten en vaste planten meteen aanschaffen bij de verkoopstands op het toernooiveld.

*De Kasteeltuinen Arcen,
een park om lief te hebben...*

Tijdelijk 'n ongekennde, niet te evenaren super-de-luxe inruilprijs bij de Fiat dealer.

Bent u daar nog? Tja, het is echt ongelooflijk wat voor een inruilprijs u voor uw auto krijgt, als u nu in een nieuwe Fiat Uno of Tipo stapt. De Uno is een echte Love-machine, voorzien van een krachtige motor en vijf versnellingen, die al voor f 18.990,- uw partner wordt. Dan de Tipo. Een ideale middenklasser, ruim van binnen en mooi van buiten. Dit vurige type is er al vanaf f 24.850,-. Nou, een beter moment om afscheid van uw oude liefde te nemen en een nieuwe relatie vol temperament te beginnen is er niet. De Fiat dealer verwacht u!

Fiat. Een brok temperament.

AUTOMOBIELBEDRIJF H. SCHÖBEN
BRUNSSUM, TEGELSTRAAT 3, TEL. 046 - 25 06 75

AUTOMOBIELBEDRIJF KLANKSTAD B.V.
HEERLEN, PARALLELWEG 185, TEL. 045 - 41 39 16

AUTOMOBIELBEDRIJF CREUSEN B.V.
HEERLEN, PARALLELWEG 34, TEL. 045 - 74 21 21

HS

Post-HBO Welzijn en Gezondheid

De Hogeschool Sittard verzorgt in het studiejaar 1991/1992 voor medewerkers in de gezondheids- en welzijnszorg en voor medewerkers op het gebied van organisatie, beleid en management, de volgende cursussen:

Sector Gezondheidszorg

- Cursussen najaar '91
- Inschrijven vóór 1 juli 1991.
- Leiding geven in de gezondheidszorg
- Verpleegwetenschappelijk onderzoek
- Werkbegeleiding I
- Werkbegeleiding II
- Basisinformatica
- Inschrijven vóór 1 september 1991
- Human Resource Management
- Schrijven van beleidsnotities
- Basale sociale vaardigheden
- Democratische psychiatrie
- Oriëntatie op acute psychische zorg voor psychogeriatrische patiënten

- Informatiekunde (IPO/ZIS)
- Basisinformatica (MS-DOS)

- Cursussen voorjaar '92
- Inschrijven vóór 1 december 1991
- Conflictmanagement
- Stervensbegeleiding
- Verpleegkundige zorg bij suicidale patiënten
- Gedragproblemen bij mensen met een verstandelijke handicap
- Inschrijven vóór 1 januari 1992
- Informatiekunde (VEKTOS)
- Basiscursus dBase III of versie 2.2 NL
- Basiscursus dBase IV

Bijlichtingen en schriftelijke informatie te verkrijgen bij mevrouw Drs. T. Korsten-Korenromp, sector Gezondheidszorg Onderwijs, Gouverneur van Hóvelstraat 2, 6131 KD Sittard, telefoon (046) 59 13 11.

Sector Hoger Sociaal-Agogisch Onderwijs

- Cursussen najaar '91
- Inschrijven vóór 15 juni 1991.
- Het begeleiden van veranderingsprocessen
- Arbeid en gezondheid in arbeidsorganisaties
- Het proces van informatief schrijven
- Begeleiding binnen de

- relatieuze setting
- Oriëntatie groepswerk

- Cursussen voorjaar '92
- Inschrijven vóór 1 december 1991
- Probleem solving
- Het verhaal in gesprekken
- Basiscursus beleidsgedrag

Bijlichtingen en schriftelijke informatie verkrijgbaar bij mevrouw Drs. A. Christophe, sector Hoger Sociaal-Agogisch Onderwijs, Sportcentrumlaan 35, 6136 JX Sittard, telefoon (046) 59 12 55.

HOGESCHOOL SITTARD

Rijshogeschool Maastricht

bibliotheek, documentatie
en informatieverzorging (BDI)

Diploma in zicht? Hangt de schooltas uit?

De studierichting Bibliotheek, Documentatie en Informatieverzorging van de Rijshogeschool Maastricht wenst alle eindexamenkandidaten veel succes.

Al een studielauze gemaakt voor na de wervende vakantie? Wat denk je van een studie in Maastricht? Waarom niet de studierichting BDI?

De studierichting Bibliotheek, Documentatie en Informatieverzorging (BDI) is een vierjarige Hogere Beroepsopleiding (HBO). De BDI leidt specialisten op voor documentatiediensten, bibliotheken, voorlichtingsdiensten, informatiecentra en archieven. Zwaartepunten in de studie zijn management en marketing van de informatieverzorging en het gebruik van nieuwe informatiemedia. Bel 043-466610 voor nadere informatie of vul onderstaande bon in.

BON

Stuur mij informatie over de Studierichting BDI van de Rijshogeschool Maastricht.

Naam:

Adres:

Postcode en woonplaats:

Versturen aan: BDI, Postbus 634, 6200 AP Maastricht.

BRUIDSSTOFFEN

Bruidshuis Pereboom Maastricht
Groenestraat 27, tel. 043 226122

DE RACE TEGEN AIDS HEEFT SPONSORS NODIG.

Er is nog steeds geen medicijn tegen aids. Wetenschappers zoeken, er is vooruitgang, maar we zijn er nog lang niet. Werk dat vraagt tijd. En ook geld.

Went meer geld betekent méér tijd voor méér mensen. In een race tegen de klok en tegen de dood. Sponsor die race.

AIDS FONDS 090-0007
Sponsoreer de aankomende 1417 TV 226 1417 uur.

OPEN HUIS

Wilt u weten wat u kunt doen met uw
HBO-opleiding?

Schoneveldsspecialisten
Pedicure/voetverzorging

Excuseer bij
Auto Caubo

3 jaar lang 3-dubbele zekerheid op een Audi 80.

Diverse uitvoeringen en kleuren uit voorraad leverbaar.
* Vraag naar de voorwaarden.

auto caubo
Uw partner voor alle autozaken

VAG

Eigen zaak beginnen?

ONDERNEMERS- DIPLOMA

Wat is de uitdaging
om een eigen zaak te beginnen?

Wat is de uitdaging
om een eigen zaak te beginnen?

Wat is de uitdaging
om een eigen zaak te beginnen?

Wat is de uitdaging
om een eigen zaak te beginnen?

Wat is de uitdaging
om een eigen zaak te beginnen?

Wat is de uitdaging
om een eigen zaak te beginnen?

Wat is de uitdaging
om een eigen zaak te beginnen?

Wat is de uitdaging
om een eigen zaak te beginnen?

Wat is de uitdaging
om een eigen zaak te beginnen?

Wat is de uitdaging
om een eigen zaak te beginnen?

Wat is de uitdaging
om een eigen zaak te beginnen?

Wat is de uitdaging
om een eigen zaak te beginnen?

Wat is de uitdaging
om een eigen zaak te beginnen?

Wat is de uitdaging
om een eigen zaak te beginnen?

Wat is de uitdaging
om een eigen zaak te beginnen?

Wat is de uitdaging
om een eigen zaak te beginnen?

Wat is de uitdaging
om een eigen zaak te beginnen?

Wat is de uitdaging
om een eigen zaak te beginnen?

Wat is de uitdaging
om een eigen zaak te beginnen?

Wat is de uitdaging
om een eigen zaak te beginnen?

Wat is de uitdaging
om een eigen zaak te beginnen?

Wat is de uitdaging
om een eigen zaak te beginnen?

Wat is de uitdaging
om een eigen zaak te beginnen?

Wat is de uitdaging
om een eigen zaak te beginnen?

Wat is de uitdaging
om een eigen zaak te beginnen?

Wat is de uitdaging
om een eigen zaak te beginnen?

Wat is de uitdaging
om een eigen zaak te beginnen?

Wat is de uitdaging
om een eigen zaak te beginnen?

Wat is de uitdaging
om een eigen zaak te beginnen?

Wat is de uitdaging
om een eigen zaak te beginnen?

Wat is de uitdaging
om een eigen zaak te beginnen?

Wat is de uitdaging
om een eigen zaak te beginnen?

Wat is de uitdaging
om een eigen zaak te beginnen?

Wat is de uitdaging
om een eigen zaak te beginnen?

Wat is de uitdaging
om een eigen zaak te beginnen?

Wat is de uitdaging
om een eigen zaak te beginnen?

Wat is de uitdaging
om een eigen zaak te beginnen?

Wat is de uitdaging
om een eigen zaak te beginnen?

Wat is de uitdaging
om een eigen zaak te beginnen?

Wat is de uitdaging
om een eigen zaak te beginnen?

Wat is de uitdaging
om een eigen zaak te beginnen?

Wat is de uitdaging
om een eigen zaak te beginnen?

Wat is de uitdaging
om een eigen zaak te beginnen?

Wat is de uitdaging
om een eigen zaak te beginnen?

Wat is de uitdaging
om een eigen zaak te beginnen?

Wat is de uitdaging
om een eigen zaak te beginnen?

Wat is de uitdaging
om een eigen zaak te beginnen?

Wat is de uitdaging
om een eigen zaak te beginnen?

PROJECT
TELEMATICA

Hogeschool Venlo
Hogeschool Heerlen

Post-HBO cursussen

Telematica en Logistiek

Bouwtelematica

Technische Telematica

Start: September '91

Duur : 27 avonden (81 uur)
Kosten : f 3950,- all in

Bestemd voor functionarissen met een vooropleiding op HBO-niveau of vergelijkbaar.
Uitgebreide brochures op aanvraag:

Project Telematica
Mej. A. Bruijn
p/a Hogeschool Venlo
Postbus 141
5900 AC Venlo
Telefoon: 077-546666

Naam:
Bedrijf:
Adres:

Postcode:
Telefoon:

Plaats:

Wenst een cursus brochure te ontvangen (naam):
0 Telematica en Logistiek (Venlo)
0 Bouwtelematica (Heerlen)
0 Technische Telematica (Venlo/Heerlen)

SITÉ

SITTARD, Parklaan 4

De Geusselt viert feest na winst op FC Groningen

Nog één stapje voor MVV

door Fred Sochacki

MAASTRICHT - Vijf minuten heeft MVV in de penarie gezeten tijdens de risicowedstrijd tegen Groningen. Niet vanwege de vier supporters die meegereisd waren, maar door de activiteiten die onder de noemer slotoffensief plaats vonden. De Groningen-trein had de hele wedstrijd geboemeld en was diverse keren door de intercity uit Maastricht voorbij gestoken. Dat het bij 1-0 bleef was nipt, maar wel geknipt voor het publiek in de Geusselt. De spelers en Sef Vergoossen konden stoom afblazen. „We zijn er echter nog niet”, haastte de MVV-coach zich de spontane feestvreugde in de juiste banen te leiden.

FC Groningen wakte van meet af aan niet de indruk MVV het leven te maken. Ofschoon trainer Hans Westerhof zich in alle bochten wroeg, kon ook zijn rappe babbels de indruk niet wegnemen. „Een schandalige vertoning”, vonden de Groningse giffikkers van Dijk en Roosin in koor. „Je zou MVV er te kort mee doen, als je zegt dat FC Groningen zonder inzet speelde”, beweerde Westerhof. Sef Vergoossen liet de discussie rustig over zich heen komen. „Nog twee punten, dan zijn we er”, bevestigde hij. „We hebben collectief sterk gespeeld. Het elftal startte moeizaam, maar het doelpunt hielp ons in het zadel.”

Tovenaar

Alloy Agu, de tovenaar uit Nigeria, hield zijn ploeg in het zadel. Een MVV in de slotfase stond op de zenuwen, hield de sluitpost het hoofd koel. Hij greep de spaarzaamste mogelijkheden van Groningen.

Minister pleit voor Ruud Krol

DEN HAAG - Minister d'Ancona van WVC is Ruud Krol te hulp geschoten. De bewindsvrouw heeft naar Zwitserse collega Flavio Cotti in een brief verzocht zijn invloed aan te wenden opdat de Zwitserse Voetbal Bond Krol dispensatie verleent om zonder de vereiste trainersdiploma aan de slag te kunnen gaan bij Servette. Krol heeft zich inmiddels bij de KNVB gemeld voor de verkorte cursus trainer/coach betaald voetbal. Onlangs heeft de KNVB de Zwitserse bond gevraagd voor Krol een uitzondering te maken.

Ernst Happel in ziekenhuis

INNSBRUCK - Ernst Happel, de Oostenrijkse voetbaltrainer, is in de universiteitskliniek van Innsbruck onderzocht. Happel, die in Nederland voor ADO, Feyenoord en het Nederlands elftal werkte, meldde zich wegens algemene zwakte. De behandelende artsen vrezen voor een lever- of uitscheidingsziekte. Happel moet zich dagelijks in de kliniek melden voor onderzoek maar hoeft er niet te blijven. Happels werkzaamheden bij FC Tirol worden voorlopig waargenomen door de Duitse oud-international Horst Hrubesch, met wie het contract onlangs met een jaar is verlengd.

Miera Spaanse bondscoach

MADRID - Vicente Miera is de nieuwe bondscoach in het Spaanse voetbal. De oud-prof van Real Madrid (1961-1970) wordt de opvolger van de op 29 april ontslagen Luis Suarez. De 51-jarige Miera, in het verleden trainer van Atletico de Madrid, Oviedo en Gijon, heeft een contract getekend tot 1 januari 1993. Hij was in 1984 reeds assistent-trainer van de Spaanse bond. Luis Suarez heeft een rechtszaak lopen tegen de voorzitter van de Spaanse voetbalbond, Angel Villar, wegens contractbreuk.

Griga klaagt over Feyenoord

DEN HAAG - Stanislav Griga, de Tsjechoslowaakse spits van Feyenoord, verwijt de club een transfer van hem naar een andere Nederlandse vereniging te blokkeren. De Rotterdammers vragen voor hem twee maal zoveel als Feyenoord zelf aan Sparta Praag voor Griga betaalde. Dat was toen 600.000 gulden. In het Tsjechoslowaakse dagblad Lidove Noviny stelt Griga dat hij aanbiedingen heeft gehad van drie ereidivisie-clubs: FC Utrecht, SVV Schiedam en FC Den Haag. Verder rept de Tsjechoslowaak over Spaanse belangstel-

MVV - FC Groningen 1-0 (1-0) - 27. Vincent 1-0 (strafschop). Scheidsrechter: Van der Ende. Toeschouwers: 4.000. Gele kaart: Holband (Groningen) en Hofman (MVV).
MVV: Agu; Linders, Quaden, Benneker en Libregts. Delahaye, Hofman (84. Van Berge Henegouwen), en Vincent. Lancokohr, Driessen en Smets.
FC Groningen: Lodewijks; Holband, Boekweg, Wilson en Ten Caat, Van Dijk, Olde Riekerink en Roosien, Meijer, Djurovski en Van Duren (46. Van Buuren).

gen aan om uit te groeien tot man van de wedstrijd. Een kans die Roberto Lancor gisteravond miste. Diverse keren, vooral voor de pauze, had hij het vonnis op zijn schoen. De kleine spits had echter het geluk niet aan zijn kant.

„Het enige verwijt dat ik mijn ploeg kan maken”, vatte Sef Vergoossen samen. „We hebben niet optimaal geprofiteerd van de ruimte die we kregen”. Niet optimaal betekent vrij vertaald slechts een maal. Hans Vincent omspeelde old Riekerink. De Groningse middenvelder bracht Vincent ten val ten koste van een strafschop. Een kans, die de door diverse clubs begeerde spits zich niet liet ontnemen.

MVV kende vervolgens haar beste periode. Drie doelpunten mogelijkheden werden achteloos om zeep geholpen. De beste kans liet Maurice Hofman liggen. De fragiele aanvallers omspeelde alles en iedereen maar schoot de bal vervolgens te zacht richting doel. Jos Roossien kon de zaak klaren. Tot grote spijt van de 4.000 Geusselt-gangers en Sef Vergoossen. De MVV-coach kreeg er in de slotfase weer wat grijze haren bij. Ofschoon in de periode andermaal bevestigd werd dat hij met Alloy Agu zijn zoveelste goede keuze dit seizoen in Maastricht heeft gemaakt. Als MVV het ereidivisie behoudt, kan de ploeg zich daarvoor ook bedanken bij de man die tussentijds onder de lat werd gezet.

MVV'er Verhoeven één duel geschorst

ZEIST - De tuchtkommissie van de KNVB heeft De Jong van Heerenveen voor zijn rode kaart in de wedstrijd tegen SVV voorlopig geschorst. Elf spelers kregen voor een reeks gele kaarten de vastgestelde schorsing van één wedstrijd. Dit zijn: Valk (FC Den Haag), Van Gobbels (Feyenoord), Van Helmond (Fortuna), Huizingh (FC Groningen), Dekker (Haarlem), Verhoeven (MVV), Maas (RKC), Van Aerts (VVV), Custers (Eindhoven), Willems (Eindhoven) en Verbeek (Heerenveen). Kistenmaker, de trainer van De Graafschap, kreeg een boete van 300 gulden. Hem werd tevens voor twee wedstrijden voorwaardelijk het recht ontzegd als trainer/coach te fungeren.

Dousberg Parc bekerfinalist

MAASTRICHT/VOLENDAM - Dousberg Parc uit Maastricht heeft de finale van de Nederlandse zaalvoetbalbeker bereikt, danzij een overwinning van 1-0 tegen Breznan. Tien minuten voor het einde scoorde Lex Wijnands de winnende treffer. Het eerste duel eindigde in 8-8.

De revelatie van de Nederlandse zaalvoetbalbeker in dit seizoen, Luc 't Brikske, heeft in de Seinpaal in Volendam zijn Waterloo gevonden. Na de remise in het thuisduel, 3-3, moesten de Brunsummers in de return het hoofd buigen voor de tegenstander, 3-1.

De finale wordt derhalve tussen Dousberg Parc en Volendam gespeeld.

Van der Ham naar RKC

WAALWIJK - Harry van der Ham wordt volgende seizoen bij RKC de assistent van trainer Leo van Veen.

Vitesse wint gezapig potje voetbal op Kaalheide met 2-1

Geen eerherstel voor Roda JC

door Ivo op den Camp

KERKRADE - Roda JC is er niet in geslaagd aan de wensen van zijn trainer tegemoet te komen. Jan Reker uitte aan de vooravond van het duel tegen Vitesse de wens voor eerherstel te willen strijden. Daar kwam gisteravond weinig van terecht. Voor amper duizend bezoekers op een troosteloos Kaalheide, verloor Roda JC al zijn veertiende duel van dit seizoen. Vitesse ging met een 2-1 overwinning aan de haal en mag daardoor nog een laatste sprankje hoop koesteren op Europees voetbal.

Wat de twee ambitieuze clubs, die dit seizoen zelfs op het Europees platform mochten strijden, op de grasmat toverden had weinig met betaald voetbal van doen. Het duel kwam in feite hooguit in aanmerking voor de kwalificatie zomeravondvoetbal. Af en toe kan dat best amusant zijn, zoals ook gisteravond bleek, maar serieus genomen hoeven dergelijke prestaties niet te worden. Zeker niet als blijkt hoe enkele duurbetaalde spelers hun taak opvatten.

Behalve eerherstel, wil een aantal Roda JC-spelers van wie het contract afloopt zich graag in de kijker spelen om mogelijk elders aan de slag te kunnen. Daarbij wordt echter uit het oog verloren dat voetbal nog altijd een teamsport is. De Kerkraadse ploeg bestaat momenteel dan ook voor een groot deel uit een stel individualisten, dat louter voor eigen glorie strijdt. Zonder succes overigens.

Roda JC - Vitesse 1-2 (0-1) - 41. Latuheru 0-1, 51. Latuheru 0-2, 60. De Haan 1-2. Scheidsrechter: Reygwart. Toeschouwers: 1000. Gele kaart: Hanssen (Roda).
Roda JC: Smits; Verhagen, Boerebach, Luipers en Broeders, Diliberto, Hanssen en Groenendijk, Van de Luer (70. Ogusukwu), Jansen (46. Haan) en Huiberts.
Vitesse: Van der Gouw; Sturing, Thijsen, Bos en Vermeulen; Laamers, Eyer en Cocu; Latuheru, Roelofs (69. Hilgers) en Van de Brum.

De diverse scouts op de tribune zullen zich nog wel twee keer bedenken alvorens bij Roda JC voor een transfer aan te kloppen. Roda JC, dat vier basisspelers (Hofman, Been, Trost en Arnold) miste, kreeg aanvankelijk de beste mogelijkheden. Tegen het matte Vitesse kwam echter opnieuw aan het licht waar het dit seizoen al de hele tijd aan schort: Roda ontbeert het aan een echte afmaker, zoals die er vorig jaar in de persoon van John van Loen wel nog was. Het piepjonge

spitsenduo Huiberts en Jansen deed zijn best, maar steeds was er een Vitesse-been of waren de handen van Van der Gouw er om het gevaar in te dammen. Ook schoten uit de tweede lijn van Diliberto en Boerebach hadden geen succes. Op slag van rust kreeg de thuisclub de rekening gepresenteerd voor het onzorgvuldig omgaan met de mogelijkheden. Bart Latuheru kwam via een Roda-been gelukkig in balbezit en scoorde beheerst in de uiterste hoek. Vijf minuten na de hervatting speelde Roda JC een verloren wedstrijd. Het was opnieuw Latuheru die scoorde, dit keer met een fraai afstandsschot onhoudbaar voor Jos Smits in de kruising. Michel Haan mocht tien minuten later weliswaar de eretrefter voor zijn rekening nemen (de invalleur hoefde de bal na een door Van der Gouw gekeerd schot maar in het lege doel te deponeren), maar verder kwam de thuisclub niet.

Rood

In de slotfase schiep Roda JC zich nog een handvol kansen, maar een treffer bleef uit. Al had Boerebach pech bij een schot dat slechts de lat raakte. Eugene Hanssen verliet het speelveld met een extra kater. „Mister Roda” kreeg in de slotminuut nog een gele kaart na een onnodige handsbal en zit de volgende wedstrijd op de tribune.

● Tekenend beeld voor Roda JC in het duel met Vitesse. Stefan Jansen ligt op de grond, terwijl de Arnhemse verdediging kan opruimen.

Foto: DRIES LINSEN

● Het moment waarop Hans Vincent gevoerd wordt. De Maastrichtse aanvaller zou nadien zelf de strafschop verzilveren.

Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

opstelling

Bedroevend

Olympia's Ronde raast door Nederland. En niet alleen door Nederland. De belangrijkste etappekoers voor amateurwielrenners heeft zelfs de toelichting gekregen tot de Belgische dreef. Misschien wel zo typerend voor de huidige, bedroevende, stand van zaken in het vaderlandse amateurwielrennen. Nederland begint langzaam maar heel zeker terrein te verliezen in internationaal wielrennen. Bij de professionals, maar vooral bij de amateurs.

Begin jaren zestig werd door de Koninklijke Nederlandse Wielunie (KNWU) het verschijningsponsorpluig ingesteld. De oprichting van de Amstel-ploeg onder leiding van de inmiddels haast legendarische Herman Krott was daar een prachtig voorbeeld van. Na een kleine twintig jaren, waarin een groot aantal renners onder deze omstandigheden hun talent tot bloei konden laten komen, was het rond 1987 bijna afgelopen met dit systeem.

De KNWU had met een scheef oog naar het buitenland gekeken en had in haar onmetelijke wijsheid besloten dat het geld dat tot dat moment naar de sponsorploegen ging, eigenlijk ten goede zou moeten komen van de gewone wielersclubs.

In Nederland werden vanaf dat moment naast de gesponsorde clubteams districtspluigen opgericht, waarvoor de beste renners van dat betreffende district werden ondergebracht. Die ploegen werden dan weer door een grote sponsor gesteund. Dat zoets met altijd lukt, werd al in het eerste jaar bewezen door het feit dat het district Groningen geen renners naar belangrijke koersen kon sturen. Reden: men kon geen sponsor vinden. Niet helemaal onbegrijpelijk, omdat de potentiële geldschieters het nieuwe systeem niet zagen zitten. De belangvereniging van die sponsors (BVAS) heeft dan ook jaren, vergeefs, geprotesteerd tegen al die veranderingen. Vooral omdat voor de kleine sponsors geen plaats meer was. Toen in 1987 het oude systeem op de helling ging - slechts een paar merkenploegen bleven over - gooides het instituut Amstel, waar renners als Knetemann, Hassink en Zoetemelk groot waren geworden, het bijltje er bij weer.

Vanaf dat moment werden de beste coureurs geselecteerd voor de nationale selectie, een klein aantal vond onderdak in het kleiner geworden bestand van gastrennersverenigingen en de anderen moesten het ongeveer zelf maar uitzoeken. Na een vijftal jaren zijn er een stuk of zeven gastrennersverenigingen (zoals de sponsorploegen nu mocha heten) geformeerd en rijden er ook nog, naast gesponsorde clubteams uit de topcompetitie, enkele districtspluigen in het rond. Verschil met vroeger is echter dat de renners voortaan bij bijvoorbeeld Amstel of Van Erp zich op een bijna professionele manier konden voorbereiden. En konden rijden tot een overstap naar de profs. Die overgang naar de breedrenners blijkt per jaar moeilijker te worden. Vorig jaar werd er zelfs een soort commissie van wijze mannen opgericht om te proberen van de eerste jaars profs te onderzoeken. Die kwam tot de conclusie dat de amateursectie de ontwikkelingen niet bij had kunnen houden. De betreffende problemen zijn steeds groter geworden vanaf het moment dat de oude sponsorploegen de nek werden omgedraaid. Misschien dat dat er toch een beetje mee te maken heeft gehad?

De kritiek op het huidige systeem komt dan ook uit alle hoeken van de wielersamenleving. Uiteraard van de kant van de profploegleiders zoals Post en Raas die het steeds moeilijker vinden om jong talent te vinden. Maar ook de huidige bondscoach van de amateurs Piet Kuys ziet het huidige systeem niet meer zitten. Kortom alle partijen willen een verandering.

Ook een andere verandering is geen verbetering gebleken. Olympia's Ronde vond in het Limburgse weekende altijd de scherpste van de koers. De leiding verwijt de Limburgse organisatie nu een haastige houding, omdat men voor een vriendenprijs de etappes wil organiseren. Men vindt dat onredelijk, maar gaat daarmee wel voorbij aan het feit dat men in Limburg jarenlang de etappekoers overreed heeft gehouden. Bovendien zijn de Zuidlimburgse heuvels de enige natuurlijke hindernissen van belang die Nederland kent. Een finale in Klazienaveen spreekt toch aanzienlijk minder aan dan een apotheose op de Cauberg. Dat is iets wat de organisatie van Olympia's Ronde ook wel eens mag bedenken. We houden nu een koers over die internationaal helemaal niets meer voorstelt. Iets waarmee het amateurfietsen bepaald niet gedient is.

bert groothand

Reker: 'Ik had moeten stoppen'

KERKRADE - Jan Reker heeft spijt van zijn beslissing het seizoen bij Roda JC uit te dienen. „De grootste fout van mijn leven. Ik had in februari meteen moeten opstappen. Ik tel de dagen nu af en ben blij als ik hier kan vertrekken.” Reker diende destijds rond 5 februari zijn ontslag in, maar dat weigerde het bestuur. Een week later, na een nederlaag van Roda, stond het bestuur wel achter een eventueel vertrek van de oefenmeester. Toen weigerde Reker echter.

sport kort

● HEERLEN - De supportersbus van de voetbalvereniging Miranda vertrekt vandaag om 17.30 uur vanaf het Miranda-terrein naar het sportpark van tegenstander Haslou. De reis naar het beslissingsduel is voor de fans gratis.

● MARGRATEN - Morgen zullen het derde basketbalteam van het Maastrichtse Kimbria en het vierde team van de Heerlense Braggarts in een beslissingsduel moeten gaan uitmaken wie het volgende seizoen in de eerste klasse zal spelen. Deze wedstrijd wordt op neutrale bodem in sporthal De Roven in Margraten gespeeld en begint om 16.00 uur.

● BAEXEM - Voor het eerst in hun bestaan organiseren de LRV Baexem en de gelijknamige ponyclub een concours hippique, zondag op Hornerheide (tussen Horn en Baexem). De wedstrijden voor zowel de paarden als de ponys beginnen om 10.00 u (ook dressuur zwaar 1 en 2). Het springen klasse zwaar begint om 16.00 uur.

● KOBLENZ - Marco Gielen heeft bij avondwedstrijden in Koblenz de 5000 meter gelopen in 14.21.39. De Tegelse atleet bleef iets minder dan 6 tellen boven zijn beste prestatie. Een en ander is voor Gielen aanleiding om morgen, zondag, op het ZK in Sittard de 1500 meter te laten schieten.

● JESU - Mirjan Schepers heeft de finale gehaald in het wereldkampioenschap kegelen Duitse banen in het Italiaanse Jesu. Met haar partner Anja Wetselaar bereikte zij in het onderdeel dames tandem eveneens de finale. Guus Maes bereikte met 1250 goud geen finaleplaats. Dat lot ondergingen ook in de herentandem Jo Volders en Paul Rosenboom. Vandaag worden ook de finales voor landenteams afgewerkt.

LONDEN - Een Engelse voetballer heeft volgens de FA positief gereageerd bij de dopingtests, die het afgelopen seizoen steekproefsgewijs, onaangekondigd en op vrijwillige basis worden gehouden. In de urine van de betrapte werden sporen van het verboden stimulerend middel diethylpropion aangetroffen. De FA wil de naam van de speler niet noemen, totdat het resultaat van de contra-expertise bekend is.

Heerlense verrassing tegen Hoensbroek voor plaats in derde klasse

Coriovallum uit anonimiteit

Van onze medewerker
WILLY WINGEN

HEERLEN – Al jaren wordt vierdeklasser Coriovallum door velen als een grijze muis beschouwd. De vereniging vertoelt veelal in de anonimiteit en in het dertigjarig bestaan was de vierde klasse het maximaal haalbare. De pendeldienst tussen deze vierde klasse en de afdeling Limburg verliep dan ook volgens een vaste dienstregeling. Coriovallum is echter van plan om het leven in de periferie vaarwel te zeggen. Tot ieders verrassing eindigde de ploeg dit seizoen op een vierde plaats en legde na de beslissingswedstrijd tegen GSV'28 zelfs beslag op de derde periodetitel. Dat gaf de ploeg blijkbaar vleugels, want in de nacompetitie werd eerst afgerekend met Mariarade, waarna het gelijke spel tegen IVS voldoende was, om vanavond met FC Hoensbroek de strijd aan te binden voor een plaatsje in de derde klasse.

Sinds het begin van dit seizoen zwaait Rob Ramaekers (ex-Heerlen Sport en ex-Voerendaal) de scepter bij Coriovallum. De pas 29-jarige Ramaekers wilde iets gaan doen met zijn CIOS-bevoegdheid en zag zijn kans schoon bij Coriovallum, waar hij in het kader van zijn CIOS-opleiding al eens actief was geweest bij de jeugd. Aanvankelijk liep niet alles op rolletjes, zeker niet in de thuiswedstrijden. Pas in het tweede deel van de competitie raakte de ploeg op toeren. Ramaekers heeft het volste vertrouwen in zijn ploeg. „Moet ook wel als je in een heel seizoen maar drie keer verliest,” meent hij. Coriovallum grossierde echter in gelijke spelen (elf keer). „Vroeger waren dat duels die verloren gingen. Nu dus niet meer,” aldus de Coriovallum-coach.

Collectief

Zonder het collectief te kort te doen, pikt Ramaekers twee belangrijke pionnen uit zijn team. Hij analyseert: „Erwin Broeders weet als midhalve steeds meer zijn stempel te drukken op het hele elftal.” In de persoon van Rob Vaes beschikt de Coriovallum-trainer over een koele afmaker. „Hij kan een bal aanneemen op een manier, die je in het betaald voetbal soms niet eens ziet. Jammernog is hij zeven duels geschorst geweest, maar daarna heeft hij zijn waarde bewezen. Dat blijkt wel uit het feit, dat trainers hun spelers voortdurend toeroepen, om vooral maar op Vaes te letten.”

Het zwakke punt bij Coriovallum is de jeugd. Er heerst grote bloedarmoede, want de vereniging beschikt over slechts twee jeugdeliften (D- en F-team). „Je moet dan andere wegen gaan bewandelen. Kijken wat er van andere verenigingen komt en daarnaast verborgen talent in lagere teams opsporen. Daarom wordt André Hal onze tweede trainer en hij tracht juist die mensen los te weken.” Ramaekers heeft geluk, want na Coriovallums recente goede resultaten hebben zich al vijf nieuwe spelers aangemeld.

Serieus

Coriovallum heeft tegen FC Hoensbroek, dat al voor de vijfde keer in successie aan de deur van de derde klasse klopt, in feite niets te verliezen. „Het seizoen kan eigenlijk niet kapot,” zegt Ramaekers. „Dat neemt niet weg, dat de we de zaken niet serieus wensen aan te pakken. Nu we eenmaal zo ver zijn gekomen, willen we er ook alles aan doen om het maximale rendement er uit te peuren.” Ramaekers koos echter noodgedwongen voor een heel aparte voorbereiding, omdat Jurgen Broeders gisteren is getrouwd. Het hele team was van de partij en mischiefs was zo'n avond wel belangrijk dan een training. De groep was bij elkaar en ik denk dat zo iets een ideale voorbereiding was om naar zo'n belangrijke wedstrijd toe te leven. Een echte ongedwongen sfeer.”

Clemente bondscoach Spanje

MADRID - Javier Clemente, ex-coach van Atletico de Madrid en Athletic de Bilbao, wordt de nieuwe coach van het Spaanse nationale elftal.

Aldus heeft de voorzitter van de Spaanse voetbalbond, Angel Maria Villar, aan de leden van zijn bestuur laten weten.

Clemente tekende gisteren een contract tekenen voor een jaar. Hij wordt de opvolger van Luis Suarez, die enige weken geleden aan de kant werd gezet vanwege de tegenvallende resultaten van de nationale selectie.

● Coriovallum-trainer Rob Ramaekers voor zijn spelersgroep.

Foto: DRIES LINSEN

Wout de Bruijn: 'Strijden tot de laatste snik'

Standaard en VKC vol zelfvertrouwen

Van onze medewerker
HENK SPORKEN

MAASTRICHT – Een ding is zeker: het grote aantal toeschouwers dat morgenmiddag de weg naar het sportpark in Schimmert aflegt om getuige te zijn van het duel tussen Standaard en VKC zal twee uiterst gemotiveerde ploegen aan het werk zien. De klasseperiodekampioenen van 3A en 3B willen erg graag de sprong naar de tweede klasse maken. Over het verloop van het seizoen en over de kansen om de beslissingswedstrijd te win-

nen voeren Wout de Bruijn, de 30-jarige rechterspits van VKC en Jan Wijnants, de 38-jarige libero van Standaard graag het woord.

De Bruijn neemt het voortouw: „Zowel Standaard als VKC hebben dit jaar in de derde klas gedebuterd en het knap gedaan. Wat onze eigen prestaties betreft, vooral na de winterstop ging het prima. Toen waren de nieuwelingen goed ingepast en vormden we een hecht team. Kolonia was te sterk en is terecht kampioen geworden. Onze tweede plaats is echter fantastisch.”

Bij Standaard is sprake van een min of meer omgekeerde prestatiecurve. Wijnants legt dit uit: „We zijn erg sterk begonnen. Dit ondanks het feit dat in het begin van het seizoen zeven basisspelers, waaronder ik zelf, langdurig geblesseerd zijn geweest. Dit bleesureleed hebben we goed kunnen verwerken omdat Standaard over een selectie van zo'n twintig praktisch gelijkwaardige spelers beschikt. Vanaf februari ging het minder; we lieten enkele belangrijke stekken vallen. RVU heeft dan ook de titel verdiend. In de nacompetitie voor het klasseperiodekampioenschap hebben we de draad weer opgepakt. Vooral

afgelopen zondag tegen SVM liep het van een leien dakje”.

Teamverband

Waarin schuilt de kracht van hun ploeg? „Bij ons staat het teamverband voorop,” aldus De Bruijn. „Iedereen knokt voor elkaar, is bereid in dienst van het elftal te spelen.” Wijnants heeft een ietwat gedetailleerd antwoord paraat: „Ik denk dat Hay Willems, onze trainer een zeer uitgebalanceerde ploeg heeft gesmeed. Er loopt een stel technisch begaafde en tactisch sterke spelers rond, dat vergezeld wordt door 'stofzuigers', jongens die het vuile werk opknappen maar zeker niet minder waardevol zijn. Iedereen weet precies wat hij kan en doet niets meer of minder.”

Wat het duel van morgen betreft zijn beide acteurs voorzichtig in hun uitspraken. „Ik vind dat we respect moeten hebben voor elkaars kwaliteiten. Het wordt een open duel, want we kennen elkaar niet of nauwelijks,” stelt Wijnants. Waarna De Bruijn aanvult: „Aan inzet zal het bij ons zeker niet liggen. Wij strijden tot de laatste snik.”

● Wout de Bruijn (rechts) en Jan Wijnants verkenden afgelopen week al even het terrein van Schimmert.

Foto: DRIES LINSEN

amateurs

Redactie:
Arno Römgens

op zaterdag

Swift-trainer Van Melick: 'Roosteren een gesloten boek'

Lei Goossen hoopt op afscheidscadeau

Van onze medewerker
TJEU STEMKENS

ECHT – Zondag staat voor de vierdeklassers Swift uit Roermond en Roosteren het 'finaleduel' om de periodetitelstrijd op het programma. Roosteren kwam als winnaar uit 4 E en Swift bleek de sterkste in de vierde klasse F. In Echt klinkt voor beide ex-derdeklassers zondag om 14.30 het beslissende signaal, wie opnieuw die klasse hoger kan gaan spelen. Roosteren-trainer Lei Goossen hoopt op een leuk afscheidscadeau, nu hij terugkeert naar eersteklasser Heer. Hij: „Ik hoop hier een derdeklasser achter te laten.”

Opponent Hein van Melick waagt zich niet aan uitspraken, maar ziet toch zeker mogelijkheden voor Swift: „We hebben een leuk team, dat, als het bij elkaar blijft, zeker in de derde klasse een goed figuur zal slaan.”

De trainers van beide clubs zijn bijzonder clubgebonden. Lei Goossen heeft er, bij zijn vertrek na dit seizoen, zeven jaar opzitten bij Roosteren, terwijl opponent Van Melick ook al zolang bij 'zijn' club is. Hij blijft nog aan Swift verbonden. Roosteren bereikte de finale door, na een wisselvallig seizoen, de derde periodetitel te pakken om daarna in 'winning mood' sfeer probleemloos de concurrenten Armada en Linne opzij te zetten. In deze zegeroes zal een uiteindelijke promotie dan natuurlijk uitstekend passen.

Lei Goossen: „In de competitie hebben we lange tijd nauwelijks compleet kunnen spelen. Het gemis van enkele belangrijke spelers weegt in

deze klasse zwaar. Op het einde van de rit waren we eindelijk compleet en toen hebben we nog kunnen zien, wat we in onze mars hebben. Ik heb afgelopen zaterdag de laatste concurrent kunnen bekijken. We hebben kansen, maar weet natuurlijk nooit of het zondag allemaal loopt zoals je denkt. Toch heb ik er het volste vertrouwen in, want ik zou hier graag een derdeklasser achterlaten.”

Hein van Melick kende het heles van Swift door een goed jaar met zijn team dat afgelopen jaar uit de derde klasse degradeerde. Op grond van de tweede plaats kon Swift aan de nacompetitie meedoen. Na een nederlaag tegen RKESV werd in de thuiswedstrijd het toch wel gevreesde Thorn nog moeiteloos opzij gezet. Zondag wacht Hein een onbekende tegenstander, want hij heeft Roosteren niet kunnen bekijken.

Hij: „Ik ben blij dat we ons na de degradatie dit jaar toch positief hebben kunnen manifesteren. We hebben samen de problemen overwonnen en we hebben met gedisciplineerd voetbal verdiend de periodetitel in deze klasse gepakt. In het beslissende duel tegen Thorn hebben de spelers mij aangenaam verrast. Ze zijn van nature wat te aanvallen ingesteld, maar ze hebben laten zien, dat ze de afspraken toch wel kunnen uitvoeren in verdedigende opzicht. Roosteren is een gesloten boek voor mij, maar dat is geen probleem. In onze speelwijze passen wij ons zelden aan de tegenstander aan. Indien de jongens met dezelfde instelling als tegen Thorn spelen heb ik er vertrouwen in.”

Miranda wil buurman Chevreumont achterna

Van onze medewerker
TON REYNAERTS

KERKRADE – Zaterdag wordt in Elsloo het derde duel van het klasseperiodekampioenschap in 2A, tussen Haslou en Miranda, afgewerkt. Hoewel het duel een formidabel lijkt daar Haslou met meer als drie goals verschil moet winnen om Schuttersveld de eindzege te bezorgen, blijft men in het Miranda-kamp vooralsnog terughoudend. Niet verwonderlijk, als men bedenkt dat de Kerkradenaren dit seizoen twee van de drie competitieduelen leden tegen Haslou.

„Je moet die wedstrijd nog altijd eerst spelen”, stelt trainer Henk Verhezen. Anderzijds hebben we dit seizoen geen wedstrijd verloren met meer dan een goal verschil. Dus het zou te gek zijn, als dat uitgerekend zaterdag wel het geval zou zijn. Waarna echter gewoon naar Elsloo om te winnen. Geen rekenommetjes maar gewoon voetballen. „De Heerlenaar heeft een duidelijke mening hoe het spelletje gespeeld moet worden. „Het gaat mij om het collectief, iedereen heeft zich eraan te onderwerpen. Intensieve trainingsarbeid is daarbij een belangrijke voorwaarde”. Hoewel deze zienswijze hem niet door iedereen in dank wordt afgenomen, lijkt het succes zijn gelijk te bewijzen. Voor de komst van Verhezen

speelde Miranda tegen degradatiedaas, met Van Kessel, De Meij en Daems als aanvulling, in de top.

Spits Theo van Kessel (25) die het sterkste seizoen uit zijn carrière bezig is, onderstreept het belang van de oefenmeester. Henk trainde zwaar, dit tot genoegen van de 'trainingsdier' Theo van Kessel, die na iedere training nog een half uur doorloopt. Theo van Kessel, die van de EHC-jeugd, Minor en Voerendaal bij Miranda belandde, is een 'gespleten' persoonlijkheid. Buiten het veld is hij een bedeesde intelligente jongeman die als informatieanalist de kost verdient. Binnen het veld verandert Theo de tank met zijn 1,96 meter en ruim 100 kg. in een nauwelijks af te stoppen vechtmachine. Alle aanbiedingen wimpelde hij in een vroegtijdig stadium af. „De sfeer is prima en de man schappelijke carrière prefereer ik”.

Als Miranda op 30 mei in het strijdperk mocht treden tegen Verhezen, ziet hij goede mogelijkheden. „Voetballende ploegen liggen ons goed”. Dat is ook de reden waarom hij van mening is dat Miranda het zelf zonder steunpilaren als Snoeren, Broeks en Daems kan redden in 1F. „Wat buurtgenoot Chevreumont kan, kunnen wij ook. We hebben een vorig jaar toch niet voor niets twee keer geklopt,” stelt hij nuchter vast.

Margraten maakt zich op voor St. Pieter-RKMVC 'Bekerfinale EHC-Venray wordt spektakelstuk'

Van onze medewerker
HENK SPORKEN

HOENSBROEK – Vandaag en morgen kunnen de ware voetballiefhebbers nog op diverse velden terecht om nog te kunnen genieten van hopelijk sprankelend amateurvoetbal. Zo spelen hedenavond om 18.00 uur Polaris en Berg'68 in Maastricht de laatste wedstrijd van de degradatierieks in 3A. Bij een gelijke eindstand is Kluis het kind van de rekening en de ploeg uit Geleen weet dan ook zeker dat beide andere kemphanen elkaar geen strobreed in de weg zullen leggen.

Een topper vindt plaats in Hoensbroek. Om 19.00 uur treffen EHC en Venray elkaar in de bekerfinale. „Het wordt een spektakelstuk”, stelt Piet Hermans van EHC duidelijk. Voor deze bewering heeft hij ook een verklaring. Hij: „We hebben bewezen in de beker steeds honderd procent bij de les te zijn. De zeven duels tot nog toe hebben we alle binnen negentig minuten in ons voordeel beslist met een uitstekend doorsaldo van 15-3, dat zegt toch

wel iets. Ik beloof de toeschouwers een aanvallend EHC. Venray doet dat zeker ook. Die ploeg heeft door de derde plaats in de reguliere competitie al deelname in het grote KNVB-bekertoernooi weten te bewerkstelligen. Venray echter wil graag vanavond winnen met goed voetbal. Het wordt mooi”.

Om het klasseperiodekampioenschap in 4G strijden zondag om 14.30 uur HBSV en Venlo. De thuisclub heeft hierbij de beste kansen op een beslissingswedstrijd tegen Montagnards, de klasseperiodekampioenen in 4H. De kampioenen uit 3C en 3D, te weten RKMSV en Sportclub Irene maken eveneens morgenmiddag op het veld van Panningen uit wie volgend seizoen in de tweede klasse B mag debuteren. Tenslotte zullen op het zelfde tijdstip Sint Pieter (door de 0-2 zegetegen Amicitas klasseperiodekampioenen in 4A) en RKMVC (4B) gaan knokken om de zo felbegeerde promotie naar de derde klasse. Dit duel wordt gespeeld op het veld van RKVVM in Margraten.

Atletiekseizoen in teken duel Lewis-Johnson

Van onze sportredactie

HEERLEN - De hernieuwde confrontatie tussen Carl Lewis en Ben Johnson, de mogelijke rentree van de Zuidafrikaanse atleet op het internationale podium en de verdere opmars van het Afrikaanse lopersgeweld. Deze drie thema's beheersen de atletiekjaargang 1991. Een seizoen, dat uiteindelijk moet culmineren in een grootse finale: de WK atletiek eind augustus in Tokio.

Het treffen tussen de Amerikaan Lewis en de Canadees Johnson, twee gezwoeren vijanden, vormt eigenlijk de hoofdschotel dit jaar. Ben Johnson, gepakt en veroordeeld wegens het gebruik van het dopingmiddel stanozolol, is er na een tweejarige afwezigheid alles aan gelegen om zijn reputatie als 's werelds snelste loper te herstellen. 'Naturel' wel te verstaan. Carl Lewis daarentegen heeft andere doelen voor ogen: zijn eigen wereldrecord op de 100 meter (9,92 seconden) attaqueren en een top-prestatie leveren tijdens het verspringen. 'King Carl' heeft Johnson wat topverrichtingen betreft al afgeschreven. „Het zou een wonder zijn als hij weer onder de tien seconden gaat lopen“.

Belachelijke gage

Maar er staat meer op het spel dan alleen prestige en records. Het gaat vooral ook om de poen. De gage die het tweetal met hun rechtstreekse duels beurt is belachelijk hoog. Er wordt gesproken van 75.000 tot 100.000 dollar per sprint. En dan moet nog maar worden afgewacht tot welke krachtexplosie het duo in staat is. Met name Johnson toonde zich in de aanloop naar het buitenseizoen alles behalve in topvorm. Hij heeft zichtbaar aan spiermassa verloren en overwinningen in de hal waren eerder uitzondering dan regel. De eerste rechtstreekse ontmoeting tussen de twee sprinters staat voor 1 juli op het programma in het Noordfranse Villeneuve d'Ascq.

De concurrentie ligt trouwens op de loer. Vooral van Lewis' trainingsmakker Leroy Burrell wordt het nodige weerwerk verwacht. Met een extra rugsteuntje (wind, 4,1 m/s) liep de geblokte en gesperde Burrell dit seizoen reeds 10,02 seconden.

Afrikaanse lopers

Op de langere afstanden lijkt de opmars van de Afrikaanse lopers niet meer te stuiten. De medaille-oogst tijdens de Spelen was reeds ontzagwekkend, maar kan tijdens de WK mogelijk nog worden overtroffen. De donkere gazellen domineren het loopscap van 800 meter tot en met de marathon. Absolute vedetten zijn de Marokkanen Aouita en Boutayeb, de Kenyanen Ereng, Rono, Kariuki en Ngugi en de Djiboutaan Saleh.

Andere interessante nummers bij de heren zijn het polshoog met de Rus Sergej Boebka (wr. onlangs 6,07) en het speerwerpen.

Bij de vrouwen zijn de ogen vooral gericht op het herenigd Duitsland. Wat kunnen Katrin Krabbe, Heike Drechsler etcetera nog, nu ook zij worden vermeld met de luxe en het Grote Geld? Mogelijk dat de Sovjetunie na de faillissementen van diverse vernaarde Duitse sportscholen weer de absolute macht in de vrouwenatletiek kan overnemen. Misschien ook dat de Zuidafrikaanse atleetin Zola Budd en Elena Meyer bij een eventuele rentree, een woordje zullen meespreken.

Nederlandse atleten

Wat de Nederlandse atletiekfamilie betreft staat het seizoen '91 duidelijk in het teken van de wederopbouw. Het is misschien wat voorbarig om te stellen dat de huidige atletiekgeneratie op haar laatste benen loopt. Het is niettemin een feit dat de Nederlandse

Carl Lewis vrijgesproken

HOUSTON - Carl Lewis is donderdag vrijgesproken door de rechtbank van Houston, Texas. De jury achtte de Amerikaanse sprinter niet schuldig aan het rijden onder invloed. De 29-jarige vijfvoudige Olympisch kampioen werd op 11 januari in de vroege ochtend opgepakt door de politie. Lewis had na een nacht stappen zijn auto in elkaar gereden. Hij bleek onder invloed van alcohol. Lewis gaf toe een glas bier en een wodka-cocktail te hebben genuttigd. „Maar ik was niet beschonken“, zei hij, „het auto-ongeluk kwam door een mechanisch defect.“ In een medisch onderzoek werd vastgesteld dat 0,12 promille alcohol in zijn bloed zat. In Texas is 0,10 promille toegestaan.

atletiek moeilijke tijden doormaakt en dringend behoefte heeft aan een nieuwe lichter. Maar dat vergt tijd. Veel tijd wellicht, omdat de atletiekunie zich de afgelopen jaren te veel heeft blindstaard op internationale successen van bijvoorbeeld Van Hulst en Cooman en zich nauwelijks heeft bekommerd over hun opvolgers. Rob Druppers, Nelli Cooman, Elly van Hulst, Gerard Nijboer en noem maar op. Na een aantal topjaren heeft de onvermijdelijke teruggang zich aangekondigd. De gloriejaren van weleer zijn voorbij.

De eerste signalen werden vorig jaar tijdens de EK in Split al opgevangen. De nationale atletiekelite vervulde in het het Joegoslaviëse vakantie-oord slechts een bescheiden rol met zilver voor discuswerper De Bruin, brons voor verspringer Maas en een vierde plaats van Ellen van Langen op de 800 meter. Bij de WK indoor in Sevilla waren de prestaties ronduit bedroevend. Na de titelstrijd in de Andalusiëse hoofdstad redden slechts twee vijfde plaatsen op de 1500 (Van der Kolk en Kulk) en een fikse kater.

Nieuwe generatie

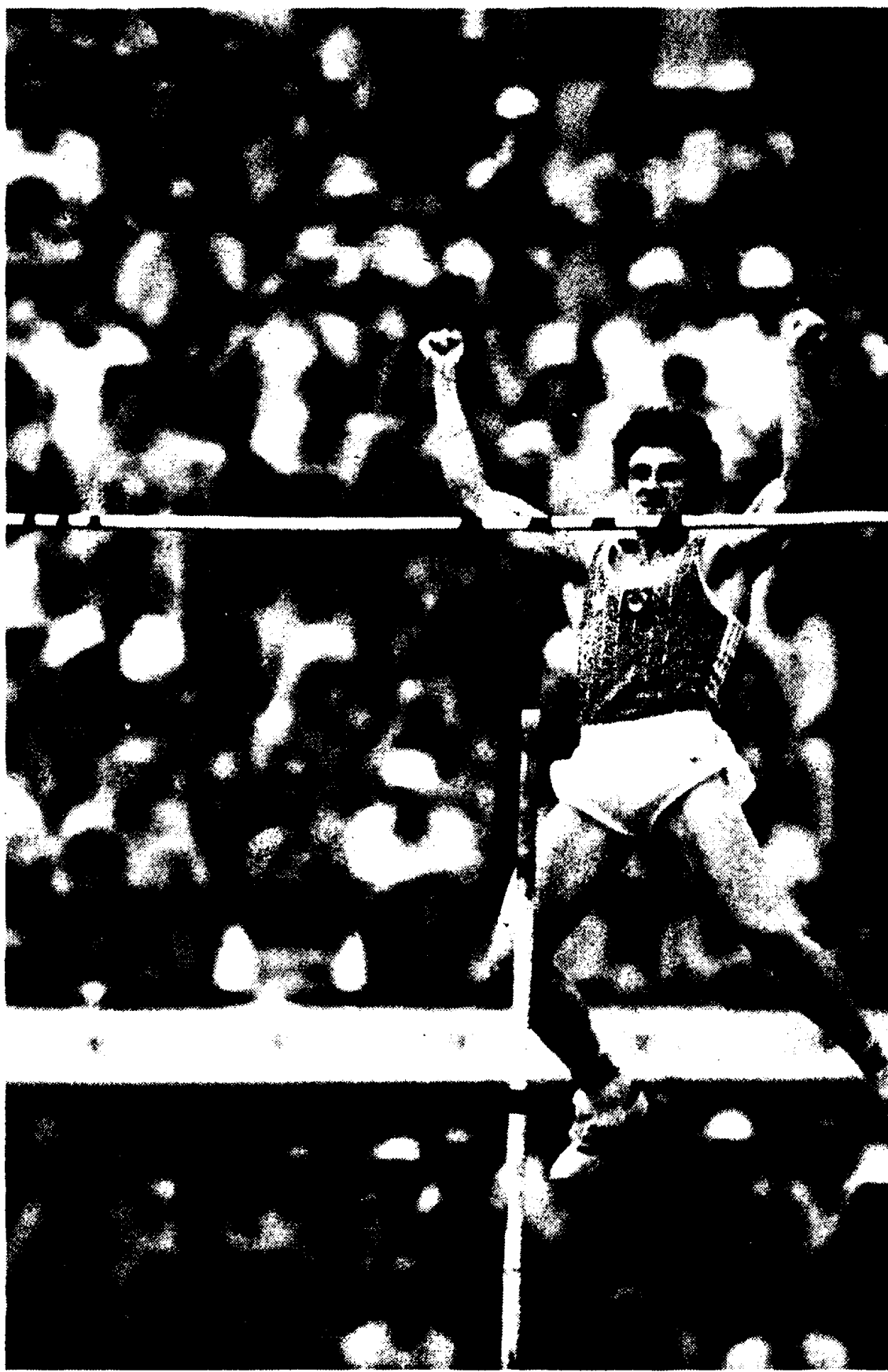
De nieuwe generatie breekt slechts moeizaam door. Van der Kolk (1500 meter), Van Langen

● **Sergej Boebka zal ongetwijfeld een van de smaakmakers zijn van dit seizoen. De polsstokspringer uit de Sovjetunie scherpste onlangs in Japan zijn wereldrecord reeds aan tot 6,07 meter.**

(800 meter), Van Vlaanderen (lange afstanden) en Van Lieshout (speer) hebben zich aangediend, maar van een echte doorbraak kan nog geen sprake zijn. Daarvoor is de top nog te smal en te broos. Wat de WK betreft hoeven we daarom ook nog niet al te veel hoop te koesteren al zou Erik de Bruin nog wel eens voor een uitschieter kunnen zorgen.

De Limburgse situatie is nog somberder. Nationaal gezien speelt onze provincie een zeer bescheiden rol. Veel talenten missen hardheid en doorzettingsvermogen en kunnen het geduld niet opbrengen om de moeizame weg naar de top af te leggen. De onderkant van de piramide dijt nog aardig uit, maar aan de top is de spoeling dun. Alleen 'marathon-

veterane' Carla Beurskens kan zich meten met de mondiale top. Daarachter gaapt een gigantische kloof. Talenten als Paul Hagedoren (steeple), Marco Gielen (middelenlange afstanden), Richel Keyzers (polshoog) en Marijke van Mook (100 meter) moeten daarom gekoesterd worden, opdat ook zij niet verloren gaan voor de Limburgse atletiek.

MARATHONS

Belangrijkste wedstrijden	
mei 19	Cleveland
26	Hamburg, Kopenhagen
jun 01	Stockholm
02	Melbourne
08	Bonn
15	Enschede
16	Leiden
sep 15	Amsterdam
15	Brussel
29	Berlijn
okt 13	Eindhoven
20	Frankfurt
26	Etten-Leur
27	Chicago
nov 03	New York, Washington DC
dec 15	Honolulu

NEDERLANDSE KALENDER

Belangrijkste wedstrijden:	
jun 01/02	Emmen
jun 01/02	Dordrecht
16	Weert
23	Sittard
28/30	Alphen
06	Grootebroek
26/28	Eindhoven
sep 08	
15	
	NK estafette sen./NK 7+10-kamp
	NK 7+10-kamp sen./NK estafette jun.
	Competitie senioren
	Competitie junioren
	NK junioren
	NK 25 km man/15 km vr+jun.
	interland Ned/Dld/Fra/Zwi
	NK senioren
	Finale comp. senioren
	Finale comp. junioren

REGIONALE ATLETIEKKALENDER

MEI:	25	ZN-kampioenschappen AB-junioren in Vught.
	25	Halve marathon in Tegelen.
	26	ZN-kampioenschappen senioren in Sittard.
	26	CD-jun./pup. wedstrijd in Roermond.
JUN.	1	Competitie CD-jun. in Weert.
	1	Competitie CD-jun. in Kerkrade.
	2	Halve marathon in Sittard.
	2	Baanwedstrijd sen./AB-jun. in Kerkrade.
	7	Avondwedstrijd sen./AB-jun. in Weert.
	8	Pupillen-Spelen in Steenbergen.
	8	D-Spelen in Sittard.
	8	Jubileumwedstrijd in Beek.
	9	C-Spelen in Uden.
	9	Werp middag in Heerlen.
	14	Int. Atletiek gala in Kerkrade.
	15	Competitie pupillen in Roermond.
	15	Competitie pupillen in Maastricht.
	16	Competitie B-junioren in Helmond.
	16	Competitie senioren in Weert.
	19	KNAU-jub. wedstrijd D-jun. in Beek.
	19	KNAU-jub. wedstrijd C-jun. in Sittard.
	19	KNAU-jub. wedstrijd C-jun. in Weert.
	19	KNAU-jub. wedstrijd D-jun. in Venray.
	21	Singelloop in Weert.
	21	Competitie AB-junioren in Sittard.
	23	CD-jun./pup. wedstrijd in Roermond.
	25	Baanwedstrijd sen./AB-jun. in Venlo.
	29	Baanwedstrijd sen./AB-jun. in Maastricht.
	29	ZOL-Centrumlopen in Kerkrade.
	29	Coupe de L'Amite sen. in Koblenz.
	30	Pupillenwedstrijd in Beek.
JUL.	2	Baanwedstrijd sen./AB-jun. in Venlo.
	2	CD-jun./pup. wedstrijd in Roermond.
	6	Finale competitie pupillen in Etten Leur.
	6	Finale competitie CD-jun. in Breda.
	7	Glanerbrookloop in Geleen.
	13	Pupillenwedstrijd in Sittard.
	13	ZN-kampioenschappen meerkamp, 10 en 5 km in Kerkrade.
	14	ZN-kampioenschappen meerkamp en steeple in Kerkrade.
	18	Baanwedstrijd sen./AB-jun. in Maastricht.
	21	Baanwedstrijd sen./AB-jun. in Sittard.
	21	Baanwedstrijd sen./AB-jun. in Weert.
	30	Baanwedstrijd sen./AB-jun. in Kerkrade.
	3	Baanwedstrijd sen./AB-jun. in Kerkrade.
	17	Baanwedstrijd sen./AB-jun. in Kerkrade.
	24	Baanwedstrijd sen./AB-jun. in Maastricht.
	24	Baanwedstrijd sen./AB-jun. in Sittard.
	24	Nacht van Maarland in Eijsden.
	31	Baanwedstrijd sen./AB-jun. in Maastricht.
SEP.	1	Halve marathon in Venlo.
	1	Telemaalloop in Heerlen.
	1	Werp- en springmiddag in Beek.
	7	Vijfde stretoontmoeting in Roosendaal.
	7	CD-juniorenwedstrijd in Sittard.
	7	CD-jun./pup. wedstrijd in Venray.
	8	Finale competitie B-jun. in Zevenbergen.
	8	Finale competitie senioren.
	8	CD-jun./pup. wedstrijd in Roermond.
	8	ZN-kampioenschap halve marathon in Deurne.
	11	Promenade-loop in Celen.
	13	Werpavond in Roermond.
	14	E.M.S.-loop in Heerlen.
	14	CD-jun./pup. wedstrijd in Kerkrade.
	14	Baanwedstrijd sen./AB-jun. in Sittard.
	15	Finale competitie AB-junioren.
	15	Jubileumwedstrijd in Weert.
	15	Regiowedstrijd in Venlo.
	22	CD-jun./pup. wedstrijd in Heerlen.
	22	Halve marathon in Maastricht.
	22	Stratenloop 25 km in Heythuysen.
	29	Clubkampioenschappen.
	29	Halve marathon in Venray.
	29	Interlimburgloop in Sittard.

Wereld-, Europese en Nederlandse records per 15 mei

MANNEN:

100 m:	W	9.92	Carl Lewis (USA)	Seoel	24.09.88
	E	9.97	Linford Christie (Eng)	Seoel	24.09.88
	N	10.25	Achmed de Kom	Bratislava	09.06.88
200 m:	W/E	19.72	Pietro Mennea (Ita)	Mexico-Ciudad	12.09.79
	N	20.60	Achmed de Kom	Keulen	16.08.87
400 m:	W	43.29	Henry Reynolds (USA)	Zurich	17.08.88
	E	44.33	Thomas Schonlebe (Dui)	Rome	03.09.87
	N	45.58	Arien Visserman	Hongkong	27.06.86
800 m:	W/E	1:41.73	Sebastian Coe (Eng)	Florence	10.06.81
	N	1:43.56	Rob Druppers	Keulen	25.08.85
1000 m:	W/E	2:12.18	Sebastian Coe (Eng)	Oslo	11.07.81
	N	2:15.23	Rob Druppers	Utrecht	17.08.85
1500 m:	W	3:29.46	Said Aouita (Mar)	Berlijn	23.08.85
	E	3:29.67	Steve Cram (Eng)	Nice	16.07.85
	N	3:35.07	Rob Druppers	Berlijn	23.08.85
1 mijl:	W/E	3:46.32	Steve Cram (Eng)	Oslo	27.07.85
	N	3:53.93	Han Kulker	Hechtel	14.08.85
2000 m:	W	4:50.81	Said Aouita (Mar)	Parijs	16.07.87
	E	4:51.39	Steve Cram (Eng)	Boedapest	04.08.85
	N	5:01.27	Joost Borm	Bordeaux	05.06.82
3000 m:	W	7:29.45	Said Aouita (Mar)	Keulen	20.08.89
	E	7:32.78	David Moorcroft (Eng)	Londen	17.07.82
	N	7:44.4	Jos Hermens	Oslo	04.07.74
5000 m:	W	12:58.39	Said Aouita (Mar)	Rome	22.07.87
	E	12:00.41	David Moorcroft (Eng)	Oslo	07.07.82
	N	13:21.7	Gerard Tebroke	Zurich	16.08.78
10.000 m:	W	27:08.23	Arturo Barrios (Mex)	Berlijn	18.08.89
	E	27:13.81	Fernando Mamede (Por)	Stockholm	02.07.84
	N	27:36.60	Gerard Tebroke	Prag	29.08.86
20 km:	W	56:55.6	Arturo Barrios (Mex)	La Fleche	30.03.91
	E	57:18.4	Dionisio Castro (Por)	La Fleche	24.03.90
	N	57:24.2	Jos Hermens	Papendal	01.05.76
1 uur:	W	21:01.1	Arturo Barrios (Mex)	La Fleche	30.03.91
	N/E	20:94.4	Jos Hermens	Papendal	01.05.76
25 km:	W	1:13.55.8	Toshiko Seko (Jap)	Christchurch	22.03.81
	E	1:14.16.6	Pekko Paavarianta (Fin)	Oslo	15.05.75
	N	1:18.53.1	Cor Vriend	Christchurch	22.03.81
30 km:	W	1:29.18.8	Toshiko Seko (Jap)	Christchurch	22.03.81
	E	1:31.30.4	Jim Alder (Eng)	Londen	05.09.70
	N	1:34.36.4	Cor Vriend	Veldhoven	22.08.81
marathon:	W	2:06.50	Belayneh Densimo (Eth)	Rotterdam	17.04.88
	E	2:07.12	Carlos Lopes (Por)	Rotterdam	20.04.85
	N	2:08.01	Gerard Nijboer	Amsterdam	26.04.80
110 m h:	W	12.92	Roger Kingdom (USA)	Zurich	16.08.89
	E	13.08	Colin Jackson (Eng)	Auckland	28.01.90
	N	13.96	Ysbrand Visser	Den Haag	28.08.88
400 m h:	W	47.02	Edwin Moses (USA)	Koblenz	31.08.83
	E	47.48	Harald Schmid (Dui)	Athene	08.09.82
3000 m h:	W	8:05.35	Peter Koeh (Ken)	Stockholm	03.07.89
	E	8:07.62	Joseph Mahmoud (Fra)	Stockholm	03.07.89
	N	8:18.02	Hans Koeleman	Boedapest	04.08.85
hoog:	W	2.44	Javier Sotomayor (Cub)	San Juan	29.07.89
	E	2.42	Patrik Sjöberg (Zwe)	Stockholm	30.06.87
	N	2.28	Rud Wierl	Leiden	01.09.79
polshoog:	W/E	6.07	Sergej Boebka (Sov)	Sjzuka	06.05.91
	N	5.90	Chris Leeuwenburgh	Hechtel	15.08.86
ver:	W	8.90	Bob Beamon (USA)	Mexico-Ciudad	18.10.68
	E	8.86	Robert Emmijan (Sov)	Tsatskator	22.05.87
	N	8.19	Emile Mellaard	Groningen	17.07.88
h.s.s.:	W	17.97	Willie Banks (USA)	Indianapolis	16.06.85
	E	17.92	Christo Markov (Bul)	Rome	31.08.87
	N	16.15	Peter van Leeuwen	Dublin	21.08.83
kogel:	W	23.12	Randy Barnes (USA)	Los Angeles	20.05.90
	E	23.06	Ulf Timmermann (Dui)	Chania	22.05.88
	N	20.95	Erik de Bruin	Leiden	14.05.86
discus:	W/E	74.08	Jurgen Schult (Dui)	N'brandenb.	06.06.86
	N	68.12	Erik de Bruin	Sneek	01.04.91
speer:	W/E	91.98	Seppo Ratty (Fin)	Sjzuka	06.05.91
	N	80.00	Jeroen van Meer	Leiden	12.05.90
hamer:	W/E	86.74	Joeri Seditsj (Sov)	Stuttgart	30.08.86
	N	87.98	Peter van Noord	Groningen	17.07.88
10-kamp:	W/E	8847.9	Daley Thompson (Eng)	Los Angeles	09.08.84
	N	8847.7	Robert de Wit	Eindhoven	22.05.88
4x100 m:	W/E	37.79	Frankrijk	Split	01.09.90
	N	39.70	Nederlands team	Brussel	18.06.88
4x400 m:	W	2:56.16	Amerika	Mexico-Ciudad	20.10.68
	E	2:58.22	Engeland	Split	01.09.90
	N	3:03.18	Nederlands team	Mexico-Ciudad	13.09.79
4x800 m:	W/E	7:03.89	Engeland	Londen	30.08.82
	N	7:25.94	Nederlands team	Lisse	03.07.88
4x1500 m:	W/E	14.38.8	Duitsland	Keulen	17.08.77
	N	15:23.69	Nederlands team	Leiden	02.07.88
4x1 mijl:	W/E	16:49.08	Ierland	Dublin	17.08.85
Snelwandelen:	W/E	15.447 m	Jozef Pribilinec (Tsj)	Hildesheim	06.09.86
1 uur:	W	1:18.40	Ernesto Canto (Mex)	Pana	05.05.84
20 km:	E	1:19.12.3	Ronald Weigel (Dui)	Pana	26.05.90
	N	1:29.37.5	Frank van Ravensberg	Sittard	24.06.84
	W/E	2:07.59.8	José Marin (Spa)	Barcelona	08.04.79
30 km:	N	2:23.08.0	Jan Cortenbach	Rotterdam	30.07.88
	W	3:41.38.4	Raul Gonzalez (Mex)	Pana	25.07.79
50 km:	E	3:48.50.0	Vladimir Kesaev (Sov)	Pana	02.05.80
	N	4:15.29.5	Jan Cortenbach	Leiden	09.10.85

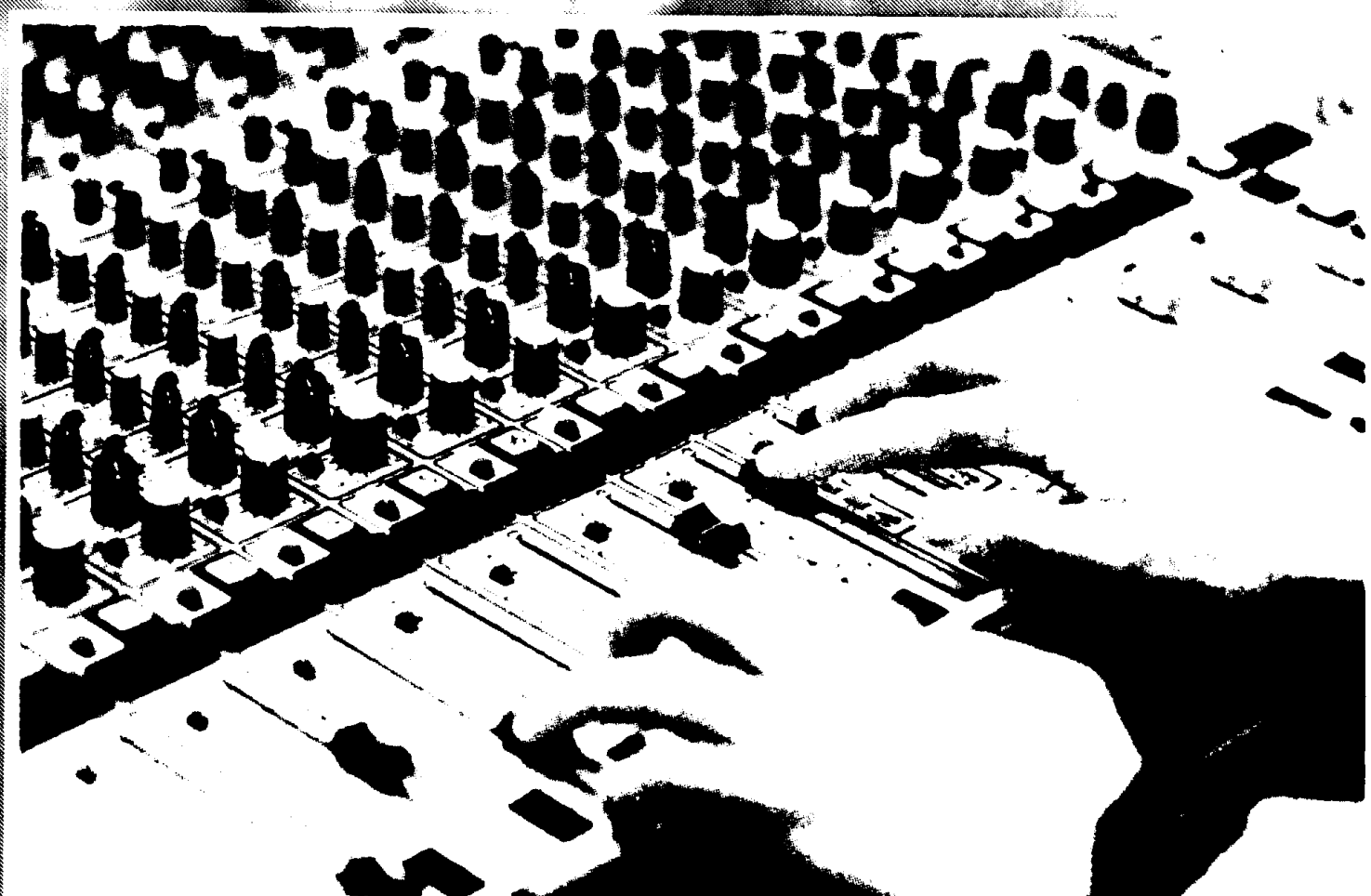

● Carl Lewis, wereldrecordhouder 100 meter.

VROUWEN:

100 m:	W	10.49	Florence Griffith (USA)	Indianapolis	16.07.88
	E	10.81	Marlies Gohr (Dui)	Berlijn	08.06.83
	N	11.08	Nelli Cooman	Stuttgart	27.08.86
200 m:	W	21.34	Florence Griffith (USA)	Seoel	29.09.88
	E	21.71	Marita Koch (Dui)	Chusov	10.06.79
	N		Heike Drechsler (Dui)	Potsdam	21.07.84
	N		Heike Drechsler (Dui)	Jena	29.06.86</

DE LIMBURGSE **m/v** PERSONEELSGID

Chef van Dienst (m/v)

De Curver Rubbermaid Group behoort tot de grootste internationale ondernemingen op het gebied van kunststof en rubber kunststoffenproducten. Onder de merken Curver, Rubbermaid en Lawn Comfort wordt een breed assortiment duurzame huishoudelijke producten en kantoorartikelen op de markt gebracht. De onderneming, met in totaal ongeveer 1.700 medewerkers, beschikt over productiebedrijven in Nederland, West-Duitsland, Frankrijk, Spanje en Engeland en heeft verkooporganisaties in een groot aantal West-Europese landen.

In verband met de overgang van een 4-naar 5-ploegensysteem per 1 januari 1992 zoeken wij voor ons productiebedrijf te Brunssum een

Functie-inhoud

U rapporteert rechtstreeks aan de productieleider en geeft zelf direct leiding aan een productieploeg (circa 25 medewerkers). U draagt de zorg voor de organisatie en coördinatie van het productieproces. Bij dit proces wordt gebruik gemaakt van moderne spuitgietmachines, hulpapparatuur en besturingssystemen. De kwalitatieve voortgang van het proces wordt uw verantwoordelijkheid. U zorgt uw werkzaamheden uit in vijf ploegen.

Functie-eisen

Om voor deze functie in aanmerking te komen heeft u minimaal een middelbare opleiding genoten. Voorts heeft u een aantal jaren ervaring in een soortgelijke leidinggevende functie in een industrieel bedrijf. Door uw kennis en ervaring bent u iemand, die in staat is, prioriteiten te stellen en uw medewerkers op een prettige en doelmatige wijze te laten samenwerken. Daarnaast kunt u actief op problemen anticiperen en flexibel op nieuwe ontwikkelingen inspelen.

Wij bieden

Wij bieden u een verantwoordelijke functie in een dynamisch bedrijf met geavanceerde productieschakelingen, goede arbeidsomstandigheden en een prettige werksfeer. U ontvangt vast een goed salaris en dito secundaire arbeidsvoorwaarden.

Uw reactie

Stuur u voor bovengenoemde functie in aanmerking te komen, dan verzenden wij u uw schriftelijke sollicitatie voor 8 juni 1991 te sturen aan de heer J.C.P. de Ruiter, Hoofd Personeelszaken van de Curver Rubbermaid B.V., Postbus 7, 6440 AA Brunssum. Een medische keuring en een psychologisch onderzoek zullen deel uitmaken van de selectieprocedure.

curver KLASSE IN KUNSTSTOF

WPM

WPM biedt werkgelegenheid aan ongeveer 1.000 mensen in de regio Oostelijk Zuid-Limburg. Met behulp van moderne machines en technieken ontwikkelt en produceert WPM reeds jaren halffabrikaten en eindproducten in massief hout, MDF en metaal. Daarbij wordt het gehele scala van hout- en metaalbewerkings-technieken bestraten.

De divisie metaal is gevestigd te Heerlen. De divisie produceert halffabrikaten en eindproducten. Deze worden met behulp van een eigen constructiebureau ontwikkeld. De divisie metaal (± 370 pers.) produceert geavanceerde opbergkasten en geïntegreerde werkplekken voor het geautomatiseerde kantoor. Veel van deze producten worden onder label afgezet aan gerenommeerde ondernemingen in binnen- en buitenland.

Wij zoeken een

chef gereedschapmakerij m/v

Deze afdeling heeft 6 medewerkers.

Eisen die wij aan de sollicitant stellen:

- opleiding MTS-niveau
- kennis hebben van machines en gereedschappen met CNC besturing
- kennis hebben van hydraulica en pneumatiek
- kennis hebben van lasprocessen
- ruime ervaring in metaalbedrijven opgedaan
- aantoonbare leidinggevende capaciteiten en goede sociale vaardigheden
- bereidheid om mee te werken aan een medisch/psychologisch onderzoek

Het werk van de afdeling bestaat uit:

- het aanmaken van nieuwe gereedschappen ten behoeve van de productie, waaronder lasmatten
- het onderhoud en beheer van allerlei soorten gereedschappen waaronder snij- en buigmatrijzen
- het onderhoud van het machinepark bij de divisie metaal

WPM biedt u:

- honorering aangepast aan het niveau van de functie
- goede pensioenvoorziening en eventueel collectieve ziektekostenverzekering
- bijdrage in verhuiskosten, indien van toepassing
- mogelijkheden tot het volgen van opleidingen

Inlichtingen kunnen worden ingewonnen bij de heer A. Boulang, personeelsfunctionaris divisie metaal (telefoon 045-417800).

Sollicitaties binnen 1 week te richten op WPM, t.a.v. de heer G. J. Quaedvlieg, Hoofd Personeel en Organisatie, Postbus 2611, 6401 DC HEERLEN.

“werken aan je toekomst is een vooruitstrevend zielenhulp...”

Als jonge specialistische dienst van Nederland heeft het azm haar blik scherp op de toekomst gericht. Het is daarom denken en werken vertalen wij dan ook in 'in de toekomst denken' wat een zeer goede, zo niet betere zorg strukt. Het opleiden van jonge mensen op werk niveau en in welke functie dan ook, zien wij als een belangrijke taak voor de toekomst. Binnen de afdeling Klinische Neurofysiologie wordt hier gewerkt aan het opsporen en nader in kaart brengen van stoornissen in het functioneren van het centrale en perifere zenuwstelsel, de spieren en in de bloedvoorziening van de hersenen. Om dat werk ook in de toekomst goed te kunnen blijven doen, zoeken wij nu een jonge, enthousiaste man of vrouw, die

als leerling-laborant(e) Klinische Neurofysiologie

alle gelegenheid krijgt het bovengenoemde vak in theorie en in de praktijk onder de knie te krijgen. U vindt zich in professioneel gezelschap, want op dit moment zijn, onder leiding van gespecialiseerde artsen, 7 laboranten binnen de afdeling werkzaam, waaronder 3 in opleiding. De leercurve-opleiding tot laborant duurt 3 jaar en u kunt op ieder moment starten. Zoals gezegd gaat het om een leerwerk-formule; het theoretische gedeelte is vrijwel geheel schriftelijk en wordt verzorgd door de LOI. Het praktijkgedeelte vindt plaats op de afdeling. Bent u iemand zo ver gevorderd met de opleiding, dan solliciteert u bij uiteenlopende neurofysiologische onderzoeken of voert u deze zelfstandig uit. Voorkomende onderzoeken zijn EEG, EMG, EP, Doppler-ITG en elektro-ophthalmologie.

Verder werkt u de verkregen onderzoeksresultaten uit, informeert u de patiënten zo goed mogelijk en vangt u hen op wanneer dat nodig is.

HAVO en accuratesse

Uw voorbereiding is minimaal op HAVO-niveau met wis- en natuurkunde. Daarnaast bent u accuraat en beschikt u over goede contactuele kwaliteiten.

Gericht werken aan uw toekomst

Wij bieden u een uitgebreide opleiding, een dynamische leercurve en een baan in de praktijk, waarbij u kennis maakt met een breed scala aan onderzoek van de geneeskunde. Het salaris is afhankelijk van uw leeftijd en het aantal jaren van de opleiding / 1.634,- bruto per maand, eveneens afhankelijk van uw woonplaats. Na diplomering loopt u een maandsalaris van 3.300,- bruto per maand op.

Wilt u meer weten?

Nadere inlichtingen over deze functie kunt u krijgen bij de heer P. W. M. M. Heijmans, hoofd-laborant van de afdeling Klinische Neurofysiologie, telefoon (043) 575245.

Of meteen solliciteren?

Uw schriftelijke reactie kunt u, samen met een recente foto, verzenden aan: Postbusnummer 1387 of brief en vullen, richten aan de heer P. W. M. M. Heijmans, afdeling Arbeidszaken, arbeidsvoorwaarden dienst, Postbus 508, 6200 AZ Maastricht.

academisch ziekenhuis Maastricht

azm

Midden in Europa staat het pas voltooide gebouw van azm, het jonge academisch ziekenhuis van Nederland. Netwerkwijze zijn alle specialisten voortgevoerd, waarbij hart- en vaatziekten, geriatrie, longziekten en perinatale zorg het hoogste niveau bereiken. Door een zelfkritische houding wordt het team zeer zorgvuldig en klantgericht.

Gamma zoekt voor een nieuw te openen bouwmarkt in Heerlen een bouwmarktleider (m/v)

Gamma Nederland b.v. is de franchise-organisatie waarbinnen 95 Gamma doe-het-zelf bouwmarkten worden geëxploiteerd. U vindt er o.a. ijzerwaren, gereedschap, verf, wanddecoratie, hout, plaatmateriaal, elektra, verlichting, isolatie, kasten, keukens, klimmateriaal, fiets- en auto-artikelen, tuinartikelen, wand- en vloertegels, bouwmaterialen en sanitair.

Voor een nieuw te openen Gamma bouwmarkt in Heerlen zoeken wij een bouwmarktleider, die samen met een team enthousiaste bouwmarktmedewerkers de doe-het-zelfer behulpzaam kan zijn.

De bouwmarktleider is verantwoordelijk voor het dagelijkse functioneren van de bouwmarkt. Het is zijn/haar taak om door een juiste inzet van mensen en middelen een optimaal rendement te bewerkstelligen. De werkzaamheden richten zich onder meer op algemeen beheer, realisatie van verkoopdoelstellingen, goederenstroom, personeel, administratie, automatisering en periodiek rapporteren aan de regio-manager c.q. de directie.

Wij zoeken een kandidaat met:

- een opleiding op minimaal MBO-nivo, bijvoorbeeld MDS of MEAO
- en bij voorkeur aangevuld met kennis op het gebied van marketing enz.
- ruime ervaring in leiding geven
- detailhandelervaring, hierop opgedaan bij een groothandelorganisatie
- aantoonbare kennis van (delen van) ons assortiment
- en kennis met automatisering
- leeftijd 27-40 jaar.

U komt terecht in een dynamische en vestigings werkomgeving van een succesvolle organisatie. U kunt rekenen op professionele ondersteuning bij alle facetten van uw bedrijfsvoering.

Het salaris en de overige arbeidsvoorwaarden bespreken wij graag met u persoonlijk.

Indien u belangstelling heeft voor deze functie, wordt u verzocht uw sollicitatie te richten op: 15 mei 1991, vóór 12.00 uur.

Dit kan via Gamma Holding B.V., Postbus 77, 6500 AB Nijmegen.

Uw sollicitatie wordt vertrouwelijk behandeld en kan vertrouwelijk worden van de selectieprocedure.

Muziekscholen zien toekomst niet rooskleurig

schrijven het jaar 1979, een keerpunt in de geschiedenis van de Nederlandse creativiteitscentra en muziekscholen.

dat jaar vervalt de rijkssubsidieregeling creatieve vorming, wat er op neer komt dat – in het kader van algehele decentralisatie van overheidstaken – genoemde instituten niet meer door het Rijk, maar door de gemeenten worden gesubsidieerd. Voor de creativiteitscentra betekent deze maatregel een enorme uitholling van de mogelijkheden. Voor de muziekscholen zijn de gevolgen minder overstekend: het feit dat de muziekschool daadwerkelijk onderwijs geeft (compleet met leerplan en examens) en dus een specifiek deel van de opvoeding van jongeren voor haar rekening neemt, heeft haar een solide basis. Dat neemt niet weg dat anno 1991, twaalf jaar na dato, binnen deze muziekinstituten opvallend gelijkluidend over de toekomst gesproken wordt: 'bepaald geen succes'.

Wat is er precies aan de hand? Tot 1979 werden de muziekscholen gesubsidieerd volgens het principe: meer leerlingen, meer lesuren, meer subsidie. De nieuwe situatie gaat echter uit van een bepaald subsidiebedrag waar het aantal lesuren en dus het aantal leerlingen moet worden gekoppeld.

Maar komt nog bij dat het Rijk in 1981 benoembaarheid voor docenten ging vaststellen en voorwaarden formuleren waaraan de muziekscholen moesten voldoen om de vereiste rijks erkenning te krijgen. Uitstekende maatregelen, zuiver inhoudelijk gezien, maar de verdeling van de middelen, die voor de realisatie van die maatregelen mede noodzakelijk waren, werd een taak van de gemeenten. En die konden met de door het Rijk beschikbaar gestelde gelden doen wat ze wilden.

Wat te verwachten was, gebeurde. De gemeenten, zelf ook steeds meer geconfronteerd met geringere financiële slag, maakten gretig gebruik van de kaasschaafmethode. Wat er dus op neer komt, dat de muziekscholen telkens opnieuw naar oplossingen moesten gaan zoeken om de gevolgen van verlaagde of bevroren subsidies op te vangen. Lesgeld verhogen was zo'n maatregel, die nog steeds moet worden toegepast om de tekorten op te vangen. Omdat de muziekscholen vaak met meerdere gemeenten afspraken moeten maken, komt het niet zelden voor dat er binnen één school meerdere tarieven moeten worden gehanteerd.

De beperkingen van het instrumentaal onderwijs tot zes jaar (een andere maatregel, die veelal werd (en wordt) toegepast), die gevolgen voor bijzonder getalenteerde leerlingen, die zich willen voorbereiden op een conservatoriumopleiding, zullen duidelijk zijn. Maar ook daarmee worden alle problemen niet worden opgelost. De introductie van de groepsles was het gevolg, waarbij maximaal drie leerlingen tegelijkertijd les krijgen. Het spreekt voor zich, dat de invoering van dit systeem niet zonder slag of stoot verliep. De muziekscholen hadden immers jarenlang gefunctioneerd volgens het principe: één leraar heeft aan één leerling drie kwartier les in één lokaal, waarin zich één instrument bevindt.

Het kan niet anders of het voortdurend terugschroeven (en bevroren) van de subsidie zou een zeer impopulaire maatregel noodzakelijk maken, die zowel bij het publiek als bij de politici de gemoederen danig in beroering werpt, en dat nog steeds doet: het plaatsen van aspirant-leerlingen op wachtlijsten. Een structureel probleem, dat geheel Limburg voor de nodige conflictsituaties zorgt.

Wie immers moet het eerst gehoord worden? En gaan kinderen voor volwassenen, culturele minderheden voor autochtonen, en instrumentale opleidingen voor zang? De antwoorden op deze vragen zijn overal anders, omdat politieke uitspraken bepalend zijn voor de gevolgde strategie. Dege, die betaalt, bepaalt. Helaas is dat zo, vinden de muziekscholen, die slechts één maatregel acceptabel vinden om de basisvoorzieningen op peil te houden: meer geld.

Of dat er komt is de grote vraag. Het politieke klimaat is niet ongunstig, omdat politici muziekonderwijs belangrijk schijnen te vinden. Daar staat tegenover dat de gemeenten zelf worden bekort door het Rijk, waardoor de subsidies onder druk komen te staan. In de kringen van de muziekscholen heeft men dan ook geen rooskleurig beeld van de toekomst.

Maar de behoefte aan muziekonderwijs via de muziekscholen blijft groeien. Zowel individueel, als vanuit de verenigingen, waarvan de Hafa-korpsen, de koren en sinds kort ook de drumbands de belangrijkste afnemers zijn. Bovendien verhuizen de muziekscholen steeds meer cursussen 'naar buiten': muziektherapie aan klinieken, projecten aan basisscholen, koorscholing aan vocale ensembles en specifieke cursussen aan jeugd- en jongerenwerk. Dit laatste heeft weer te maken met het aanbod, dat de laatste jaren steeds groter is geworden. Want de muziekschool is al lang niet meer het instituut waar je een uurtje blokfluit-, piano- of vioolles kunt nemen. De muziekschool is veel meer. In de eerste plaats omdat ook de lichte muziek zijn intrede heeft gedaan: synthesizer en keyboard bijvoorbeeld zijn niet meer weg te denken uit de muziekschool. En de beginnende leerlingen worden tijdens de oriënterende fase optimaal begeleid in de keuze van hun instrument.

De muziekschool heeft zich bovendien steeds meer ontwikkeld tot een instituut waar samen gemusiceerd kan worden. Tijdens ensembleslessen, voorspelavonden, workshops en podiumoptredens buiten de school. Dat is de grote meerwaarde van de muziekschool ten opzichte van privé-muziekonderwijs. En veel gezelliger bovendien.

jos frusch

Ook KCL werkt mee

De nieuwe stichting Kunst en Cultuur Limburg (KCL), de opvolger van de Culturele Raad Limburg, biedt ook steun aan de Limburgse muziekscholen. Langzaam maar zeker begint deze relatie vorm te krijgen. Zo zijn er reeds verschillende vormen van samenwerking op touw gezet: de opleidingen voor assistent-dirigent en instructeur in Kerkrade. Beek en Thorn en het ondersteuningsproject voor hatacoaching in Heerlen krijgen in samenwerking met het KCL vorm. Verder is in 1990 gestart met een bijscholingscursus lichte muziek voor muziekdocenten in Weert.

Inmiddels heeft, mede doordat de functie van medewerker muziek bij KCL ingevuld werd, samenwerking een structureel karakter gekregen.

Met het oog op de kerntaken van KCL – kadervorming, bemiddeling, begeleiding en methodische werkontwikkeling met name ten behoeve van de amateuristische muziekbeoefening – wordt een samenwerking met betrokkenen (waaronder ook de koepelorganisaties voor amateurmuziek) nagestreefd.

Het is dan ook de bedoeling dat de muziekscholen een belangrijke rol blijven vervullen in het zich steeds vernieuwende scholingsaanbod.

Zo is er, als resultaat van een mede door KCL georganiseerde inleidende cursus koorscholing stemvorming gebleken dat er een grote behoefte aan scholing op dat gebied bestaat.

KCL wil daarbij stimuleren dat het aanbod van cursussen en opleidingen niet star en onveranderlijk blijft, maar dynamisch en functioneel, zodat er optimaal ingespeeld kan worden op de steeds veranderende wereld van de amateurmuziek.

Colofon

De bijlage 'Muziekscholen in Limburg' verschijnt in het kader van de Dag van de Muziek.

Samenstelling en eindredactie: jos frusch

Bijdragen van walter van amerongen, jos frusch, joos philippens, angeli poulsen, catharin romijn, rene roosjen en hans toonen.

Lay-out: leon heuts en andre van sloten

Foto's: jean-paul kuit, dries hmsen (waaronder kleurencover), peter roozen en frits widdershoven.

Dag van de Muziek

Zaterdag 25 mei, de Dag van de Muziek. In meer dan 350 gemeenten in Nederland worden vandaag activiteiten ontplooid met het doel het actief beoefenen van muziek in de meest brede zin van het woord te stimuleren. De promotie van de amateuristische muziekbeoefening staat daarbij centraal: van klassiek tot pop, van blokfluit tot piano. De landelijke organisatie en coördinatie is in handen van Buma, het auteursrechtbureau, samen met het organisatiebureau Music & Harmony.

Limburg, de meest muzikale provincie van ons land, doet uiteraard mee. Het zijn speciaal de Limburgse muziekscholen, die zich heel nadrukkelijk manifesteren. Door middel van 'open dag', concerten in en buiten de school, workshops en demonstraties. En vooral ook door middel van deze door het Limburgs Dagblad uitgegeven extra bijlage, die vandaag in alle vijftien muziekscholen in Limburg verkrijgbaar is.

Meer dan 26.000 leerlingen volgen momenteel onderwijs op de Limburgse muziekscholen. Een gigantisch aantal, goed voor een jaarlijkse omzet van meer dan 26 miljoen gulden.

Maar het is niet alles goud wat er blinkt. Het terugschroeven en bevroren van de subsidiegelden hebben de

muziekscholen in de problemen gebracht: leselden moesten omhoog, het aantal lesuren moest worden verminderd (dus meer leerlingen per les) en – wat misschien nog het ergst is: er moesten wachtlijsten worden aangelegd. Want de vraag naar muziekonderwijs via de muziekscholen is in Limburg nog steeds stijgende.

Over dit soort zaken gaat het in deze speciale bijlage van het Limburgs Dagblad. En vooral ook over de muzikale ontwikkelingen die zich binnen de muziekscholen hebben voltrokken. Want de muziekschool is al lang niet meer het instituut, waar je alleen maar een uurtje per week piano- of vioolles kunt nemen. De muziekschool is met zijn tijd meegegaan en synthesizer, keyboard en computer hebben hun intrede gedaan. En de mogelijkheden om in groepsverband – van duo tot bigband of gemengd koor – te musiceren zijn legio. Dat de kwaliteit van het onderwijs is meegegroeid heeft er mede toe geleid dat de muziekschool de ideale voorbereiding is op het conservatorium. Kortom, zeker nu in het basisonderwijs het muziekonderwijs op een laag pitje is komen te staan, is de muziekschool het instituut bij uitstek om muzikale vaardigheden te verwerven. En dat voor leerlingen van alle leeftijden.

J.F.

Stichtingen en koepels

De Limburgse muziekscholen en creativiteitscentra zijn sinds 1988 verenigd in de Stichting Overleg Kunstzinnige Vorming Limburg (SOKVL). Daarnaast bestaat er een directeurenoverleg (DOKVL), dat ook op landelijk niveau opereert.

Binnen beide koepels blijven de instituten autonoom, al worden wel gezamenlijke standpunten ingenomen. Landelijk zijn de muziekscholen en creativiteitscentra

– eveneens sinds 1988 – aangesloten bij de Vereniging Kunstzinnige Vorming (VKV). Deze vereniging fungeert niet alleen als werkgeversorganisatie, die bijvoorbeeld CAO-afspraken maakt, maar geeft ook inhoudelijke steun aan de leden. Daarnaast voeren de Limburgse muziekscholen structureel overleg met de scholen in Noord-Brabant en Zeeland, onder meer over leselden en specifieke opleidingen.

Muzikale activiteiten

In het kader van de dag van de muziek manifesteren zich de vijftien Limburgse muziekinstituten (twaalf muziekscholen, drie gecombineerde instituten met muziekschool en creativiteitscentrum) alle op geheel eigen wijze aan het publiek. Hieronder volgt een overzicht van de activiteiten:

Muziekschool Beek, Dr. Stassen-straat 88, tel. 046-372637. Open dag in de muziekschool. Musiceren door leerlingen in het centrum van Beek. Van 10.00-13.00 uur.

Muziekschool Brunssum, H. Duna-nantstraat 2, tel. 045-251831. Open dag in de muziekschool van 10.00-14.00 uur.

Muziekschool Geleen, Dr. Nolen-straat 8, tel. 046-743261. Diverse activiteiten in het centrum van de stad. Gezamenlijke afsluiting om 18.30 uur met 'Eine kleine...' van W.A. Mozart. Van 14.00-17.00 uur.

Muziekschool Gennep en omstre-ken, Brugstraat 13, tel. 08851-11951. Om 16.00 uur het slotconcert van de samenspeeldag voor blazers en slagwerkers in het gemeenschapshuis in Mook.

Muziekschool Heerlen, Wilhelmi-naplein 24, tel. 045-715277. Diverse muzikale activiteiten in het centrum van de stad, met om 15.00 uur een gezamenlijke uitvoering van een Mozart-medley bij La Venezia. Van 11.00-18.30 uur.

Muziekschool Kerkrade, Smeden-straat 4, tel. 045-452726. Van 12.00-16.00 uur gezamenlijke activiteiten in het centrum van Kerkrade, Landgraaf en Simpelveld.

Muziekschool Maastricht, St. Ma-artenspoort 2, tel. 043-292222.

Workshop popmuziek in de mu-ziekschool. Workshop ensemble-spel in de muziekschool. Joris de Beer: spel rond oriëntatie muziekinstrumenten. Optreden van de big-band, het harmonie-orkest en het symphonie-orkest van de muziekschool in het centrum.

Centrum voor Kunstzinnige Vor-ming, Kloosterwandplein 20, Roermond tel. 04750-17171. Concert met muziek van Mozart in het gemeenschapshuis 'Aldenghoor' in Haalen, door leerlingen van de St. C.K.V. harmonie 'Philomena' Haalen, fanfare 'Excelsior' Buggenum en muziekvereniging Nunhem. Aanvang 19.00 uur.

Muziekschool Sittard, Broeksittar-derweg 1, tel. 046-518951. Open dag in het gebouw van de muziek-

school van 13.00-15.30 uur.

Muziekschool Tegelen, Haander-straat 8, tel. 077-731044. Zaterdag 1 juni vindt om 15.00 uur de opening plaats van een tweetal exposities van kunstenaars van de Vrije Academie Venlo met muzikale omlijsting door leerlingen van de muziekschool in het cultureel centrum 'De Haandert'. Om 16.00 uur een balletuitvoering en om 20.00 uur een uitvoering lichte muziek, eveneens in het cultureel centrum 'De Haandert'.

Kreato Thorn, Wijngaard 16/18, tel. 04756-1946. Om 14.00 uur: openbare repetitie van saxofoon-ensemble als voorbereiding op de deelname aan de landelijke manifestatie van muziekscholen in Den Haag.

Muziekschool Valkenburg, Steen-

straat 2, tel. 04406-13140. Op zaterdag 1 juni van 14.00-16.30 uur muzikale activiteiten door verschillende ensembles van de muziekschool in het centrum van Valkenburg, in samenwerking met Harmonie Amicitia Vilt.

St. Kunstzinnige Vorming Noord-Limburg, Arcenaalplein 2 in Venlo, tel. 077-540241. Klassiek Joekskapellen-festival onder leiding van docenten van de muziekschool op de Oude Markt Venlo. Tussen 14.00-17.00 uur.

Muziekschool Venray, Grote Markt 1, tel. 04780-85320. Concours voor solisten en ensembles in samenwerking met het Brabant Conservatorium in de aula van de muziekschool. Vanaf 10.00 uur.QL

Muziekschool Weert, Muntpassage 32, tel. 04950-33954. Muzikale activiteiten in het centrum van Weert van 11.00-16.00 uur op een tweetal podia met deelname van enkele honderden leerlingen.

'Rechtstreekse telefoon met hierboven herontdekt'

Gregoriaans klinkt weer op

Alleluia, het Gregoriaans klinkt weer. Nog niet uitbundig. Maar fraai genoeg om Arno Frissen (43) uit Meerssen een brok in de keel te bezorgen. „De rechtstreekse 'telefoon' met hierboven is herontdekt,” jubelt de docent piano en pijporgel, maar bovenal meester in deze rooms-katholieke kerkkoorzang. Sinds drie jaar leidt hij aan de Brunssumse muziekschool de cursus Gregoriaans en Vokale Kerkmuziek. Een pittige cursus, zeker als je je schrap zet voor het behalen van het zogeheten koristen-diploma. Want dan moet je meer in huis hebben dan een soepele koorstem. Een in wijwater gewassen vertegenwoordiger van de Nederlandse Sint Gregoriusvereniging test de kandidaat ook en vooral op kennis van de geschiedenis van het Gregoriaans.

Gregoriaans houdt meer in dan het 'Sanctus' zuiver en zelvend zingen. Van groot belang is, dat de kerkkoorzanger weet wat en waarvoor hij zingt. „Wil je de ziel raken van het Gregoriaans dan moeten tekst en zang in balans zijn. Dus moet je voor zowel het Latijn als de notatie de nodige liefde kunnen opbrengen,” verduidelijkt docent Frissen.

Voor de zes cursisten, tijdens die dinsdagavond paraat op de repetitie in Brunssum, is Gregoriaans eerder een roestvrije jeugdliefde. Het merendeel is nu vlot over de veertig. En beleef in het Gregoriaans juist die voorbije jaren waarin de pastoor of kapelaan nog met de gekazuifelde rug naar het kerkvolk stond. Hilversum III bestond nog niet. Luisteren naar

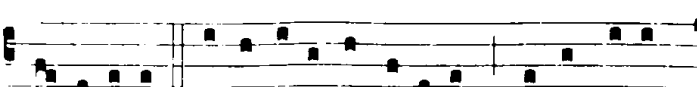
• Arno Frissen, met zijn cursisten op zoek naar de ziel van het Gregoriaans

Foto: DRIES LINSSEN.

Radio Luxemburg was je oor lenen aan de duivel. Niet één kerkganger struikelde toen over het 'Tantum Ergo'. En een kind van toen wist dat je na het Kyrie eerst Gloria, dan het Credo, Sanctus en dan pas het Agnus Dei kreeg.

Op een kwade/mooie dag (doorhalen wat u niet wenst, h.t.) medio jaren zestig werd de volkstaal ingevoerd in de liturgie. De pastoor of kapelaan ging met het gezicht naar het kerkvolk staan. En zei ineens: heer, ontferm u over ons, in plaats van het vertrouwde kyrie eleison. De Hoogmis-met-drie-heren moest opzij voor een beatmis-met-drie-nozems. En het sinds 600 na Christus opklinkende Gregoriaans werd over-

stemd door 'Dit is de dag' en andere Nederlandse kerkliedjes van een zekere Huub Oosterhuis. Een beetje beatmis kon in die dagen niet zonder 'We Shall Overcome', overgewaaid uit rassensrelling Amerika.

Kortom, het Gregoriaans leek uitgeteld. Alleen in kleine parochies zoals die van Rumpen, hartje Brunssum, ging menigien niet voor het 'Ita Missa Est' de kerk uit. Het Rumpens kerkkoor bleef trouw aan de officiële muziek van de Romeinse liturgie en vond in Arno Frissen een gedreven dirigent. Tegen de verdruk-

king in – in negen van de tien kerken zet 'Oosterhuis' nog altijd de toon – bleef Frissen de 'moeder van alle vocale muziek' trouw. Toen er voor de revival van het Gregoriaans steeds meer stemmen opklonken, was het opzetten van een cursus een kwestie van bekendmaken.

Frissen: „Even voor de goede orde: ook al heeft het Gregoriaans mijn hart gestolen, met het zingen in het Nederlands heb ik geen enkele moeite. Mits de gezangen aansluiten bij de liturgie. Met Kerstmis moet je dus geen lied zingen dat thuis hoort in de Advent.”

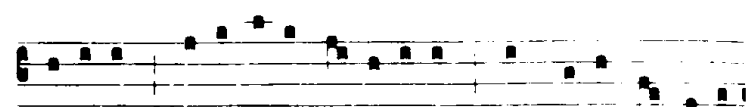
Het Gregoriaans mag dan nu herleven, echt crescendo gaat het niet.

Frissen: „Inderdaad, de jeugd van nu loopt hier de deur niet plat. Onbekend maakt onbemind, denk ik.”

Valt er nog heel wat te missioneren onder de jeugd, ook onder de veertig-plussers valt de bekering niet mee. „Sommigen beginnen enthousiast aan deze cursus, maar knappen helaas toch af op de theorie,” zegt Frissen sip. Nu valt het allerminst mee je vertrouwd te maken in de paleografie (oude handschriften) en semiologie (handschrifttekens) als je eigenlijk alleen maar wilt komen zingen.

Waarom staat Frissen eigenlijk op deze theoretische vakkennis, die menig koorzanger in het verkeerde keelgat schiet?

„Juist door de paleografie raak je de ziel van het Gregoriaans. Het notenschrift is slechts het geraamte. Wil je echter optimaal Gregoriaans zingen dan kun je niet zonder deze theorie. Want dan weet je meteen waarom iets juist zo gezongen moet worden.”

Belangrijk hulpmiddel is hierbij het te hanteren handschrift. En daarvoor is er keuze uit tachtig handschriften. Frissen leunt op het Sankt Gallen-schrift, genoemd naar een dorp in Zwitserland.

Van de twaalf cursisten aan de driejarige cursus Gregoriaans aan de Brunssumse muziekschool zijn er nu nog zeven over.

Voor hen heeft Frissen die avond een kort, maar pittig werk op de lessenaar liggen: de antifoon Miserere mei domini ofwel Ontferm u over mij, heer. Frissen dirigeert soepeler dan het koorje zingt. Maar na een half uur klinkt het zoals door alle eeuwen moet klinken: klagend en recht uit het hart.

Wie meer informatie wenst over de cursus Gregoriaans, kan bellen met de Muziekschool Brunssum: 045-251831. Vragen naar directeur Engelen of docent Frissen. Ook vrouwen zijn welkom.

hans toonen

Panfluit krijgt in Limburg maar geen vaste voet

'Zelfs de Beatles kun je erop spelen'

De werkelijke herkomst van de panfluit zal altijd in nevelen gehuld blijven. Toch eist een legende uit de Griekse mythologie de geboorte van dit instrument op. Zo zou de god Pan, een lelijke herder met hoorns en bokkepooten, op een dag de mooie nymf Syrinx hebben ontmoet. Zijn verschijning vervulde haar vol afschuw en ze vluchtte voor hem tot bij de oever van een rivier, waar zij de God van de rivier om hulp smeekte. Deze veranderde Syrinx in een rietstengel en toen Pan bij de oever aankwam, trof hij niemand aan; het enige wat hij hoorde, was het ruisen van het riet. Vol emotie plukte hij de rietstengel, verdeelde die in zeven stukken en verbond ze aan elkaar. Om aan zijn verdriet uiting te geven, begon Pan hierop te spelen en als herinnering aan de nymf noemde hij dit instrument 'Syrinx'.

Haar lippen glijden nog ietwat krampachtig over de panfluit. Ze zweeft peentjes, want een dik uur oefenen gaat niet in je koude kleren zitten. De jeugdige panfluitleringe van de Roemeen Damian Luca op de Heerlense Muziekschool speelt nog niet zo lang en daarom doet Luca het haar nog maar eens voor. Driftig moeten de lippen over de 22 buisjes denderen, want dat hoort bij dit onderdeel: 'de Flatterzunge'.

„Het moeilijkste om te spelen op de fluit,” licht Luca tussen neus en lippen toe. De tong moet namelijk snel tegen de achterkant van het bovengebit trillen en tegelijk moet er worden 'aan-geblazen'. Na drie 'examples' wil het bij de leerlinge nog niet vlotten. Luca zucht diep. De breedgeschouderde Roemeen steekt haar echter een riem onder het hart. „Volgende week beter, want je bent en blijft een talent,” grinnikt hij. Ietwat beduusd door het cynische complimentje, verlaat de leerlinge het leslokaal.

Het valt niet mee om dit primitieve instrument te spelen. Een reden waarom de panfluit in Nederland zo weinig wordt beoefend, is de moei-

• Damian Luca repeteert met één van zijn leerlingen: 'Volgende keer beter...'

Foto: DRIES LINSSEN.

lijkeidsgraad, weet Luca. „Je moet constant oefenen, wil je de draad niet kwijtraken. Alleen door keihard werken, is het mogelijk dit instrument te spelen.”

Zo'n tien jaar terug introduceerde hij samen met Nicolae Pirvu de panfluit ook in Nederland. Met gastcolleges en optredens werden de Nederlandse musici, en dan specifiek de fluitisten, opgewarmd voor dit 'herdersinstrument'. Nu tien jaar verder telt Nederland slechts twee-

honderd panfluitisten, voor het merendeel in de Randstad. In Limburg wil de panfluit maar geen vaste voet krijgen. De Muziekschool Heerlen telt zes leerlingen, Maastricht slechts vier en Beek spant dan nog de kroon met tien leerlingen.

Weinig panfluiters in Nederland dus. Maar Damian Luca ziet het breder: „Vergeleken met Roemenie telt Nederland meer beoefenaars, en dat terwijl het instrument z'n wortels heeft in

mijn land. Door de politieke hervormingen en de grote onzekerheid zijn de condities voor het muziekspel daar zeer slecht. De mogelijkheden om panfluit te spelen zijn schaars, waardoor het aantal beoefenaars zienderogen afneemt. Wat dat betreft zie ik de toekomst voor de fluit in Nederland veel rooskleuriger in.”

Mevrouw Schrijnemaekers, panfluitlerares aan de Muziekschool Beek, is beduidend minder optimistisch. Alleen een herkenbare panfluit-

melodie in een TV-serie of een reclamespotje kan dit instrument van de ondergang redden, zegt zij. „Bij de tv-serie 'de Verlaten Man' was er een panfluitmelodie, gespeeld door George Zamfir. Voor iedereen die de tv-serie volgde, werden de klanken herkenbaar. De mensen vroegen zich af: wat is dat voor een instrument, wilden er opeens meer over weten. Helaas bleef toen de doorbraak van de panfluit uit. Nu moet het instrument aanzienlijk aan populariteit inboeten. Een nieuwe melodie op tv zou voor een opleving kunnen zorgen. Maar helaas hebben wij als docenten de populariteit van het instrument niet in de hand.”

Voor zover zij weet, hebben haar tien leerlingen om uiteenlopende redenen specifiek voor de panfluit gekozen. „De een spreekt de klank erg aan. Een ander houdt gewoon van het soort muziek dat erop gespeeld kan worden.” Het voornaamste repertoire voor de panfluit is Roemeense en Zuidamerikaanse folklore. Er bestaat niet veel muziek die speciaal voor panfluit geschreven is. Toch blijven de mogelijkheden niet alleen daartoe beperkt. Als de sprongen niet te groot zijn en het technisch uitvoerbaar is, kan je er ook makkelijk Bach en Mozart op spelen. Zelfs de Beatles kunnen op de panfluit. Hun melodien zijn uitermate geschikt. Globaal kun je zeggen: op de panfluit speel je alle muziek waarvan de melodien prettig in het gehoor liggen.”

Damian Luca zegt met de panfluit getrouwd te zijn. „De charme van de panfluit is voor mij de verslaving. Als ik de fluit oppak om te spelen, voel ik me direct 'panfluitziek'. Het is toch fantastisch om zulke mooie geluiden te produceren uit zo'n primitief instrument.” Die prachtige geluiden verschijnen echter pas als je een geofend fluitist bent, zoals Luca. Hij speelt virtuos, zuiver en bovendien alles van buiten. Een andere jeugdige leerling van hem betreedt inmiddels alweer het leslokaal. Ook bij hem gaat het nog niet zo gepolijst, maar een bemoeidigend schouderklopje van Luca valt ook dit 'panfluitbroekje' ten deel. „Jij bent ook een groot talent,” spreekt de Roemeen z'n leerling moed in. „alleen blijven oefenen, oefenen en nog eens oefenen.”

walter van amerongen

In Tegelen ging wensdroom in vervulling

Muziekles per computer

In de hal van de Tegelse muziekschool staat de laatste aanwinst: professionele studio- en computerapparatuur die voor menig instituut alleen nog een papieren wensdroom is. Aangeschaft bij het zilveren jubileum dat de school het een jaar achter de rug heeft. De nieuwe faciliteiten kwamen al schitterend van pas bij de opname van de eigen musical 'Waar gaan we heen?' het hoogtepunt van de jubileumviering.

De titel zou ook een toepasselijke vraag zijn die je kunt stellen bij het computergebruik in het muziekonderwijs. Waar gaan we heen?, als je kijkt naar de bijna onbegrensde mogelijkheden. Is de 'muziekcomputer' alleen leuk speelgoed, of ook een zeer nuttig instrument voor het onderwijs? We praten erover met docent Chris Janssen; ook over de sfeer op school die hijervaart als 'een uiterst prettig werkklimaat'.

Chris Janssen, gitaardocent, pakt zijn gitaar en schuift aan bij de computer die in directe verbinding staat met de opname-apparatuur. Hij speelt enkele riedels van Bach tot Beatles. Op een beeldscherm is te zien hoe iedere aanslag feilloos op een notenbalk geregistreerd wordt. Het menselijke geheugen zou hem beslist in de steek laten als hij exact dezelfde akkoorden nog eens zou moeten spelen. De computer biedt uitkomst: een druk op de knop is voldoende om het hele muzikale verhaal weer te laten klinken, precies zoals Chris Janssen het net nog gespeeld heeft.

„De computer doet wat de musicus wil. En het zijn de Japanse ingenieurs die de musicus daartoe gedwongen hebben. Je zou kunnen zeggen: laat zitten, de leerlingen leren heus wel hun instrument bespelen, ook zonder al die poesjes. Maar neem van mij aan, dat je dan binnen tien jaar met je muziekonderwijs volledig uit de pas loopt,” aldus Janssen. Kennelijk wil en kan hij al niet meer zonder.

Dat brengt ons meteen op het nut van een 'muziekcomputer'. Vooropgesteld: wie allergisch is voor het werken met de computer, kan erbu-

● In de studio neemt docent Chris Janssen de muziek op van de leerlingen Angelique Heymans en Veron Dings.

Foto: JEROEN RUIT

ten. Maar, weet Janssen, die huiver kan snel omslaan in enthousiasme. Een kwestie van gewenning.

Om de apparatuur op school te introduceren vormde Chris Janssen een prima tandem met cursist Bart Wessel die als electrotechnicus bij Oco in Venlo werkt. „Binnen veertien dagen waren alle 25 docenten over de drempel. Ook de leerlingen waren in een mum van tijd even enthousiast.”

„Met deze apparatuur kunnen docenten lesprogramma's maken met allerlei knoppen, helderheidsgraad. Ook is veel beter over te dragen hoe je toonsoorten, intervallen en noem maar op

kant herkennen. Een geweldig winstpunt. Ook in tijd.”

„Vroeger kreeg je zelf als leerling opdrachten, maar nu niet. Waar je soms geen kant mee kunt. Hoe moet je bijvoorbeeld op intervallen studeren, als je de tact echt aanvoelt? Met behulp van de techniek is dat helder te krijgen, op ieders niveau.”

Leerlingen en docenten gebruiken de apparatuur ook om hun technische vaardigheden te verbeteren. Alles wat je speelt, is vast te leggen. De ruimte om er verder mee te experimenteren is bijna grenzeloos. Het versnellen van tempo, het automatisch transponeren, enz. De compu-

ter kan aan de opname een begeleiding toevoegen van alle denkbare andere instrumenten, op het 64 sporen.

Chris Janssen draait en passant een geluidsband af van een collega die zich als pianist laat begeleiden door een heel orkest.

Hoe zou nu een pianosonate van Mozart klinken die nooit voor nooit is ingevoerd. Net zo nooit als gespeeld door bijvoorbeeld Maurizio Pollini. „De maand die geen noot speelt, maar wel kan te en te schrijven met een computer, lukt het zeker: de sonate in de computer te stoppen. Maar om hem net zo te laten klinken

als of de meesterpianist aan de slag was. Nou, dat blijft voorbehouden aan de meesterpianist ongeacht of hij de toetsen van de piano of van de computer beroert. De musicus blijft dus koning baas en meester.”

De studio met computer kostte het college een beetje van 30.000 gulden. Dat is een fors bedrag in een tijd waarin ook 'weinig' bezuinigingen niet bespaard blijven. Wat de bezuinigingen betreft is 'afwachten' maar het patroon bij de muziekschool Tegelen, die 'gevoerd' wordt door Tegelen, Beilfeld, Baarlo en Maasbree. Nieuw is dat geloofd dat de gemeenten een toekomstig, tuit met 1200 leerlingen en een werkkruis van 50.000 inwoners zondermeer laat klinken, als we Janssen mogen geloven. „We weten wel: steeds dat de klap nog moet komen. We roepen het beste.”

Die dertig mille zijn deels opgelucht door de leerlingen zelf die vorig jaar op de laatste dag (21 juni) bij de Houtmuisfeesten concerten verzochten, goed voor tien mille. Via de reacties en door sponsors werd het resterende bedrag bijgepast.

Bij een studio denk je al gauw aan een aparte ruimte. In Tegelen is alle apparatuur in kasten, ingebouwd en verplaatsbaar. Het hart is een acht-sporen Fostex-bandrecorder met daarnaast een digitale audiotapes en het een nog een heel effectapparatuur, en de computer die 64 sporen toevoegt.

Alle toetsen en beelden zijn getrukt en zoet te vinden bij de opname van de eigen musical 'Waar gaan we heen?'. Fred Waraven, een peerde de muziek en schreef ook de teksten over alledaagse dingen gaan, dromen en problemen. Wie de drie live-uitvoeringen geniet heeft, kan in het bezit komen van een prachtige trouwe opname.

De wensdroom van een eigen studio is aan Tegelen in vervulling gegaan. Meer effecten, want de eindmax, nog betere maches staat op het verlanglijstje. Video's, beelden, muziek, zint. Het zijn de wensen van een muzikant die in Limburg in de voorhoede staat.

rene roosjen

Muziekschool Heerlen steeds eigentijdser

Een big band als reclame-boodschap

„De jeugd is ontzettend gefixeerd op de top 40, daarom is de saxofoon zo populair. Denk maar aan UB 40 en Candy Dulfer. We hebben veel aanstormende Candy Dulfertjes, die dromen van een grote carrière. Maar als ze na drie maanden de saxofoon nog niet beheersen, valt dat tegen.”

Harrie Lambrechts, als eerste Nederlander in Hilversum afgestudeerd in klassieke en lichte muziek, heeft geen moeite om de sax-hausse te verklaren.

Hij heeft er ook als dirigent van de Big Band Muziekschool Heerlen mee te maken. „Met 24 muzikanten zijn we zeer ruim bezet. De alt- en tenorsaxen hebben we dubbel bezet, en dan zijn er nog kandidaten die we moeten teleurstellen. De aanvulling van met name de trombonengroep verloopt veel trager. Waarom? De saxofoon is een nog jong instrument en nog niet op het hoogtepunt van zijn populariteit.”

De Big Band MSH'83 – „Tja, die naam heb ik ook niet verzonnen,” verzucht Lambrechts ontstond toen een aantal mensen uit de wereld van de blaasmuziek wel eens wat anders wilde. „Veel dirigenten uit de harmoniewereld vrezen dat wij hun blazers bederven. Ze denken dat het bij een big-band alleen 'knallen' is. Maar we zorgen ervoor dat de leerlingen niet boven hun eigen kracht gaan spelen, waardoor het peil niet wordt aangetast.”

Big Band-muziek, de term wil nog wel eens voor verwarring zorgen. „De muziek is niet puur als dansmuziek bedoeld. We hebben wel een Glenn Miller-achtig stuk op het repertoire, maar ook Count Basie, funk, swing, funk en

● Harrie Lambrechts repeteert fanatiek met de bigband van de Heerlense Muziekschool.

Foto: DRIES LINSEN

shuffle. We zijn rond 1983 gewoon een keer van start gegaan met een optreden op het Ennampelen. De ontdekking dat we ook zeer moderne jazz speelden, bezorgde de muziekschool met een negen-aanmeldingen voor saxofoonlessen. Lambrechts grijnst, allicht.

Dan volgt het verhaal van de technische ontwikkeling van zijn band. „Net als de andere ensembles van de muziekschool zijn we een zeer moderne tentite. We willen van het imago van duffe sonates, geïsses af en laten zien dat er ook moderne dingen gebeuren. Graden-examens worden te

genwoordig als concert in café De Nor en de Raetskelder gehouden. Alles kan, van jazz tot hip-hop.”

„Wel spreken we voortvoren over het niveau van het repertoire, maar voor de rest zijn de

leerlingen vrij. Ze stellen zelf een band samen en nodigen allerlei lammeiden uit. Vrijwel in gemerkt doen ze examens.”

De muziekschool verlaat het kluis, maar zoekt de mensen op. De big band van de Heerlense muziekschool is daarom te zien op zaterdagavond vergoeding in te huren onder meer een kostwaarde van de gemeente, die jaarlijks ongeveer 900 gulden subsidie per leerling afvoert.

„Heerlen kent de laagste tarieven en heeft maar liefst 3400 leerlingen en 75 docenten. Dat maakt hij wijze van compliment, ook wel eens betaald worden.”

De big band van de Heerlense Muziekschool peteert elke zaterdag van twee tot vier uur, lusterlaars overigens van twee weken lang, treedt jaarlijks zo'n tien tot twaalf keer op. Inmiddels uitgegroeid tot een volwaardige band. Lambrechts' zorg is dat de spelers van de eerste lichte langzaam aan voldoende kennis krijgen, trouwen, vernemen.

De dirigent is daarom druk bezig met de opvoering. Dertien jongemannen tussen 10 en 15 jaar, en tien met de Basis Big Band. „We willen de leerlingen zo jong mogelijk de fitness van de swing bijbrengen. We gebruiken een Amerikaanse methode, waarbij je een cassette mee naar huis krijgt. Alleen dat gaat, ze ook naar deze muziek luisteren. We spelen Count Basie op level one, simpel maar wel swingend.”

En daarmee is meteen het advies gegeven voor de modernisering van de Heerlense muziekschool, toegankelijk en eigentijds.

joos philippens

Geleense muziekschool bezoekt de basisschool

'Kijk daar gaat een keyboard'

De schoolbel produceert een doordringend geluid. De middagpauze voor de leerlingen van basisschool 't Heuvelke in de Geleense wijk Lindenuel is verstreken. Twee kinderen rennen met hun muziekdozen onder de arm naar school. „Kijk daar gaat een keyboard en in dat kleine kistje zit een trompet,” roept directeur Leo Koster van de Geleense muziekschool enthousiast. Elke vrijdagmiddag spoeden 55 leerlingen van groep vijf van 't Heuvelke zich naar hun lokalen voor de wekelijkse muziekles. Onder leiding van zeven leraren van de Geleense muziekschool krijgen zij drie kwartier notenbalken en oefeningen voorgeschoteld.

Op initiatief van directeur Koster startte de muziekschool dit jaar met een nieuw project: een instrumentale oriëntatiecursus voor kinderen rond de acht jaar. „Deze leeftijdsgroep is nog zeer gevoelig voor invloeden van buitenaf en fysiek al in staat een instrument te bespelen. Het klinkt misschien wat dictatoriaal maar de muzieklessen zijn niet vrijblijvend. Alle kinderen moeten eraan meedoen,” zegt Koster. Tijdens schooltijd zijn de leerlingen verplicht zes perioden van vijf weken verschillende instrumenten te bespelen. Zo maken ze kennis met trompet, viool, dwarsfluit, slagwerk en keyboard. Bovendien mogen de leerlingen de 55 instrumenten, die speciaal voor de cursus gekocht of gehuurd zijn, mee naar huis nemen om te oefenen.

De Muziekschool Geleen heeft bij de uitvoering van het eenmalige project bewust voor Lindenuel gekozen. „Uit cijfers blijkt dat deelname aan muziekonderwijs door inwoners uit deze buurt in relatie tot andere wijken in belangrijke mate achter blijft. Het leek de Muziekschool Geleen daarom gerechtvaardigd meer leerlingen uit Lindenuel bij het muziekonderwijs te betrekken,” aldus Koster. Gesteund door de gemeente, het Prins de Ligne Fonds en het fonds van de staatsmijnen haalde hij bijna twintigduizend gulden binnen om de cursus van de grond te tillen.

De beschuldiging dat zijn school hiermee zijljes probeert te winnen wijst hij resoluut van de hand. „De muziekschool heeft een wachtlijst

● Leerlingen van basisschool 't Heuvelke druk in de weer tijdens de vioolles in de klas.

Foto: PETER ROOZEN

van twee jaar. Waar het ons om gaat is het volgende: wij willen alle kinderen van groep vijf in de gelegenheid stellen met een muziekinstrument te beginnen. Kosten, reizen naar de muziekschool of milieu mogen hierbij geen belemmering zijn.”

Volgens directeur Koster is vooral de keuze van een instrument voor veel leerlingen erg moeilijk. „Vandaag kiezen ze voor blokfluit maar morgen kan het viool zijn. De keuze hangt van verschillende factoren af. Van vriendjes en ouders bijvoorbeeld. Een ander punt is dat niet elk instrument voor ieder kind geschikt is. Bij dit project komen de leerlingen in aanraking met slagwerk, trompet, viool, gitaar, dwarsfluit

en keyboard. Zo kunnen zij tot een zo goed mogelijke keuze van een instrument komen.”

Onder de jeugdige musici zijn twee instrumenten duidelijk favoriet: keyboard en slagwerk. Dat komt volgens slagwerkleraar Juan Gallardo omdat iedereen met een beetje gevoel voor ritmiek al snel een redelijk geluid uit deze instrumenten haalt. „Bij die andere instrumenten kost dat meer moeite,” zegt Gallardo.

Tijdens de vioolles wordt duidelijk wat hij bedoeld. Uit het lokaal stijgt een schrikbarend kattengejammer op. „Goed zo, sneller, hoger. In het begin waren jullie allemaal aan het krassen maar nu gaat het stukken beter,” beweert viool-

leraar Istvan Lichter met een stalen gezicht. Terwijl hij een jongetje in de vioolhouding zet – „Je moet je hand helemaal naar de krul toebrengen Hycham” – dwaalt de aandacht van de rest van zijn pupillen al snel af. Er wordt gelachen, gesmoesd en heen en weer gerend. De leraar gaat echter onverstoord door met lesgeven. Bij de gitaarles spelen zich dezelfde chaotische taferelen af. „Dennis kijk goed naar mijn hand,” roept leraar Gorissens boven het gekraak uit. „Dit is het eerste akkoord. Een, twee, drie, vier. Nu verhuist de eerste vinger naar de tweede snaar.” Dennis speelt zijn leraar braaf na. De andere leerlingen spelen ondertussen hun eigen repertoire. „Niet alle kinderen zijn even gemotiveerd. In

sommige groepen verzieken een paar herrieschoppers het voor de rest. Daar komt bij dat wij als muzikanten gewend zijn aan kleine groepjes hoogst geconcentreerde leerlingen. Bij deze kinderen moeten wij op zoveel dingen tegelijk letten dat orde houden soms problemen oplevert. Onze muzikale kwaliteiten zijn nu eenmaal groter dan onze pedagogische vaardigheden,” legt dwarsfluitleraar Frans Rievers uit. „In het begin dacht ik vaak: ik moet resultaat boeken. Maar daar ben ik van terug gekomen. Nu ben ik al blij als het tot de kinderen doordringt dat het heel leuk is om ergens serieus mee bezig te zijn.” Slagwerkleraar Juan Gallardo knikt instemmend. Aanvankelijk hield ook hij er grootse ideeën en idealen op na. „Je moet terug naar de belevingswereld van het kind. Pas als je een sfeer en een luisterhouding hebt gecreëerd werpen de lessen hun vruchten af. Spanning, ontspanning en spelelementen inbouwen. Dat is heel belangrijk.”

In de gymzaal staat de groep van Gallardo achter zeven trommels klaar. Op het bord tekent de docent een notenbalk. „Heeft iedereen zijn huiswerk af?” vraagt hij dreigend. De eeuwenoude smoezen worden afgedraaid. De leraar haalt zijn schouders op en wijst met zijn stok de noten aan. De klas telt gedisciplineerd mee: „Een, twee, drie, stop.” „Nu gaan wij spelen,” zegt Gallardo. Dat laten de leerlingen zich geen twee keer zeggen. Onmiddellijk trommelen zij er op los. „Stop, stop,” roept de leraar geïrriteerd uit. „Een voor één. Ilona, jij begint. Op het rijtje af wordt de oefening herhaald. Bij de laatste gaat het mis. „Dat was bijna goed maar in de muziek is bijna goed niks,” zegt Gallardo.

Sommige leerlingen blijken tijdens de lessen totaal geen muzikaal gevoel te hebben. „Op speciale lijsten houden wij de vorderingen per leerling bij. De groep die a-ritmisch is, raden wij aan met muziek te stoppen. Als je elke afneming ontbeert, is viool- of pianospelen spelen een vreselijke hobby. Wij hopen echter dat de kinderen die talent en plezier hebben in het bespelen van een instrument, na het project doorgaan. De stimulans van de ouders is daarbij van groot belang. Aan het eind van de cursus gaan wij met hen om de tafel zitten,” zegt directeur Koster. Als er van de vijfenvijftig leerlingen vijftien doorgaan is de oriëntatiecursus in de ogen van de muziekschool meer dan geslaagd.

catharien romijn

Pianoles voor verstandelijk gehandicapten

Met vinger vier op de gele toets

Met het puntje van zijn tong in de linkermondhoek volgt het 11-jarige jongetje geconcentreerd de blokken die de juf aanwijst. Met groot enthousiasme mept hij op de rode toets. En vervolgens op de blauwe. Muziek kun je dit nauwelijks noemen, ritme en toon worden niet aangehouden en de lerares is al tevreden als de juiste toets wordt aangeslagen. Dit wordt echter anders als de jongen gaat meezingen. Zuiver en in de maat zingt hij het liedje dat hij van papier niet spelen kan. Hoewel de muzikaliteit dus echt wel aanwezig is heeft dit kind dat verstandelijk gehandicapt is, grote moeite met de muzieknotatie. Op de muziekschool in Maastricht loopt een experiment dat bedoeld is om juist deze kinderen met een zeer vereenvoudigde muzieknotatie te leren pianospelen.

Het principe is in feite simpel. Noten worden vervangen door blokken. De hoogte van de noot wordt aangegeven door een felle kleur: de F is groen en de C is geel. Een 'hoge' C heeft een rode stip erboven, een 'lage' een zwarte stip. De lengte van de noot wordt verbeeld door grootte van de blokken. Iedere vinger krijgt een nummer; de duim is één, de pink is vijf. Op de piano- of keyboardtoetsen wordt een kleurenlegger aangebracht die bijvoorbeeld de G-toets als de rode markeert. Deze notatie is in Groningen ontwikkeld speciaal voor kinderen van een (Z) MLK-school voor (zeer) moeilijk lerende kinderen. Naast een andere notatie kenmerkt de methodiek zich ook door de muziek zo 'lijfelijk' mogelijk bij de kinderen te brengen. Door mee te zingen, klappen, de maat slaan en er verhalen bij te vertellen, wordt muziek minder abstract voor deze kinderen.

„En nu gaan we de grote beer zoeken,” zegt de uiterst geduldige lerares. Aarzelend slaat de jongen een zware bastoon aan. „En het kleine vogeltje, waar zit dat?” Na enig gezocht, komt er een hoge pieptoon te voorschijn. Achter het keyboard zit een jongen van om en nabij de zestien jaar. Hij is verlegen en erg traag. Omdat

● Muzieknotatie met blokken en kleuren, geschikt voor de muziekles met geestelijk gehandicapten.

Foto: WIDDERSHOVEN

zijn concentratie vandaag ver beneden peil is, laat de lerares hem allerlei knopjes op het instrument uitproberen. Met een vinger kun je bijvoorbeeld een heel orkest te voorschijn roepen. De jongen slaat enthousiast de maat met zijn lineaal. Buiten remt een auto hevig. „Wat gebeurt er dan?” En de jongen duwt op het knopje waarachter het geluid van brekend glas zit. Ze lachen allebei.

„Het is een heel moeizaam proces,” zegt Angeli-que Schaapveld, studente aan het conservato-

rium en aan de opleiding tot orthopedagogische muziekbeoefening in Maastricht. Als stagiaire heeft ze samen met twee docenten dit project uit Groningen overgenomen en geeft nu les aan vijf verstandelijk gehandicapte kinderen in de leeftijd van 11 tot 18 jaar. „De vorderingen van deze leerlingen zijn afhankelijk van hun intelligentie, hun concentratievermogen en natuurlijk hun muzikaliteit. Er is geen standaard doel dat we ons kunnen stellen bij deze muzieklessen. Je moet niet verwachten dat zo'n kind opeens 'Für Elise' kan spelen. Ik geniet van iedere

vooruitgang die ik opmerk. Dat varieert van een stralende glimlach bij drie goed aangeslagen noten tot een leerling die ik langzaam ga voorbereiden om over te stappen op de gewone muzieknotatie.”

De niveaus van de kinderen liggen dus duidelijk ver uiteen. „Het maakt ook veel uit of de ouders hen motiveren en met hen oefenen. Ze hebben wel een instrument moeten aanschaffen, want als ze thuis niet blijven spelen dan vervaagt de lesstof vrij snel. Onthouden is niet de sterkste

kant van deze kinderen. Sommigen oefenen thuis iedere dag een half uur en anderen willen helemaal niet. Het concentratievermogen is een van de belangrijkste hinderpalen. Ze krijgen hier een half uur les, wat uitzonderlijk lang is voor de meesten. Na een kwartier is men gemiddeld wel aan iets anders toe. Dan gaan we even klappen of een verhaaltje vertellen om de aandacht af te leiden,” vertelt Angelique.

Volgens haar is er wel sprake van een wisselwerking. Kinderen die met plezier bezig zijn met muzieknotatie, konden zich op school ook beter en langer concentreren. „Maar bewijzen kun je dat natuurlijk nooit. Feit is wel dat ze veel extra aandacht krijgen en iets tot stand brengen. Ze worden hier van alle kanten aange-moedigd en we verlangen nooit meer dan ze aankunnen. Vaak maakt muziek ook iets 'los' bij kinderen. Als ze apatisch en in zich zelf gekeerd zijn, kan een vrolijk marsmuziekje vaak nog enthousiasme opwekken. En dat is natuurlijk de hoofdzaak hier. Muziek is leuk om te horen en om zelf mee bezig te zijn.”

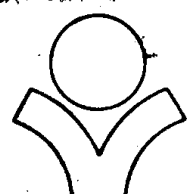

„Voorlopig houden we het bij hele simpele liedjes, in het genre 'boer er valt er een kip in het water'. We moeten namelijk alles zelf met de hand omzetten. Ieder blokje met de lineaal maken en vervolgens inkleuren. In Groningen zijn ze nu bezig met een computerprogramma om het wat sneller te laten verlopen. Als we dan in Nederland voor dezelfde noten, dezelfde kleuren zouden kunnen afspreken dan zou dit experiment op grote schaal doorgevoerd kunnen worden. Naar mijn mening is het namelijk een redelijk succesvolle methode om verstandelijk gehandicapten te leren omgaan met muzieknotatie. Ik hoop dat het experiment omgezet kan worden in een vast lesonderdeel van de muziekschool. Het zou zonde zijn om deze kinderen weer te laten stoppen met iets waar ze een hele tijd aan hebben gewerkt,” vindt de enthousiaste stagiaire.

„Juf, moet dit blok niet rood zijn?” vraagt de 14-jarige jongen die al met tv ee handen kan spelen. „Je hebt nog gelijk ook,” luidt het antwoord. En trots kijken zowel leerling als lerares in de rondte. Het perfecte bewijs dat de kinderen op deze manier niet alleen piano kunnen leren spelen, maar ook inzicht krijgen in de samenhang tussen klank en schrift en de opbouw van een stuk.

angeli poulssen

centrale voor pleeggezinnen noord-brabant en limburg

De CENTRALE VOOR PLEEGGEZINNEN TE SITTARD is een door de overheid gesubsidieerde instelling die zich bezighoudt met de voorlichting, werving, selectie en voorbereiding van aspirant-pleegouders in de provincie Limburg. Ze bemiddelt tussen hulpverlenende instanties die een geschikt pleeggezin zoeken en ouders die zich daartoe in principe bereid hebben verklaard.

Wegens het aanvaarden van een betrekking elders door onze huidige voorlichter, zoeken wij voor ons bureau (met een bezetting van 10 medewerkers) op korte termijn een

medewerker voorlichting en werving m/v (36 uur)

Taakomschrijving:

In nauwe samenwerking met het team maatschappelijk werk moet de functionaris een bijdrage leveren aan een positieve beeldvorming over pleegzorg. Tot zijn/haar taken hoort o.a. het werven en voorlichten van potentiële pleegouders, het bedenken en uitvoeren van nieuwe aktiviteiten, alsmede het analyseren van de resultaten. Ook het samenstellen en schrijven van informatiemateriaal en het opstellen van persberichten zal tot zijn/haar taak behoren.

Wat vragen wij:

- minimaal H.B.O.-niveau;
- vertrouwd zijn met het voorlichtingsdenken en ervaring hebben met diverse vormen van publiekscommunicatie;
- een praktisch ingestelde doelgerichte werk(st)er met het vermogen anderen enthousiast te maken;
- stress-bestendigheid;
- rijbewijs BE;
- leeftijd: 27 - 40 jaar;
- woonplaats: Zuid- of Midden-Limburg.

Salaries:

Koninkrijk CAO-Jeugdhulpverlening schaal 71: minimaal f 2.868,- en maximaal f 3.799,- bij een 40-urige werkweek (excl. 8% vakantietoelage).

Schriftelijke sollicitaties binnen 10 dagen richten aan mevrouw J. de Heus, bureauhoofd van de Centrale voor Pleeggezinnen, Postbus 5174, 6130 PD Sittard.

ministerie van verkeer en waterstaat

vraagt voor Rijkswaterstaat, directie Limburg te Maastricht, ten behoeve van de dienstkring St. Joost, een

Rayon Opzichter m/v (MTS-er Weg- en Waterbouw)

De directie Limburg van Rijkswaterstaat heeft tot taak de zorg voor het beheer en de verbetering en uitbreiding van de hoofdinfrastructuur, die bestaat uit het rijkshoofdwegennet en het rijkswaterwegennet. De dienstkring St. Joost draagt zorg voor het beheer en onderhoud van autosnelwegen in Limburg.

Functie-inhoud:

- geven van leiding aan medewerkers
- verzamelen van gegevens voor bestekken, vergunningen en ontheffingen
- (laten) houden van toezicht op de uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestekken, overeenkomsten, vergunningen en ontheffingen
- organiseren van verkeersmaatregelen
- organiseren en coördineren van de gladheidsbestrijding
- adviseren van het afdelingshoofd.

Functie-eisen:

- MTS-diploma (Weg- en Waterbouwkunde) of aantoonbare gelijkwaardige opleiding
- leidinggevende capaciteiten
- goede contactuele eigenschappen
- flexibel, dynamisch, slagvaardig en tactisch
- groot verantwoordelijkheidsgevoel in verband met een grote zelfstandigheid
- rijbewijs BE.

Uw standplaats is Maasbracht.

Informatie

Voor meer informatie over deze functie kunt u contact opnemen met de heer ing. H.P.A. Thegels, hoofd technische dienst, telefoon 04746-4600.

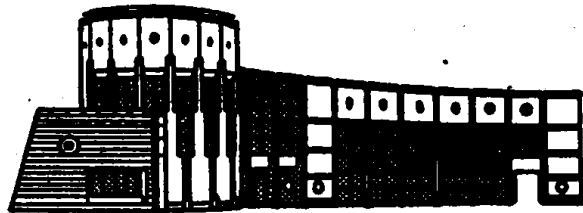
Het bruto-salaris bedraagt minimaal f 2.324,- en maximaal f 3.509,- per maand.

Sollicitatie

Uw schriftelijke sollicitatie kunt u binnen 14 dagen richten aan Rijkswaterstaat Directie Limburg, Stafafdeling Personeel & Organisatie, t.a.v. de heer S.P. Cuijpers, Postbus 25, 6200 MA Maastricht.

gemeente
Landgraaf

Landgraaf: een jonge bruisende gemeente in het oostelijk deel van Zuid-Limburg. Met zijn ruim 40.000 inwoners één van de grote gemeenten van onze zuidelijkste provincie.

Landgraaf kenmerkt zich door het brede scala van winkel-, sociaal-culturele en sportvoorzieningen voor de mensen, die er wonen, werken en recreëren. Daarmee wordt adequaat ingespeeld op de dynamiek van deze ondermende gemeente. Dat gebeurt óók met de gemeentelijke organisatie zelf: open, flexibel, doelmatig en publieksgericht.

Wonen en werken in Landgraaf: aangenaam én uitdagend!

De gemeentelijke organisatie volgens het secretariemodel is onlangs aangepast aan de wensen en behoeften voor de toekomst. Om sneller en doelmatiger producten en diensten te kunnen leveren. De ca. 250 medewerk(st)ers zijn werkzaam binnen de sectoren Welzijn, Burgerzaken en Algemene Diensten en Grondgebiedzaken alsmede binnen de stafafdelingen Financiën en Personeel, Organisatie en Informatie.

Binnen onze organisatie komt per 1 juni 1991 vacant de functie van:

HOOFD STAFAFDELING FINANCIËN (m/v)

functienummer 1.0.001

Plaats in de organisatie

Het hoofd van de stafafdeling Financiën ressorteert rechtstreeks onder de gemeentesecretaris en is lid van het Managementteam. De stafafdeling Financiën, bestaande uit de groep Financieel Economisch Beleid, de groep Belastingen en de onderafdeling Comptabiliteit, telt in totaal 24 medewerkers(st)ers.

Werkgebied

Het werkgebied van het hoofd stafafdeling Financiën omvat:

- financieel-economische beleidsadviezen;
- coördinatie van de jaarbegroting en de verslaglegging;
- belastingen (beleid en uitvoering);
- centrale financiële administratie en periodieke financiële verslaglegging;
- financiering en liquiditeitsplanning;
- verzekeringen.

Taken en verantwoordelijkheden

Het hoofd van de stafafdeling Financiën is verantwoordelijk voor:

- de ontwikkeling van adequate financieel-economische beleidsadviezen ten behoeve van het management en het gemeentebestuur;
- de voorbereiding en totstandkoming van de ontwerp-jaarbegroting;
- het financieel beheer van de gemeente alsmede de financiële administratie;
- het opstellen van liquiditeitsprognoses;
- het voeren van een beleid gericht op het versterken van de eigen (financiële) verantwoordelijkheid van de drie sectoren, waarbij gestreefd wordt naar een grotere doelmatigheid en effectiviteit van het financieel beheer.

Functie-eisen

De voor onze organisatie geschikte kandidaat:

- is in staat om een professionele, klantgerichte en efficiënt functionerende stafafdeling te ontwikkelen, waarbij hij/zij vanuit een delegerende en coördinerende stijl leiding geeft een zelfstandig functionerende vakspecialist;
- heeft een academisch werk- en denkniveau;
- beschikt over ruime contactuele vaardigheden;
- beschikt over een opleiding en ruime ervaring op financieel-economisch en administratief gebied;
- heeft ervaring in een leidinggevende functie op één der vakgebieden van de stafafdeling.

Salarisindicatie

Afhankelijk van leeftijd en ervaring max. f 8.192,- per maand (schaal 13, voorlopige indicatie).

Algemeen

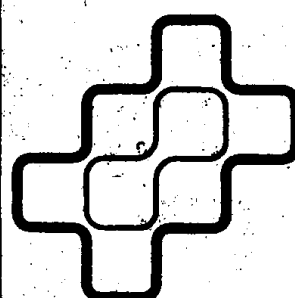
Het beleid van de gemeente is erop gericht dat de samenstelling van het ambtelijk apparaat een afspiegeling is van de plaatselijke bevolking. Met name vrouwen, leden van (etnische) minderheden en gehandicapten zijn, binnen de gemeentelijke organisatie ondervertegenwoordigd. Indien U tot een van deze categorieën behoort en meent te voldoen aan de gestelde functie-eisen, verzoeken wij U nadrukkelijk om te solliciteren. De bij de gemeentelijke overheid gebruikelijke rechtspositie (o.m. ook de mogelijkheid van kinderopvang) is van toepassing. Een psychologisch onderzoek kan deel uitmaken van de selectieprocedure.

Inlichtingen

Voor meer informatie over deze vacature kunt u contact opnemen met de heer E.W.P.M. Janissen, waarnemend-gemeentesecretaris, tel. 045-328222.

Sollicitatie

Uw sollicitatie dient U voor 8 juni 1991 te zenden aan Burgemeester en Wethouders van Landgraaf, Postbus 31000, 6570 AA Landgraaf onder vermelding van "sollicitatie" in de linker bovenhoek van de enveloppe.

Stichting Ziekenzorg Westelijke Mijnstreek

Deze stichting met ruim 3200 medewerkers, beheert de volgende instellingen:

- Maaslandziekenhuis, op de lokaties Sittard en Geleen (820 bedden)
- Verpleeghuis St. Jansgeleen (209 bedden en 9 dagbehandelingsplaatsen)
- Verpleeghuis St. Odilia, Geleen (148 bedden en 12 dagbehandelingsplaatsen)
- Verpleeghuis Invia, Sittard (118 bedden en 15 dagbehandelingsplaatsen)
- Verpleeghuis St. Agnetenberg, Sittard (75 bedden en 15 dagbehandelingsplaatsen)

Ten behoeve van het verpleeghuis St. Jansgeleen, zoeken wij contact met belangstellenden voor de functie van

ergotherapeut (80%, waarvan 40% tijdelijk)

Vakaturenr. HT G 03

- functie-informatie:
- onderzoekt, behandelt en begeleidt de patiënten;
  - neemt deel aan overlegssituaties;
  - legt gegevens vast omtrent de behandeling;
  - werkt in teamverband.

In het verpleeghuis St. Jansgeleen is als gevolg van het vertrek van de huidige functionaris een structurele vacature van 40%, waarbij de werktijden in overleg worden vastgesteld.

Daarnaast start er per 1 juni 1991 vanuit de gezamenlijke verpleeghuizen, voornamelijk voor de duur van 1 jaar, een paramedisch project. Dit project zal ook een aantal uren werk betekenen voor de ergotherapeut. Op basis van onze verwachtingen impliceert dit een tijdelijke uitbreiding van de functie met 40%.

- functie-eisen:
- diploma HBO-Ergotherapie;
  - beschikken over goede contactuele eigenschappen;
  - in teamverband en interdisciplinair kunnen werken;
  - affiniteit met de geriatrie;
  - verpleeghuiservaring is gewenst.

arbeidsvoorwaarden: Salarisering vindt plaats conform FWG-functiegroep 50, afhankelijk van leeftijd, ervaring en opleiding bedraagt het minimum salaris f 3.035,- het maximum salaris f 4.644,- (bruto per maand op fulltime basis). Overige arbeidsvoorwaarden conform CAO-Ziekenhuiswezen.

inlichtingen: De heer W. Leentjens, instellingsdirecteur verpleeghuis St. Jansgeleen, tel. 046-783456.

Alle functies staan in principe open voor zowel mannen als vrouwen.

Schriftelijke sollicitaties binnen 10 dagen richten aan:
Dienst Personeel en Organisatie
Stichting Ziekenzorg Westelijke Mijnstreek
Postbus 5500, 6130 MB Sittard

In de linker-bovenhoek van brief en enveloppe het vakaturnummer vermelden.

GEMEENTE NUTH

De gemeente Nuth centraal gelegen in Zuid-Limburg, 3300 ha. groot, met 17.000 inwoners bestaat uit 5 kerken en maakt op veler gebied een bloeiende ontwikkeling door. Deze ontwikkelingen zijn niet alleen het gevolg van externe factoren, zoals sociale vernieuwing, inning O.G. in eigen huis, verdere decentralisatie van rijkszaken naar de gemeente, maar vooral ook door de ontwikkeling van moderne organisatievormen, de transitie van een klant- en bedrijfsmatig geleide organisatie, modern managementopvattingen waarin aan medewerkers eigen verantwoordelijkheid, initiatief en creativiteit wordt toebedacht. Door reorganisatie en samenvoeging van de afdelingen Bevolking, Sociale Zaken en Welzijn tot een nieuwe afdeling Welzijn/Burgerzaken, is de gemeentelijke organisatie teruggebracht tot 1 stafbureau en 4 afdelingen. De nieuwe afdeling Welzijn/Burgerzaken heeft een personeelsformatie van 17 plaatsen en is binnen de circa 10 medewerkers tellende organisatie verantwoordelijk voor de beleidsvoorbereiding en uitvoering van de taken van Welzijn, Sociale Vernieuwing, Onderwijs, Cultuur, Gemeentelijke Basisadministratie, Burgerzaken, (bijzondere) Bijstand, opvang asielzoekers, werkgelegenheidsbevordering, bejaardenzorg, enz. Voor deze nieuwe afdeling is de gemeente op zoek naar een ervaren

AFDELINGSHOOFD (M/V) (full-time, 40 uur per week) (vacaturecode: A.W.B.)

Functie-inhoud:

- het ontwikkelen en formuleren van doelstellingen, taakstelling en beleidslijnen/visies t.b.v. college, Raad en ambtelijke organisatie t.a.v. de werktaken aan de afdelingen opgedragen;
- het geven van leiding aan de afdeling waarbij accenten liggen op cultuurverandering, structurering, continuïteit, efficiëntie en effectiviteitsbevordering, werkregeling, kwaliteitsbewaking, motivatie, termijn- en afdoeningsbewaking, communicatie, coördinatie van werkprocessen en besluitvorming;
- het bijdragen aan het realiseren van taakstellingen, begrotingen, budgetten en activiteitenplannen;
- representant voor de gemeente op het onderhavige werktoneel in extern gericht structureel overleg (met name beleidsniveau).

Functie-eisen:

- relevante academische opleiding op het onderhavige terrein, danwel academisch werk- en denkniveau;
- generalistische optiek op het onderhavige terrein, met een goed inzicht in bestuurlijke en ambtelijke structuren en verhoudingen en een open oog en oor voor ontwikkelingen in het maatschappelijke verkeer;
- aantoonbare ervaring met management en strategisch opereren in een bij voorkeur ambtelijke organisatie;
- creativiteit, diepgang en het vermogen om een visie op overtuigende wijze uit te dragen in woord en geschrift;
- teamgeest en flexibiliteit;
- aantoonbare ervaring.

Salaris:

- afhankelijk van opleiding en ervaring bedraagt het salaris maximaal schaal 12 (f 7.528,-).

Informatie:

- nadere informatie over deze vacature wordt verstrekt door de heer R. Counet, staffunctionaris Personeel en Organisatie (tel.: 045-249577);
- een psychologisch onderzoek kan deel uitmaken van de selectieprocedure;
- het salaris is exclusief 8% vakantietoelage;
- naast de bij de gemeentelijke overheid gebruikelijke rechtspositieregelingen biedt de gemeente Nuth een uitgebreid pakket secundaire arbeidsvoorwaarden;
- sollicitaties voor 8 juni a.s. te richten aan burgemeester en wethouders van Nuth, Postbus 22000, 6260 AA Nuth, o.v.v. de vacaturecode.

ONDERZOEKSASSISTENT(E) VOOR ONDERZOEK NAAR DE ANTITROMBOTISCHE WERKING VAN GENEESMIDDELEN

Bij de vakgroep Humane Biologie van de Faculteit der Gezondheidswetenschappen is plaats voor een full-time onderzoeksassistent(e) voor de duur van één jaar.

HET ONDERZOEK U werkt mee aan het onderzoek naar de antitrombotische werking van geneesmiddelen.

Hierbij wordt gebruik gemaakt van een recent ontwikkelde methode voor het meten van de aggregatienegiging van bloedplaatjes in bloed; in vitro en ex vivo.

WAT WIJ VRAGEN EN BIEDEN U bent bij voorkeur een basis-

arts of een gezondheidswetenschapper (biologische gezondheidkunde), of hebt een gelijkwaardige opleiding. Verder heeft u belangstelling voor onderzoek met proefpersonen en bent u geïnteresseerd in het verder ontwikkelen van apparatuur, met name voor wat betreft de automatisering van de dataverwerking. Uw salaris bedraagt maximaal f 3.736,- bruto per maand. Afhankelijk van de voortgang van het onderzoek is omzetting van de aanstelling tot die van assistent in opleiding niet uitgesloten.

De RL wil meer vrouwen in dienst nemen. Er zijn faciliteiten voor kin-

deropvang, ouderschapsverlof en flexibele werktijden.

UW REACTIE U kunt uw schriftelijke sollicitatie binnen 14 dagen richten aan de dienst Personeel en Organisatie van de Rijksuniversiteit Limburg, postbus 616, 6200 MD Maastricht, onder vermelding van vacaturenummer LD 91/0071 op brief en envelop. Voor meer informatie kunt u bellen met dr. G. Hornstra, vakgroep Humane Biologie, telefoon 043-888595.

Rijksuniversiteit Limburg

Internationaal en innovatief

1. *Chlorophyll a* (Chl *a*) is the primary photosynthetic pigment in most plants and algae. It is a green pigment that absorbs light energy in the blue and red regions of the visible spectrum. Chl *a* is located in the thylakoid membranes of chloroplasts. It plays a central role in the light-dependent reactions of photosynthesis, where it captures light energy and converts it into chemical energy in the form of ATP and NADPH. The structure of Chl *a* consists of a central magnesium atom coordinated by four nitrogen atoms in a porphyrin-like ring, with a long phytol side chain attached to one of the ring carbons.

MAAR WEINIG MENSEN MOGEN ACHTER DE SCHERMEN VAN DE MARECHAUSSEE KIJKEN

't Is misschien niet altijd even opvallend, maar behalve aan de toegangspoorten van onze paleizen wordt ook achter de schermen hard gewerkt aan de beveiliging van ons Koninklijk Huis. Door mensen die na een strenge selectie

zijn opgeleid tot beveiligingsspecialist bij de Koninklijke marechaussee.

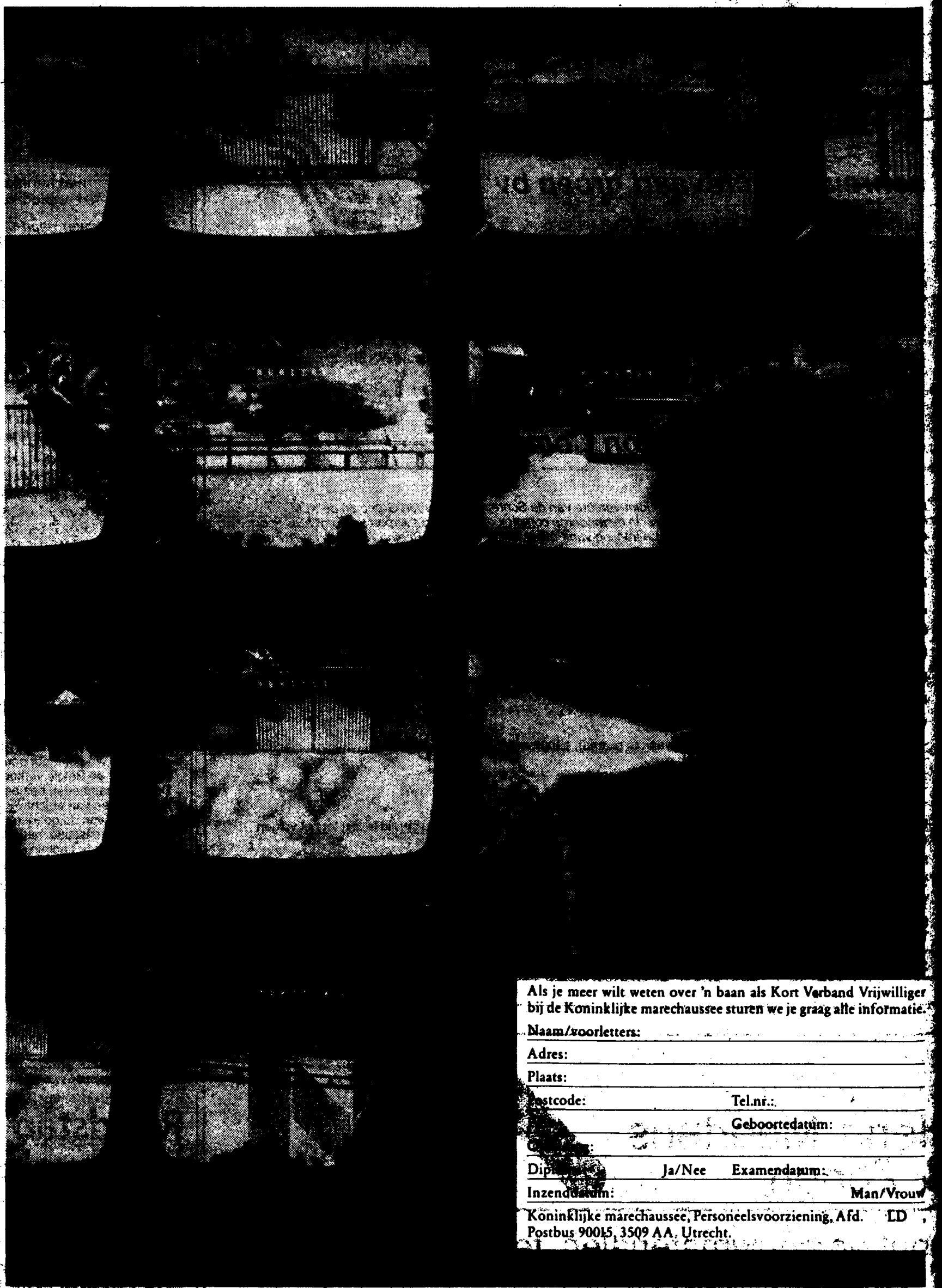
EEN SELECT GEZELSCHAP, want voor de beveiliging van paleizen, regeringsgebouwen en het NATO hoofdkwartier komen alleen de allerbesten in aanmerking. Omdat ze fysiek en mentaal de verantwoording moeten kunnen dragen voor de veiligheid van de aan hun zorg toevertrouwde objecten. Uitblinkers op sportgebied die bovendien geschikt zijn om een representatieve functie te vervullen bij de ontvangst van vorsten en regeringsleiders. Mannen en vooral ook vrouwen die weten wat het betekent om het visitekaartje van de Staat der Nederlanden te zijn.

DE KONINKLIJKE MARECHAUSSEE is een politie-organisatie met een militair management. Tot de zeer uiteenlopende taken behoren o.a. het verrichten van politiediensten ten behoeve van de krijgsmacht, de beveiliging van de leden van ons Koninklijk Huis, het bege-

leiden van militaire transporten en beveiligen van waarde-transporten van De Nederlandsche Bank. Bovendien verzorgt de Koninklijke marechaussee de persoonscontrole aan onze landsgrenzen en verricht VN-vredetaken.

VOOR EEN BAAN als Kort Verband Vrijwilliger komen zoals gezegd slechts de allerbesten in aanmerking. Allereerst is er een minimum opleidingseis van LBO B/C (met Engels en Nederlands - verplicht - en 2 algemene ontwikkelingsvakken) en je moet de Nederlandse nationaliteit hebben, of deze willen aannemen. Je moet tussen de 17 en 25 jaar zijn, geen bril of contactlenzen dragen, minimaal 1.60 m (vrouwen) of 1.70 m (mannen) lang zijn en bereid zijn een zware sporttest plus medische keuring te ondergaan. Kom je daar doorheen, dan kun je 4 jaar de tijd van je leven hebben met een prima salaris, en aan het einde een fikse premie (de eerste 3 maanden van je opleiding tot beveiligingsspecialist ontvang je zakgeld).

KONINKLIJKE
MARECHAUSSEE
ZONDER VRIJES
EN ZONDER BAAN

Als je meer wilt weten over 'n baan als Kort Verband Vrijwilliger bij de Koninklijke marechaussee sturen we je graag alle informatie.

Naam/voorletters: _____

Adres: _____

Plaats: _____

Postcode: _____ Tel.nr.: _____

Geboortedatum: _____

Diploma: _____ Ja/Nee Examenjaar: _____

Inzenddatum: _____ Man/Vrouw _____

Koninklijke marechaussee, Personeelsvoorziening, Afd. ID
Postbus 90015, 3509 AA Utrecht.

Phoenix

Stichting Phoenix
Postbus 770
5800 AT Eindhoven
Tel.: 040-116453

Zelfhulp voor mensen die vastlopen in hun medicatiegebruik.

De stichting vraagt:

GROEPSBEGELEIDERS M/V

Voor het uitbreiden van ons werk in de regio Heerlen. Mensen die kennis willen maken met de doelstelling en activiteiten van onze Stichting, kunnen bellen of schrijven naar bovenstaand adres, of contact opnemen met het volgende telefoonnummer:

040-116453 van het landelijk bureau.
Van maandag t/m vrijdag 9.30-12.00 uur.

In de omgeving van Malmédy (Belgische Ardennen) liggen een aantal bungalowparken met vele faciliteiten. Voor deze parken, die onder Nederlandse leiding staan, zoeken wij een

MEEWERKEND HOOFD ONDERHOUDSDIENST

Functie-eisen:

- een aantal jaren ervaring in een woningbouwvereniging of in de renovatiebouw, bijv. werkzaam als uitvoerder
- Spreekvaardigheid in de Duitse taal / kennis van de Franse taal is een plus
- Levensjaren ongeveer 30 tot 50 jaar

Voor eventuele woonruimte kan worden gezorgd.

Wij verzoeken u uw sollicitatie met curriculum vitae te sturen aan: Ineco b.v., t.a.v. de heer J. van Hoeckel, Postbus 4509, 5601 EM, Eindhoven.

j.c. van den hof elektrotechniek b.v.

vraagt voor aanleg en onderhoud van elektrotechnische installaties voor de industrie- en utiliteitsbouw in Zuid-Limburg:

ELEKTROMONTEURS
opleiding LTS-E/VEV monteursdiploma
ervaring in elektrotechnische werkzaamheden

HULP-ELEKTROMONTEURS
opleiding LTS-E

Sollicitaties:
schriftelijk: postbus 3095, 6202 NB Maastricht
telefonisch: 043-621735

Garage Het Centrum B.V.

Industrieweg 3, 6051 AE Maasbracht.
Postbus 7047, 6060 AA Maasbracht.
Telefoon 04746 - 2628

Op korte termijn zoeken wij een ervaren

verkoper

Op zoek naar een verkoper met goede contactuele eigenschappen en wij bieden u hiervoor een uitstekend salaris en goede secundaire arbeidsvoorwaarden. Heeft u interesse in deze baan, belt u dan even met onze directeur, dhr. J. Stahgen, tel. 04746-2628.

stichting daelzicht

Stichting Daezicht, met de centra voor Zwischengedrag, zorg Huize St. Joseph, Heel en Huize Savanburg te Helden, waar respectievelijk 301 en 148 bewoners een thuis vinden en in de laatste ongeveer 200 personen worden opgenomen.

Schriftelijke sollicitaties, met daarin de verspreiding van de persoonlijke kwaliteiten en de motivatie waarom deze functie te ambleren etc. kunt u tot twee weken na het verschijnen van dit blad richten aan Huize St. Joseph, t.a.v. dhr. J. J. M. Rubberg, Hoofd Personeelszaken, Postbus 5002, 6007 ZG HEEL.

Op grond van de omstandigheden worden de sollicitanten beoordeeld worden wie verspreid wordt nadere inlichtingen te verstrekken d.m.v. een standaard info-formulier. L.b.v. een eventueel vervolg in de selectie-procedure.

Stichting Daezicht zoekt voor goede instelling en groepenbegeleiders M/V (full-time) voor het instituut Huize St. Joseph. De dienstbetrekking omvat 40 uren per week.

Functie-eisen:

- De functievoorzieningen zijn gericht op de verzorging, begeleiding en ondersteuning van de bewoners en daartoe dienen (binnen gemaakte afspraken, zelfstandig) alle noodzakelijke taken te worden verricht. Tevens is er betrokkenheid bij de uitvoering van de redzaamheids- en activiteitenprogramma's alsmede eenvoudige behandel- en ontwikkelingsplannen.

Functie-eisen:

- Een goede kennis van de Nederlandse taal en de Nederlandse cultuur.
- Een goede kennis van de Nederlandse cultuur.
- Een goede kennis van de Nederlandse cultuur.

Voor deze vacatures gaan onze gedachten primair uit naar 2-verseepluindgen, die full-time willen werken. Daarnaast kan betrekken worden welke mogelijkheden er zijn om tegemoet te komen aan wensen om part-time te werken.

Arbeidsvoorwaarden:

Op het personeel van onze Stichting is de CAO voor het Ziekenhuiswezen van toepassing. Het salaris is met behulp van het Functiewaarderingssysteem vastgesteld en bedraagt bruto minimaal 2.440,- maximaal 3.400,- per maand (loonpeil 01-06-1991). De mogelijkheid tot kinderopvang is aanwezig.

Voor meer informatie of de functie- en niettypering met salarisschaal verzoeken wij u contact opnemen met de heer J. M. G. Jongen, telefoon 04747-1750.

N.V. NUTSBEDRIJF HEERLEN

U bezit goede sociale en commerciële eigenschappen die u graag wilt inzetten in een klantgericht bedrijf. U heeft belangstelling voor een functie waarin uw tactische en communicatieve vaardigheden tot hun recht komen. Dan hebben wij bij de afdeling Klantenzaken een boeiende en afwisselende job voor u en wel die van

INCASSEERDER / CETEROPNEMER V/M

Goede service aan en optimale communicatie met de klanten staan hoog in het vaar. Daarbij speelt de afdeling Klantenzaken een belangrijke rol. De afdeling vormt de schakel tussen de klanten en het bedrijf en heeft mede tot taak betalingsproblemen acceptabele oplossingen aan te dragen, zo nodig in samenwerking instanties.

De functionaris zal worden belast met de volgende taken:

- klanten aan huis bezoeken en achterstallige betalingen innen
- bij niet betaling overgaan tot afsluiting
- opnemen van standen van elektriciteit-, gas- en watermeters en het verrichten van de daarmee gepaard gaande controlewerkzaamheden
- verrichten van lichte administratieve werkzaamheden

Ten aanzien van sollicitanten stellen wij de volgende eisen:

- opleiding op LBO-nivo
- klantgerichte instelling, ook bij moeilijke klantencontacten
- goede contactuele eigenschappen
- bereidheid aanvullende opleidingen te volgen
- stress-bestendigheid
- accuratesse
- lichamelijk goede conditie

N.V. Nutsbedrijf Heerlen biedt een interessant pakket arbeidsvoorwaarden.

Een medisch en een op de functie gericht psychologisch onderzoek maken deel uit van de selectie-procedure.

Nadere informatie over de functie kunt u inwinnen bij de heer J.M.G. Jongen, hoofd afdeling Klantenzaken tel. (045)-764403.

Heeft u belangstelling voor deze functie, dan kunt u uw schriftelijke sollicitatie met een curriculum vitae voor 7 juni a.s. sturen naar: mev. G.M.L. Reijnen, personeelsconsulente, N.V. Nutsbedrijf Heerlen, Postbus 58, 6400 AB Heerlen, onder vermelding van vacaturnummer 05.91.

N.V. Nutsbedrijf Heerlen heeft tot taak te voorzien in een veilige, doeltreffende en betrouwbare levering van elektriciteit, gas, televisie- en radiosignalen aan ca. 34.000 aansluitingen in Heerlen en heeft een jaarlijkse omzet van circa 120 miljoen gulden. In het bedrijf zijn ruim 135 personen werkzaam. Het personeelsbeleid is gericht op het aantrekken van meer vrouwelijke medewerkers. Vrouwen die interesse hebben in deze functie, worden verzocht om te voldoen aan de gestelde functie-eisen en verzocht wij daarom nadrukkelijk te solliciteren. Bij gelijke geschiktheid genieten zij de voorkeur.

Erk. Huw.-bureaus

Partner Consult

Adviesbureau voor partnerkeuze in Zuid- en Oost-Nederland voor het Acad., H.B.O. of vergelijkbaar ontwikkelingsniveau

U hebt het druk, fijne vrienden en interessante hobbys, maar U mist die ene partner in Uw leven. Brochure/erk. RVT van WVC. Mw. Schiks 043-255448 Postbus 272, 6200 AG Maastricht.

Woont u in Limburg

zoekt u een partner? Nederland grootste relatiebureau geeft u natuurlijk ook een grote kans van slagen. U wilt meer weten over de unieke werkwijze? U kunt geheel vrijblijvend bellen met onze medewerkster. Maastricht e.o. mevr. Corsius 043-640170 Heerlen e.o. mevr. Willemsse 045-215481 Roermond, mevr. Cremer: 04750-10554 Weert, mevr. Janssen: 04950-36337

Stichting Date

Niet zonder reden Nederlands grootste relatiebureau. Erkend door de Raad van Toezicht v.h. Min. van WVC

Mode Totaal

k. korte leverkleuring, JAS, echt Argentijns mt. 34/36. Tel. 043-4683. k. witte BRUIDSJURK, slaap, mt. 38/40. Tel. 043-7604.

BRUIDSJURK, mt. 36 en 38, pro limt, mt. 38, pro. k. na 20 u. 045-426179

Baby en Kleuter

koop KINDERWAGEN, reiswieg, f 55,-. Tel. 044-9633. k. KINDERWANDELWA- z.g.a.n. f 350,- na 10 u. 046-525638.

k. BABY-AUTOOTJE, hemeltje, dekbedover- tusskussen en bad- den. Tel. 045-228489.

Bel de Vakman

LOOK BV Schaes- Gevelreining, uit- voegen, steigerver- tel. 045-312154 of 045-312709.

OTELANTENNES v.a. comp. geïnstalleerd Kooch, 1988. Tel. 045-441693

LIPS voor timmer- en zinkwerk met garan- Vraag vrijb. advies/ tel. 045-453818.

op Uw dak is ons vak! dakwerkbedrijf Peters, 21, Ubach over- tel. 045-325793.

045-311334. Tevens KWERK en PVC-dak- bekleding. Gratis offerte

Opleidingen

I Nu bellen 10 dagen later uw rijbewijs!! Rijbewijzen A,B,C of D binnen 8 dagen mog. en een heerlijke vakantie op de Ned. Antillen! voor info of kom langs (ma t/m za v. 9.00 - 20.30 uur)

Saba Driving Organisation Heemraadsingel 319, Rotterdam. Tel. 010-4761506/4761359. Fax: 010-4765909. (Nr. KvK te Rotterdam 187826).

!! Niet geslaagd geld terug!!

begeleiding/bijles in TALEN door ervaren. Tel. 045-317161.

en Bovag erk. auto- motorrij school WISCH- & Zn, Europaweg- 340, Ubach over- tel. 045-321721.

alle rijbewijzen en alle leersopleidingen. autolessen in DAF 95 AF 2800 SpaceCap. (modern) REEWS. Tel. 04902-

BS voor beginners en nderden, ook speedcu- vakantie. 045-428313

artikelen k. koop DEURAFZUIG- cap. merk Etna, als nieuw. Tel. 045-319778.

ASCOMBINATIE, was- roger, dubb. rds, ijkast, en wasaut. 046-528315.

Air WASMACHINE, nieuw, vr. pr. f 650,-. Tel. 046-16881.

en auto, huis, bankstel enz. VERKOPPE? Met foto op- D.V. Bel voor info 045- 32298/97.

Wonen Totaal

Nieuw tapijt of gordijnen Elk tapijt bij Hatéma gekocht, wordt GRATIS gelegd. Elk bij ons gekocht gordijn, wordt GRATIS gemaakt.

Spooringsel 40, Heerlen. Tel. 045-720741. Rijksweg N 22, Sittard. Tel. 046-526800.

Eiken-meubelgroothandel t.o.h. reüniegebouw Geleen

30% goedkoper dan elders Groenyskerstraat 41A. Tel. 046-747446. Open ma. v. 13.00-18.00 uur; dinsdag-vrijdag v. 09.00-18.00 uur; zaterdag v. 10.00-17.00 uur.

Te k. gevraagd ANTIEKE meubels etc. P.Cortenraad, Riemst (B). 09-3212261156

Te k. stoffen BANKSTEL 2-1, f 750,-; salontafel wit f 1.500,-. Tel. 09-32112372 op 5 min. van Maastricht.

Kurman-Laver TAPIT 303x 210, rijn geknoot, i.g.st. 1900,-. Tel. 045- 217366.

Ant. Mech. EETHOEK, ant. bordes, 2-zits 04492-1530.

BANKST. elk. f 375,-; eeth. k. f 950,-; slpk. f 275,-. Kruyenderstr. 208, H'broek.

koop SALONTAFEL, meubel model, mt. 55x120 L.z.g.t., t.e.a.b. Tel. 046-134009.

Zoekt u een complete nieuwe keuken? Wilt u minder betalen dan waar ook in Nederland? Kom dan naar Echt of Sittard

waar alle winkelmodellen, keukens en keukeninbouwapparaten uit de Horn Keuken Supers worden verza- meld en verkocht tot

60% korting

Met een keus uit honderden modellen, kleuren en afmetingen

Hier het bewijs Mooie complete keukens in linnenstructuur

Normale prijs f 6.412,-. Horn prijs f 4.978,-.

Nu slechts f 2.798,-.

Hier het bewijs Mooie oerdegelijke grijze houten complete keukens

Normale prijs f 13.838,-. Horn prijs f 9.768,-.

Nu slechts f 4.998,-.

Hier het bewijs Fraaie keukens in landhuisstijl

Normale prijs f 5.669,-. Horn prijs f 3.998,-.

Nu slechts f 1.998,-.

Hier het bewijs Etna inbouw afzuigkap

Normale prijs f 405,-. Horn prijs f 298,-.

Nu slechts f 178,-.

Kom nu profiteren van onze massale magazijnverkoop in Keukensupers

Echt Loperweg 8 Sittard

Bergerweg 51-53

Te k. zwart essen 2-delige WANDMEUBEL. Tel. 045-742412.

Voor de betere gebruikte MEUBELS, Stadsbeurs o.a. barok, Lodewijk, Mechele, modern etc. Holzstr. 19a, Kerkrade. 045-453100, ma- vr. 10.00-18.00 uur, za- 10.00-17.00 uur. Tijdens verbouwing gewoon open.

Te k. wegens overl. compl. 2-pers. SLAAPKAMER, 2-pers ledikant, wandmeubel en salontafel, gashaard en diverse klein meubels. Tel. 045-310973.

Te koop gev. Voor al uw oude METALEN. Frans v.d. Loop Recycling/ Metaalhandel, Kissel 12-14, Heerlen 045-726392.

Gebr. SWINKELS zijn verhuud naar De Beitel 74, Heerlen. Wij betalen de hoogste prijs voor al uw oud ijzer/metalen. 045-422025.

Te k. gev. DEFECTE kleu- ren TV's vanaf '82 (typenr. vermelden) en def. VHS vi- deo's. Tel. 045-723712.

De beste prijs voor POST- ZEGELS, munten en goud. Volgens afspraak komen wij ook bij u aan huis. Akerstr. Nrd. 208, Hoensbroek. Tel. 045-227855, s maandag gesloten.

Hoogste prijs voor POST- ZEGELS, goud en munten. Stamps and Coins, Kasteel- laan 102, Heerlen (Meexen- broek). Tel. 045-726789.

Te k. gev. oud ijzer, meta- len en SLOOPAUTO'S. Tel. 045-272216.

Te koop gev. volglas AQUARIUM met lichtkap, afm. ten hoogste 80 cm breed., zonder vissen. Brie- ven met afmeting en prijsop- gave o.n.r. B-8007, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

SCHOTELANTENNE te k. gev., tel. 09-4924561228 b.g.g. 046-745420

Te k. gev. houten TUIJN- HUISJE, heteluchtkanon en Morris Marina automaat. Tel. 045-271017.

Te k. gev. AUTOOTJE, p.m. f 300,-, evt. zonder APK. Tel. 045-228849

Wat VERKOPEN? Adver- teer via: 045-719966.

TV/Video MASSALE MAGAZIJN VERKOOP VAN DUIZENDEN APPARATEN Koelen-vriezen-wassen- hifi-stereo-kleuren tv- video's etc.

WITTE HAL Sittard en Maastricht

waar nieuwe, licht beschadigde of overjarige apparaten uit de HORN winkels worden verzameld en verkocht tot liefst

60% KORTING elke dag nieuwe aanvoer elke dag superlage aanbiedingen

Hier enkele voorbeelden uit onze duizenden koopjes: PHILIPS KLEUREN TV

28 GR 5775 stereo, teletekst afstandsbediening 70 cm geen f 2.298,- of f 1.898,- maar

f 998,- GRUNDIG VIDEO-RECORDER

VS 610, LCD afstandsbe- diening programmeerbaar geen f 1.998,- of f 998,- maar

f 598,- TECHNICS COMPACT-DISKPELER

SLP 230, afstandsbediening diverse programmeer- mogelijkheden geen f 598,- of f 598,- maar

f 298,- PHILIPS MIDiset

F 1385 met dubbel cas- settedeck en boxen geen f 748,- of f 598,- maar

f 198,- WITTE HAL SITTARD

ook uw adres voor keukens- inbouwapparatuur met grote kortingen. Bergerweg 51-53 (Industrieterrein Bergerweg) Tel. 046-518162.

MAASTRICHT Scharnweg 66/70 (achter Horn Keukensuper) Tel. 043-633162.

KLEUREN TV grote sorte- ring vanaf f 75,-. Radio/TV van Voorst, Ganzewide 48 Heerlerheide. 045-213879.

Techn. handelscentrum Hydriflex B.V./Nuth vraagt met spoed een

techn. medewerker

voor de verkoop binnendienst, bij voorkeur met MTS werktuigbouwkunde of elektrotechniek, danwel gelijkwaardige opleiding.

Max. leeftijd ca. 28 jaar. Sollicitaties: postbus 22001, 6360 AA Nuth.

Auto Könings B.V. Official Ford Dealer te Sittard Zoekt op korte termijn:

auto monteur eventueel met Ford-ervaring en

tweede monteur Auto Könings B.V. Mgr. Vranckenstraat 20 6131 AD Sittard, tel. 046-516046

Betonpompcombinatie EUROPOMP b.v. Thermiekstr. 22, 6361 HB Nuth vraagt voor spoedige in dienst treding

ALL-ROUND BOUWMACHINE MONTEUR met kennis van hydrauliek, i.b.v. groot rijbewijs, die belast zal worden met het onderhoud van onze hydraulische betonpompen.

sollicitaties aan bovenstaand adres of telefonisch.

Zonnehemelns van Uden Zonnehemelns v.a. f 598,- 10 lamps met statief, 1.80 mtr. lampenlengte nu f 995,- Wolff lampen 1.80 mtr. v.a. f 16,95 van Uden, Hoofdstr. 12, Hoensbroek. Tel. 045-212655.

Zonnehemelns De allermeest complete collectie tegen superlage prijzen. f 695,-; f 795,-; f 895,-; f 995,-; f 1.095,-; f 1.195,-; f 1.295,-; f 1.395,-; f 1.495,-; f 1.595,-.

Met Wolff lampen, compleet met gratis thuisbezorgen en service. Van Erp Sittard, Limbrichterstr. 18. Tel. 046-513531. Van Erp Kerkrade, Hoofdstr. 12. Tel. 045-456999.

Computers DCL PC's, nieuw geprijsd!!! PC's plus toebehoren, 1 jaar garantie, (incl. BTW)

AT286 20Mhz 1/MB FD1, 2/MB HD40/MB, monit. f 1.945,- AT386SX 19Mhz 1/MB 1,2/MB 40/MB, monit. f 2.550,- AT386 25Mhz 1/MB FD 1,2 MB HD40/MB, monit. f 3.250,- D.C.L. Quadvlieglaan 33, Schaesberg. Tel. 045-322333.

Nieuw PC Computers!!! TWMark 286 AT System

* 286/12 Mhz - 286 mainboard * 1 MB intern geheugen * 44 MB Harddisk * 3 1/2" 1.44 Mb diskettestation * 5 1/4" 1.2 Mb diskettestation * Hercules kaart

* 14 inch Monochroom beeldscherm Prijs excl. BTW f 1.889,- Leufkens-Dubois, Heerlen. Sittardeweg 58a, 045-726444.

LAPTOP 386 SX 2 Mb, 1,4 MB-DD, 4 MB-HD, VGA-LGD display, f 3.200,-. 045-458210.

PD-SOFTWARE voor Ami- ga, Atari-ST en MS/Dos. f 5,50-f 7,50 per disk! Ver- zending door geh. Neder- land! Bel voor gratis katalo- ges: VS-center. Tel. 01880- 25514.

Kachels/Verwarming Barbas inbouw-openhaarden kachels - inzethaarden

Jac Köhnen Rijksweg N 104 Sittard (bij ziekenhuis) 046-513228-514862.

Riga Openhaarden. Wij bouwen in geheel Limburg. Gratis advies en ontwerp. Redelijke prijzen. Tel. 04498-54803 tijdens kantooruren.

KACHELS open haarden, moderne schouwen. Reker Kachelspecialzaak, Kluis 28, Geleen. 046-740785.

KACHELS, De Kachelsmid, goed en goedkoop. Walem 21, Klimmen. 04459-1638.

Bingo/Kleuren LOTTO-clubje zoekt per aanvang juni 2 medespeler, spelers inzet f 80,- per maand Duitse-Lotto. Br.o.n B-8021, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Te k. gevraagd ANTIEKE meubels etc. P. Cortenraad, Riemst (B). 09-3212261156

Te k. antieke SLAAPKA- MER (marmel). Tel. 04451- 1509 na 17.00 uur.

Antiek SIMONS Nuth Dorp- straat 45 A, t.o. ingang kerk. Donderdag koopavond. Tel. 045-243437. Een begrip voor de regio!

Te k. antieke SLAAPKA- MER, geh. compl., potka- chel en kast Lodewijk de XV. 04492-2021.

Te k. eiken DRESSOIR uit grootmoederstijl, f 695,-. Tel. 045-244947.

In de bakkerijen van Odekerken-Marebos B.V. zijn een 400-tal mensen dagelijks in de weer om ervoor te zorgen dat u elke keer opnieuw kunt kiezen uit een groot en gevarieerd ambachtelijk assortiment brood- en banketartikelen. In de bakkerijen in Brunssum en Diest (B.) geldt voor al die medewerkers maar één ding. Alleen het beste is goed genoeg. Dat het werkt, blijkt uit de konstante groei van de bakkerijen. Als gevolg hiervan zoeken wij ter versterking van onze organisatie in Brunssum:

• een opleiding op LTS-niveau of gelijkwaardig; • flexibele arbeidsinstelling; • bereidheid om in ploegdienst te werken.

brood/banketbakkers m/v Deze nieuwe collega's zullen na een gedegen interne opleiding worden belast met alle voorkomende werkzaamheden in onze bakkerij. Een prima job met goede doorgroei mogelijkheden.

• een opleiding op LTS-niveau (consumptief met afstudeerrichting bakkerij) of gelijkwaardig; • leeftijd vanaf 18 jaar en ouder; • flexibele arbeidsinstelling; • bereidheid tot werken in 3-ploegdienst.

aankomende leidinggevendenden m/v Het ligt in de bedoeling om deze nieuwe collega's na een ruime inwerk- en opleidingsperiode aan te stellen in een functie waar zij grote deels zelfstandig een ploeg zullen gaan leiden.

• minimaal een opleiding op LBO/MBO-niveau waarbij aanvullende opleidingen richting bakkerij of levensmiddelen technologie een pré zijn; • bereidheid om in ploegdienst te werken; • leidinggevende capaciteiten; • flexibele arbeidsinstelling.

Wat hebben wij onze toekomstige medewerkers te bieden? • prima salaris; • uitstekende arbeidsvoorwaarden conform de CAO voor het bakkersbedrijf; • afwisselende werkzaamheden; • prettige werksfeer.

Voor nadere informatie kunt u bellen met dhr. J.P. Wesseling, afd. personeelszaken (tel. 045-251777).

Uw schriftelijke sollicitatie kunt u binnen 10 dagen sturen naar Odekerken-Marebos B.V. t.a.v. dhr. J.P. Wesseling, postbus 41, 6440 AA Brunssum.

De bakkers van Odekerken-Marebos

Wat hebben wij onze toekomstige medewerkers te bieden?

• prima salaris; • uitstekende arbeidsvoorwaarden conform de CAO voor het bakkersbedrijf; • afwisselende werkzaamheden; • prettige werksfeer.

Muziek STALMEIER MUSIC de muzikspecialist HOOFTSTRAAT 32 TEL. 045 214253 HOENSBRÖEK

(Bij de Markt) Donderdag koopavond Roland E15 keyboard Een grandioos nieuw toetsenwonder nu uit voorraad leverbaar f 1.960,-

Koop bij de man, die het ook bedienen kan!

HET MEEST COMPLETE PRUJSBREKENDE MUZIEKPARADIS, NERGENS GOEDKOOPER!!! v.a. f 30,- p.mnd. direct eigenaar van o.a. keyboards, syn- thesizers, drumstellen, orgels, gitaren, piano's, accordeons, orkest-app. enz. Vraag naar onze spec. klantenkaart. Altijd aanbiedingen en occasions. Alles van Flight-Case.

Muziekhuis Lyana Mauritsweg 48, Stein: Tel. 046-336227. Ma. t/m za. open, do. koopavond.

10 Jahre Trend 2000 Das Grosse Eschweiler-Music-Center Langwahn 82

Technics KN 800 2.690 DM; KN 400 1.390 DM; Technics KN 200 990 DM; KN 1.000 4.290 DM; Roland Messtele E15 1.450 DM; E35 2.490 DM; Roland ME5 1.050 DM; D110 990 DM; GS6 550 DM Riesenangebot an Schlagzeugen aller Fabriken jtz zu sensationellen Preisen.

Grosses Angebot an E-Gitarren, E-Bäss und Verstärker! Achtung: Ovation Gitarre mit leichter Kratzern stark reduziert! Diese Telefonnummer ist gold wert: 09-49240327017

Te koop PIANO, merk El- senberg, 4 jr. oud. Tel. 045- 222796.

Te k. Philips STEREOSET en portable KTV. Tel. 045- 250720.

Te koop YAMAHA HS7 MDR3 diskrecorder en voice ritmepacts. Veel mogelijkh., met cursus. Pr. f 8.500,-. Tel. 045-418768.

Te k. BASSVERSTERKER, merk Roland, 40 W met ga- rantie, 1/2 jr oud, pr.o.n.t.k. Na 18.00 uur 045-458724.

B.E.M.O. BV Wijngaardsweg 61 6433 KA Hoensbroek (Heerlen)

B.E.M.O. BV is een administratiekantoor, voornamelijk werkzaam voor garagebedrijven. Wegens vertrek van een onze medewerksters, zoeken wij op korte termijn een

boekhoudkundige kracht (m/v) met een gedegen kennis van computerboekhouding, werkzaam voor garagebedrijven. Zijn/haar taak zal grotendeels bestaan uit voorbereidend werk, jaarrekeningen en cijferanalyse. Onze gedachten gaan uit naar iemand met een opleiding op MEO-niveau.

Uw schriftelijke sollicitatie zien wij gaarne binnen een week tegemoet, gericht aan de directie van B.E.M.O. BV, postbus 199, 6400 AD Heerlen.

Voor Piccolo's zie verder pagina 48

Lesbi Live Ze doet precies wat ik lekker vind... (50 cl.p.m.) 06-320.323.12

Lisa. Maak je broek los en doe je ogen dicht. Lisa doet de rest 06-320.331.02 -50 cpm

Erotel 06 Erotel dat is 't wel 320.320.20 50 ct. p. min.

Meiden-onder-elkaar les- bisch, transpirerende licha- men, vochtige lippen. 50 c/m 06-320.331.09

Bisex Linda Geniet van 2 kanten 50 cpm 06-320.320.14

Griekse Sex NIEUWI Lisa doet 't. 50 cpm 06-320.325.55

Voor Piccolo's zie verder pagina 48

Wat hebben wij onze toekomstige medewerkers te bieden?

• prima salaris; • uitstekende arbeidsvoorwaarden conform de CAO voor het bakkersbedrijf; • afwisselende werkzaamheden; • prettige werksfeer.

Voor nadere informatie kunt u bellen met dhr. J.P. Wesseling, afd. personeelszaken (tel. 045-251777).

Uw schriftelijke sollicitatie kunt u binnen 10 dagen sturen naar Odekerken-Marebos B.V. t.a.v. dhr. J.P. Wesseling, postbus 41, 6440 AA Brunssum.

Wat hebben wij onze toekomstige medewerkers te bieden?

• prima salaris; • uitstekende arbeidsvoorwaarden conform de CAO voor het bakkersbedrijf; • afwisselende werkzaamheden; • prettige werksfeer.

Voor nadere informatie kunt u bellen met dhr. J.P. Wesseling, afd. personeelszaken (tel. 045-251777).

NATIONALE DAG VAN DE MUZIEK

25 mei

HANSSSEN

reparatie in
eigen ateliers

Enorme collectie blaas- en slaginstrumenten
waarin alle beroemde wereldmerken

- trompetten - cornetten - bugels - trombones - tuba's
- saxofoons - klarinetten
- fluiten - piccolo's - hobo's - fagotten
- slagwerkinstrumenten - xylofoons - vibrafoons enz. enz.
- grote collectie mondstukken - toebehoren en accessoires
- eigen huurprogramma met recht van koop

Akerstraat 94-98 Kerkrade 045 - 41 34 38

Enorme collectie dwarsfluiten, w.o.: Yamaha, Pearl, Hammig, Trevor J. James en vele anderen.

Alle beroemde merken saxofoons in voorraad, w.o. Selmer - Conn - Yamaha - Peter Ponsol - Armstrong - Jupiter - Anadi en vele anderen.

JAMICO

Uw adres voor MUZIEKINFORMATICA

Werken met keyboards, synthesizers of computer...? Informeer dan bij ons naar de mogelijkheden.

Cursussen:

- diverse onderwerpen zoals computergebruik, MIDI, sequencing, muzieknotatie, synthetische technieken
- kwaliteit staat hoog in ons vaandel, vandaar dat wij cursussen geven in kleine groepjes

Het ontwikkelen van lesmateriaal:

- voor alle vormen van muziekonderwijs

Adviezen:

- voor iedereen die professioneel aan de slag wil

Muziek Print Service:

- Uw muziek op papier; snel, goedkoop en prima kwaliteit

Desktop Print Service:

- Uw eigen lesmateriaal professioneel op papier

Muzieksoftware ► HS_DUMP:

- het programma voor Uw Yamaha Electone orgel
- onbeperkt opslaan van orgelgeheugens, mits U een Atari ST of Mega computer bezit
- verdient de computer terug met HS_DUMP i.p.v. packs

► JAMICO tel. 046-379039

Aan het Beekerkruis 1, 6191 LD Beek (Lb)

Piano Spelen?

- Voor beginners en gevorderden
- Voorbereiding Conservatorium
- Les ook aan huis
- Gedipl. piano-decint
- Lid EPTA

Nelly Ober-Hoer

Boerhaavestraat 29 Geleen

046 748697

Yamaha Music

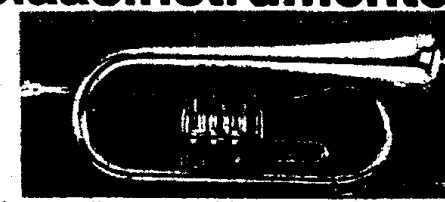

PIANO'S - ORGELS
BLAASINSTRUMENTEN
SLAG- EN SNAARINSTRUMENTEN
ORKESTAPPARATUUR
MIDI-APPARATUUR
PIANO - ORGELVERHUUR
PIANO - ORGEL - KEYBOARDSCHOOL

Yamaha keyboard NU 20% KORTING

Kerkstraat 111A en B, Brunssum
Tel. 045-252615, fax 045-253776
's Maandags gesloten.

Gebruikte en nieuwe blaasinstrumenten

Reparatie van alle soorten blaasinstrumenten en slag
Muziekhandel Jo Jooste
De Steeg 3, Melick, 04752-4517

MATTHEW'S MUSICAL INSTRUMENT

Specialisten in nieuwe- en gebruikte blaasinstrumenten.

Grote sortering:
saxofoons v.a. ..... f 1000
fluiten v.a. .... f 550

Vele aanbiedingen in trompetten, trombones, ba's, klarinetten, hobo's, euphoniums, bugelbassen, sousafoons, fagotten, enz.

Prijslijst op aanvraag.

Eigen reparatie atelier.

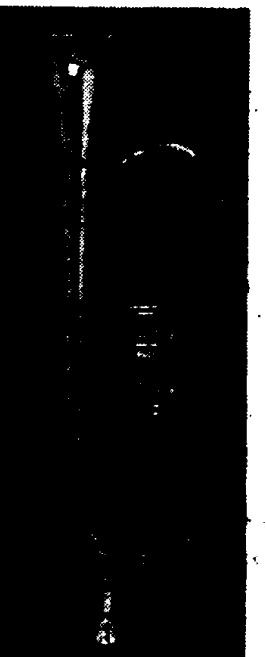
Ook uw adres voor verhuur.

Lingerzijde 30-32 Edam
02993-71999

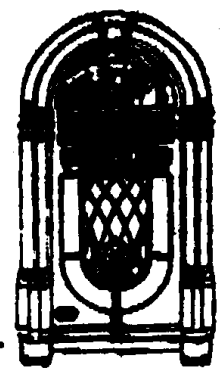
P. JEURISSEN

blaas- en slaginstrumenten

Hoofdstraat 110, 6061 CG Posterholt. Tel. 04742-1731

- elk gewenst merk leverbaar
- alle voorkomende reparaties in eigen werkplaats
- doorlopend grote voorraad gebruikte blaas- en slaginstrumenten

BENNIES FIFTIES

Verkoop van 40- en 50er jaren jukeboxen met garantie.

WINKELCENTRUM
PALACEPROMENADE
SCHEVENINGEN

7 dagen per week geopend
van 10.00 tot 22.00 u. Bel
voor gratis info-brochure
070-3684300

Saxofoon kopen, verkopen, huren?

Saxofoon repareren of reviseren?

Wil Bevers SAXOFOONS

Marktstraat 19, Linne

Open wo. en do. 9.00-12.00 u.

vrij. en za. 9.00-17.00 u.

OOK VOOR RIETEN EN ACCESSOIRES

Atelier voor
reparatie en restauratie
van strikinstrumenten
en -stokken,
in- en verkoop,
verhuur accessoires

Rechtstraat 20 tel. 043-217640 6221 EJ Maastricht
Vanaf 2 juli Rechtstraat 18

UW KERKELIJK HUWELIJK OOK MUZIKAAL EEN FEEST

Aalderd J. Schenk, musicus
045-274237

beroepskerkorganist

verzorgt uw muziek perfect.

Tevens orgel- en pianoles
op alle niveaus.

Gediplomeerd zangpedagoge

Jannie Olieman

Herenhofstraat 5, 6191 EN Beek
Tel. 046-378706

DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

Gemeente Maastricht

Maastricht behoort met circa 117.000 inwoners tot de grotere steden in Nederland. Het is de oudste stad van het land, maar ook een vitale stad met ambities. Maastricht ligt in het centrum van een internationale omgeving en richt zich sterk op de ontwikkeling van het nieuwe Europa. Maastricht stekt hoge eisen aan de kwaliteit van het voorzieningen-niveau op ruimtelijk, maatschappelijk, economisch en cultureel vlak. Diezelfde kwaliteit wordt gevraagd van de ambtenaren van de stad. Dus ook van de nieuwe

Coördinator Salarisadministratie (v/m)

Bestuurs- en Beheersdienst

Uw plaats in de organisatie. De concertanten van de gemeentelijke organisatie zijn ondergebracht bij de Bestuursdienst. Daartoe behoort onder meer de stafafdeling Personeel en Organisatie. De 22 medewerkers van deze afdeling zijn verantwoordelijk voor de ontwikkeling van een efficiënt en effectief personeels- en organisatiebeleid. Hiertoe behoort ook de sector salarisadministratie die uit 6 personen bestaat.

Uw taken en verantwoordelijkheden. U geeft leiding aan de medewerkers van de sector en fungeert als algemene vraagbaak en

eerste deskundige. Daarnaast bent u contactpersoon voor externen zoals Abp, GAK en CIOB. U bent verantwoordelijk voor de interne controle en jaarwerk. Het verspreiden van wijzigingen van rechtspositionele aard en circulaires naar salarisadministratieve gegevens behoort tot uw taken, evenals de uitvoering van bepaalde rechtspositieregelingen. Algemene Burgelijke Pensioenwet en het verstrekken van gegevens aan het CBS. U maakt deel uit van het senior-overleg Personeel en Organisatie en draagt bij aan de ontwikkeling van het beleid van deze concernafdeling.

Uw kennis en kwaliteiten. U heeft een opleiding op HBO-niveau, ruime ervaring op

het aangegeven werkterrein en beschikt bovendien over leidinggevende capaciteiten.

Ons aanbod. Het salaris is afhankelijk van leeftijd en ervaring maximaal f 5.627,- per maand (schaal 10). De definitieve bepaling van het functieniveau zal door een functie-waarderingsonderzoek worden bepaald. De werktijden bij onze gemeente zijn variabel.

Inlichtingen. Inlichtingen over de functie kunt u telefonisch winnen bij Cor Visser, Stafdirecteur Personeel en Organisatie, telefoon 043 - 292531.

Hebt u belangstelling? Richt uw sollicitatie dan binnen 14 dagen aan de Gemeentesecretaris Ad Lutters en verzuur deze naar de Bestuurs- en Beheersdienst, afdeling Personeel en Organisatie, Postbus 1992, 6201 SZ Maastricht, onder vermelding van het vacaturnummer 2168

in de linkerbovenhoek van zowel de envelop als uw sollicitatiebrief. Een psychologisch onderzoek kan en een medisch onderzoek zal deel uitmaken van de selectieprocedure.

Onze voorkeuren. Wij vinden dat het gemeentelijk apparaat een goede afspiegeling moet zijn van onze samenleving. Daarom hanteren wij een voorkeursbeleid voor vrouwen, mensen uit etnische minderheden en gehandicapten. Mogelijkheden voor kinderopvang zijn aanwezig.

Hoofdagent VOLVO-bedrijfsauto's

Limburgse Automobiel Service B.V.

vraagt voor haar vestiging te Eindhoven

2 ONDERHOUDSMONTEURS

Wij vragen van u behalve een vakgerichte opleiding autotechniek vooral een flexibele en service-gerichte instelling. Belangstellenden, die bereid zijn in een twee dienstensysteem te werken, kunnen contact opnemen met de heer W. de Jong, personeelsmanager (tel. 046-788639 tijdens kantooruren of 04408-2101 privé) of een brief schrijven naar L.A.S. B.V. i.v.v. de heer W. de Jong, Sanderboutlaan 47, 6181 DN ELSLOO.

Voor onze bouwactiviteiten in Remscheid E.O. (Duitsland), zoeken wij

timmerlieden

- voor langere tijd
- voor directe indiensttreding
- 40-urige werkweek in 4 dagen
- overnachting in hotels aldaar
- aantrekkelijke beloning
- wetten-Nederlands

Inlichtingen:

Bouwbedrijf Wessels Rijssen b.v.

Nijverheidsstraat 41, 7461 AD Rijssen
Tel. 05480-1 39 00, dhr. G. J. Voortman

Goossens Steervolle Meubelen met vestigingen in Erp, Nuenen, Waalwijk, Arnhem en binnenkort in Heerlen is een landelijk bekend

bedrijf. De moderne dynamische organisatie telt ruim 150 medewerkers, die dagelijks met plezier werken.

Allen hebben een brede kennis van zaken en zijn zeer gemotiveerd om de vele klanten zo optimaal mogelijk van dienst te zijn.

VOOR ONZE NIEUW TE OPENEN MEUBELZAAK IN HEERLEN ZOEKEN WIJ:

Meubel verkoop adviseurs op full-time, part-time of oproepbasis.

Interessant en verantwoordelijk werk. Goossens zoekt verkoop adviseurs* op full-time, part-time of oproepbasis, die graag in een moderne, dynamische organisatie willen werken. Natuurlijk ziet u het als een uitdaging meubelen door goede adviezen te verkopen. Kortom niet zomaar een baantje, maar interessant en verantwoordelijk werk, dat u beslist zeer veel mogelijkheden biedt.

U krijgt onder meer kennis van de specifieke kenmerken van elke stijl en van de vele mogelijkheden tot combineren.

Vriendelijke werksfeer. De medewerkers van Goossens vormen in elke vestiging een hecht en collegiaal team, dat voor een vriendelijke sfeer zorgt. In zo'n omgeving is het zonder meer prettig werken. Een representatief voorkomen, een sportaan karakter, goede contactuele eigenschappen en weten wat aanpakken is, zijn dan ook de basis van onze prettige werksfeer.

zijn aan onze branche. Ook tijdens vakantieperiodes dient u ingezet te kunnen worden, evenals op koopavonden, zaterdag en de paar jaarlijkse koopzondagen.

Bent u de juiste persoon voor deze functie, stuurt u dan een brief met curriculum vitae en recente pasfoto (voor 5 juni) naar onderstaand adres.

Aanvullende training. Het ruim opgezette assortiment woon-, eet- en slaapkamermeubelen van Goossens omvat diverse stijlen. Goossens biedt u een intensieve training en begeleiding zodat u straks precies weet, waarover u met klanten praat.

U dient dan wel rekening te houden met de volgende eisen, die eigen

GOOSSENS steervolle meubelen

Goossens Steervolle Meubelen afdeling personeelszaken
Mevr. D. Dézar,
Postbus 13, 5469 ZG Erp.

PvdA wil af van algehele huurverhoging

En vier jaar moet een einde komen aan de algehele huurverhoging, zoals die nu jaarlijks door de Tweede Kamer wordt vastgesteld. De huren moeten alleen extra omhoog bij woningen waarop het subsidie geeft. Daarbij dient wel een door de minister aangegeven maximum percentage gehanteerd te worden.

nu grotendeels uit eigen zak te betalen.

De Pree vindt het op zich terecht dat de huren extra stijgen om de rijkssubsidies te verminderen. Hij ziet echter niet in waarom woningen waarvoor geen rijkssubsidie meer wordt verstrekt, of zelfs nooit is verstrekt, ook jaarlijks duurder moeten worden.

Het Kamerlid vindt dat er „zo snel mogelijk” een systeem moet komen waarbij het jaarlijks huurverhogingspercentage alleen nog dient om aan te geven met hoeveel de rijkssubsidie moet worden verminderd.

Dat zegt volkshuisvestingswoordvoerder W. de Pree van de PvdA. Hij vindt een huurverhoging over de hele linie „te grof”, omdat een deel van de opbrengst niet leidt tot lagere rijkssubsidies, maar in de zakken van de verhuurders terecht komt.

Bovendien veroorzaakt algehele huurverhoging inflatie, dus hogere lonen, wat via de koppeling nadelige gevolgen heeft voor het rijk. Ook brengt huurverhoging hogere uitgaven voor individuele huursubsidies met zich mee. De besparingen kunnen daardoor voor het rijk lager uitvallen dan de extra uitgaven, aldus De Pree.

Subsidie

Het kabinet besloot in de tussentijdse balans de huren niet met 3 procent per jaar te verhogen, zoals de laatste jaren gebruikelijk was, maar met 5,5 procent. De opbrengst wordt gebruikt om de woningbouwsubsidies voor verhuurders te verlagen. Bovendien moeten die verhuurders de niet-ingrijpende woningverbetering

Proef

Dat zou kunnen via de „huursom-benadering”, waarmee momenteel een aantal corporaties mag experimenteren van staatssecretaris Heerma (volkshuisvesting). Dat houdt in dat de corporaties onder bepaalde voorwaarden zelf de huren mogen vaststellen, mits dat de rijkssubsidie gelijk blijft.

Als die proef een succes wordt, wil Heerma een dergelijke aanpak landelijk invoeren. De Pree pleit ervoor de huursombenadering dan niet alleen in de sociale, maar ook in de particuliere huursector te hanteren. Blijkt de huursom-benadering niet te werken, dan moet Heerma naar andere middelen zoeken om tot een „gedifferentieerde huurverhoging” te komen, aldus het Kamerlid.

(ADVERTENTIE)

Boosten Parket Hoensbroek

Showroom open van 10.00 - 18.00 uur.
Donderdag koopavond. Dinsdag gesloten.

- Alle soorten parket en reparaties
- Brede eiken planken, geborsteld
- Lammet en andere kunststofvloeren
- Overschuiven of borstelen van bestaande vloeren
- Leveringsvoorwaarden van de Consumentenbond

Weustenraadtstraat 45, Hoensbroek; vanaf Akerstraat.
Kouwenstraat in, 1^e weg rechts, dan 1^e weg links. **045-214395**

5 JAAR GARANTIE

• Galeriehoudster Thamar Spronken: „Artique is gewoon een winkel waar iedereen kan binnenstappen voor mooi glas.”

Foto: PETER ROOZEN

„Strakke lijnen en kleuren zijn fascinerend”

Scandinavisch glas in galerie Artique

bleef de schade beperkt. Maar het mooiste en duurste stuk is bij de botsing gebarsten.

Hartstocht

Behalve unieke objecten, waar er maar een van geblazen is, koopt de galeriehoudster ook machinaal vervaardigd glas uit Finland in. Deze drinkglazen, vazen en kandelaars van beroemde ontwerpers als Kaij Franck en Alvar Aalto verbonden aan de fabriek Iittala bestelt zij bij een importeur in Amsterdam. Met Fins glas is haar hartstocht voor het materiaal jaren geleden begonnen. „Mijn oom, de beeldhouwer Arthur Spronken, is getrouwd met een schilderes uit Finland. Zij had een sterke band met Fins glas. Toen mijn tante naar Nederland verhuisde, nam zij haar verzameling mee. Als klein meisje kwam ik vaak bij hen over de vloer. De strakke lij-

nen en fraaie kleuren van het glaswerk dat in hun huis stond, fascineerde mij in hogere mate. Die interesse is gebleven”, zegt Thamar lachend.

De simpele, verfijnde vormen maken het Scandinavische glas voor de galeriehoudster zo uniek. „Ik houd van de strakke lijnen, van de eenvoud in de Zweedse en Finse ontwerpen. Tielantijntjes vind ik verschrikkelijk. Ook het Scandinavische kleurgebruik spreekt mij bijzonder aan. Veel blauw, groen, geel en rood.”

Keuze

Uit glasobjecten in de vitrines van de galerie blijkt haar voorkeur – strak en kleurig – meer dan duidelijk. „Ik koop in wat mij aanspreekt. De eerste keer dat ik de showrooms van de Zweedse glasfabrieken bezocht, wist ik niet wat ik zag. Daar

staan honderden stukken in alle vormen en maten. Het is bijna onmogelijk daar een keuze uit te maken. Ik laat dan gewoon mijn gevoel spreken. Mijn tante heeft gelukkig een andere smaak zodat wij toch met een vrij diverse collectie naar huis komen.”

Om de zes weken exposeren er ook kunstenaars in Artique. Op dit moment stelt de Beekse beeldhouwer Jo Ramakers zijn bronzen sculpturen tentoon en in juni hangen de gobelins van de kunstenaar Boom aan de muren. Thamar Spronken hoopt zo meer publiek naar Artique trekken. „Als mijn galerie goed loopt en dat kan ik pas over drie jaar bepalen, wil ik mij uitsluitend op glas concentreren. Dan geef ik ook mijn parttime kantoorbaan op. Misschien verander ik de naam ook. Het woord galerie werkt voor veel mensen drempel verhogend. Ik wil voor een breed publiek toegankelijk zijn. Artique is in principe gewoon een winkel, waar iedereen binnen kan stappen voor mooi glas. Deze groene vazen bijvoorbeeld die kunstenaar Liselotte Henriksen voor de fabriek Pukeberg maakte, zijn een prachtig huwelijks-schenk. Dat is weer eens wat anders dan het traditionele olie- en azijnstelletje”.

catharien romijn

Hifi-combinatie niet langer storende factor in interieur

Uitsondering van een aantal kleine liefhebbers, zijn de meeste mensen niet echt blij met een stereo-installatie in hun huiskamer. Het zilverkleurige of zwart metalen kastje is vaak bepaald geen pronkstuk, vandaar dat het steeds vaker in een kast „verstopt” wordt. Het voorjaar komen er twee nieuwe installaties op de markt, die interieur nauwelijks meer verstoren. Een ervan kan door zijn aparte vormgeving juist een aanwinst zijn in een moderne huiskamer.

De nog wil opvallen op het gebied van audio-apparatuur moet het bijzondere technische hoogstandjes maken of beschikken over een geweldige afdelings styling. Dat is het geval met de onafhankelijke elektronica fabrikant Denemarsen Bang & Olufsen. Maar in jaar uit maakt men daar de meest fraaie combinaties, zoals nu het combi-apparaat 2500, met ingebouwde cassette recorder, CD-speler, versterker en tuner, samen gevoegd tot een vloeiend geheel. De tweede opvallende verschijning dit voorjaar is het JVC-microsysteem. Zonder twijfel de kleinste, maar kleinste stereosystemen van dit moment. Ook hier aan men de apparatuur een zekere schoonheid niet ontzeggen en zijn toch weinig concessies aan geluidskwaliteit gedaan.

De Europese firma Bang & Olufsen is bekend dat men er zelf op compromissen aanstuurt. Men ontwerpt heel bewust voor een kritisch publiek, dat naar een elegant ontwerp zoekt, met „avant-garde” trekjes. De prijs is daar, zoals in dit geval met het geïntegreerde Besosysteem 2500, de nieuwe vorm van geluid”. Het concept is van de Deense ontwerper Jørgen Palshøj, die zich bij de fabriek in Struer al vele jaren bezighoudt met de coördinatie van design en techniek.

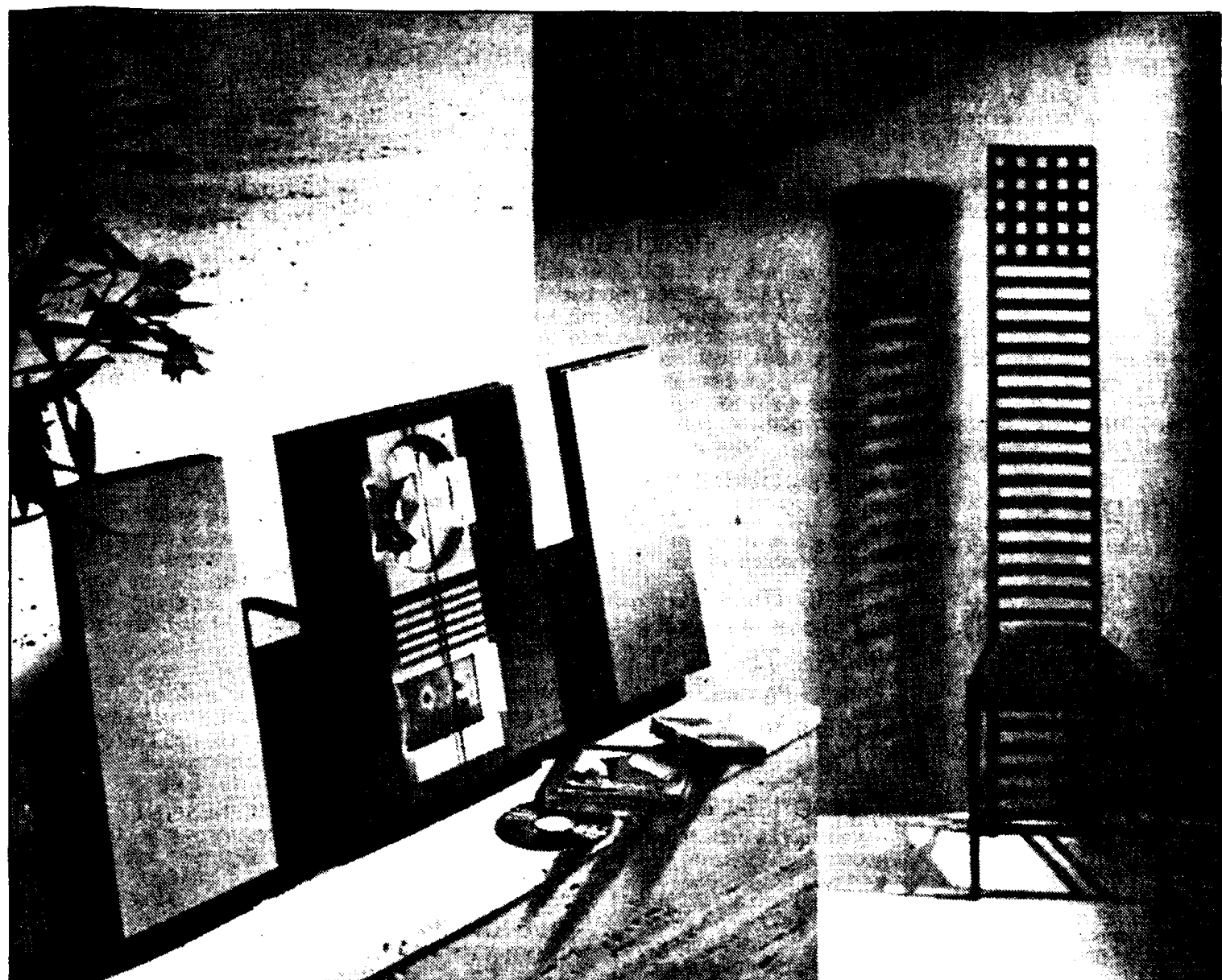
De ontwerper is van mening dat

drie zaken bij het ontwerp een belangrijke rol hebben gespeeld. Het maken van kleine luidsprekerboxen met een groot vermogen en goede geluidskwaliteit; het maken van een muzieksysteem dat vrij in de ruimte kan staan en dat appelleert aan de veranderende smaak van kopers, en de trend om zulke apparatuur als een vrije tijdsbesteding te zien.

Jørgen Palshøj maakte een combinatie van drie schuin oplopende eenheden, twee luidsprekers en een centrale regelenheid. Het geheel kan in een boekenkast of op een dressoir worden gezet of aan de wand worden gehangen. De luidsprekers zijn aan de voorzijde van (naar keuze) geheel blauw, zwart, wit, rood of groen. Men kan de kleuren ook wisselen als men dat wil: voor een paar tientjes heeft men een ander doek aan de voorzijde van de speakers.

Schuifdeuren

De elektronische eenheid daartussen is zilver, met donkergrijze afdekpanelen. Deze zijn normaal dicht. Alle knoppen en apparaten gaan dan schuil achter de doorzichtige kunststofpanelen. Speelt het apparaat echter, dan ziet men via een zachte, indirecte verlichting dat er van alles draait en beweegt, zoals de staande (!) CD-speler en cassette recorder. Tussen deze twee apparaten zijn een display (waar aanduidingen en woorden verschijnen) en veertig knoppen aangebracht. Men kan het apparaat pas bedienen als men met de hand het toetsel nadert. De kunststof panelen gaan dan automatisch opzij en de CD-speler, cassettedeck en de knoppen worden toegankelijk. Tegelijk zet het apparaat zichzelf aan. Men stelt dan de radio, cassette- of CD-speler in en de combinatie geeft geluid. Vijftien seconden later, na het verrichten van de

• De opmerkelijke hifi-combinatie van B&O, iets achterover hellend en passend in de boekenkast of aan de wand.

handeling, sluiten de deurtjes zichzelf, zodat slechts een gedempt licht zichtbaar blijft. De „schuifdeurtjes” worden aangedreven door kleine motoren, gestuurd door een infrarood-systeem, dat op circa 25 cm voor het apparaat bewegingen waarneemt en daarop

reageert. De twee buitenste panelen van de drie, de luidsprekers, zijn van het actieve type. De Beolab-zuitletjes hebben elk twee luidsprekers, voor hoog en voor laag. Beide speakers beschikken over een eigen ingebouwde eindversterker,

na een elektronisch scheidsingsfilter. De kast is geheel ontworpen op de specifieke eigenschappen van de ingebouwde speakers, waardoor een goed en krachtig geluid wordt verkregen (met 80 Watt-versterkers) ondanks de relatief kleine kast.

Het tuner-gedeelte (radio) van het Besosysteem 2500 bevat een aardig nieuwtje. De 40, voorkeuze-programma's zijn ingedeeld in twee blokken van 20: radio A en B. Twee gezinsleden (of gezinsgroepen: bijvoorbeeld ouders/kinderen) kunnen zo hun eigen indeling maken van favoriete AM- en FM-zenders. Het systeem is ook voorbereid voor het Europese Radio Data System (RDS), voor identificatie van zenders en programma's.

Achter de rookglazen deuren schittert de CD als hij draait. Niemand was nog op het idee gekomen de speler zo vorm te geven dat men de CD kan zien. Hier wordt de draaiende CD of single (8 cm) zacht verlicht. Wel heeft men voorzorgmaatregelen genomen, zodat het CD-laserlicht niet in de kamer of ogen van de gebruiker kan schijnen. Trouwens ook een eis van industrie en overheid.

De cassette recorder heeft allerlei voorzieningen als Auto track search, Auto reverse, Dolby B en HX Pro. Hij kan uitstekend dienen om CD's op te nemen. Er is dan een gemeenschappelijk start- en stop-mogelijkheid, die zich uiteraard (zonder dat de deurtjes opengaan) ook op afstand laat bedienen. De prijs die voor dit modern vormgegeven moois betaald moet worden is net geen f 6000,-.

Micro-geluid

JVC komt de eer toe de eerste „micro geluids-combi” te hebben geschapen, een stereosysteem van absoluut micro-formaat. Anders dan bij B&O is niet alleen de vormgeving van belang geweest, maar vooral het ruimtegebrek van (Japanse) kamerbewoners. Bij het ontwerp van het „Micro component system UX-1” is men uitgegaan van de afmetingen van de CD (12 cm) en heeft men een stereosysteem en luidspreker-boxen ontworpen die nauwelijks meer

ruimte innemen: breedte van het systeem circa 14 cm, van de luidsprekers 16 centimeter.

Na midi-, mezzo- en mini-systeem heeft dit microsysteem nu langzamerhand de afmetingen van een byouddoos gekregen. Voor langspeelplaten geen ruimte op deze combinatie: veel te groot. Ook hier is sprake van een CD-speler, tuner/versterker en een cassette recorder. Er is een (slaap)kamer-timer ingebouwd voor afschakelen 's avonds en inschakelen 's morgens. Er zijn 30 stations te programmeren. Cassettedeck en CD-speler kunnen worden gekoppeld voor opname. Het cassettedeck is van het auto-reverse type. De luidsprekers zijn tweeweg-boxen (2x 8,5 Watt) en alle aflezingen vinden plaats op beschafte LCD-vensters met licht erachter. Bij de microset wordt een afstandsbediening geleverd, voor net geen f 1300,-.

Tot slot een andere nieuwe vondst van JVC, een draagbare CD-speler met ingebouwde graphic equalizer (uitgebreide toonregeling), ingebouwde, oplaadbare accu en afstandsbediening! Deze op zich merkwaardige combinatie behoeft enige uitleg. De draagbare CD-speler (ook geschikt voor single's) kan gewoon met (niet bijgeleverde) koptelefoon worden gebruikt. De afstandsbediening heeft dan geen functie. De afstandsbediening wordt pas zinnig wanneer men thuis een (extra) adapter voor de CD-speler toepast. Daarmee wordt de speler opgenomen in de HiFi-keten en kan men alle JVC-functies bedienen doordat het apparaat dan niet alleen wordt opgenomen in de geluidsketen, maar ook in het „compulink” bedieningssysteem. Tegelijk worden de ingebouwde accu's opgeladen, zodat de XL-P70 weer voor draagbaar gebruik gereed is wanneer men wil.

hugo van der heem

woonpiccolo's

Voor meer informatie zie eerste piccolopagina of bel

045-719966

Voor méér resultaat

Postbus 3100, 6401 DP Heerlen, Fax 045-739364

Krijgt uw woning wel voldoende aandacht? U bent er zeker van als u belt met

Makelaardij o.g. Taxaties.
Hypotheek - Adviescentrum
Ruys de Beerenbroucklaan 28
6411 GB Heerlen
Tel. (045) 71 55 66

Te koop

Div. HALF-/VRIJSTAANDE woonhuizen en BUNGALOWS
Tevens wegens snelle verkoop voor onze cliënteel
TE KOOP GEVRAAGD woonhuizen en bungalows.
Voor VRIJBLIJVENDE informatie: Van Oppen b.v.
Lindeplein 5, Brunssum. 045-254543, vraag de infolijder.

Heerlen

Te koop:
Woonhuis
met aparte kantoorruimte, 3 garages, gehele pand is onderkelderd, voor vele doeleinden geschikt, prima locatie.
Prijs f 155.000,- k.k. Incl. 045-721781
Na 18.00 uur en 's zaterdags 0932-11713513.

Valkenburg-Houthem Vrijstaand landhuis

Wethouder Heijnsdijkstr. 10, schitterend, eigentijds
gebouwd, vrijstaand landhuis met inpandige garage en
prachtig aangelegde tuin met terrassen, zwembad en
vijverpartij. Ind.: o.a. mooie entree/hal met vide, sfeervolle
woonkamer (ca. 55 m2) met tegelvloer en open haard,
aansluitend overdekt buitenteras, grote keuken, met
compl. luxe aanbouwkeuken, gasten-slaapk. met eigen
badk. Verd.: 3 ruime slaapk., luxe badk. in travertijn, apart
toilet, souterrain: garage, provisie-, wijn- en cv-kelder,
bouwjaar 1979, opv. ca. 1.250 m2. De prijs bedraagt
f 469.000,- k.k. Verdere info op aanvraag.

Paul Crombag Onroerend Goed

bedrijfspand met 4 k. woning, c.v. gas. Voor vele doelein-
den w.o. kantoor, winkel, horeca (bv. bar, lunchroom,
restaurant) etc. Centraal gelegen, niet ver van station.
Koopsom n.o.t.k. Snedig leeg.

MAKKO GULPEN

Rijksweg 67, Gulpen. Tel. 04450-2182 (ook zaterdags).
NVM-Makelaar W. Timmermans, ruim 30 jaar ervaring.

Belgie, nabij Maasmechelen
aan bosrand
Bungalow
hal, woonk. 50 m2, 4 slaapk.,
kelder, luxe keuken, badk.,
gar. v. 3 auto's, terras
zuiden, rolluiken, 823 m2.
Info. 09-3211659294.

Geraagd ouder WOON-
HUIS in Zuid-Limburg. Op-
knappen geen bezwaar
045-727173.

Te k. gevraagd HUIZEN
voor Duitse gezinnen. Euro
Immobilien, tel. 045-414015

Te k. gevr. WOONHUIS plus
tuin omgev. Landgraaf/Kerk-
rade, opknapper geen bezw.
045-453572.

Te k. of te h. gevr. WOON-
RUIMTE voor 1 pers., min. 2
kamers, tussen Venray en
Maasricht. Tel. 02296-1922

GEVRAAGD pand met veel
grond. Prijs p.m. f 100.000,-
Tel. 040-835050.

HEERLEN, Schandeler-
boord 9E, appartement met
berging. Ind.: woonk., keu-
ken, 1 slpk. badk. f 65.000,-
k.k. Bopa O/G. 045-324133.

VOERENDAAL, hoekwo-
ning met aanbouw v. praktijk
kantoor of 2e woonruimte.
Woonk. 41 m2, natuur-
vloer, open haard, luxe eetk.
wask., 4 slaapk., garage,
kelder, tuin. Vr.pr.
f 259.000,-. Bez. moeite
waard. Tenenweg 83.
045-750491 of 09-
49241874728.

Te k. gevraagd vrijstaand of
halfvrijst. WOONHUIS, min.
3 slpk. met garage en tuin,
in Brunssum en/of Onder-
banken. Tel. 045-257343.

MAASEIK België te k. luxe
flat bij centrum. Tel. 09-32-
1156427.

Te k. gevr. BOUWGROND
in Rumburg. Tel. 045-
728196.

HOENSBROEK tussenwo-
ning met berging en tuin,
woonk. (32 m2), 3 slpk.,
badk., zolder (vaste trap),
bwj. 1987, pr. f 112.000,-
k.k. Incl. 045-243040.

HEERLEN, Lokerstr. 50.
Goed onderhouden eenge-
zinswoning, 3 slaapkms,
badkamer met ligb. Achter-
om bereikbaar, f 95.000,-
k.k. Wijman & Partners 045-
726671.

HEERLEN, Mgr. Hanssenstr.
10. Goed onderhouden een-
gezinswoning, loopafstand
van winkels, 3 slaapkms, bad-
kamer met 2e toilet,
f 95.000,- k.k. Wijman &
Partners 045-726671.

HOENSBROEK, prins Wil-
lemstr. 68. Moderne woning
met 3 slaapkms, badk. met
ligbad, voor- en achtertuin,
in prima staat. f 105.000,-
bij volledige financiering,
netto maandlast ca. f 650,-
Wijman & Partners 045-
726671.

HULSBURG, halfvrijst.
woonh. met garage en c.v.
Ged. voorz. v. dubb. begl.
en rolluiken. Ind.: i-vormige
woonk. met open haard, gr.
keuken, berging, te verd.: 3
slaapk., badk. Tuin op zuiden.
Vr.pr. f 140.000,- k.k.
Tel. 04405-2213.

Gerenoeverd ouder WOON-
HUIS met tuin en garage.
Tel. 045-321338

MEERS, Vrijstaand woon-
huis met garage, L-vorm.
woonk., (42 m2), keuken
met app., 4 slaapk., met
parketvl., badk. met ligbad,
2e toilet, vaste trap zolder,
tuin en kunststof koz. met
dubb. glas. Pr. f 198.000,-
k.k. Mak.kant. Rob Dassen,
045-375757.

In de dorpskern van Mun-
stergeleen, rustig gelegen,
uist. onderhouden, halfvrijst.
WOONHUIS, c.v. gar., kel-
der, woonk., eetkeuken met
witte aanb.keuken, 3 slpk.,
vaste badk., ligbad, zolder
via vlioztrap, tuin op zuiden.
Vr.pr. f 165.000,- k.k. Tel.
046-528304.

PUTH/Margrietstr. 7, per-
f. onderhouden, met mooie
tuin, berging, vrije achterom,
3 slpk., zolder, kelder.
Koopje f 95.000,- k.k. Tel.
046-742550. Jos Storms
O.G. Geleen

Te huur 75 m2 gemeub.
KANTOORRUIMTE, nabij
centrum van Heerlen, voor
korte of langer termijn.
Huurpr. f 950,- p.mnd. Tel.
045-723142.

WINKEL- of kantoorruimte,
ca. 60 m2 in centr. van
Heerlen te h. Direct te aanv.
045-724690.

HEERLEN te huur Station-
straat winkelruimte ca. 100
m2; Sittardweg, Gras-
broekweg bedrijfsruimte
ca. 125 m2 voor kantoor,
showroom etc., incl. 046-
743275.

Te huur 75 m2 gemeub.
KANTOORRUIMTE, nabij
centrum van Heerlen, voor
korte of langer termijn.
Huurpr. f 950,- p.mnd. Tel.
045-723142.

WINKEL- of kantoorruimte,
ca. 60 m2 in centr. van
Heerlen te h. Direct te aanv.
045-724690.

HEERLEN te huur Station-
straat winkelruimte ca. 100
m2; Sittardweg, Gras-
broekweg bedrijfsruimte
ca. 125 m2 voor kantoor,
showroom etc., incl. 046-
743275.

Te huur 75 m2 gemeub.
KANTOORRUIMTE, nabij
centrum van Heerlen, voor
korte of langer termijn.
Huurpr. f 950,- p.mnd. Tel.
045-723142.

WINKEL- of kantoorruimte,
ca. 60 m2 in centr. van
Heerlen te h. Direct te aanv.
045-724690.

HEERLEN te huur Station-
straat winkelruimte ca. 100
m2; Sittardweg, Gras-
broekweg bedrijfsruimte
ca. 125 m2 voor kantoor,
showroom etc., incl. 046-
743275.

Te huur 75 m2 gemeub.
KANTOORRUIMTE, nabij
centrum van Heerlen, voor
korte of langer termijn.
Huurpr. f 950,- p.mnd. Tel.
045-723142.

WINKEL- of kantoorruimte,
ca. 60 m2 in centr. van
Heerlen te h. Direct te aanv.
045-724690.

HEERLEN te huur Station-
straat winkelruimte ca. 100
m2; Sittardweg, Gras-
broekweg bedrijfsruimte
ca. 125 m2 voor kantoor,
showroom etc., incl. 046-
743275.

Te huur 75 m2 gemeub.
KANTOORRUIMTE, nabij
centrum van Heerlen, voor
korte of langer termijn.
Huurpr. f 950,- p.mnd. Tel.
045-723142.

WINKEL- of kantoorruimte,
ca. 60 m2 in centr. van
Heerlen te h. Direct te aanv.
045-724690.

HEERLEN te huur Station-
straat winkelruimte ca. 100
m2; Sittardweg, Gras-
broekweg bedrijfsruimte
ca. 125 m2 voor kantoor,
showroom etc., incl. 046-
743275.

Te huur 75 m2 gemeub.
KANTOORRUIMTE, nabij
centrum van Heerlen, voor
korte of langer termijn.
Huurpr. f 950,- p.mnd. Tel.
045-723142.

WINKEL- of kantoorruimte,
ca. 60 m2 in centr. van
Heerlen te h. Direct te aanv.
045-724690.

HEERLEN te huur Station-
straat winkelruimte ca. 100
m2; Sittardweg, Gras-
broekweg bedrijfsruimte
ca. 125 m2 voor kantoor,
showroom etc., incl. 046-
743275.

Te huur 75 m2 gemeub.
KANTOORRUIMTE, nabij
centrum van Heerlen, voor
korte of langer termijn.
Huurpr. f 950,- p.mnd. Tel.
045-723142.

WINKEL- of kantoorruimte,
ca. 60 m2 in centr. van
Heerlen te h. Direct te aanv.
045-724690.

HEERLEN te huur Station-
straat winkelruimte ca. 100
m2; Sittardweg, Gras-
broekweg bedrijfsruimte
ca. 125 m2 voor kantoor,
showroom etc., incl. 046-
743275.

Te huur 75 m2 gemeub.
KANTOORRUIMTE, nabij
centrum van Heerlen, voor
korte of langer termijn.
Huurpr. f 950,- p.mnd. Tel.
045-723142.

WINKEL- of kantoorruimte,
ca. 60 m2 in centr. van
Heerlen te h. Direct te aanv.
045-724690.

HEERLEN te huur Station-
straat winkelruimte ca. 100
m2; Sittardweg, Gras-
broekweg bedrijfsruimte
ca. 125 m2 voor kantoor,
showroom etc., incl. 046-
743275.

Te huur 75 m2 gemeub.
KANTOORRUIMTE, nabij
centrum van Heerlen, voor
korte of langer termijn.
Huurpr. f 950,- p.mnd. Tel.
045-723142.

WINKEL- of kantoorruimte,
ca. 60 m2 in centr. van
Heerlen te h. Direct te aanv.
045-724690.

HEERLEN te huur Station-
straat winkelruimte ca. 100
m2; Sittardweg, Gras-
broekweg bedrijfsruimte
ca. 125 m2 voor kantoor,
showroom etc., incl. 046-
743275.

Te huur 75 m2 gemeub.
KANTOORRUIMTE, nabij
centrum van Heerlen, voor
korte of langer termijn.
Huurpr. f 950,- p.mnd. Tel.
045-723142.

WINKEL- of kantoorruimte,
ca. 60 m2 in centr. van
Heerlen te h. Direct te aanv.
045-724690.

HEERLEN te huur Station-
straat winkelruimte ca. 100
m2; Sittardweg, Gras-
broekweg bedrijfsruimte
ca. 125 m2 voor kantoor,
showroom etc., incl. 046-
743275.

Te huur 75 m2 gemeub.
KANTOORRUIMTE, nabij
centrum van Heerlen, voor
korte of langer termijn.
Huurpr. f 950,- p.mnd. Tel.
045-723142.

WINKEL- of kantoorruimte,
ca. 60 m2 in centr. van
Heerlen te h. Direct te aanv.
045-724690.

HEERLEN te huur Station-
straat winkelruimte ca. 100
m2; Sittardweg, Gras-
broekweg bedrijfsruimte
ca. 125 m2 voor kantoor,
showroom etc., incl. 046-
743275.

Te huur 75 m2 gemeub.
KANTOORRUIMTE, nabij
centrum van Heerlen, voor
korte of langer termijn.
Huurpr. f 950,- p.mnd. Tel.
045-723142.

WINKEL- of kantoorruimte,
ca. 60 m2 in centr. van
Heerlen te h. Direct te aanv.
045-724690.

HEERLEN te huur Station-
straat winkelruimte ca. 100
m2; Sittardweg, Gras-
broekweg bedrijfsruimte
ca. 125 m2 voor kantoor,
showroom etc., incl. 046-
743275.

Te huur 75 m2 gemeub.
KANTOORRUIMTE, nabij
centrum van Heerlen, voor
korte of langer termijn.
Huurpr. f 950,- p.mnd. Tel.
045-723142.

WINKEL- of kantoorruimte,
ca. 60 m2 in centr. van
Heerlen te h. Direct te aanv.
045-724690.

HEERLEN te huur Station-
straat winkelruimte ca. 100
m2; Sittardweg, Gras-
broekweg bedrijfsruimte
ca. 125 m2 voor kantoor,
showroom etc., incl. 046-
743275.

Te huur 75 m2 gemeub.
KANTOORRUIMTE, nabij
centrum van Heerlen, voor
korte of langer termijn.
Huurpr. f 950,- p.mnd. Tel.
045-723142.

WINKEL- of kantoorruimte,
ca. 60 m2 in centr. van
Heerlen te h. Direct te aanv.
045-724690.

HEERLEN te huur Station-
straat winkelruimte ca. 100
m2; Sittardweg, Gras-
broekweg bedrijfsruimte
ca. 125 m2 voor kantoor,
showroom etc., incl. 046-
743275.

Te huur 75 m2 gemeub.
KANTOORRUIMTE, nabij
centrum van Heerlen, voor
korte of langer termijn.
Huurpr. f 950,- p.mnd. Tel.
045-723142.

WINKEL- of kantoorruimte,
ca. 60 m2 in centr. van
Heerlen te h. Direct te aanv.
045-724690.

HEERLEN te huur Station-
straat winkelruimte ca. 100
m2; Sittardweg, Gras-
broekweg bedrijfsruimte
ca. 125 m2 voor kantoor,
showroom etc., incl. 046-
743275.

Te huur 75 m2 gemeub.
KANTOORRUIMTE, nabij
centrum van Heerlen, voor
korte of langer termijn.
Huurpr. f 950,- p.mnd. Tel.
045-723142.

WINKEL- of kantoorruimte,
ca. 60 m2 in centr. van
Heerlen te h. Direct te aanv.
045-724690.

HEERLEN te huur Station-
straat winkelruimte ca. 100
m2; Sittardweg, Gras-
broekweg bedrijfsruimte
ca. 125 m2 voor kantoor,
showroom etc., incl. 046-
743275.

Te huur 75 m2 gemeub.
KANTOORRUIMTE, nabij
centrum van Heerlen, voor
korte of langer termijn.
Huurpr. f 950,- p.mnd. Tel.
045-723142.

WINKEL- of kantoorruimte,
ca. 60 m2 in centr. van
Heerlen te h. Direct te aanv.
045-724690.

HEERLEN te huur Station-
straat winkelruimte ca. 100
m2; Sittardweg, Gras-
broekweg bedrijfsruimte
ca. 125 m2 voor kantoor,
showroom etc., incl. 046-
743275.

Te huur 75 m2 gemeub.
KANTOORRUIMTE, nabij
centrum van Heerlen, voor
korte of langer termijn.
Huurpr. f 950,- p.mnd. Tel.
045-723142.

WINKEL- of kantoorruimte,
ca. 60 m2 in centr. van
Heerlen te h. Direct te aanv.
045-724690.

HEERLEN te huur Station-
straat winkelruimte ca. 100
m2; Sittardweg, Gras-
broekweg bedrijfsruimte
ca. 125 m2 voor kantoor,
showroom etc., incl. 046-
743275.

Te huur 75 m2 gemeub.
KANTOORRUIMTE, nabij
centrum van Heerlen, voor
korte of langer termijn.
Huurpr. f 950,- p.mnd. Tel.
045-723142.

WINKEL- of kantoorruimte,
ca. 60 m2 in centr. van
Heerlen te h. Direct te aanv.
045-724690.

HEERLEN te huur Station-
straat winkelruimte ca. 100
m2; Sittardweg, Gras-
broekweg bedrijfsruimte
ca. 125 m2 voor kantoor,
showroom etc., incl. 046-
743275.

Te huur 75 m2 gemeub.
KANTOORRUIMTE, nabij
centrum van Heerlen, voor
korte of langer termijn.
Huurpr. f 950,- p.mnd. Tel.
045-723142.

WINKEL- of kantoorruimte,
ca. 60 m2 in centr. van
Heerlen te h. Direct te aanv.
045-724690.

HEERLEN te huur Station-
straat winkelruimte ca. 100
m2; Sittardweg, Gras-
broekweg bedrijfsruimte
ca. 125 m2 voor kantoor,
showroom etc., incl. 046-
743275.

Te huur 75 m2 gemeub.
KANTOORRUIMTE, nabij
centrum van Heerlen, voor
korte of langer termijn.
Huurpr. f 950,- p.mnd. Tel.
045-723142.

WINKEL- of kantoorruimte,
ca. 60 m2 in centr. van
Heerlen te h. Direct te aanv.
045-724690.

HEERLEN te huur Station-
straat winkelruimte ca. 100
m2; Sittardweg, Gras-
broekweg bedrijfsruimte
ca. 125 m2 voor kantoor,
showroom etc., incl. 046-
743275.

Te huur 75 m2 gemeub.
KANTOORRUIMTE, nabij
centrum van Heerlen, voor
korte of langer termijn.
Huurpr. f 950,- p.mnd. Tel.
045-723142.

WINKEL- of kantoorruimte,
ca. 60 m2 in centr. van
Heerlen te h. Direct te aanv.
045-724690.

HEERLEN te huur Station-
straat winkelruimte ca. 100
m2; Sittardweg, Gras-
broekweg bedrijfsruimte
ca. 125 m2 voor kantoor,
showroom etc., incl. 046-
743275.

Te huur 75 m2 gemeub.
KANTOORRUIMTE, nabij
centrum van Heerlen, voor
korte of langer termijn.
Huurpr. f 950,- p.mnd. Tel.
045-723142.

WINKEL- of kantoorruimte,
ca. 60 m2 in centr. van
Heerlen te h. Direct te aanv.
045-724690.

HEERLEN te huur Station-
straat winkelruimte ca. 100
m2; Sittardweg, Gras-
broekweg bedrijfsruimte
ca. 125 m2 voor kantoor,
showroom etc., incl. 046-
743275.

Te huur 75 m2 gemeub.
KANTOORRUIMTE, nabij
centrum van Heerlen, voor
korte of langer termijn.
Huurpr. f 950,- p.mnd. Tel.
045-723142.

WINKEL- of kantoorruimte,
ca. 60 m2 in centr. van
Heerlen te h. Direct te aanv.
045-724690.

HEERLEN te huur Station-
straat winkelruimte ca. 100
m2; Sittardweg, Gras-
broekweg bedrijfsruimte
ca. 125 m2 voor kantoor,
showroom etc., incl. 046-
743275.

Te huur 75 m2 gemeub.
KANTOORRUIMTE, nabij
centrum van Heerlen, voor
korte of langer termijn.
Huurpr. f 950,- p.mnd. Tel.
045-723142.

WINKEL- of kantoorruimte,
ca. 60 m2 in centr. van
Heerlen te h. Direct te aanv.
045-724690.

HEERLEN te huur Station-
straat winkelruimte ca. 100
m2; Sittardweg, Gras-
broekweg bedrijfsruimte
ca. 125 m2 voor kantoor,
showroom etc., incl. 046-
743275.

Te huur 75 m2 gemeub.
KANTOORRUIMTE, nabij
centrum van Heerlen, voor
korte of langer termijn.
Huurpr. f 950,- p.mnd. Tel.
045-723142.

WINKEL- of kantoorruimte,
ca. 60 m2 in centr. van
Heerlen te h. Direct te aanv.
045-724690.

HEERLEN te huur Station-
straat winkelruimte ca. 100
m2; Sittardweg, Gras-
broekweg bedrijfsruimte
ca. 125 m2 voor kantoor,
showroom etc., incl. 046-
743275.

Te huur 75 m2 gemeub.
KANTOORRUIMTE, nabij
centrum van Heerlen, voor
korte of langer termijn.
Huurpr. f 950,- p.mnd. Tel.
045-723142.

WINKEL- of kantoorruimte,
ca. 60 m2 in centr. van
Heerlen te h. Direct te aanv.
045-724690.

HEERLEN te huur Station-
straat winkelruimte ca. 100
m2; Sittardweg, Gras-
broekweg bedrijfsruimte
ca. 125 m2 voor kantoor,
showroom etc., incl. 046-
743275.

Te huur 75 m2 gemeub.
KANTOORRUIMTE, nabij
centrum van Heerlen, voor
korte of langer termijn.
Huurpr. f 950,- p.mnd. Tel.
045-723142.

WINKEL- of kantoorruimte,
ca. 60 m2 in centr. van
Heerlen te h. Direct te aanv.
045-724690.

HEERLEN te huur Station-
straat winkelruimte ca. 100
m2; Sittardweg, Gras-
broekweg bedrijfsruimte
ca. 125 m2 voor kantoor,
showroom etc., incl. 046-
743275.

Te huur 75 m2 gemeub.
KANTOORRUIMTE, nabij
centrum van Heerlen, voor
korte of langer termijn.
Huurpr. f 950,- p.mnd. Tel.
045-723142.

WINKEL- of kantoorruimte,
ca. 60 m2 in centr. van
Heerlen te h. Direct te aanv.
045-724690.

HEERLEN te huur Station-
straat winkelruimte ca. 100
m2; Sittardweg, Gras-
broekweg bedrijfsruimte
ca. 125 m2 voor kantoor,
showroom etc., incl. 046-
743275.

Te huur 75 m2 gemeub.
KANTOORRUIMTE, nabij
centrum van Heerlen, voor
korte of langer termijn.
Huurpr. f 950,- p.mnd. Tel.
045-723142.

WINKEL- of kantoorruimte,
ca. 60 m2 in centr. van
Heerlen te h. Direct te aanv.
045-724690.

HEERLEN te huur Station-
straat winkelruimte ca. 100
m2; Sittardweg, Gras-
broekweg bedrijfsruimte
ca. 125 m2 voor kantoor,
showroom etc., incl. 046-
743275.

Te huur 75 m2 gemeub.
KANTOORRUIMTE, nabij
centrum van Heerlen, voor
korte of langer termijn.
Huurpr. f 950,- p.mnd. Tel.
045-723142.

WINKEL- of kantoorruimte,
ca. 60 m2 in centr. van
Heerlen te h. Direct te aanv.
045-724690.

HEERLEN te huur Station-
straat winkelruimte ca. 100
m2; Sittardweg, Gras-
broekweg bedrijfsruimte
ca. 125 m2 voor kantoor,
showroom etc., incl. 046-
743275.

Te huur 75 m2 gemeub.
KANTOORRUIMTE, nabij
centrum van Heerlen, voor
korte of langer termijn.
Huurpr. f 950,- p.mnd. Tel.
045-723142.

WINKEL- of kantoorruimte,
ca. 60 m2 in centr. van
Heerlen te h. Direct te aanv.
045-724690.

HEERLEN te huur Station-
straat winkelruimte ca. 100
m2; Sittardweg, Gras-
broekweg bedrijfsruimte
ca. 125 m2 voor kantoor,
showroom etc., incl. 046-
743275.

Te huur 75 m2 gemeub.
KANTOORRUIMTE, nabij
centrum van Heerlen, voor
korte of langer termijn.
Huurpr. f 950,- p.mnd. Tel.
045-723142.

WINKEL- of kantoorruimte,
ca. 60 m2 in centr. van
Heerlen te h. Direct te aanv.
045-724690.

HEERLEN te huur Station-
straat winkelruimte ca. 100
m2; Sittardweg, Gras-
broekweg bedrijfsruimte
ca. 125 m2 voor kantoor,
showroom etc., incl. 046-
743275.

Te huur 75 m2 gemeub.
KANTOORRUIMTE, nabij
centrum van Heerlen, voor
korte of langer termijn.
Huurpr. f 950,- p.mnd. Tel.
045-723142.

WINKEL- of kantoorruimte,
ca. 60 m2 in centr. van
Heerlen te h. Direct te aanv.
045-724690.

HEERLEN te huur Station-
straat winkelruimte ca. 100
m2; Sittardweg, Gras-
broekweg bedrijfsruimte
ca. 125 m2 voor kantoor,
showroom etc., incl. 046-
743275.

Te huur 75 m2 gemeub.
KANTOORRUIMTE, nabij
centrum van Heerlen, voor
korte of langer termijn.
Huurpr. f 950,- p.mnd. Tel.
045-723142.

WINKEL- of kantoorruimte,
ca. 60 m2 in centr. van
Heerlen te h. Direct te aanv.
045-724690.

HEERLEN te huur Station-
straat winkelruimte ca. 100
m2; Sittardweg, Gras-
broekweg bedrijfsruimte
ca. 125 m2 voor kantoor,
showroom etc., incl. 046-
743275.

Te huur 75 m2 gemeub.
KANTOORRUIMTE, nabij
centrum van Heerlen, voor
korte of langer termijn.
Huurpr. f 950,- p.mnd. Tel.
045-723142.

WINKEL- of kantoorruimte,
ca. 60 m2 in centr. van
Heerlen te h. Direct te aanv.
045-724690.

HEERLEN te huur Station-
straat winkelruimte ca. 100
m2; Sittardweg, Gras-
broekweg bedrijfsruimte
ca. 125 m2 voor kantoor,
showroom etc., incl. 046-
743275.

Te huur 75 m2 gemeub.
KANTOORRUIMTE, nabij
centrum van Heerlen, voor
korte of langer termijn.
Huurpr. f 950,- p.mnd. Tel.
045-723142.

WINKEL- of kantoorruimte,
ca. 60 m2 in centr. van
Heerlen te h. Direct te aanv.
045-724690.

HEERLEN te huur Station-
straat winkelruimte ca. 100
m2; Sittardweg, Gras-
broekweg bedrijfsruimte
ca. 125 m2 voor kantoor,
showroom etc., incl. 046-
743275.

Te huur 75 m2 gemeub.
KANTOORRUIMTE, nabij
centrum van Heerlen, voor
korte of langer termijn.
Huurpr. f 950,- p.mnd. Tel.
045-723142.

WINKEL- of kantoorruimte,
ca. 60 m2 in centr. van
Heerlen te h. Direct te aanv.
045-724690.

HEERLEN te huur Station-
straat winkelruimte ca. 100
m2; Sittardweg, Gras-
broekweg bedrijfsruimte
ca. 125 m2 voor kantoor,
showroom etc., incl. 046-
743275.

Te huur 75 m2 gemeub.
KANTOORRUIMTE, nabij
centrum van Heerlen, voor
korte of langer termijn.
Huurpr. f 950,- p.mnd. Tel.
045-723142.

WINKEL- of kantoorruimte,
ca. 60 m2 in centr. van
Heerlen te h. Direct te aanv.
045-724690.

HEERLEN te huur Station-
straat winkelruimte ca. 100
m2; Sittardweg, Gras-
broekweg bedrijfsruimte
ca. 125 m2 voor kantoor,
showroom etc., incl. 046-
743275.

Te huur 75 m2 gemeub.
KANTOORRUIMTE, nabij
centrum van Heerlen, voor
korte of langer termijn.
Huurpr. f 950,- p.mnd. Tel.
045-723142.

WINKEL- of kantoorruimte,
ca. 60 m2 in centr. van
Heerlen te h. Direct te aanv.
045-724690.

HEERLEN te huur Station-
straat winkelruimte ca. 100
m2; Sittardweg, Gras-
broekweg bedrijfsruimte
ca. 125 m2 voor kantoor,
showroom etc., incl. 046-
743275.

Te huur 75 m2 gemeub.
KANTOORRUIMTE, nabij
centrum van Heerlen, voor
korte of langer termijn.
Huurpr. f 950,- p.mnd. Tel.
045-723142.

WINKEL- of kantoorruimte,
ca. 60 m2 in centr. van
Heerlen te h. Direct te aanv.
045-724690.

HEERLEN te huur Station-
straat winkelruimte ca. 100
m2; Sittardweg, Gras-
broekweg bedrijfsruimte
ca. 125 m2 voor kantoor,
showroom etc., incl. 046-
743275.

Te huur 75 m2 gemeub.
KANTOORRUIMTE, nabij
centrum van Heerlen, voor
korte of langer termijn.
Huurpr. f 950,- p.mnd. Tel.
045-723142.

WINKEL- of kantoorruimte,
ca. 60 m2 in centr. van
Heerlen te h. Direct te aanv.
045-724690.

HEERLEN te huur Station-
straat winkelruimte ca. 100
m2; Sittardweg, Gras-
broekweg bedrijfsruimte
ca. 125 m2 voor kantoor,
showroom etc., incl. 046-
743275.

Te huur 75 m2 gemeub.
KANTOORRUIMTE, nabij
centrum van Heerlen, voor
korte of langer termijn.
Huurpr. f 950,- p.mnd. Tel.
045-723142.

WINKEL- of kantoorruimte,
ca. 60 m2 in centr. van
Heerlen

Snellere verhuur bij Delfts systeem woningverdeling

Zonder urgentiepunten

grotere doorstroming

et sinds een jaar door de gemeente Delft gehanteerde systeem voor woonruimteverdeling, waarbij het initiatief bij de woningzoekenden ligt, leidt tot een veel snellere verhuur van woningen. Bij de nieuwe aanpak wordt meer dan de helft van de woningen al bij de eerste aanbieding geaccepteerd. In de huidige situatie was dat 16 procent. Na vijf aanbiedingen is 96 procent van de woningen geaccepteerd, tegen 44 procent bij het vroegere systeem.

blijkt uit een onderzoek van de Technische Universiteit Delft, dat afgelopen dinsdag tijdens een congres over woonruimteverdeling in Utrecht werd gepresenteerd. Volgens de onderzoekers heeft de Delftse aanpak een gunstig effect op de doorstroming in de woningmarkt. Zij concluderen wel nadelen voor jonge woningzoekenden.

De traditionele aanpak van woonruimteverdeling, waarbij het aantal urgentiepunten bepaalt of iemand een woning in aanmerking komt, is in Delft afgeschaft. Woningzoekenden worden op de hoogte gehouden van het aanbod op de woningmarkt via een maandelijks marktkrant, die huis aan huis wordt verspreid.

Wooncarrière

Voor een vrijgekomen woning willen mensen, kan een bon invullen. Zijn er nog gegadigden dan vindt een selectie plaats op basis van de 'wooncarrière' van de betrokkenen. Voor mensen die voor het eerst zelfstandig woonruimte huren (starters) geldt de leeftijd de doorslag. Bij

bepaalt immers wie voorgaat bij een populaire woning, waarvoor veel gegadigden zijn.

Het onderzoek van de TU wijst er wel op dat de Delftse aanpak voor bepaalde groepen nadelig kan uitpakken. Het gaat daarbij vooral om jonge starters, die uit de markt worden gedrukt door ouderen die voor het eerst zelfstandige woonruimte zoeken, bijvoorbeeld na een echtscheiding.

Ook voor personen die in het oude systeem veel urgentiepunten hebben vergaard kan de nieuwe situatie negatief werken. Uiteindelijk telt het Delftse systeem echter 'meer winnaars dan verliezers', aldus de onderzoekers.

Ook Tweede-Kamerlid A. de Jong (PvdA) toonde zich in Utrecht enthousiast over de Delftse aanpak. Hij vindt dat andere gemeenten met spanning op de woningmarkt, 'er goed aan doen in Delft een kijkje te nemen'.

De Nederlandse Woonbond, die de belangen van huurders en woningzoekenden behartigt, is eveneens positief. Beleidsmedewerkster M. Linssen plaatste wel vraagtekens bij de grote rol die de wooncarrière speelt bij het toekennen van woningen. Dat kan volgens haar in het nadeel werken voor huishoudens met lage inkomens. Die kunnen vanwege de hoge kosten niet geld verhuizen, waardoor ze geen wooncarrière kunnen opbouwen.

Dat leidt er volgens hem toe dat meer mensen actief worden op de woningmarkt. Bovendien brengt het systeem met zich mee dat huurders op den duur steeds beter kunnen gaan wonen. De wooncarrière

Hortensia's bloeien in kamer en tuin

vroeg in het voorjaar zijn fraai bloeiende hortensia's bij bloemist tuincentrum verkrijgbaar. Voor de met de bolvormige, blauwe bloemen doen aan 'grootmoeders denken'. Ze behoren, met de klimmen en de clivia tot de kamerplanten die terug van weggeweest

de plant liever niet in een warme kamer. Doet u dat toch, zorg er wel voor dat ze veel water krijgt. De bloemen willen graag vaak worden besproeid, waarbij u de bloemen aan de waternevel dient te houden. Gaan de bladeren opeens slap worden, dan dient u de plant direct lauwwarm water te zetten, zodat de potkluit zich kan volzuigen.

Hortensia is geen plant voor de vensterbank waar de zon haar kan bejagen. In een koele kamer blijft het langst bloeien. Maar in juni ongeveer zal het met de bloei wel gedaan zijn. Het is zonde om zo'n plant weg te gooien, dus zet haar in de tuin. De wortels kunnen in de volle grond als daar veel turfmolm worden gewerkt is. In de pot inkraven kan ook.

De uitgebloeide takken kunnen dan afgesnoeid worden. Het beste punt is om de snoeischaar te laten toepassen bevindt zich op twee ogen boven het bruine deel van de tak. Daarboven kleurt de bast groen. Door te snoeien -wat uiterlijk eind juni moet gebeuren- houdt u de plant wat minder compact.

Na een rustperiode, waarin u wat minder water geeft, ziet u in juli nieuwe groepspunten verschijnen. Dan geeft u weer meer water en kuntenvoedsel. Dit seizoen vormt plant namelijk takken waarop in de voorjaar de bloemen moeten verschijnen. Het is ook gunstig de hortensia na de snoei te verpoten. Meng turfmolm door de potgrond en voeg er oude koemest aan toe.

Hydrangæa macrophylla is de wetenschappelijke naam, afgeleid van de Griekse 'hydor' (water) en 'agion' (vat). Die naamgeving duidt op de vorm van de vrucht: een riekels watervat. Maar je kunt er ook uit afleiden dat de plant van een flinke slok houdt. Het liefst ontard water, want ze wil een zure grond met een pH van zo'n 5,5.

Bijna winterhard

De kamerhortensia is eigenlijk een buitenheester, die vrijwel winterhard is. Laat u haar echter in de tuin staan, dan zullen de takken vorst

Knolbegonia's

Knolbegonia's moeten in deze tijd geplant worden. De knollen komen op een afstand van 25 centimeter van elkaar te staan en mogen maar net met grond bedekt worden. Een humusrijke grond is het meest geschikt. Geef de planten indien nodig in het groeiseizoen voldoende water.

• Van een kamerhortensia kun je weken lang plezier hebben, als de plant maar koel staat.

wel overleven, maar de bloemknoppen zullen dan afvallen. En het gaat juist om die bijzondere, grote bloemen die bepaalde soorten aan de rand vertonen. Ze zijn steriel, waarschijnlijk om insecten te trekken voor de bevruchting.

Bij de planten die u in september weer in huis haalt vallen de bladeren in oktober af. Houd de plant koel (4 à 6 graden). Zo lang het niet vriest kan ze trouwens buiten blijven. Laat u haar in de tuin staan, dan moet u haar met stro beschermen als het gaat vriezen. De hele plant inkluken kan ook! Stekken gaat gemakkelijk. Stengeltopjes in water willen zelfs wortelen. Het duurt wel een jaar of drie voordat u een bloeiende plant hebt.

Tuin-hortensia's

Zure grond en veel water geldt ook voor de meeste hortensia's waarmee u de tuin kunt verfraaien. Alleen H. arborescens, die in juli/augustus met witte schermen bloeit, houdt van kalk in de grond. Het ras Grandiflora bloeit in een grote tuil. Heel bekend is de gevelbestormer H. perfoliaris, die zelfs muren op het noorden met zijn witte schermen en fris groen blad kan opvrolijken.

Ze houdt niet zo van de snoeischaar. Als struik moet u haar daar-

mee maar mondjesmaat bewerken. Groeit ze tegen een muur, dan is aan kortwieken niet te ontkomen.

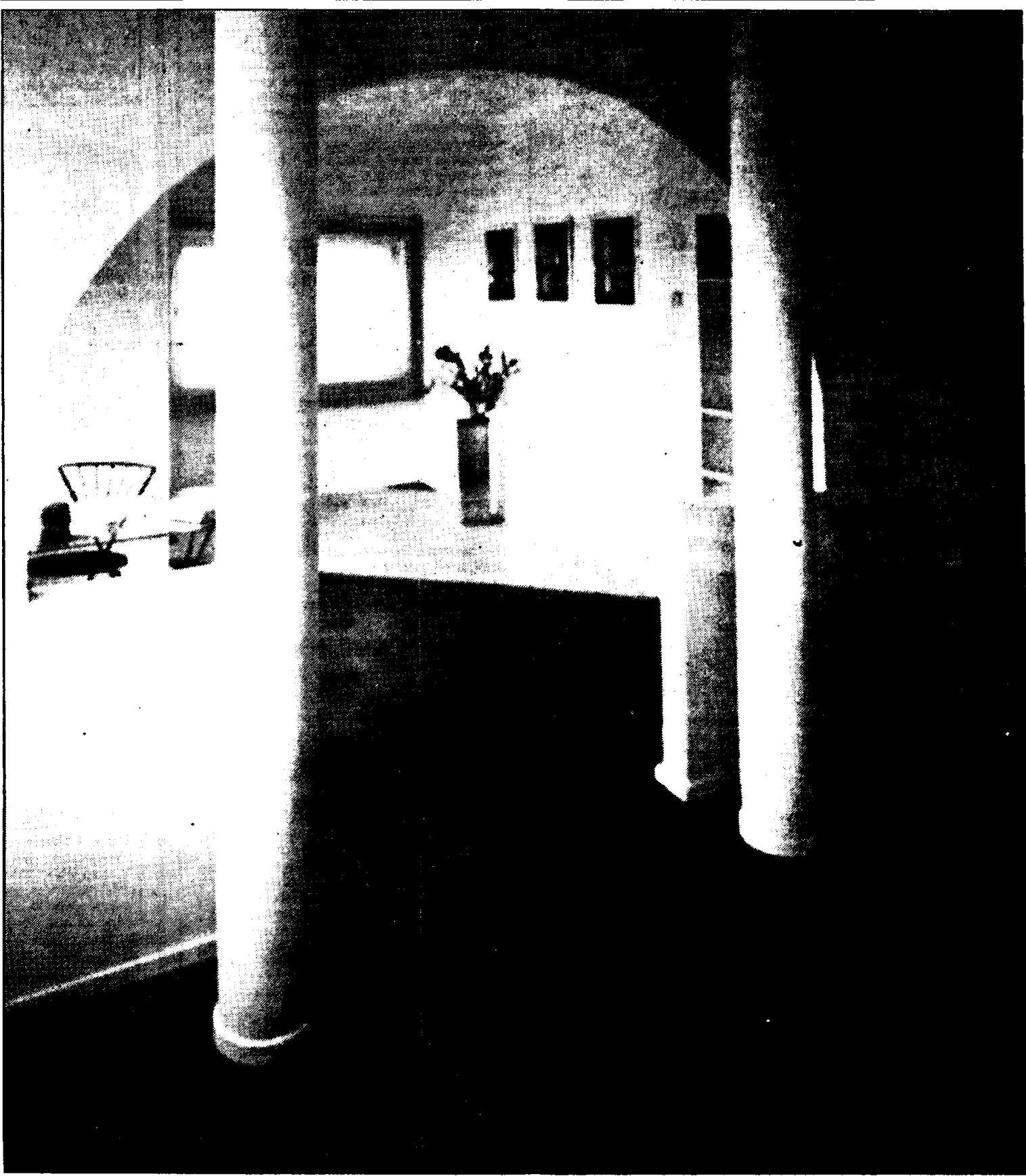
De pluimhortensia (H. paniculata) tooit zich in de zomer met peervormige pluimen. Vooral Floribunda is indrukwekkend. De pluimen verkleuren van wit naar roze roodachtig. Deze hortensia kan sterk teruggesnoeid worden.

Een niet zo winterharde is H. quercifolia, waarvan de grote bladeren op die van de eik lijken. De witte bloemen verschijnen in langere trekken. Ze moet 's winters goed toegedekt worden.

Hortensia's zijn er in nog veel meer 'uitvoeringen'. Kijk de komende maanden maar eens rond bij kwekers of tuincentra. Als ze bloeien, kunt u uw keus maken.

Blauwe-bloemen-tip

De bloemen van de kamerhortensia danken hun typische blauwe kleur door toevoeging van kali-aluin aan de zure grond. Dit zout, bij de drogist verkrijgbaar, veroorzaakt wel minder wortelgroei en ook kunnen er bruine randen aan de bladeren verschijnen. De kweker behandelt in augustus/september met dit zout uitsluitend rose-rode rassen, die dan blauw verkleuren. Een handje roestige spijkers bij zo'n ras in de grond heeft hetzelfde resultaat!

• Met kurk kunnen fraaie effecten bereikt worden.

Kurk in nieuwe gedaante

weer gewild op de vloer

Kurk als vloerbedekking heeft al een hele historie achter zich. Er zijn gevallen bekend waarin dit materiaal zich meer dan een halve eeuw uitstekend heeft gehouden op zeer intensief belopen vloeren, onder andere op een grote lichte haven. Pas in de jaren '60 en '70 werd het in ons land meer bekend als vloerafwerkingsmateriaal voor de woning. Het maakte een snelle opgang, waarna de populariteit weer wat terugliep.

Mede dank zij nieuwe technieken, die kurk een fraaier, meer aan de huidige woontrend aanpassen, is er nu duidelijk sprake van een nieuwe opleving. Er zijn bijvoorbeeld diverse soorten waaraan niet te zien is dat je met kurk te maken hebt, terwijl de bijzondere eigenschappen volledig behouden blijven.

Milieu

Wat in de weer toenemende belangstelling ongetwijfeld ook een rol speelt, is de optimale milieuvriendelijkheid van dit natuurlijke materiaal. Voor de winning van kurk hoeven geen bomen gerod te worden; hun bast wordt eens in de zoveel jaren afgepeld, waarna een nieuwe aangroeit. Ook de verwerking van de ruwe grondstof tot hoogwaardig product voor onder andere vloermateriaal doet geen grote aanslag op het milieu. En van afval is daarbij nauwelijks sprake.

Kurk heeft hoogst opmerkelijke fysische eigenschappen. In natuurlijke vorm bevat een kubieke centimeter kurk zo'n tien miljoen minuscule 'lege' cellen. Door persing ontstaat een product met per kubieke centimeter zelfs 40 miljoen van die luchtbelletjes. Ze geven het materiaal een enorme veerkracht en vormherstellend vermogen. Indrukken van meubels verdwijnen meestal groten-deels vanzelf. Ook de lage warmtegeleidingscoëfficiënt is een voordeel; een kurkvloer vormt tevens isolatie en is 'voetwarm'.

De kwaliteit van kurk wordt bepaald door de zwaarte van de persing. Deze wordt uitgedrukt in aantal kilo's per kubieke meter. De lichte kwaliteiten bevatten 350 tot 450 kilo kurk per 'kuub', de

Het verbruik van drinkwater per hoofd van de bevolking neemt al jaren toe. Was dit verbruik in 1970 nog 119 liter per dag, nu bedraagt het al bijna 150 liter. Bijna eenderde hiervan wordt gebruikt voor het doorspoelen van het toilet.

Door een baksteen in het waterreservoir te leggen kan met het waterverbruik flink terugdringen. Wie een nieuw waterreservoir gaat kopen, kan bij de keuze ervan rekening houden met het waterverbruik. Fabrikant Wisa brengt een nieuw reservoir op de markt onder de naam W600. Dit verbruikt bij het doorspoelen

Waterbesparend toiletreservoir

slechts zes liter water, in plaats van de gebruikelijke negen liter. „Als heel Nederland van dit toiletreservoir gebruik zou maken, kan op jaarbasis een besparing worden bereikt van ruim 82 miljoen kubieke meter drinkwater," rekent de fabrikant hoopvol voor. Het kunststof reservoir is

verder geruisarm, driesijdig-aan-sluitbaar, eenvoudig te monteren en heeft een korte vultijd. Het kan zonder veel breekwerk het oude vervangen, het verplaatsen van het bestaande toilet zou niet nodig zijn. Het kan geleverd worden in alle bekende sanitairkleuren.

Expositie cactussen en vetplanten

In de kas van de Stadskwekerij van Maastricht wordt zaterdag 1 en zondag 2 juni een tentoonstelling van cactussen- en vetplanten gehouden. Er zullen niet alleen allerlei soorten van deze planten te zien zijn, maar ook demonstraties van het zaaien, stekken en enten. De tentoonstelling wordt georganiseerd door de afdeling Zuid-Limburg van de vereniging Succulenta.

Succulenten zijn planten die veel vocht in hun weefsel kunnen opslaan. Ze komen voor in gebieden waar soms grote droogte kan heersen. Tot deze plantensoort behoren cactussen, die van nature voorkomen in Midden- en Zuid-Amerika. De overige succulenten, vetplanten, komen voornamelijk voor in Afrika. Cactussen zijn planten die het vooral op zonnige vensterbanken, waar andere planten het niet kunnen bolwerken, goed doen. Vaak worden ze verkeerd behandeld en zien ze er allesbehalve florissant uit.

Zo is de opvatting bijna onuitroeibaar dat een cactus in een kleine pot moet staan, liefst in de volle zon en zeer weinig water moet krijgen. Een cactus heeft wel veel licht nodig, maar achter glas liever geen volle zon. In de warme maanden kunnen ze behoorlijk wat vocht verwerken. En een kleine pot doet de plant ook weinig goed.

Wie bloemen aan zijn planten wil zien, moet ze in de winter een speciale behandeling geven. Daarvoor is een lichte en vooral koude standplaats nodig. Ook moeten ze gedurende die maanden (november tot en met februari) geen water krijgen. Hoogstens kan men ze op een zonnige dag in februari voorzichtig besproeien.

Veel cactusliefhebbers kopen uit principe geen geïmporteerde planten. Door het leegvoren van vindplaatsen worden enkele cactussoorten met uitroeiing bedreigd. Veel landen hebben de export van cactussen verboden. Verzamelaars kunnen aan planten komen door ze zelf te zaaien, te kopen bij een kweker of te ruilen met andere liefhebbers. Voor dat zelf kweken is geduld vereist. Cactussen zijn trage groeiers.

De tentoonstelling vindt plaats op zaterdag en zondag 1 en 2 juni van 10 tot 17 uur, de entree bedraagt voor volwassenen twee gulden en is voor kinderen gratis.

overzicht hypotheekrente

Hypotheekrente 21 mei 1991

Vrijwel rimpelloos, zo kan het best de geld- en kapitaalmarkt van de afgelopen week getypeerd worden. Dit had ook zijn effect op de hypotheekrentetarieven. Wij noteerden dan ook geen wijzigingen.

Naam bank		rente vast gedur.	afsl. prov. in pct.	rentepercentages	
				opgave bank	nwr bij fisc. besparing van constant
					35,1% 0%
ABN	spaarhyp.	5 jaar	1,00	9,80	5,99
ABN	spaarhyp.	10 jaar	1,00	9,80	5,99
ABN	spaarhyp.	15 jaar	1,00	10,20	6,28
ABN	ann. hyp.	variabel	1,50	9,60	6,56
ABN	spaarhyp.	5 jaar	1,50	9,60	6,56
ABP	spaarhyp.	5 jaar	1,00	9,50	5,75
ABP	spaarhyp.	10 jaar	1,00	9,50	5,75
ABP	spaarhyp.	15 jaar	1,00	9,50	5,75
ABP	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,30	6,35
ABP	ann. hyp.	10 jaar	1,00	9,30	6,35
ABP	ann. hyp.	15 jaar	1,25	9,70	5,94
AEON	spaarhyp.	5 jaar	1,25	9,70	5,94
AEON	spaarhyp.	2 jaar	1,00	9,80	5,94
AMRO	spaarhyp.	10 jaar	1,00	9,80	5,94
AMRO	spaarhyp.	15 jaar	1,00	10,20	6,24
Bouwfl. Limb. Gem.	spaar vath.	5 jaar	1,00	9,40	5,69
Bouwfl. Limb. Gem.	spaar vath.	10 jaar	1,00	9,40	5,69
Bouwfl. Limb. Gem.	spaar vath.	15 jaar	1,00	9,40	5,69
Bouwfl. Limb. Gem.	ann. hyp.	10 jaar	1,00	9,20	6,28
CDK-bank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	9,80	5,99
CDK-bank	spaarhyp.	10 jaar	1,00	9,90	6,06
CDK-bank	ann. hyp.	1 jaar	1,00	9,40	6,42
CDK-bank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,60	6,56
Centraal Beheer	spaar gar. h.	5/10 jr.	0,25	9,70	5,86
Centraal Beheer	spaarhyp.	15/20 jr.	1,25	9,70	5,86
Centrale Volksbank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	9,40	5,65
Centrale Volksbank	spaarhyp.	10 jaar	1,00	9,60	5,80
Centrale Volksbank	ann. hyp.	2 jaar	1,00	9,20	6,28
Centrale Volksbank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,30	6,35
Direktbank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,80	5,90
Nationale Ned.	spaarhyp.	5/10 jr.	1,25	9,70	5,93
Nationale Ned.	spaarhyp.	15/20 jr.	1,25	9,70	5,93
NMB	spaarhyp.	5 jaar	1,00	9,80	5,94
NMB	spaarhyp.	10 jaar	1,00	9,80	5,94
NMB	ann. hyp.	1 jaar	1,50	9,50	6,49
NMB	ann. hyp.	5 jaar	1,50	9,60	6,56
Postbank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	9,70	5,91
Postbank	spaarhyp.	7 jaar	1,00	9,70	5,91
Postbank	spaarhyp.	12 jaar	1,00	9,90	6,06
Postbank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,40	6,39
Postbank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,50	6,37
RABO hypotheekbank	spaar opt. h.	3 jaar	1,00	9,80	5,97
RABO hypotheekbank	spaar opt. h.	10 jaar	1,00	9,80	5,97
RABO hypotheekbank	spaar opt. h.	stabil	1,00	9,80	5,97
RABO (adviesrente)	ann. hyp.	var. 1 jr.	1,00	9,40	6,42
RABO (adviesrente)	ann. hyp.	4,5 jr.	1,00	9,60	6,56
Spaarbank Limburg	spaarhyp.	5 jaar	1,00	9,50	5,72
Spaarbank Limb urg	spaarhyp.	7 jaar	1,00	9,60	5,80
Spaarbank Limburg	ann. hyp.	1 jaar	1,00	9,10	6,21
Spaarbank Limburg	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,30	6,35
Westland Utrecht	lage last h.	7 jaar	1,00	9,60	5,74
Zwische Aigemene	ZA-hyp plan	5 jaar	1,00	9,50	5,76
Zwische Aigemene	ZA-hyp plan	10 jaar	1,00	9,60	5,83

De vermelde tarieven hebben betrekking op hypotheek met gemeentegarantie. De netto werkelijke rente (nwr) is gebaseerd op de netto lasten van de hypotheek. De vermelde nwr-percentages gelden voor een man van 30-jarige leeftijd en een hypotheek ad. f 150.000,-. Voor vrouwen en/of bij andere leeftijden kunnen andere nwr-percentages gelden. Bij andere hypotheekbedragen wijkt de nwr bij een aantal instellingen enigszins af. ©Copyright „Vereniging Eigen Huis" te Amersfoort.

aquinal

HEERLEN, KERSSTRAAT 39
Woonh. met c.v. en tuin. Ind. beg. garage, hal, bad, kelder, hal, berging, 3 slaapkamers, badkamer, ligbad, v.w., c.v. ruimte en berging.
Prijz f. 98.000,- k.k.

HOENSBROEK, KOUVENDERSTRAAT 44B
Keurig appartement met c.v. op de 3e verd. Ind.: kelder, hal in sierpleister, slaapk., badk. met douche, toilet en v.w. Kunststof ramen en kozijnen. Ind. vloerbedekking. Aanv. direct.
Prijz f. 57.000,- k.k.

HEERLEN, WELTERTUYNSTRAAT 98
Woonh. met c.v. en tuin. Ind. beg. garage, hal, bad, kelder, hal, berging, 3 slaapkamers, badkamer, ligbad, v.w., c.v. ruimte en berging.
Prijz f. 157.000,- k.k.

HEERLEN, WALKENBURGERWEG 92
Woonh. met c.v. en tuin. Ind. beg. garage, hal, bad, kelder, hal, berging, 3 slaapkamers, badkamer, ligbad, v.w., c.v. ruimte en berging.
Prijz f. 157.000,- k.k.

KLIMMEN PERCEEL BOUWGROND
Gelegen tussen Schoolstraat en de Remigiusstraat (naast kerk). Mogelijkheid voor het bouwen van een of twee vrijstaande landhuizen. Bereikbaar via de Remigiusstraat. Totale oppervlakte 1834 m².
Prijz f. 105,- per m²

aquinal

Makelaardij O.G., Taxaties
Hypotheek-adviescentrum
Ruys de Beerenbroucklaan 28
Heerlen
óók zaterdag: 10.00-13.00 uur
045-715566

*****

Bekendmaking

Notaris J.N. Sluyters te Beek (L.) deelt hierbij mede dat hij, wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd, per 31 mei 1991 zal defungeren.
Hij dankt allen die hem gedurende zijn notariaat als cliënt dan wel anderszins hun vertrouwen hebben geschonken, heel hartelijk.
De praktijk zal per 1 juni 1991 aan het huidige adres, Marktstraat 1, 6191 JX Beek (L.), worden voortgezet door de nieuw benoemde notaris mr. L.J.H.A. Beckers.
Ook het postbusnummer (50, 6190 AB Beek (L.)) en de telefoon- en telefaxaansluitingen (telefoon 046-379000 en telefax 046-375164) blijven ongewijzigd.

PRODUKTIEHAL

Middelgroot staalconstructiebedrijf zoekt op korte termijn in de regio Midden- en Zuid-Limburg een geschikte

ter grootte van ca. 1.200 m².
Zowel de opties koop als huur komen in aanmerking.
Eventuele deelneming binnen het bedrijf kan tot de mogelijkheden behoren.

Reacties, gaarne voor 1 juni as., onder nr. HK 165, postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

*****

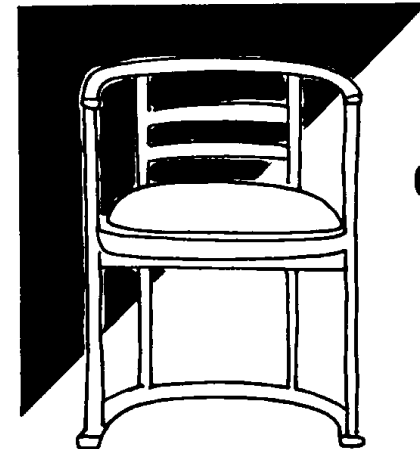
*****

*****

*****

*****

Op zoek naar
een huurwoning
met aparte
werkkamer?
Kom naar onze
modelwoning!

Als u op zoek bent naar een comfortabele huurwoning, moet u beslist onze modelwoning aan de Navolaan 54 te Heerlen komen bekijken. De royale eengezinswoningen in de wijk Vrieheide bieden u vele aantrekkelijke extra's. Zo vindt u op de begane grond de hal en een praktische werkkamer. De keuken en de woonkamer bevinden zich op de 1e verdieping; op de 2e verdieping vindt u 3 ruime slaapkamers, alsmede een fraai betegelde badkamer. Elke woning heeft een vloeroppervlak van in totaal ruim 128 m² en beschikt over een flinke tuin. De woningen zijn nagenoeg volledig geïsoleerd en voorzien van dubbele beglazing. Na inschrijving is eventuele toewijzing mogelijk.

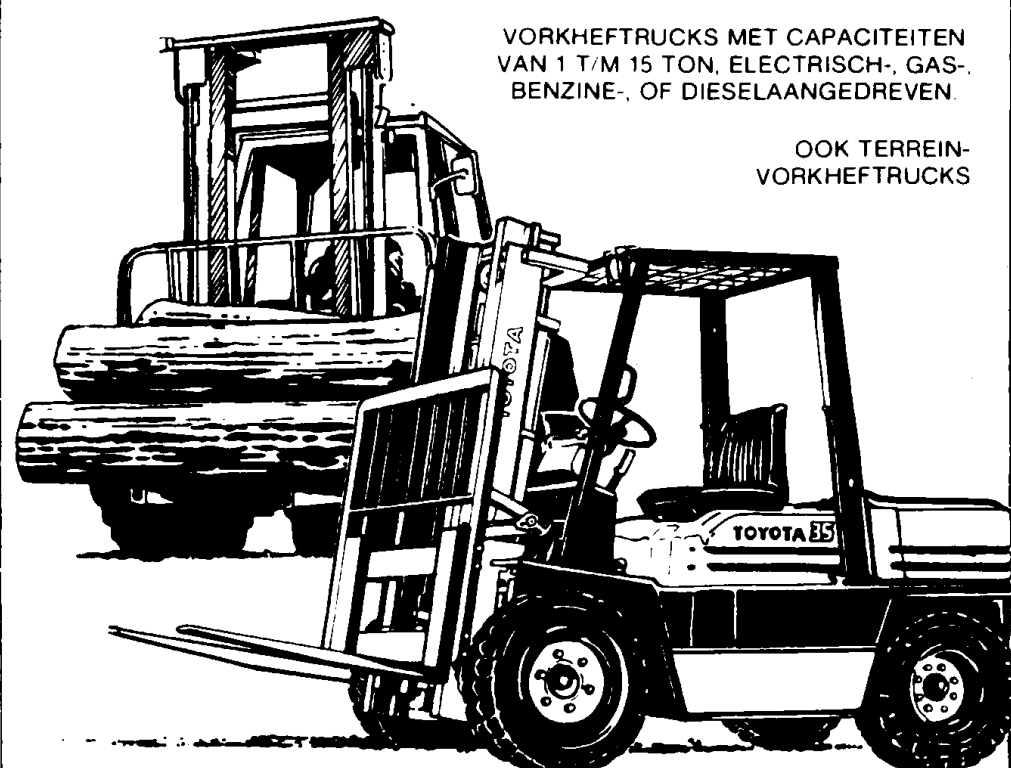
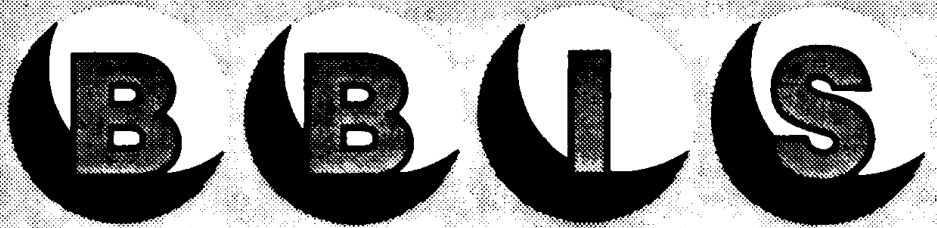
Modelwoning elke zaterdag te bezichtigen

De volledig ingerichte modelwoning aan de Navolaan is elke zaterdag van 13.00 tot 16.00 uur te bezichtigen. Kom beslist langs en overtuig u van de royale afmetingen. U kunt ook bellen voor een afspraak: 045-219898.

De huurprijzen bedragen vanaf f 692,50 per maand, excl. servicekosten.

ABC Vastgoedbeheer
045-219898, b.g.g. 045-712040

Brouwers Bouw- en Industrie Services

VORKHEFTRUCKS MET CAPACITEITEN
VAN 1 T/M 15 TON, ELECTRISCH, GAS-
BENZINE, OF DIESELAANGEDREVEN.

OOK TERREIN-
VORKHEFTRUCKS

**HUUR of KOOP
er al uw machines!**

MAASTRICHT W Alexanderweg 2 Telefoon 043-684444* Fax 684488
WIJLRE Industrieweg 5a Telefoon 04450-2220 Fax 2121
SCHIJNDEL Rooiseheide 7a Telefoon 04104-74963 Fax 78000
BILZEN (B) Maastrichterstraat 6a Telefoon 011-411485 Fax 417035

TE HUUR

**Luxe Twee-onder-één kap
woningen met garage in Heerlen**

In de wijk Husken, gekenmerkt door de gevarieerde bouwstijlen en veel groen, worden 46 ruime eengezinswoningen met garage gerealiseerd. De in aanbouw zijnde woningen hebben op de begane grond een grote woonkamer met een halffopen keuken, totaal ca. 40 m², 1e verdieping: 3 slaapkamers, badkamer met ligbad en vaste trap naar zolder/hobbyruimte. De woningen hebben een ruime voortuin en een ca. 15 m diepe achtertuin met goede zonligging.

Huurprijsindicatie: f 920,-
Oplevering: juli/aug. '91.

Wilt u meer informatie over deze woningen in Heerlen, vul dan de bon in en u ontvangt zo snel mogelijk een brochure.

BON

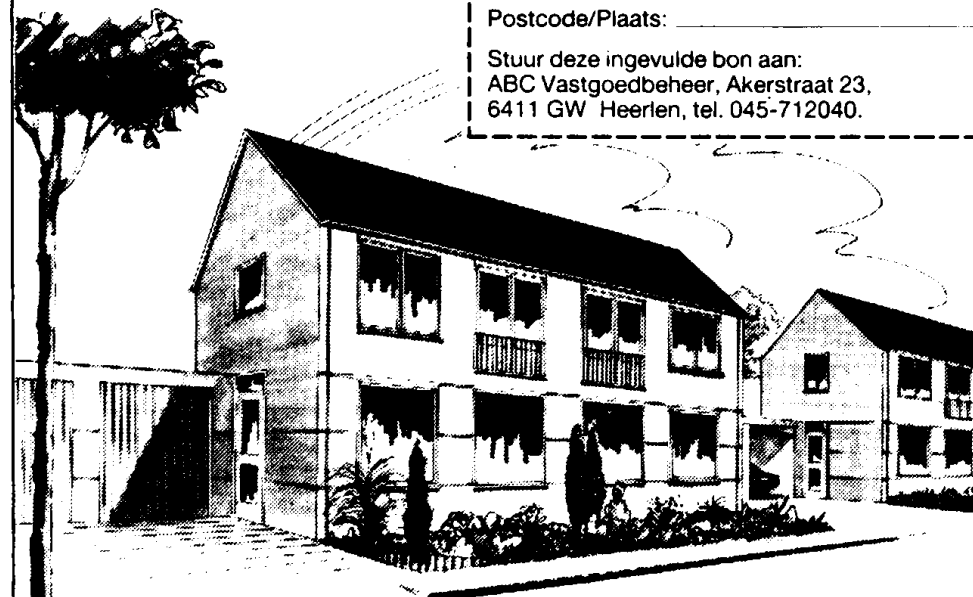
Graag ontvang ik vrijblijvend informatie over de woningen in Heerlen (Husken).

Naam:

Adres:

Postcode/Plaats:

Stuur deze ingevulde bon aan:
ABC Vastgoedbeheer, Akerstraat 23,
6411 GW Heerlen, tel. 045-712040.

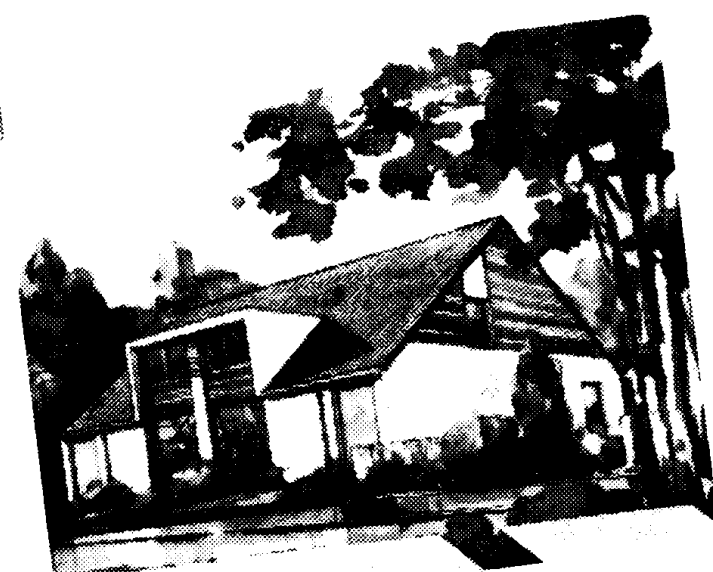

Dit is een project van Nationale-Nederlanden

ABC Vastgoedbeheer
Akerstraat 23, 6411 GW Heerlen tel. 045-712040

**Kom kijken hoe Stienstra's nieuwste PREMIE* eruit
gaat zien in Heerlen: standaard met tal van variaties.**

Informatiemiddag op maandag 27 mei van 16.00 tot 20.00
uur, over de halfvrijstaande PREMIE* woningen, die
gebouwd worden in Heerlerheide Centrum.
Adres: Corneliushuis, Heulsstraat 2 te Heerlen.

Deze woningen zijn speciaal ontwikkeld voor
mensen met een persoonlijke visie omtrent
woonruimte. Bij deze huizen kan, in overleg
met ons, naar hartelust gevarieerd worden.
Zo kan er bijv. een garage of een ruimere
woonkamer bij. Dit is veelal mogelijk
tijdens de bouw maar ook in een later
stadium. Het kan allemaal. Zo ontstaat
een eigen unieke woon- en leefsituatie.

Verder ontvangt u, afhankelijk van

uw inkomen, een subsidie die kan oplopen tot f 41.000,-.

Netto maandlast vanaf ca. f 529,-* Wilt u meer weten over deze woningen, kom
dan naar de informatiemiddag op 27 mei a.s.

Prijzen vanaf f 133.840,- v.o.n. (exclusief een max. subsidie van f 41.000,- en
financieringskosten).

* (rekeninghoudend met fiscaal voordeel, maximale subsidie en 100 % financiering).

STIENSTRA
MAKELAARDIJ B.V.

Kruisstraat 56, 6411 BW Heerlen Telefoon 045-712255*
Maandag t/m vrijdag geopend van 9.00 tot 21.00 uur. Zaterdag van 9.00 tot 18.00 uur

Stienstra's Premie*. Optimaal woongenot voor een minimale prijs!

VRIJSTAAND LANDHUIS
Kunderberg 41, Voerendaal

Notaris mr. M.H.J.M. TOMLOW te Heerlen, zal op 29 mei
om 15.00 uur in het openbaar ex art. 1223 BW, in Baron
Hotel, Wilhelminalplein 14 te Heerlen, bij opbod en afslag
verkoopen:

GEMEENTE VOERENDAAL:
VRIJSTAAND LANDHUIS MET GARAGE EN TUIN, gelegen
te Kunderberg, gemeente Voerendaal, Kunderberg num-
mers 41, kad. bek. gemeente Voerendaal, sectie B num-
mers 2514, 2515, 1825 en 2027, te zamen ter grootte van
70.05 are. Inhoud ongeveer 1.250 m².

Indeling: garage, wijnkelder en c.v.-ruimte alsmede
diverse andere kelderruimten.

Begane grond: hal voorzien van plavuizenvloer, toilet,
garderobe.

Woongedeelte: woonkamer, ca. 55 m², voorzien van een
plavuizenvloer, een open haard en
schuifpui. Eetkamer ca. 15 m².
Kantoor ca. 20 m². Bibliotheek.
Atrium 5.50x4.00.

Keuken: keuken en bijkeuken.

Slaapkamers: tweemaal slaapkamers en een badkamer.

Verdieping: op de verdieping bevinden zich drie
slaapkamers, een badkamer en een
bergruimte.

Bestemming: natuurgebied als bedoeld in artikel 4 Al-
gemeen Bestemmingsplan Voerendaal.

Het pand is vrij te aanvaarden na betaling der koopprijs,
welke uiterlijk 10 juli 1991 dient te worden voldaan.

Bezichtiging: na afspraak.

Van toepassing zijn de Algemene Veilingvoorwaarden
1987, voorzover daarvan in de veilingakte niet uitdrukke-
lijk wordt afgeweken.

Voor nadere inlichtingen en afspraken kunt u contact op-
nemen met:
notariatskantoor Tomlow, Akerstraat 77, 6417 BJ Heerlen,
tel. 045-717044.

Schaesberg

In het uitbreidingsplan nabij de
Brandhofstraat worden door
aannemersbedrijf Jongen B.V. te
Landgraaf vier luxe vrijstaande
herenhuizen gerealiseerd,
waarvan het laatste luxe vrijstaande
herenhuys te koop is.

Indeling:
Overdekte entree. Hal met garderobe.
Woonk. verdeeld in een zit- en eethoek.
Aparte keuken. Bergruimte c.q. bijkeuken.
Gar. De verdieping is voorzien van 3
slaapk. Luxe badk. met ligbad, douche
en v.w. Sep. tweede toilet met fonteintje.
Vaste trap naar zolder, alwaar
mogelijkheid voor 4e slaapkamer.
Zonnig dakterras.

Luxe afwerking met degelijke
onderhoudsvrije materialen o.a.
hardhouten koz. 10091007

STIENSTRA
MAKELAARDIJ B.V.

Kruisstraat 56, 6411 BW Heerlen
Telefoon 045-712255
Maandag t/m vrijdag geopend van 9.00 tot
21.00 uur.
Zaterdag van 9.00 tot 18.00 uur.

ANNULERING

Notaris mr. Wim Nelissen te Sittard,
deelt mede dat de openbare verkoop van 29
mei a.s. welke zou worden gehouden in het
Oranje Hotel te Sittard, geen doorgang zal
vinden.

Een woning van Ruijters, vast goed!

RUIJTERS

makelaardij onroerend goed - sittard maastricht heerlen

Te koop

BRUNSSUM, Dr. A. Kuiperstraat
H
Rustig gel. woonh. met c.v., garage en tuin. Ind.:
kelder, entree, woonk., keuken, berging. 1e verd.: 3
slaapk., badk. met douche, v.w. 2e verd.: vaste
trap naar 4e slaapk., zolder. Aanv.: i.o.
Prijs: f. 115.000,- k.k.

BRUNSSUM, Lijsterbestraat
H
Rustig gel. woonh. met c.v. en tuin (perc.opp.:
1580 m²). Ind.: Sout: waskelder, provisiekelder, c.v.
kelder, garage. Beg. gr.: ruime entree, hal, toilet, L-
woonk. (ca. 54 m²) met open hrd., kantoor, keuken
met app., bijkeuken, berging. 1e Verd.: overloop, 2
royale slaapk., luxe badk., aparte badk. met douche.
2e slaapk., badkamer. Pand verkeert in
uitst. staat van onderhoud. Verdere gegevens en
prijs op aanvraag.

ELIS-WITTEM
H
Uitst. gel. vrijst. landh. met c.v. en tuin (perc.opp.:
1580 m²). Ind.: Sout: waskelder, provisiekelder, c.v.
kelder, garage. Beg. gr.: ruime entree, hal, toilet, L-
woonk. (ca. 54 m²) met open hrd., kantoor, keuken
met app., bijkeuken, berging. 1e Verd.: overloop, 2
royale slaapk., luxe badk., aparte badk. met douche.
2e slaapk., badkamer. Pand verkeert in
uitst. staat van onderhoud. Verdere gegevens en
prijs op aanvraag.

HEERLEN
H
Uitst. gel. vrijst. villa met dubb. garage, c.v. en tuin
(perc. opp. ca. 3000 m²). Ind.: o.a. 2 kelders, ruime
hal en trappenhuis, kamer-ensuite, t.v.-kamer, luxe
keuken, bijkeuken. 1e Verd.: 3 slaapk., 2 badks. 2e
Verd.: 2 slaapk., badkamer. Pand verkeert in
uitst. staat van onderhoud. Verdere gegevens en
prijs op aanvraag.

HEERLEN, Groene Boord
H
Goed gel. woonh. met inpand. garage, c.v. en tuin.
Ind.: entree, hal, garage, c.v.-ruimte, berging, L-
woonk. met dakters, serre, keuken, toilet, 3
slaapk., badk. met ligb., v.w. 2e toilet. Aanv.: i.o.
Prijs: f. 195.000,- k.k.

HEERLEN, Oudestraat
H
Goed gel. kantoor/parkruimte. Ind.: Sout:
archiefkelder, kelder. Beg. gr.: entree, kitchentje,
toilet, 2 kantoorruimten, archiefkelder. Het pand
is voor diverse doeleinden geschikt. Aanv.: i.o. Het
object is zowel te huur als te koop.
Huur- en vraagprijs op aanvraag.

HEERLEN, Rijnstraat
H
Goed gel. halfvrij. woonh. met c.v., garage en tuin.
Ind.: entree, toilet, 2 woonk., half open keuken,
werkkast. 1e verd.: overloop, 3 slaapk., badk. met
douche, v.w. en 2e toilet. 2e verd.: dichte trap naar
afgewerkte kamer. Aanv.: i.o. Prijs: f. 145.000,- k.k.

Hulsberg, Raadhuisstraat
H
Goed gel. woonh./annex pensioen met c.v., garage,
tuin (perc. opp. ca. 900 m²) en eigen parkeerplaats.
Ind.: souterrain: 3 kelders, waskelder, garage.
Beg. grond: entree, toilet, kamer-ensuite, keuken,
eetk., ontspanningsruimte ca. 72 m², 1e verd.:
overloop, 3 slaapk., badk. met douche, v.w., toilet.
2e verd.: 3 slaapk., toilet. Aanv.: i.o.
Vraagprijs: f. 270.000,- k.k.

KERKRADE, Chaineuxstraat
H
Nabij centrum gel. halfvrij. woonh. met c.v., garage
en tuin. Ind.: 3 kelders. Beg. gr.: hal, toilet, kantoor,
kamer-ensuite, keuken, badk. met ligb. en v.w. 1e
verd.: 3 slaapk. 2e verd.: 2 slaapk. Zolder. Het
pand is voor div. doeleinden geschikt. Aanv.: i.o.
Prijs: f. 210.000,- k.k.

KERKRADE, de Locht
H
Goed gel. winkelloonh. met div. magazijnruim-
ten, c.v.-gas en tuin. Ind.: o.a. kelder, winkel, keu-
ken, garage, binnenplaats, werkplaats, bakkerij, div.
mag. ruimten, aparte entree naar bovenw. Over-
loop, toilet, woonk., open keuken met app.,
slaapk., badk. met ligb., douche en v.w. Vaste trap
naar 2 slaapk. en zolder. Aanv.: i.o.
Prijs: f. 220.000,- k.k.

NIEUWSTADT, Markt
H
Centraal gel. goed onderh. halfvrij. woonh. met
c.v., kelder, schuur en binnenplaats. Ind. o.a.: L-
vorm. living, mod. keuken, 2 roy. slaapk., badk.
met ligb., v.w. en toilet, vaste trap naar zolder.
Aanv.: spoedig. Koopprijs: f. 139.000,- k.k.

NUTH, Nierhoven
H
Riant gelegen vrijst. landh. met c.v., garage, zwam-
bad. Perc. opp. ca. 1 ha. Verdere gegevens en prijs
op aanvraag.

SITTARD, Kapellenvweg
S
Op uitst. lokatie gel. vrijst. landhuis in "Bauhaus"
stijl gebouwd, met c.v., inp. garage, binnenzwam-
bad en zeer grote tuin. Perc.opp.: ca. 2.500 m². Ind.
o.a.: royale living met open haard, keuken, study, 4
slaapk., 2 badks., badkamer, garderobek. Aanv.: i.o.
Prijs: f. 595.000,- k.k.

SITTARD, Limbrichterweg
S
Roy. halfvrijst. woonh. met kelders, 3 garages, beg.
aanbouw en grote tuin. Perc.opp.: 445 m². Ind.
o.a.: woonk., keuken, bijkeuken, badk., 3
slaapk., vaste trap naar zolder. Aanv.: spoedig.
Vraagprijs: f. 119.000,- k.k.

SITTARD, Rijksweg Zuid
S
Goed onderh., vrijst. herenh. met c.v., kunstst. kozijn-
en thermopang, 2 kelders, inp. garage en tuin.
Perc.opp.: ± 680 m². Ind. o.a.: L-vorm. woonk., study,
keuken, bijkeuken, serre, 5 slaapk., badk., vaste
trap zolder. Aanv.: i.o. Vraagprijs: f. 259.000,- k.k.

STEIN, Dross. Roststraat
S
Goed onderh. kantoorpand, geschikt voor div. doel-
einden. Opp. beg.gr.: 136 m², receptie, wachtkr., 4
sprekkr., 3 werkk., keuken. Aanv.: spoedig. Prijs
op aanvraag.

SUSTEREN, Boschstraat
S
Rustig gel. goed onderh. geïsol. vrijst. woonh. met
c.v., garage, berging en mooie tuin. Perc.opp.: 512
m². Ind. o.a.: woonk. met parket, serre, moderne
keuken met app., 3 slaapk., luxe badk., zolder.
Aanv.: i.o. Vraagprijs: f. 195.000,- k.k.

SUSTEREN, Heidestraat
S
Goed onderh., karakt. vrijst. herenhuis met c.v., roy.
werkp. met zolderruimte en kelder, tuin. Perc.opp.:
± 700 m². Ind. o.a.: living (± 36 m²) met open haard,
keuken, bet. badk. met ligb., douche, v.w., 3
slaapk., vaste trap naar zolder. Aanv.: i.o.
Vraagprijs: f. 215.000,- k.k.

VOERENDAAL, J. Nicolaesstraat
H
Rustig gel. vrijst. gescheiden woonh. met c.v., garage
en mooi aangelegde tuin. Ind.: hal, toilet, L-
woonk., moderne keuken met app. De gehele beg.
vloer is v.v. plavuizen. 1e verd.: overloop,
slaapk., moderne badk. met o.a. 2e toilet.
2e verd.: 4e slaapk./hobbyk., berging. Het pand is
heel geïsoleerd. Aanv.: i.o. Prijs: f. 215.000,- k.k.

Nieuwbouw

HEERLEN, Oranje Residence
Centraal in het centrum van Heerlen gelegen fraai
appartement met een prima wooncomfort. Voor-
treffelijk gelegen met optimale parkeerfaciliteit. U
kunt uw appartement in dit complex direct betrek-
ken. Deze appartementen variëren in oppervlakte
tot 95 m². De aantrekkelijk, weloverwogen indeling
heeft o.m. een woon-/eetkamer, open keuken
steelpost van f. 6.000,- voor inrichting), 2 slaapk.,
badkamer met ligbad en vaste wastafel en
een berging. In het appartementengebouw is een
lift aanwezig. Een overdekt eigen parkeerplaats is
eventueel te koop. Koopprijs, excl. P-plaats, van
f. 150.000,- tot f. 185.000,- v.o.n.

Bouwkvavels

BRUNSSUM
Vier nieuwe bouwkvavels te koop voor particuliere
bouw in plan De Herelder. Prima gelegen met tuin
op het zuiden aan de Platanendreef. Perc. opp.: vari-
af 340 m². Prijzen vanaf f. 54.000,- v.o.n.

HEERLEN, Kissel
Goed gel. bouwkvavel (perc. opp. 1285 m²). Koop-
prijs: f. 80.000,- k.k.

België

DILSEN-BELGIE, Pannenhuisstraat

Rustiek gel. vrijst. villa met c.v., roy. inp. garage, keld-
ers en tuin. Perc.opp.: ± 3.700 m². Ind. o.a.: living
met open haard, mod. keuken, badk. met ligb.,
slaapk., zolder. Aanv.: i.o. Vraagprijs: f. 325.000,- k.k.

NEEROETEREN, Zavelstraat
In bosrijke omg. gel., vrijst. landh. met c.v., kelder,
dubb. carport, ap. gastenverblijf (2 slaapk.,
badk.), werkhuisje en tuinhuisje, schilt. tuin met
optim. privacy. Perc.opp.: ± 3.000 m². Ind. woonh.
o.a.: hal met vide, woonk. (48 m²), eetk., study,
aanb. keuken met app., bijkeuken, 2 slaapk.,
luxe badks., grote zolder gesch. voor div. doelein-
den. Aanv.: i.o. Vraagprijs: f. 390.000,- k.k.

S - Inlichtingen kantoor Sittard
H - Inlichtingen kantoor Heerlen

**Hypotheek-Financieringen
Taxaties-Verzekeringen**

Openingsuren:
Werkdagen 9.00-18.00 uur
Zaterdag 10.00-14.00 uur

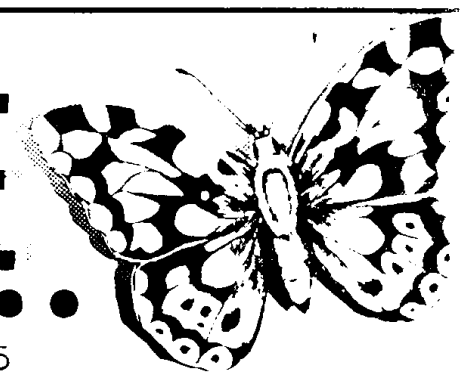

RUIJTERS

makelaardij onroerend goed - sittard maastricht heerlen
6131 AL sittard - rijksweg zd 35 - tel 046 - 511611
6411 AT heerlen - van grunsvenplein 12 - tel 045 - 713746

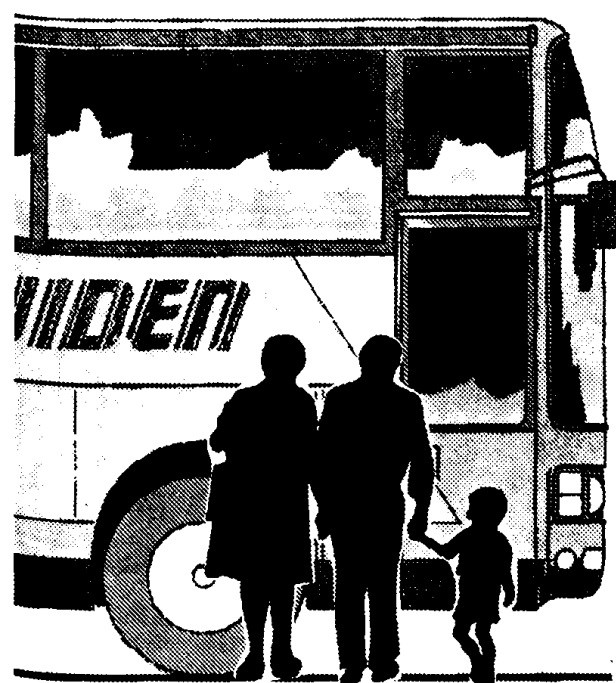

VAKANTIE & RECREATIE

advertentiecombinatie van 41 Nederlandse Regionale Dagbladen. Voor informatie en reserveringen: RDP, postbus 2, 1800 AA Alkmaar, tel.: 072-196314/206/292 fax: 072-113295

De fijnste vakantie-trips

Parijs-Frankrijk.....	2, 3 en 4 dg	f. 169
Londen-Engeland.....	4 dg	f. 499
Berlijn-Duitsland.....	3 en 4 dg	f. 349
Kopenhagen-Denemarken.....	4 dg	f. 459
Elzas Colmar-Frankrijk.....	4 dg	f. 395
Bourgnone Beaune-Frankrijk.....	5 dg	f. 559
Normandie-Loire-Frankrijk.....	5 dg	f. 499
Sauerland-Duitsland.....	5 dg	f. 499
Harz-Duitsland.....	5 dg	f. 499
Vierwoudstedenmeer-Zwitserland.....	5 dg	f. 539
Meer van Lugano-Zwitserland.....	7 dg	f. 799
Nice Monaco-Franse Riviera.....	7 dg	f. 659
Nice Monaco-Franse Riviera.....	10 dg	f. 969
Diano Marina-Bloemenriviera.....	10 dg	f. 1179
Zell am See-Oostenrijk.....	8 dg	f. 879
Saalfeld-Oostenrijk.....	8 dg	f. 789
Vierwoudstedenmeer-Zwitserland.....	10 dg	f. 999
Dolomieten Merano-Italië.....	8 dg	f. 889
Wenen en Salzburg-Oostenrijk.....	7 dg	f. 789
Rome-Florence-Italië.....	10 dg	f. 989
Toscane-Florence-Italië.....	8 dg	f. 945

Het Zuiden

Touringcars

Het Zuiden Touringcars
Plenkertstraat 44, Valkenburg (achterzijde casino).
Dagelijks geopend van 9-19 uur. Zondags van 14-17 uur.
(eigen parking).
Onze folder is ook bij elk reisbureau verkrijgbaar.

Vraag folder, bel 04406-15252

Elke zaterdag

Vakantierubriek

van 34 Nederlandse regionale dagbladen
voor informatie en reservering:
TINEKE MENDERINK en SASKIA DE HAAN
advertentiecombinatie rdp
Postbus 2 - 1800 AA Alkmaar
☎ 072-196314/196206

Waddeneilanden
OUTDOOR SPORTEN: een superactief verblijf op Terschelling. Kanoeën, terreinfietsen en klimmen onder begeleiding. Zowel weekend- als midweek, volledig verzorgd. v.a. f 177. Inl. NJHC-HERBERG: 05620-2338. WA-61R

TERSCHELLING t.h. div. stacaravans, 2 splk., d/wc, verw., koelk., r./kiv., tuinst., voll. inger., hr. min. f 230, max. f 495 p.w. Vrij voor 15-6 en na 16-8. 05620-2562. WA-61R

TERSCHELLING. 'Hotel Thalassa' centraal op het eiland met faciliteiten als: verwarmd zwembad, sauna, zonnebank, zonneterras, biedt u arr. v.a. f 135 incl. ontbijtbuffet, lunchpakket, diners en fiets. Prosp. op aanv. Heereweg 5, 8891 HS Midland. Tel. 05620-8850. WA-61R

AMELAND en TERSCHHELLING t.h. stacaravans 1 of 2 slaapkamers, gaskachel, str.water, wc, voll. inger. Vrij voor 29-6 en na 17-8. Tel. (05180) 1206 (niet op zond.). WA-61R

Terschelling: direct gel. aan de rand van bos en duin ***Hotel-Café-Rest. BORNHOLM. Alle kamers v.v. eigen terras, d.t. of b.d.t., ktv. en tel. Inl. 05620-2266. WA-61R

★★★★

RESORT d'AMELANDER KAAP

Appartementen met naar keuze self- of hotelservice. Ameland: 'n andere wereld. Geniet ervan!

APPARTEMENTEN met gratis RONDVLUCHT boven Ameland

Pak die kans en boek nu voor 7 nachten in de periode 1/7-15/7 en 9/8-30/8 1991

Faciliteiten:
• restaurant
• hotelbar
• zwembad
• sauna
• fitness
• zonnebanken
• congress- & partyzalen
• 176 LUXE APPARTEMENTEN EN HOTELKAMERS

HOTEL APPARTEMENTEN
POSTBUS 6, 9160 AA HOLLUM. TEL. 05191-4646

TEXFI

VIJFSTERREN VAKANTIEPLEZIER
Plaak deze advertentie op een briefkaart en doe 'm op de bus. Wij sturen u de Vakantiereisgids Texel dan gratis toe.

STICHTING VVV TEXEL PROMOTIE
POSTBUS 3, 1790 AA DEN BURG. TEL. 02220 14741

Beste weg in eigen land. Ook met ons!

TEXEL
Vakantietentrum 'Dennenoord'
Postbus 12, 1790 AA Den Burg. Tel. 02220 12423

Nog vrij in juni: 3 km v.h. strand - schitterend gelegen

- 5**** 4-pers. stenen bungalows met ligbad, ktv en radio
- 4**** 4-6 pers. stenen bungalows
- 4-6 pers. houten huisjes en 4-pers. luxe stacaravans. Camping, bar, restaurant, winkel, tennis, fietsenverh., speeltuin.

Vakantietentrum Dennennoord is het hele jaar geopend.

TERSCHELLING, PANORAMA WEST. Bungalow en app. t.h. in de duinen van West-Terschelling, vrij na 24 aug. Inl.: G. Bergsma, tel. 05620-3040. WA-61R

TERSCHELLING. Nieuw! App. boerderij De Groede. Vrij tot 15 juni en na 24 aug. Wegens annulering nog vrij: 4-pers. appartement. 29-6 tot 6-7. Tel. 05620-9099. WA-61R

TERSCHELLING. Luxe kamers douche/toilet, met ontbijt f 275 p.p.wk., nog vrij in juni/juli en aug., ook sportief arr. mog. Bel voor info: De Vaerderij, 05620-9089. WA-61R

TERSCHELLING, wegens ann. te huur: grote stacaravans, 2 splkms, warm water, toilet en k.t.v. Vrij voor 1-8 en na 20-7. Tel. 05180-1581, b.g.g. 05620-2582. WA-61R

Groningen

RECREATIEPARK

NOG ENIGE BOUWTERREINEN VOOR

RECREATIE- WONINGEN

Koopprijs ± f 25.- p.m² k.k.

Dit geheel is gelegen in Oldekerk (Zuid-Westerkwartier) prov. Groningen, nabij subtropisch zwembad met sauna, manege en sportpark.

Opgenomen in de Abel Tasman en de Nienoord Fietsroute.

Stichting 'GOLDEN RAAND'

Inlichtingen: tel. 05940-3180 / 2292

Ontdek Groningen vanuit het EEMSHOTEL in DELFZIJL. Slapen en eten boven zee: uniek in Europa! Nieuwe luxe kamers, sauna, fitness. Info: 05960-12636. GR-61R

Geniet van de landelijke rust die Groningen biedt vanuit het centraal gelegen Hotel Rest. Kegels. 'SPOORZICHT' in Loppersum. Spec. hotel-arr.: (05967) 1592. GR-61R

Friesland

RIJS, HOTEL GAASTERLAND. Tel. 05148-1741. Onze aantrekkelijke zomerarrangementen zijn er weer, b.v. weekend-arr. f 229.- p.p., midweek-arr.: f 302.- p.p. of een week voor f 515.- p.p. Alle arr. zijn op basis van H.P. Kamers met d/t en tel. (tv). Incl. gratis entree JOPIE HUISMAN museum, fiets en vele andere extra's. FR-61R

ZUID-FRIESLAND. Mini-camping: ruimte en rust, goede sanitaire voorzieningen, watersport, viswater en natuurgebied. Seizoenplaats v.a. f 350.-. Huur een voll. inger. caravan v.a. f 200.- p.wk. Tel. (05130) 31485. FR-61R

Camping De Zeehoeve aan de Waddenzee. Nieuw: sanitair met kookfac., wasserette, stacar., verhuur, ruime pl., camperfac., trailerhelling enz. Div. activiteiten. Recr. team hoogseiz. 8862 PK Harlingen, 05178-13465.

HINDELOOPEN A.H. IJSELMEER
T.h. stacaravans op 4* camping.
Tel. 05142-1453. FR-61R

Zeilen in Heeg!

ANWB-Bondszeilscholen 't Beaken', (v.a. 8 jr. en gezinnen) en 'Heegermeer' (v.a. 21 jr.). Vraag een folder, tel. (05154) 2363/2258. FR-61R

Ben je geslaagd of over?

Dan als beloning een fijne watersportweek in 'Oer 't Hout'. Bij ons kun je leren zeilen in 16 m² (BM-er), Valk en Laser. Tevens surfcursussen en watersportkampen. Bel voor een folder! 05562-1528. Herberg 'Oer 't Hout', Raadhuisstraat 18, 9001 AG Grou(w). ANWB-erkend. FR-61R

Drenthe

BUNGALOWPARK NUIJERVELD-PESSE, ANWB-erkend. Geh. jr. luxe bung.'s t.h. inf. en kl. folder: Heemraadschapsln. 85, Amstelveen, 020-6459541/6413940. DR-61R

CAMPING WITTELTERTBURG**** en 3 vlaggen biedt u nog plaatsen en verhuur stacar., en geh. inger. 5-pers. tenten voor 13 juli en na 3 aug. Verw. zwem- en kleuterb. bij minder mooi weer overdekt. Tel. (05219) 8288. Fam. Bontje, Wittelterweg 31, Diever. DR-61R

PROFITEER NU. Last minute boeking, aantrekkelijke korting voor luxe bungalows in de maand juni (alleen per week). Recreatiepark GROOT BARTJE, De Gaver 1, Zorgvlied. Tel.: (05212) 7249. DR-61R

Overijssel

OVERIJSEL

de Tuin van Nederland

Overijssel de Tuin van Nederland, een schitterende fotobrochure met handige bijlage waarin de meest exclusieve plekken voor u zijn. Voor uw complete vakantie of even weg uit de sleur.

Versie je hart in Overijssel
Stuur mij de volgende brochures:
□ Overijssel, de Tuin van Nederland
□ Gids voor vakantie en vrije tijd (f4.50 + porto)
Naam: .....
Adres: .....
Post-/woningpl.: .....

Vul de bon in en stuur deze in een gefrankeerde envelop naar:
Provinciale VVV Overijssel, Postbus 500, 7600 AM Almelo,
tel. 05490-18767 ma t/m vr 9-17 uur.

EEN LUXE VAKANTIE IN HET GROEN !!!

Resort 'De Eese' vlakbij het historische stadje Steenwijk ligt in een ongekend fraai natuurgebied. Resort 'De Eese' beschikt over kwalitatief hoogstaande vakantiebungalows en luxe hotelkamers en -suites. Een heus subtropisch zwembad met vele faciliteiten staat u ter beschikking. Resort 'De Eese' is zeer ruim en groen aangelegd; vanuit uw bungalow of hotelkamer fiets of wandel u zo de prachtige natuur in.

Ja, stuur mij het leaflet resort 'DE EESE'!

Naam: .....
Adres: .....
PC en Plaats: .....

Deze bon is uitsluitend gefrankeerde envelop sturen naar: Provinciale VVV Overijssel, Postbus 500, 7600 AM Almelo. Telefoon: 05490-18767.

VAKANTIEPARK COLLENDORP nabij PONYPARK SLAGHAREN. Gezellige vakantiehuizen met daarbij een gratis Shetland pony voor de kinderen, gratis ponyrijles, overdekt verwarmd zwembad, gezellige familieavonden, inclusief entree PONYPARK SLAGHAREN met daarbij het gratis gebruik van alle spannende en nieuwe attracties zoals de nieuwe wildwaterbaan, speciale kinderattracties, westernshows. Drie dagen met twee overnachtingen voor slechts f 312 per vakantie-huisje. Ga langs uw postkantoor of postagentschap en haal gratis de nieuwe vakantiefolder of bel 05231-3000. OV-61R

Spanje

COSTA BRAVA: hotels, appartementen, campings, 10/17 dgn. v.a. f 289, ook losse busretours en jongerengerechtigden. BIMBO REIZEN, 080-786778. SP-61R

Superlastminutes! BRAVA/SALOU/BENIDORM LUXE 10/17 dg reis incl. app/zemb. nu 249/269 pp. vert. 315/- 7/6. Bel REKRO REIZEN 010-4142233 tot 22.00 uur. SP-61R

Superlastminutes!! STRAND HOTEL Marski/Blanes V.P. vertr. 315 incl. luxe bus 299 p.p. Bel REKRO REIZEN 010-4142233 tot 22.00 uur. SP-61R

OMMEN. T.h. inger. sta-caravans op vak. centrum 'Bestmestenberg' in de bossen, met verw. overdekt zwembad. Recr.team aanw. Inl. of folder 05274-1267. OV-61R

PONYPARK SLAGHAREN voor een onvergetelijke vakantie! Vakantiehuizen voor week-, midweek- en weekendverhuur met gratis gebruik van ruim 40 fantastische attracties, de nieuwe wildwaterbaan, spannende westernshows, gezellige familieavonden en het unieke Fuji-bergbad voor sprankelend veel zwemplezier! Ga langs uw postkantoor of postagentschap en haal gratis de nieuwe vakantiefolder. Of bel 05231-3000. OV-61R

Gelderland

RECREATIECENTRUM ALVERNA. Gezellige fam. camping op 6 km van Nijmegen, bosrijke omgeving, verwarmd zwembad. Ook voor uw Nijmeegse Vierdaagse. Voor inlichtingen tel: 08894-14511. GE-61R

BEEKBERGEN. Gezell. fam.hotel, gemod. kamers met/ zonder douche/toilet, k.t.v., telefoon, prima keuken, dichtbij bos en zwembad. Voll. pension v.a. f 53.- p.p.p.d. Vr. gratis folder Hotel De Zwaan***, tel. 05766-1393. GE-61R

SPORHOTEL BOSOOD
Hotelvakantie v.a. f 55.- p.p.p.d. Ook midweek en weekends. Tennis - midweekgol - zwemmen - vliegen - sauna. Informeer naar onze kamers met douche en toilet. GRATIS SLAPEN NA UW FEEST OF DINER TOT 100 PERS. Hoofdweg 109, 7371 GE LOENEN-VELUWE. Telefoon 05765-2193/2115.

ZOMER 1991 **** Camping De Vlinderhoeve-Gorsse. Grens Veluwe/Achterhoek. Volledig recr. programma. Kom eens kennis maken voor vakantie of het hele seizoen. Ook nw. stacaravans t.h. Info: 05733-1354. GE-61R

Noord-Holland

Noord Holland van kust tot kust

Vraag de gratis vakantiereisgids aan voor kennismaking met ....

Het schoonste stukje Nederland
Stichting promotie Noord Holland van kust tot kust
Postbus 10, 1759 ZG Callantsoog
Tel. 02248-2348 / Fax 02248-1540

ST. MAARTENSZEE, 6-pers. luxe bungalows, 800 m. van zee, nabij sub.trop. zwembad. MIDWEEK JUNI f 290.- all-in. 02246-1596 na 18.00 uur 02230-22662. NH-61R

NIUW! UNIEK IN NOORD-HOLLAND! Moderne camping met riant natuurbad, zuiver bronwater en rondom strand. Voor tenten, toercaravans en campers. Tev. verh. stacaravans + trekverschutten. Ook WEEK ARRANGEMENTEN in voor- en naseizoen. Vraag de gratis folder aan. 'DE WOUDEHOEVE' EGMOND. TEL. 02206-1744. NH-61R

Zuid-Holland

Camping Duinrell biedt méér: "DUINGALOWS!"

Buiten de kampeermogelijkheden kan men overnachten in Duingalows. Dit zijn zeer luxe, door Ikea compleet ingerichte stacaravans voor 4-6 personen. Deze accommodatie is inclusief het bruisende attractiepark en er is ook het tropisch Tikibad en de Tikisauna. De duinen, bossen en de zee zijn vlakbij en vergeet vooral Paleis Noordeinde en het Binnenhof niet!

duinrell
daar kijkt je van op!
2242 JP Wassenaar
Informatie en reserveringen: 01751-19314

Nog Duingalows te huur voor 28-6 en na 30-8!

Noordwijk a/Zee HOTEL DE GOLF** gezellig fam. hotel, 1 min. lopen v.h. strand, 1 wk. geheel verzorgd v.a. f 360.- p.p. p.wk. Bel: fam. v. Beelen, tel.: 01719-12535. ZH-61R

NOORDWIJK AAN ZEE... HOTEL DE BRANDING. Geheel verzorgde vakantieboek v.a. f 275 p.pers. (invalide) ligt aanwezig. Bel fam. Scholten 01719-12425 voor folder. ZH-61R

Noord-Brabant

4**** CAMPING STRANDBAD 'OOSTAPPEN' ideale ANWB-gezinscamping, in bosrijke Brabantse Peel, 7 dg. p.wk. geop. Uitgebr. activiteitenprogramma, ook voor de allerkleinsten. Mooie jaar- en toeristische plaatsen in de bossen of aan het zwem- en surfwater. Voorzien van elektra, watertappunt, rolgering en centraal antennesysteem. Vraag snel de uitgebreide folder. Fam. Gillis, Kranenvenweg 23, Asten. Tel. 04936-92398.

BAARLE-NASSAU, VAKANTIEOORD DE STEPPE, 4-6- of 12-pers. vakantiehuizen, vrij voor 12-7 en na 9-8. Hoogseiz. f 485.- p.w. Kamperen tegen aantrekkelijke tarieven in land. bos. omg. Fam.park met voor ieder wat wils! Tel. 04249-246. NB-61R

Zeeland

NIEUW NOORDZEE-PARK.

Ouddorp a/Zee. T.h. 5****bung. Op 400 m v. zee. Nog mog. tot 19/7 en v.a. 30/8. Info + fold. tel. 01878-3099. ZE-61R

HAAMSTEDE, DE ZONJONDE VAN ZEELAND. Rustig gel. 4-6-8 p. vakantiehu., vrij v.a. 7-6 tot 12-7 (v.a. f 250 per week). Ook midwk. of weekends. Tel.: 01115-1325. ZE-61R

NU ER EVEN UIT? Dan n. Hotel de Brouwerij - Domburg. Log./ontb./douche f 32,50 bij week of midwk. 1 DAG GRATIS. 200 m v. zwemparadijs. 01188-1285. ZE-61R

ZEILSCHOOL „T VEERSE GAT" te Veere, jeugdweekend (Optimist + surfen) privéles. Inl.: Polredijk 13d, 4351 RT Veere. Tel. 01181-1398. CWO-erkend. ZE-61R

Limburg

RES. NU UW SEIZOEN- OF VAKANTIEPLAATS of huur een 5- of 6-pers. stacaravan op de MOOISTE GELEGEN CAMPING IN ZUID-LIMBURG met kantine, kampwinkel, friture, wasserette, speeltuintjes, zwem- en kleuterb. TERRASCAMPING 'GULPERBERG PANORAMA' Berghem 1, Postbus 54, 6270 AB Gulpen. Vr. folder. Tel. 04450-2330 (tot 18.00 u.). LI-61R

HOTEL LAMERICHS - Geulhem bij Valkenburg. Geulhemmerweg 27, 6325 PH Berg te Blijt. Verzorgd voor u 1 wk. vakreis per autobus, trein of uw eigen auto. Halen en brengen per bus + 3 bustochten v.a. hotel f 500.- p.p.w. Per trein tot Maastricht, aldaar wordt u afgehaald per auto + 3 tochten f 450.- p.p.w. Per eigen auto tot hotel + 3 tochten f 450.- p.p.w. 1 week voll. pens. in hotel. Vr. prosp. of bel nu 04406-40555. LI-61R

8-DAAGSE REIZEN VALKENBURG v.a. f 480. Heeren terugreis per touringcar, HP, 3 bustochten. Kmrs. t. en d. + t., zonder bus v.a. f 360 p.p. Alléén 3 bust. v.a. f 435. Gr. folder: 3-sterrenpension Spronck, Spoorlaan 39, 6301 GB Valkenburg a/d Geul. Tel. 04406-13017. LI-61R

HOTEL CAFÉ RESTAURANT ALPENZICHT. Rustig gelegen in bosrijke omgeving. Gezellig terras met prachtig panorama over het Geuldal. Ideaal voor fiets-, wandelvakantie. Centraal gelegen voor leuke uitstapjes in binnen-, buitenland. H.P. v.a. f 55.- p.p. Uitgebreide folder ligt voor u klaar. Schwalbenbergerweg 49, 6281 NE Mechelen (Epen). Tel. 04455-1252. LI-61R

VALKENBURG - PENSION LOUSBERG, 1 week incl. halen en brengen + 2 dagtochten HP f 425 p.p. Eigen vervoer f 310 p.p. Tel. 04406-12624. LI-61R

CAMPING DE RUIGE HOEK

Verwarmd zwem- en speelbad, speeltuin, tennis baan, bar, recreatieteam. Ook verhuur chalets. Maasbree (bij Venlo), 04765-2360. DE RUIGE HOEK. DE IDEALE CAMPING VOOR HET HELE GEZIN.

160 ruime campingplaatsen. Eerste 3 weken van juni tot 7 sept. betalen op 'DE BOUSBERG' in Landgraaf. 21 km met zwembad, speeltuin, tennis, etc. Tel. 045-611213.

VALKENBURG - FAMILIEHOTEL BUITENZORG. Wehryweg 33, t.o. station, 7 dgn. HP f 325.- VP f 375.- LO f 245.-. Eigen parkeerpl., terras. Tel. 04406-13592.

4-6 pers. STACARAVANS TE HUUR. Maandag tot vrijdag stacar. voor 2 weken f 395.- all-in. Camping in CHAPARRAL - OIRSBEK. Vraag folder. 04406-13592.

CAMPING 'DE SCHANS' - ARDENNEN. Vakantieplezier voor het hele gezin. Bel voor info 04703-1957.

VALKENBURG A/D GEUL

Doen...in elk seizoen!

Even uitblazen!

Parkhotel Rooding****. Gratis brochure. 04406-13241. HP Weekend v.a. f 198.- p.p. Weekend v.a. f 395.-. Kamers bad douche, wc, ktv. tel. Over. verw. zwembad. Een driedaags arrangement vanaf f 92. p.p.

VVV Het Geuldal, tel. 04406-13592

HOTEL DE OUDE HOEVE, ARDENNEN. Een bourgondische ervaring in huiselijke sfeer. Wij sturen u graag onze folder toe. 04703-2068.

Diversen/binnenland

HOLLAND SAFARI: op ontdekkingsreis door eigen land. Verrassende routes, een onbekende eindbestemming en reizen met fiets, kom of bus in intern. gezelschap. Volledig verzorgd, 8 dgn f 475. Inl.: NJHC 020-5511556.

Sportvakanties

DROOMPLEK IN TOSCANE

Fiets vanuit een burcht in de Mont. de Chant. Fiets-kampeertrektocht voor ouders en kinderen in de Loire. Vele andere mogelijkheden. Vraag de uitgebreide gratis brochure. (020) 6274068.

CYCLETOURS AMSTERDAM

ARDENNES ADVENTURES ACTION ADVENTURES. aktievakantie & weekends. Kanoeën, klimmen, ATB in Europa. Gratis kleurenbroch. Bel 04192-16949.

Zeilen/surfen

ZEEZEILEN OP MODERNE JACHTEN naar o.a. Engeland, Schotland, Noorwegen, Kanaal. Bel voor info. IJMUIDER ZEILVAART, tel. 02550-35000. fax 08609022. ZZ-61R

Belgie/Luxemburg

STACARAVANS te huur in de Belgische Ardennen v.a. f 190.- p.w. all-in. Nu ook kleuren-tv mogelijk. Inl. 04459-1598. BL-61R

VAK. IN DE ARDENNEN. T.h. vak. app. in mod. vak. centr. Pr. voorseiz. v.a. f 240.- p.w. f 140.- p.w. weekend. midwk. Fold. + inl. tel.: 09-3287659702 (Ned. sch.). ZZ-61R

Frankrijk

Compl. inger. bung./tenten/caravans en huizen aan meer in Z-Fr. incl. surfplanken en les. Ook reserv. voor eigen caravan of tent.

EUROSPORPARK HOLLAND 076-153045 155465. FA-61R

PRIVÉ VAK. HUIZEN Z.O. Frankrijk. Bureau Intermediaire Residences Secondaires, 07170 Saint Maurice. D'bie, Fr. tel.: 09-337594867 of 040-570619. FR-61R

CAMPING LE CHAPONNET****. Vendée. 1 km van zee. verw. zwembad, snackb., bar, speelt., recreatie, ontbijt, fietsenverh. en sportmug. T.h. zeer LUXE STACARAVANS 4-

06-lijnen

Easy Date
Jij bent 't zelf die afspraakjes uitzoekt... of regelt.
Er wordt op je gewacht, probeer maar. 100% privacy.
06-350.250.00 - 50 ct p/m

Hete ruige straatsex
Sexy ding voor 50 ct p/m
06-320.320.77

Naar Tirol
Hoera. Nu doen Jan en Moniek de stoute heerlijke dingen die ze nooit mochten...
06-320.340.95 - 50 ct p/m

Als Ada het tuinhuis opknapt
staat ze plots voor 2 ongeduldige mannen die maar een ding willen.
06-320.340.77
50 ct p/m

Als de vrouw bij de rugslag
ziet hoe flink die knul gebouwd is moet hij nablijven om haar te...
06-320.340.69
50 ct p/m

Haar man op reis. Angela
geniet als ze een onervaren knul leert hoe hij het langer vol kan blijven houden.
06-320.340.45
50 ct p/m

Winkeldiefstal
Een blonde meid gepakt. 2 boze mannen onderzoeken compleet alles. Het eindigt met... Grieks.
06-320.320.09 (50 cpm)

2 knullen
voelen het plots als ze samen douchen. Eerste balsemende homo-ervaring, in een badcel.
06-320.321.33 (50 cpm)

Lifsex wordt voor Jenny
echt waanzinnig als ze eindelijk toegeeft om Grieks te doen met 2 man
06-320.321.32 (50 cpm)

Als de badjas van haar
schouders glijdt ziet hij voor het eerst een naakte vrouw. Kom, mijn man is er niet...
06-320.321.30 (50 cpm)

Op de bisexbox
vinden eerlijke mensen elkaar die weten dat er meer te koop is dan mannetje/vrouwje.
06-320.328.38 (50 cpm)

Het leven begint bij de 40.
Ook het seksleven. Op de 40plus box zijn er ongedwongen met leeftijdsgenoten
06-320.327.28 (50 cpm)

Als Jeanne 31 is krijgt ze de
heerlijke sex die haar man nooit gaf. Wild, ruw en vaak met een knul. 50 ct p/m
06-320.340.25

In de kamer met die
vreemde vrouw is Freya nieuwsgierig. Een drankje, muziek, ze dansen en dan...
het ontkleden
06-320.340.15 - 50 ct p/m

Dame zoekt gave knul,
meisje wil contact met ervaren heer. Ze vinden elkaar op de
Generatiebox
06-320.326.27 - 50 ct p/m

De SUPER-CONTACTEN-
BOX. De eerlijkste, eenvoudigste en snelste weg naar sexyvrienden en vriendinnen. Probeer het maar op
06-320.324.30.

Trouwens als je nog andere
verlangens hebt dan is er de beste de heetste box van nl.
06-320.326.29 - 50 ct p/m

De WIP-IN-BOX heet zo omdat er heel wat ge... wordt op
06-320.324.60

Leuk toch? Trouwens, de
Lif-Sex-Box daar durven ze ook, en... jij mag best meedoen op
06-320.324.90 - 50 ct p/m

Rosie-relatielij
Voor modern sexcontact op 06-320.324.50 - 50 ct p/m
Icijn je wensen van paren en dames. In Rosie Mei zie je hun 'naakt' foto's.

In de kamer met die
vreemde vrouw is Freya nieuwsgierig. Een drankje, muziek, ze dansen en dan...
Het ontkleden.
06-320.340.15 - 50 ct p/m

Hoorspel
Verboden en verdorven sex uit het verleden, die ook nu niet wordt toegestaan.
Exclusief op...
06-320.326.92 - 50 ct p/m

2 jongens ruimen haar
kelder op. Als mevrouw een frijze brengt is de oude bank prima voor een
felle sexles
06-320.326.90 - 50 ct p/m

Met haar lippen verwent ze
haar. De knul uit de advertentie knielt achter haar. Brutaal...
Grieks
06-320.323.84 - 50 ct p/m

Bel nu Suzie
Voor een gratis gesprek via de alles kan lijn!
06-320.324.95 (50 cpm)

Sexy Honey 50 ct p/m
06-320.320.82

SM-meesters
06-320.325.39

Ze geniet als hij haar over
de knie legt. De man merkt hoe klein dat slipje is. Dan gebeurt alles...
06-320.326.72 (50 cpm)

SM afsprekklij
Voor strenge sexafspraken
Bel snel 06-320.322.20

Stiekem
meegenieten
met 3 hete meisjes
06-320.322.04 - 50 ct p/m

Partnerruil
in 1 kamer. Jan is geboeid als hij ziet hoe apart die man en die vrouw zijn. Ireen tot het uiterste...
06-320.329.22 - 50 ct p/m

Tina voelt het hete effect
van boeien
tegen haar naakte huid en leert uiteindelijk wat gehoorzaamheid is.
06-320.340.06 (50 cpm)

Uw auto, huis, bankstel enz.
VERKOPEN? Met foto op LD-TV. Bel voor info 045-739296/87.

Kontakten/Klubs

Privéhuis Rachelle
Tel. 045-274810

Door een of twee meisjes, totale
Ontspanningsmassage
045-353489

f 50,- all in
Tevens dringend assistente gevraagd, tel. 045-423608.

Club Nirwana
Jonge en mooie meiden: toegemotiveerd!
NIET GOED! GELD TERUG GARANTIE!
7 Dagen per week van 22.00 tot plusm. 05.00 uur.
Nieuwstraat 147, Kerkrade, tel. 045-463323.
TEVENS TOPESCORT-SERVICE!

Club Mirabelle
Stijl, gezelligheid en bovenal topservice!
Spotters van meiden.
Geopend van 22.00 tot 05.00 uur.
Na ons: kun je de rest vergeten!!!
Burg. Franssenstraat 4, Kerkrade, tel. 045-427120.
LUXE ESCORT-SERVICE!

Gratis sex
Bemiddeling in heel Ned.
030-886283 (24 uur p. dag).

Homo/lesbies
en op zoek naar een relatie?
Stg. Alternatieve Relatievorming, Lange Geer 44, Delft, 015-136631. Erkend door Raad van Toezicht.

Video-sex-club
Frimousses. Ook met lieve meisjes. Open dag van 11-02 uur. Zond. 14.00-02.00 u. Kl. Gracht 10, Maastricht

Candy's escort
Tel. 045-231374.
Tevens dames gevraagd

Love escort
tel. 045-320905 vanaf 9 uur

Diana escort
tel. 045-320323.

Shirley
Privé bij Yvonne en andere nieuwe meisjes. 045-425100 Kerkrade.

Club Eros
Net dat beetje meer. Geop. v. 20.00 tot 3.00 uur. Holztr 103, Kerkrade. 045-462084. (Tevens meisje gev.)

Emanuelle
af 10 uur, ook zat. en zond. 045-721759, meisje gev.

Nieuwe meisjes verwachten u
Cinderella
Oude Rijksweg Nrd. 56, Susteren naast tennishal.
Tevens assistentes gev.

"La Belle"
Kerkrade, Graverstr. 13, ied. dag geop. va. 20.00-04.00u. Regina, Eli, Rosi, Jutta, Petra, 045-416143.

Escort
All night service v.a. 22.00-6.00 u 045-463257

Maikels-team
jongens van 19 t/m 28 verwennen heren bij u thuis of in goede sfeer bij ons. Tel. 045-226713

Escort Day en Night
Tel. 045-226713

Maikel
voor SM Tel. 045-226713.

Damen
aangepast drie nette Herrn enfangen und besuchen Sie für zärtliche stunden. Tel. 045-226713

Hostess
Tevens SM, 045-274587

St. Tropez BAR
Putstr. 40, Sittard
"Net iets anders" iedere dag geopend, 21.00-05.00 uur.

Nieuw Escort
Priscilla en snel bij u thuis of in hotel
045-428849.

Sacha's Escort
v.a. f 100,- all-in
Tel. 06-52980255.

Braderie/Markt
VANDAAG!

Grote vrije markt
rondom Makado-Beek
Toegang gratis!

Maaslandse Snuffelmarkt
Dr. Haubenlaan 87, Maasmechelen (België).
Zondags open van 10.00-18.00 uur a.s. zondag 26 mei
Salim Segers en orkest. Nog enige standplaatsen vrij.

ZEG ER EENS WAT VAN
Alcohol en verkeer dat kun je niet maken.
Dat vindt bijna iedereen. Toch zijn er nog van die mensen die vinden dat zij zelf wel zullen uitmaken of ze met een slok op gaan rijden.

En wie durft er iets van te zeggen?
Niemand toch... daar bemoed je je toch niet mee. Maar door dat soort automobilisten worden er wel jaarlijks bijna 500 mensen doodgemaakt.

Daar moet wat aan veranderen.
ZEG ER EENS WAT VAN VOOR ZE INSTAPPEN want
ALCOHOL EN VERKEER DAT KUN JE NIET MAKEN

Pinkster Show

GEPROLONGEERD

MET KEIHARD PRIJS-VOORDEEL!

Bij Marres staan de toonzalen (ruim 5000 m2) boordevol met klassieke meubelen op topniveau. Als U nu veel geld wilt besparen voor een prachtig klassiek interieur, kom dan snel profiteren.

PINKSTERSHOWDAGEN
van 25 mei t/m 1 juni

meubelen **marres** BELGIE

Tongersesteenweg 37, Lanaken (België). Tel. 09-32.11.714120

Zo komt U simpel bij Marres Meubelen.
U gaat over de E-39 richting Antwerpen, na de grensovergang de eerste afslag Lanaken, dan nog ± 10 km. vanaf de afslag.

BESPAAR NU HONDERDEN GULDENS OP UW MEUBEL AANKOPEN.
U heeft bij ons het gemak dat U zowel met nederlandse guldens als belgische franken kunt betalen. Wij brengen Uw aankopen gratis thuis zonder grensoversteekingskosten.

Gratis offerte voor uw autoverzekering. En nog een tientje kado ook!

Uw autopolis verdient regelmatig een kritisch onderzoek. Als uw auto nog niet bij Interpolis verzekerd is, vul dan de bon in. Wij offeren u dan schriftelijk en vrijblijvend een degelijke Interpolis-autoverzekering. Bij die offerte ontvangt u bovendien een LLTB-BoerenBond

winkelbon kado ter waarde van tien guldens.
Die zijn in ieder geval verdiend!

U kunt onze aanbieding rustig thuis bespreken met de deskundige verzekeringsadviseur van de LLTB. Hij woont in de buurt en komt graag naar u toe. Heegee vandaag nog, dan bent u binnenkort een goed advies en een tientje rijker!

LLTB BoerenBond en Interpolis bieden de mogelijkheid om alle gewenste verzekeringen rond uw auto op één polis onder te brengen. Puur maatwerk dus. En wel zo handig.

JA. IK ONTVANG GRAAG UW OFFERTE VOOR EEN DEGELIJKE INTERPOLIS-AUTOVERZEKERING. BOVENDIEN ONTVANG IK EEN LLTB-BOERENBOND WINKELBON VAN FL 10,- KADO

lltb
BoerenBond
Verzekeringen

BETER VERZEKERD DOOR IEMAND VAN BIJ ONS

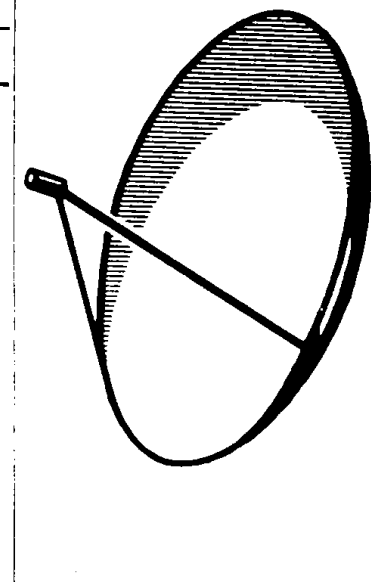
DE NACHT VAN GULPEN

WANDELTOCHT
70 km

15-16 juni 1991

Inschrijfadressen:
J. Delissen, Irenestr. 35, 6267 AW Cadier & Keer, tel. 04407-1476
H. Slenter, Dr. Ackensweg 18, 6271 BS Gulpen, tel. 04450-1752
M. Everaers, Dr. Delissenstr. 11, 6271 GG Gulpen, tel. 04450-2678

België/RTBF 1

09.45 Si j'étais. Vandaag: Elektricien-gasfitter. 09.50 Interwallone. Hasret, magazine voor Turken. 10.30 Ciao Italia. les 18. 11.00 Victor English method. cursus Engels. Les 10 en 11. 11.30 Espanol con Victor, cursus Spaans. Les 19 en 20. 12.00 36 heures pour l'école. Vandaag: Onderwijs. 13.00 Au nom de la loi, juridisch magazine. 14.00 36 heures pour l'école. Les copains d'ailleurs. 15.15 Miss Marple. Engelse serie. Afl. 1: La plume empoisonnée. 16.05 36 heures pour l'école. Une heure pour l'Europe. 16.35 36 heures pour l'école. Autant savoir. 17.25 Le bonheur d'en face, comédie-serie. Afl. 1: La passion selon Elisabeth. 17.55 Noubanime. 18.25 Gourmandises, culinaire magazine. 18.40 Télétoilette, toeristische magazine. 19.30 Journal en weerbericht. 20.05 Le jardin extraordinaire, vandaag: Tuinen. 20.40 Le peuple singe, Frans-Indonesische documentaire. 22.05 Contacts, verkeersrubriek. 22.10 Match 1, sportmagazine. 23.10 Weerbericht en laatste nieuws.

België/Télé 21

12.30 Tribune politique. Le FDF. 13.30 Le cœur et l'esprit. 14.00 Cabaret Tournaisien. 16.00 36 Heures pour l'école: Vidéotheque. Riffifi dans l'enseignement. 17.00 Livres parcours. En Point de mire. 17.30 36 Heures pour l'école: Documents. l'école de la Neuville. 18.30 Documents. Azimuts. 19.00 Documents. Laurence, documentaire over Laurence. 19.30 Journal met simultaanvertaling in gebarentaal, weerbericht en beursberichten. 20.00 Eurythmics live vanuit Rome, concert uit 1989. 21.30 Laatste journaal en weerbericht. 22.00 Retro 21. 23.10 Les sept péchés capitaux. Franse speelfilm uit 1961 van Philippe de Broca. 23.50-00.10 Coup de film, filmnieuws.

TV 5

07.00 Clémentine, tekenfilm. 07.30 Canadees nieuws. 07.55 Corps accord, yoga. 08.10 L'homme et l'arbre, documentaire. Afl. 1: Le pin de Grauno. 08.30 Découvertes, wetenschappelijk magazine. 09.00 Flash TV 5. 09.05 Le club de l'enjeu, economisch magazine. 09.35 Bienvenue en France, cursus Frans. 10.05 Vingt-six fois la Suisse, vandaag: Het canton Argau. 11.05 Dernières nouvelles de notre passe, Afl. 1848-1860: Opposition au nouveau régime. 12.00 Nieuws. 12.05 Des autos et des hommes, documentaire, Afl. 1: L'auto s'en va-t-en guerre. 13.00 Nieuws. 13.20 Horizon 93, zakelijk magazine met om 13.40 Interimage. 14.20 Jazz. 14.30 Petit écran, grands romans: Un médecin des lumières, 3-delige tv-film van René Allio. 16.00 Nieuws. 16.15 Faut pas rêver, avontuurlijke reizen met Georges Pernoud. 17.15 Félix, gevarieerd jongerenmagazine. 17.45 Genies en herbe, spelprogramma. 18.20 Correspondances, kijkers ontmoeten TV 5. 18.30 Expedition pêche, visrubriek. 19.00 Nieuws en weerbericht. 19.20 Clin d'oeil, cultureel magazine. 19.30 Zwitsers nieuws. 20.00 Thalassa, maritiem magazine. 21.00 Nieuws en weerbericht. 21.35 Petit écran, grands romans: Un médecin des lumières. 23.05 Nieuws. 23.20-01.00 Caractères, literair magazine.

RAI UNO

07.00 Ochtendprogramma. 15.30 Pescara. 16.00 Sassari. Guido. 16.30 Sette giorni al parlamento. 17.00 Il sabato dello zecchino. 18.00 TG1 flash. 18.05 Estrazioni del lotto. 18.10 Più sani e più belli. 19.25 Parola e vita. 19.40 Al-

manacco del giorno dopo. 19.50 Che tempo fa. 20.00 Telegiornale. 20.40 Scommettiamo che? 22.45 TG1 Inca notte. 23.00 Speciale TG1. 24.00 TG1 che tempo fa. 00.20 In questa nostra vita.

SSVC

10.00 Kinderprogramma's. 11.30 Happy Days. 11.55 Jim'll fix it. 12.30 The Waltons. 13.30 Grandstand. 18.05 News and weather forecast. 18.30 Mark Pages's pop spot! 19.00 That's show business. 19.40 You Bet! 20.30 Bergerac. Engelse detectiveserie. 21.25 The Paradise Club. 22.00 News. 22.20 Up Pompeii. 23.00 Omnibus.

BBC Europe

07.15 Quack chat show. 07.30 Mick & Mack. 07.40 Happy families. 07.55 The lowdown. 08.20 West Africa. The tourist trade. 08.45 Top of the pops. 09.15 Rough guides to the world. 10.05 Gardner's world. 10.35 Horizon. 11.25 TBA. 11.40 Grandstand. 18.05 BBC News from London and world weather. 18.20 On the line. 18.50 Question time. 20.00 BBC World News and Weather forecast. 20.30 Vogan. 21.10 Up Pompeii. 21.45 BBC News from London and world weather. 22.10 Chalkface. drama. Focuses on the teachers and staff of an inner-city comprehensive school engaged in the continuing task of maintaining educational standards. 22.40 Holiday outings. Spain. 22.55 Paramount City. 23.35 Open all hours. 3.01.05-01.55 Cricket Highlights.

Sportnet

07.30 Sport uit Spanje. 07.45 Bowlen. 09.00 Autosport. 10.00 Autosport. 11.00 Tennis. 14.30 Paardensport. 15.00 Argentijns voetbal. 16.00 Autosport. 16.30 Sport uit Spanje. 16.45 Paardensport. 17.30 Internationale motorsport. 18.30 Motorsport. 19.00 Wierrennen. 19.30 Autosport. 20.00 Kickboksen. 22.00 IJsspeelway. 23.00 Schermen. 00.00 Prof. boksen. 02.00 NHL IJshockey. 04.00 Rugby. 05.30 Sport uit Frankrijk. 06.00-08.00 NBA Basketball.

Super channel

06.00 The mix, videoclips. 15.20 The Saturday matinee. This is the army. Amerikaanse speelfilm uit 1943 van Michael Curtiz. 17.20 Videoflash, modemagazine. 18.00 Hang loose, sportmagazine. 19.00 Burke's law, serie met Gene Barry. 20.00 News special extra, actuele achtergrondreportages. 20.10 Saturday night at the movies. 21.30 Friday, Amerikaanse speelfilm. 22.00 Concert special. Jazz. 23.00 The Saturday movie. The night of the living dead. Amerikaanse speelfilm uit 1968. 00.30-06.00 Late night mix videoclips.

MTV Europes

08.00 Paul King. 11.00 US top 20 video countdown. 13.30 XPO. 14.00 Paula Abdul rockumentary. 14.30 Ray Cokes. 17.00 Yo! raps. 18.00 Week in rock. 18.30 The big picture. 19.00 European top 20. 21.00 Partyzone. 23.30 Club MTV. 00.30 Unplugged with REM. 01.00 Pip Dano. 03.00-08.00 Night videos.

CNN

07.30 Moneyline. 09.00 World business this week. 11.10 Larry King. 12.40 International correspondents. 14.10 The big story. 15.10 Health week. 15.40 Moneyweek. 16.10 Science and technology week. 16.40 Style with Elsa Klench. 17.10 Showbiz this week. 17.30 College football preview. 18.40 Evans and Novak. 19.00 World business this week. 19.40 Newsmaker Saturday. 20.10 Healthweek. 20.40 Style with Elsa Klench. 21.10 Your money. 21.40 International correspondents. 22.20 Futurwatch. 23.00 East meets West. 23.40 Newsmaker Saturday. 00.40 Pinnacle. 01.10 The big story. 03.10 Showbiz this week. 03.30 East meets West. 05.10 The Capital gang.

radio

België BRF
6.35 Radiofrustratie. 7.15 Witsch-kasten (7.45 Agenda). 7.45 Verantwoordingskalender. 8.30 Besinlijke Woede. 9.05 LP-Markt. 10.00 Hit of the Night. 12.15 Agenda. 12.45 en 13.00 Hitparade. 16.05 Contra-Re. 16.05 Jugendmagazin. 17.05 Forum. Kulturmagazin. 18.10 BRF - Aktuell. 18.35 Freie Tribune. 18.45 Evangelium in unserer Zeit. 19.00 Sportsonderzending. 19.00 Sport. 19.40 Postbus. 20.00 Postbus. 20.30 Postbus. 20.40 Postbus. 20.50 Postbus. 21.00 Postbus. 21.10 Postbus. 21.20 Postbus. 21.30 Postbus. 21.40 Postbus. 21.50 Postbus. 22.00 Postbus. 22.10 Postbus. 22.20 Postbus. 22.30 Postbus. 22.40 Postbus. 22.50 Postbus. 23.00 Postbus. 23.10 Postbus. 23.20 Postbus. 23.30 Postbus. 23.40 Postbus. 23.50 Postbus. 00.00 Postbus. 00.10 Postbus. 00.20 Postbus. 00.30 Postbus. 00.40 Postbus. 00.50 Postbus. 01.00 Postbus. 01.10 Postbus. 01.20 Postbus. 01.30 Postbus. 01.40 Postbus. 01.50 Postbus. 02.00 Postbus. 02.10 Postbus. 02.20 Postbus. 02.30 Postbus. 02.40 Postbus. 02.50 Postbus. 03.00 Postbus. 03.10 Postbus. 03.20 Postbus. 03.30 Postbus. 03.40 Postbus. 03.50 Postbus. 04.00 Postbus. 04.10 Postbus. 04.20 Postbus. 04.30 Postbus. 04.40 Postbus. 04.50 Postbus. 05.00 Postbus. 05.10 Postbus. 05.20 Postbus. 05.30 Postbus. 05.40 Postbus. 05.50 Postbus. 06.00 Postbus. 06.10 Postbus. 06.20 Postbus. 06.30 Postbus. 06.40 Postbus. 06.50 Postbus. 07.00 Postbus. 07.10 Postbus. 07.20 Postbus. 07.30 Postbus. 07.40 Postbus. 07.50 Postbus. 08.00 Postbus. 08.10 Postbus. 08.20 Postbus. 08.30 Postbus. 08.40 Postbus. 08.50 Postbus. 09.00 Postbus. 09.10 Postbus. 09.20 Postbus. 09.30 Postbus. 09.40 Postbus. 09.50 Postbus. 10.00 Postbus. 10.10 Postbus. 10.20 Postbus. 10.30 Postbus. 10.40 Postbus. 10.50 Postbus. 11.00 Postbus. 11.10 Postbus. 11.20 Postbus. 11.30 Postbus. 11.40 Postbus. 11.50 Postbus. 12.00 Postbus. 12.10 Postbus. 12.20 Postbus. 12.30 Postbus. 12.40 Postbus. 12.50 Postbus. 13.00 Postbus. 13.10 Postbus. 13.20 Postbus. 13.30 Postbus. 13.40 Postbus. 13.50 Postbus. 14.00 Postbus. 14.10 Postbus. 14.20 Postbus. 14.30 Postbus. 14.40 Postbus. 14.50 Postbus. 15.00 Postbus. 15.10 Postbus. 15.20 Postbus. 15.30 Postbus. 15.40 Postbus. 15.50 Postbus. 16.00 Postbus. 16.10 Postbus. 16.20 Postbus. 16.30 Postbus. 16.40 Postbus. 16.50 Postbus. 17.00 Postbus. 17.10 Postbus. 17.20 Postbus. 17.30 Postbus. 17.40 Postbus. 17.50 Postbus. 18.00 Postbus. 18.10 Postbus. 18.20 Postbus. 18.30 Postbus. 18.40 Postbus. 18.50 Postbus. 19.00 Postbus. 19.10 Postbus. 19.20 Postbus. 19.30 Postbus. 19.40 Postbus. 19.50 Postbus. 20.00 Postbus. 20.10 Postbus. 20.20 Postbus. 20.30 Postbus. 20.40 Postbus. 20.50 Postbus. 21.00 Postbus. 21.10 Postbus. 21.20 Postbus. 21.30 Postbus. 21.40 Postbus. 21.50 Postbus. 22.00 Postbus. 22.10 Postbus. 22.20 Postbus. 22.30 Postbus. 22.40 Postbus. 22.50 Postbus. 23.00 Postbus. 23.10 Postbus. 23.20 Postbus. 23.30 Postbus. 23.40 Postbus. 23.50 Postbus. 00.00 Postbus. 00.10 Postbus. 00.20 Postbus. 00.30 Postbus. 00.40 Postbus. 00.50 Postbus. 01.00 Postbus. 01.10 Postbus. 01.20 Postbus. 01.30 Postbus. 01.40 Postbus. 01.50 Postbus. 02.00 Postbus. 02.10 Postbus. 02.20 Postbus. 02.30 Postbus. 02.40 Postbus. 02.50 Postbus. 03.00 Postbus. 03.10 Postbus. 03.20 Postbus. 03.30 Postbus. 03.40 Postbus. 03.50 Postbus. 04.00 Postbus. 04.10 Postbus. 04.20 Postbus. 04.30 Postbus. 04.40 Postbus. 04.50 Postbus. 05.00 Postbus. 05.10 Postbus. 05.20 Postbus. 05.30 Postbus. 05.40 Postbus. 05.50 Postbus. 06.00 Postbus. 06.10 Postbus. 06.20 Postbus. 06.30 Postbus. 06.40 Postbus. 06.50 Postbus. 07.00 Postbus. 07.10 Postbus. 07.20 Postbus. 07.30 Postbus. 07.40 Postbus. 07.50 Postbus. 08.00 Postbus. 08.10 Postbus. 08.20 Postbus. 08.30 Postbus. 08.40 Postbus. 08.50 Postbus. 09.00 Postbus. 09.10 Postbus. 09.20 Postbus. 09.30 Postbus. 09.40 Postbus. 09.50 Postbus. 10.00 Postbus. 10.10 Postbus. 10.20 Postbus. 10.30 Postbus. 10.40 Postbus. 10.50 Postbus. 11.00 Postbus. 11.10 Postbus. 11.20 Postbus. 11.30 Postbus. 11.40 Postbus. 11.50 Postbus. 12.00 Postbus. 12.10 Postbus. 12.20 Postbus. 12.30 Postbus. 12.40 Postbus. 12.50 Postbus. 13.00 Postbus. 13.10 Postbus. 13.20 Postbus. 13.30 Postbus. 13.40 Postbus. 13.50 Postbus. 14.00 Postbus. 14.10 Postbus. 14.20 Postbus. 14.30 Postbus. 14.40 Postbus. 14.50 Postbus. 15.00 Postbus. 15.10 Postbus. 15.20 Postbus. 15.30 Postbus. 15.40 Postbus. 15.50 Postbus. 16.00 Postbus. 16.10 Postbus. 16.20 Postbus. 16.30 Postbus. 16.40 Postbus. 16.50 Postbus. 17.00 Postbus. 17.10 Postbus. 17.20 Postbus. 17.30 Postbus. 17.40 Postbus. 17.50 Postbus. 18.00 Postbus. 18.10 Postbus. 18.20 Postbus. 18.30 Postbus. 18.40 Postbus. 18.50 Postbus. 19.00 Postbus. 19.10 Postbus. 19.20 Postbus. 19.30 Postbus. 19.40 Postbus. 19.50 Postbus. 20.00 Postbus. 20.10 Postbus. 20.20 Postbus. 20.30 Postbus. 20.40 Postbus. 20.50 Postbus. 21.00 Postbus. 21.10 Postbus. 21.20 Postbus. 21.30 Postbus. 21.40 Postbus. 21.50 Postbus. 22.00 Postbus. 22.10 Postbus. 22.20 Postbus. 22.30 Postbus. 22.40 Postbus. 22.50 Postbus. 23.00 Postbus. 23.10 Postbus. 23.20 Postbus. 23.30 Postbus. 23.40 Postbus. 23.50 Postbus. 00.00 Postbus. 00.10 Postbus. 00.20 Postbus. 00.30 Postbus. 00.40 Postbus. 00.50 Postbus. 01.00 Postbus. 01.10 Postbus. 01.20 Postbus. 01.30 Postbus. 01.40 Postbus. 01.50 Postbus. 02.00 Postbus. 02.10 Postbus. 02.20 Postbus. 02.30 Postbus. 02.40 Postbus. 02.50 Postbus. 03.00 Postbus. 03.10 Postbus. 03.20 Postbus. 03.30 Postbus. 03.40 Postbus. 03.50 Postbus. 04.00 Postbus. 04.10 Postbus. 04.20 Postbus. 04.30 Postbus. 04.40 Postbus. 04.50 Postbus. 05.00 Postbus. 05.10 Postbus. 05.20 Postbus. 05.30 Postbus. 05.40 Postbus. 05.50 Postbus. 06.00 Postbus. 06.10 Postbus. 06.20 Postbus. 06.30 Postbus. 06.40 Postbus. 06.50 Postbus. 07.00 Postbus. 07.10 Postbus. 07.20 Postbus. 07.30 Postbus. 07.40 Postbus. 07.50 Postbus. 08.00 Postbus. 08.10 Postbus. 08.20 Postbus. 08.30 Postbus. 08.40 Postbus. 08.50 Postbus. 09.00 Postbus. 09.10 Postbus. 09.20 Postbus. 09.30 Postbus. 09.40 Postbus. 09.50 Postbus. 10.00 Postbus. 10.10 Postbus. 10.20 Postbus. 10.30 Postbus. 10.40 Postbus. 10.50 Postbus. 11.00 Postbus. 11.10 Postbus. 11.20 Postbus. 11.30 Postbus. 11.40 Postbus. 11.50 Postbus. 12.00 Postbus. 12.10 Postbus. 12.20 Postbus. 12.30 Postbus. 12.40 Postbus. 12.50 Postbus. 13.00 Postbus. 13.10 Postbus. 13.20 Postbus. 13.30 Postbus. 13.40 Postbus. 13.50 Postbus. 14.00 Postbus. 14.10 Postbus. 14.20 Postbus. 14.30 Postbus. 14.40 Postbus. 14.50 Postbus. 15.00 Postbus. 15.10 Postbus. 15.20 Postbus. 15.30 Postbus. 15.40 Postbus. 15.50 Postbus. 16.00 Postbus. 16.10 Postbus. 16.20 Postbus. 16.30 Postbus. 16.40 Postbus. 16.50 Postbus. 17.00 Postbus. 17.10 Postbus. 17.20 Postbus. 17.30 Postbus. 17.40 Postbus. 17.50 Postbus. 18.00 Postbus. 18.10 Postbus. 18.20 Postbus. 18.30 Postbus. 18.40 Postbus. 18.50 Postbus. 19.00 Postbus. 19.10 Postbus. 19.20 Postbus. 19.30 Postbus. 19.40 Postbus. 19.50 Postbus. 20.00 Postbus. 20.10 Postbus. 20.20 Postbus. 20.30 Postbus. 20.40 Postbus. 20.50 Postbus. 21.00 Postbus. 21.10 Postbus. 21.20 Postbus. 21.30 Postbus. 21.40 Postbus. 21.50 Postbus. 22.00 Postbus. 22.10 Postbus. 22.20 Postbus. 22.30 Postbus. 22.40 Postbus. 22.50 Postbus. 23.00 Postbus. 23.10 Postbus. 23.20 Postbus. 23.30 Postbus. 23.40 Postbus. 23.50 Postbus. 00.00 Postbus. 00.10 Postbus. 00.20 Postbus. 00.30 Postbus. 00.40 Postbus. 00.50 Postbus. 01.00 Postbus. 01.10 Postbus. 01.20 Postbus. 01.30 Postbus. 01.40 Postbus. 01.50 Postbus. 02.00 Postbus. 02.10 Postbus. 02.20 Postbus. 02.30 Postbus. 02.40 Postbus. 02.50 Postbus. 03.00 Postbus. 03.10 Postbus. 03.20 Postbus. 03.30 Postbus. 03.40 Postbus. 03.50 Postbus. 04.00 Postbus. 04.10 Postbus. 04.20 Postbus. 04.30 Postbus. 04.40 Postbus. 04.50 Postbus. 05.00 Postbus. 05.10 Postbus. 05.20 Postbus. 05.30 Postbus. 05.40 Postbus. 05.50 Postbus. 06.00 Postbus. 06.10 Postbus. 06.20 Postbus. 06.30 Postbus. 06.40 Postbus. 06.50 Postbus. 07.00 Postbus. 07.10 Postbus. 07.20 Postbus. 07.30 Postbus. 07.40 Postbus. 07.50 Postbus. 08.00 Postbus. 08.10 Postbus. 08.20 Postbus. 08.30 Postbus. 08.40 Postbus. 08.50 Postbus. 09.00 Postbus. 09.10 Postbus. 09.20 Postbus. 09.30 Postbus. 09.40 Postbus. 09.50 Postbus. 10.00 Postbus. 10.10 Postbus. 10.20 Postbus. 10.30 Postbus. 10.40 Postbus. 10.50 Postbus. 11.00 Postbus. 11.10 Postbus. 11.20 Postbus. 11.30 Postbus. 11.40 Postbus. 11.50 Postbus. 12.00 Postbus. 12.10 Postbus. 12.20 Postbus. 12.30 Postbus. 12.40 Postbus. 12.50 Postbus. 13.00 Postbus. 13.10 Postbus. 13.20 Postbus. 13.30 Postbus. 13.40 Postbus. 13.50 Postbus. 14.00 Postbus. 14.10 Postbus. 14.20 Postbus. 14.30 Postbus. 14.40 Postbus. 14.50 Postbus. 15.00 Postbus. 15.10 Postbus. 15.20 Postbus. 15.30 Postbus. 15.40 Postbus. 15.50 Postbus. 16.00 Postbus. 16.10 Postbus. 16.20 Postbus. 16.30 Postbus. 16.40 Postbus. 16.50 Postbus. 17.00 Postbus. 17.10 Postbus. 17.20 Postbus. 17.30 Postbus. 17.40 Postbus. 17.50 Postbus. 18.00 Postbus. 18.10 Postbus. 18.20 Postbus. 18.30 Postbus. 18.40 Postbus. 18.50 Postbus. 19.00 Postbus. 19.10 Postbus. 19.20 Postbus. 19.30 Postbus. 19.40 Postbus. 19.50 Postbus. 20.00 Postbus. 20.10 Postbus. 20.20 Postbus. 20.30 Postbus. 20.40 Postbus. 20.50 Postbus. 21.00 Postbus. 21.10 Postbus. 21.20 Postbus. 21.30 Postbus. 21.40 Postbus. 21.50 Postbus. 22.00 Postbus. 22.10 Postbus. 22.20 Postbus. 22.30 Postbus. 22.40 Postbus. 22.50 Postbus. 23.00 Postbus. 23.10 Postbus. 23.20 Postbus. 23.30 Postbus. 23.40 Postbus. 23.50 Postbus. 00.00 Postbus. 00.10 Postbus. 00.20 Postbus. 00.30 Postbus. 00.40 Postbus. 00.50 Postbus. 01.00 Postbus. 01.10 Postbus. 01.20 Postbus. 01.30 Postbus. 01.40 Postbus. 01.50 Postbus. 02.00 Postbus. 02.10 Postbus. 02.20 Postbus. 02.30 Postbus. 02.40 Postbus. 02.50 Postbus. 03.00 Postbus. 03.10 Postbus. 03.20 Postbus. 03.30 Postbus. 03.40 Postbus. 03.50 Postbus. 04.00 Postbus. 04.10 Postbus. 04.20 Postbus. 04.30 Postbus. 04.40 Postbus. 04.50 Postbus. 05.00 Postbus. 05.10 Postbus. 05.20 Postbus. 05.30 Postbus. 05.40 Postbus. 05.50 Postbus. 06.00 Postbus. 06.10 Postbus. 06.20 Postbus. 06.30 Postbus. 06.40 Postbus. 06.50 Postbus. 07.00 Postbus. 07.10 Postbus. 07.20 Postbus. 07.30 Postbus. 07.40 Postbus. 07.50 Postbus. 08.00 Postbus. 08.10 Postbus. 08.20 Postbus. 08.30 Postbus. 08.40 Postbus. 08.50 Postbus. 09.00 Postbus. 09.10 Postbus. 09.20 Postbus. 09.30 Postbus. 09.40 Postbus. 09.50 Postbus. 10.00 Postbus. 10.10 Postbus. 10.20 Postbus. 10.30 Postbus. 10.40 Postbus. 10.50 Postbus. 11.00 Postbus. 11.10 Postbus. 11.20 Postbus. 11.30 Postbus. 11.40 Postbus. 11.50 Postbus. 12.00 Postbus. 12.10 Postbus. 12.20 Postbus. 12.30 Postbus. 12.40 Postbus. 12.50 Postbus. 13.00 Postbus. 13.10 Postbus. 13.20 Postbus. 13.30 Postbus. 13.40 Postbus. 13.50 Postbus. 14.00 Postbus. 14.10 Postbus. 14.20 Postbus. 14.30 Postbus. 14.40 Postbus. 14.50 Postbus. 15.00 Postbus. 15.10 Postbus. 15.20 Postbus. 15.30 Postbus. 15.40 Postbus. 15.50 Postbus. 16.00 Postbus. 16.10 Postbus. 16.20 Postbus. 16.30 Postbus. 16.40 Postbus. 16.50 Postbus. 17.00 Postbus. 17.10 Postbus. 17.20 Postbus. 17.30 Postbus. 17.40 Postbus. 17.50 Postbus. 18.00 Postbus. 18.10 Postbus. 18.20 Postbus. 18.30 Postbus. 18.40 Postbus. 18.50 Postbus. 19.00 Postbus. 19.10 Postbus. 19.20 Postbus. 19.30 Postbus. 19.40 Postbus. 19.50 Postbus. 20.00 Postbus. 20.10 Postbus. 20.20 Postbus. 20.30 Postbus. 20.40 Postbus. 20.50 Postbus. 21.00 Postbus. 21.10 Postbus. 21.20 Postbus. 21.30 Postbus. 21.40 Postbus. 21.50 Postbus. 22.00 Postbus. 22.10 Postbus. 22.20 Postbus. 22.30 Postbus. 22.40 Postbus. 22.50 Postbus. 23.00 Postbus. 23.10 Postbus. 23.20 Postbus. 23.30 Postbus. 23.40 Postbus. 23.50 Postbus. 00.00 Postbus. 00.10 Postbus. 00.20 Postbus. 00.30 Postbus. 00.40 Postbus. 00.50 Postbus. 01.00 Postbus. 01.10 Postbus. 01.20 Postbus. 01.30 Postbus. 01.40 Postbus. 01.50 Postbus. 02.00 Postbus. 02.10 Postbus. 02.20 Postbus. 02.30 Postbus. 02.40 Postbus. 02.50 Postbus. 03.00 Postbus. 03.10 Postbus. 03.20 Postbus. 03.30 Postbus. 03.40 Postbus. 03.50 Postbus. 04.00 Postbus. 04.10 Postbus. 04.20 Postbus. 04.30 Postbus. 04.40 Postbus. 04.50 Postbus. 05.00 Postbus. 05.10 Postbus. 05.20 Postbus. 05.30 Postbus. 05.40 Postbus. 05.50 Postbus. 06.00 Postbus. 06.10 Postbus. 06.20 Postbus. 06.30 Postbus. 06.40 Postbus. 06.50 Postbus. 07.00 Postbus. 07.10 Postbus. 07.20 Postbus. 07.30 Postbus. 07.40 Postbus. 07.50 Postbus. 08.00 Postbus. 08.10 Postbus. 08.20 Postbus. 08.30 Postbus. 08.40 Postbus. 08.50 Postbus. 09.00 Postbus. 09.10 Postbus. 09.20 Postbus. 09.30 Postbus. 09.40 Postbus. 09.50 Postbus. 10.00 Postbus. 10.10 Postbus. 10.20 Postbus. 10.30 Postbus. 10.40 Postbus. 10.50 Postbus. 11.00 Postbus. 11.10 Postbus. 11.20 Postbus. 11.30 Postbus. 11.40 Postbus. 11.50 Postbus. 12.00 Postbus. 12.10 Postbus. 12.20 Postbus. 12.30 Postbus. 12.40 Postbus. 12.50 Postbus. 13.00 Postbus. 13.10 Postbus. 13.20 Postbus. 13.30 Postbus. 13.40 Postbus. 13.50 Postbus. 14.00 Postbus. 14.10 Postbus. 14.20 Postbus. 14.30 Postbus. 14.40 Postbus. 14.50 Postbus. 15.00 Postbus. 15.10 Postbus. 15.20 Postbus. 15.30 Postbus. 15.40 Postbus. 15.50 Postbus. 16.00 Postbus. 16.10 Postbus. 16.20 Postbus. 16.30 Postbus. 16.40 Postbus. 16.50 Postbus. 17.00 Postbus. 17.10 Postbus. 17.20 Postbus. 17.30 Postbus. 17.40 Postbus. 17.50 Postbus. 18.00 Postbus. 18.10 Postbus. 18.20 Postbus. 18.30 Postbus. 18.40 Postbus. 18.50 Postbus. 19.00 Postbus. 19.10 Postbus. 19.20 Postbus. 19.30 Postbus. 19.40 Postbus. 19.50 Postbus. 20.00 Postbus. 20.10 Postbus. 20.20 Postbus. 20.30 Postbus. 20.40 Postbus. 20.50 Postbus. 21.00 Postbus. 21.10 Postbus. 21.20 Postbus. 21.30 Postbus. 21.40 Postbus. 21.50 Postbus. 22.00 Postbus. 22.10 Postbus. 22.20 Postbus. 22.30 Postbus. 22.40 Postbus. 22.50 Postbus. 23.00 Postbus. 23.10 Postbus. 23.20 Postbus. 23.30 Postbus. 23.40 Postbus. 23.50 Postbus. 00.00 Postbus. 00.10 Postbus. 00.20 Postbus. 00.30 Postbus. 00.40 Postbus. 00.50 Postbus. 01.00 Postbus. 01.10 Postbus. 01.20 Postbus. 01.30 Postbus. 01.40 Postbus. 01.50 Postbus. 02.00 Postbus. 02.10 Postbus. 02.20 Postbus. 02.30 Postbus. 02.40 Postbus. 02.50 Postbus. 03.00 Postbus. 03.10 Postbus. 03.20 Postbus. 03.30 Postbus. 03.40 Postbus. 03.50 Postbus. 04.00 Postbus. 04.10 Postbus. 04.20 Postbus. 04.30 Postbus. 04.40 Postbus. 04.50 Postbus. 05.00 Postbus. 05.10 Postbus. 05.20 Postbus. 05.30 Postbus. 05.40 Postbus. 05.50 Postbus. 06.00 Postbus. 06.10 Postbus. 06.20 Postbus. 06.30 Postbus. 06.40 Postbus. 06.50 Postbus. 07.00 Postbus. 07.10 Postbus. 07.20 Postbus. 07.30 Postbus. 07.40 Postbus. 07.50 Postbus. 08.00 Postbus. 08.10 Postbus. 08.20 Postbus. 08.30 Postbus. 08.40 Postbus. 08.50 Postbus. 09.00 Postbus. 09.10 Postbus. 09.20 Postbus. 09.30 Postbus. 09.40 Postbus. 09.50 Postbus. 10.00 Postbus. 10.10 Postbus. 10.20 Postbus. 10.30 Postbus. 10.40 Postbus. 10.50 Postbus. 11.00 Postbus. 11.10 Postbus. 11.20 Postbus. 11.30 Postbus. 11.40 Postbus. 11.50 Postbus. 1

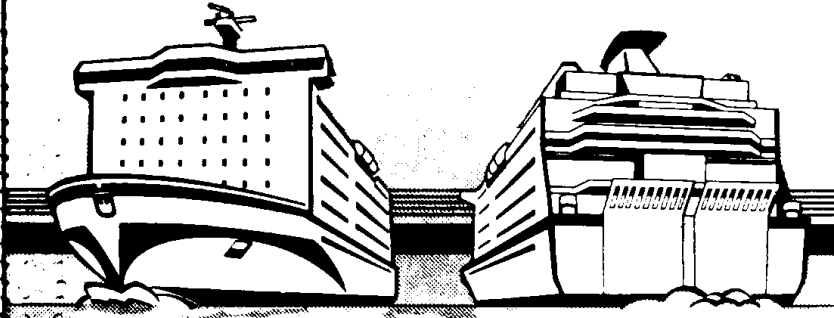
VAKANTIE & RECREATIE

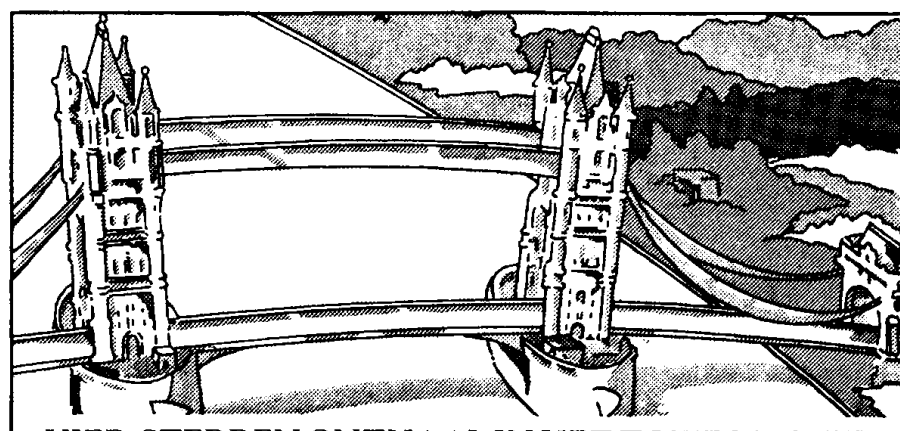
Advertentiecombinatie van 41 Nederlandse Regionale Dagbladen. Voor informatie en reserveringen: RDP, postbus 2, 1800 AA Alkmaar, tel.: 072-196314/206/292 fax: 072-113295

MOOI Uitzicht op de Tower Bridge:

De Ruimte-Tweeling biedt u de beste prijs

BRITAIN IT'S THERE TO BE DISCOVERED - MET OLAU NATUURLIJK!

VIER-STERREN ONTHAAL IN HET TOWER HOTEL

De Tower in Londen heeft een lange en roemruchte historie achter de rug. Vele reputaties zijn daar een kopje kleiner gemaakt. Olau maakt hier de prijzen kleiner. Aan de oever van de Thames tegenover de Docklands en naast de Tower Bridge geniet u van 4-sterren luxe voor een zeer lage prijs. Onze Olau-bus zet u voor het

Olau
Vlissingen • SheernessVANAF
341,-

BOEKEN!

Engeland

KING'S SCHOOL OF ENGLISH. Leer Engels in Engeland. Zomerkursussen met sport, excursies en verblijf bij gastgezin, iedere leeftijd. Inl. 040-833743. GB-61R

Spanje/Portugal

BOOSTEN BUSREIZEN, lid SGR. 2x per week Spanje. Juni, luxe hotel Alhambra. HP 10 dgn, f 329, app. f 269. Vr. gr. gids, 045-227777/072-613856. SP-61R

Extra mogelijkheden per luxe bus naar Calella, Salou, Malgrat en Lloret in hoogseizoen en aanbiedingen in juni. Luxe en eenvoudige hotels, altijd met eigen badk. en w.c. en volp., b.v. hotel in Salou 10 dgn 3-10 juni f 315; 17-24 juni f 335; 15 juli f 479; hotel in Malgrat aan strand, of in centrum Lloret 17 dgn 19-26 juli f 899, enz. Vraag nu gratis folder. Bijkomende kosten f 35.- Royal class retour, f 5.- adm. kosten en garantiefonds. Bel SOLMAR TOURS 040-460560. SP-61R

BUSTOERS, BUSDIENSTEN DOOR EUROPA. Reizen tegen plezierige prijzen. Bijv.: Lloret de Mar last-minute enk. reis f 95, ret. v.a. f 90, 10 dgn incl. v.o. f 235; Benidorm last-minute enk. reis f 95, ret. v.a. f 210, 10 dgn. incl. app., min. 2 p., f 290. Info Bustoers, 010-4124444. SP-61R

JONGERENREIZEN Cala Gogo 5* camping met tent a.h. strand, luxe bus, v.a. f 145, of per eigen auto. Excl. geleg. strand, app. en villa's. Inl. Clemens 033-618811. SP-61R

Extra jongerenreizen per speciale bus naar prachtige camping in Salou, juni/juli/aug. 10 dgn. f 305, 17 dgn. f 405. Folder, bel SOLMAR TOURS, 040-460560. SP-61R

Griekenland

Rustig Z-Kreta, vl. + app., 15 dagen in juli en aug. f 995,- + supervoerdelige autohuur ook last-minute en aanb. BOSMAN REIZEN, 01184-72007, SGR. GR-61R

CORFU. Vakantiewoningen a. zee: event. ook vlucht of busreis. Vr. broch.: ROSS HOLIDAYS, tel. 05908-17274 SGR. GR-61R

Indonesië

JAVA - BALI - SINGAPORE f 4.695,-
Schitterende (kleine) 23-daagse groepsreis, nog enkele plaatsen vrij. Vertrek 28 sept. SRI-LANKA RONDREIZEN DIV. DATA f 2.595,-. Egypte 1e klas luxe Nijlcruise f 2.145,-. Egypte op z'n best, 15-daagse cruise, incl. excursies etc., vertrekdatum 15 september 1991. SEAC TRAVEL: 010-4701570, b.g.g. 010-4517272. IN-61R

Azië

THAILAND v.a. f 1399,-. SRI LANKA 20 dagen hotel v.o. v.a. f 1795,- incl. 8-daagse tour v.a. f 2325,-. Schakel Travel & Tours, tel. 085-649548. AZ-61R

Thailand rondreis v.a. f 2.198,-

14/22 dagen rondreis. Veel zien en genieten, uitgerust ierug. Ned. begl., 1e klas. Vertrek elke zondag, nog 6 pl. 30-6, 7-7, 21-7, enz. Tekkel Air (070) 3468700. Unieke zomerspec. 21 dagen all-in f 2.850,-. AZ-61R

Ver. Staten/Canada

CANADA en USA: Zelf alles ontdekken met campers, huurauto's, hotels, autotours en vliegertours. Bel CADUSA-Vinkeveen, tel. 02949-1635/3544. VS-CA-61R

Diversen/buitenland

CURACAO T.h. conf. appartementen, centr. gelegen. 15 min. v. strand, voorz. v. zwembad, vanaf f 200,- (± f 385,-) p.w. Inl./reserv. tel. 040-114252. NA-61R

ZON - STRAND - ZON

Fantastische bus/campingreizen door heel Europa al v.a. f 269,-. Tenthuur en fietsvervoer is tevens mog. Bel snel en vraag om de gratis

ZOMERBROCHURE

TEL. 050-144255
BIZZ Travel 41 D - SGR. DB-61R

Denemarken

TIJDENS EEN AUTO-RONDREIS DOOR DENEMARKEN BENT U VAAK "LANGZAAM RIJDEND" EN "STILSTAAND VERKEER".

NIET VANWEGE DE FILES, MAAR OMJAUWELT ZO MOOI OF GEZELLIG IS HET LAND. NIET VANWEGE DE FIJNE LANDSCHAPPE, MAAR OMJAUWELT ZO MOOI OF GEZELLIG IS HET LAND. NIET VANWEGE DE FIJNE LANDSCHAPPE, MAAR OMJAUWELT ZO MOOI OF GEZELLIG IS HET LAND.

PRIJZEN VANAF: F 479,- P.P.

DE TOP VAN EUROPA VOOR VAKANTIE GENIETERS

TEL. 050-143200

Egypte

AKTIEVE RONDREIS: W.-Turkije, 22 dgn f 1695. Oost-Turkije 22 dgn f 1695 incl. vliegertour, hotels en vervoer. Div. vertrekdata v.a. 5-7. Folder? DJOSER (071) 126400. TU-61R

Jongerenavonturen

Computer, creatief, natuur / milieu-, sport- en excursiekampen. (Diverse leeftijden). TWEEHEK, Tel. 05998 - 34541. JO-61R

Duitsland

Birkendorf Staatlich anerkannter Luftkurort • 800 m
Naturerlebnis im Südschwarzwald
De vakantie met de vele mogelijkheden. Verwarmd boszwembad - binnenbad - tennisplaatsen - minigolf - manege - lessen in paardrijden - trippad - boslepad - wandeltochten met begeleiding. Informatie: Kurverwaltung Birkendorf, Tel. 09-497743380, fax 1277. Schwarzwaldstr. 44 b., D-7899 Birkendorf.

1-Zimmer Ferienappartement im Glottertal bei Freiburg (Deutschland) zu vermieten. Erstbezug 1. Mai 1991. Preis pro Tag 70,00 DM. Anfrage unter Tel. 09-49761402500 ab 24.3. nach 17.00 Uhr.

Landhaus Jocham, pension (vrijstaande ligging) b. Wangen-Allgäu, het adres voor een ontpannende vakantie, dicht bij de Bodensee en de Alpen! Vissen en zwemmogelijkheden in dir. omgeving 7-2 pers. kfrs. m. douche cont. daver. blj., LO DM 30,-. HP mogelijk. Tel. 09-497506730

Bad König im Odenwald

KONINKLIJK KUREN EN ONTSPANNEN ...
Bad König heeft alles wat u daarvoor nodig heeft: gezondheidscentrum met thermale bewegingsbad (+32°), vrijetijdsprogramma met veel sport, avontuur, uitstapjes, wandeltochten en een bosrijk landschap, waar de natuur nog koning is. Als Heilbad gespecialiseerd in spier-, gewrichts-, zenuwpijn, evenals stofwisselingshulp. Gratis informatie bij: Kurverwaltung, Postfach 1166, D-6123 Bad König, tel. 09-496631565.

Turkije

Utrecht

Diversen

ALLEENSTAANDENREIS.

Voor alleenstaanden ca. 28-32 jr. Kreta: juli-aug. v.a. f 885,-. Spanje: 3-15 sept. culturele rondreis, KLM, luxe touringcar, Paradores, aansl. strandvak. v.a. f 2250,-. Geprolongeer! Onze gezell. Sauerland Stern kennismakingsweekenden 12-14 juli en 23-25 aug. (3 dgn.) f 299,-. Nieuw! Hochsauerland: Doe-vakantieweek voor alleenstaanden met kinderen f 699,- (kind.korting f 200,-). Ga op reis en ontmoet veel gelijkgestemden. Doel! Friendship & Travel Club FCT/ Bel Pieter 02517-4439 (ook 's av. & weekend). RG-61R

Ver. Staten/Canada

VERTREK 1, 8, 15, 22 juni Alanya Hotel v.o. 8 dagen f 860; Alanya appartement 8 dagen f 790; Marmaris hotel v.o. 8 dagen f 770; Bodrum Hotel h/p 8 dagen f 970. Brochure: WORLD TOURS, tel. 04752-5666 lid SGR. TU-61R

Diversen/buitenland

CURACAO T.h. conf. appartementen, centr. gelegen. 15 min. v. strand, voorz. v. zwembad, vanaf f 200,- (± f 385,-) p.w. Inl./reserv. tel. 040-114252. NA-61R

ZON - STRAND - ZON

Fantastische bus/campingreizen door heel Europa al v.a. f 269,-. Tenthuur en fietsvervoer is tevens mog. Bel snel en vraag om de gratis

ZOMERBROCHURE

TEL. 050-144255
BIZZ Travel 41 D - SGR. DB-61R

Denemarken

TIJDENS EEN AUTO-RONDREIS DOOR DENEMARKEN BENT U VAAK "LANGZAAM RIJDEND" EN "STILSTAAND VERKEER".

NIET VANWEGE DE FILES, MAAR OMJAUWELT ZO MOOI OF GEZELLIG IS HET LAND. NIET VANWEGE DE FIJNE LANDSCHAPPE, MAAR OMJAUWELT ZO MOOI OF GEZELLIG IS HET LAND. NIET VANWEGE DE FIJNE LANDSCHAPPE, MAAR OMJAUWELT ZO MOOI OF GEZELLIG IS HET LAND.

PRIJZEN VANAF: F 479,- P.P.

DE TOP VAN EUROPA VOOR VAKANTIE GENIETERS

TEL. 050-143200

LOURDES

De jarige Limburgse Bedevaart naar Lourdes nodigt u uit om mee te gaan op één van haar volledig verzorgde reizen met medische en geestelijke begeleiding, acht dagen al vanaf f 500,-

Het volledige programma van de trein-, bus-, en vliegertour in de maanden juni, juli, september en oktober is gratis verkrijgbaar. Schrijf even een briefje of bel 043-215715.

Stichting Limburgse Bedevaart naar Lourdes
Bredestraat 13
6211 HA Maastricht

Italie

GARDAMEER - TIGNALE
Zeer mooie appartementen met zwembad, 600 m. boven het meer, natuurlijke omg., uitzicht op meer. Balkon op z. 4-6 pers. Korting: juni 2e wk. 50%. Inf. 078-412349/01814-2184. IT-61R

Griekenland

Zonnig Corfu!! Div. app. incl. luxe bus. LASTMINUTES!!! Vertr. 31/5 al v.a. 395,- p.p. Bel REKRO REIZEN 010-4142233 tot 22.00 uur. GC61R

VAKANTIEVLUCHTEN

ATHENE

v.a. f 439,-
Vertrek v.a. Schiphol iedere vrijdag van 22 juni t/m 28 september.

KRETA

(Chania)
v.a. f 499,-
Vertrek v.a. Schiphol iedere vrijdag van 28 juni t/m 28 september.

NBBS Reizen

Voor boeking en informatie bel tijdens kantooruren 071-221414, 020-6205071, 030-314520, 010-4149822, 050-126333 of 085-421039; of ga langs bij een van de NBBS Reiswinkels in 25 steden (lid ANVR/SGR). GR-61R

Watersport

MOTORBOOT

MAANDELA VOOR DE KLEINE MOTORVAART
HET NIEUWE NUMMER NU OVERAL IN DE TIJDSCHRIFTEN-WINKEL
Een abonnement? Bel gratis: 06-022 42 22

Hongarije

HOTELRONDREIS HONGARIJE, 9 dagen 22-6, 6-7, 3-8, 28-9 voor f 995,- p.p., bel REKRO REIZEN: 010-4142233 tot 22.00 uur. HO-61R

Super JONGERENREIS!

Camping incl. ingerichte tent of caravan aan meer. SUPERPRIJZEN!!!!!! Al v.a. 299 p.p. Bel REKRO REIZEN 010-4142233 tot 22.00 uur. HO-61R

FEEST MET ONS MEE

Op de 216 dagen durende verjaardagsparty in het „Land van de onbegrensde mogelijkheden“

Phantasialand
das Land der unbegrenzten Möglichkeiten
Brühl bij Keulen
280.000 m² amusement
T/m 31 oktober dagelijks geopend van 9.00 tot 18.00 uur

EXTRA TIP • EXTRA TIP • EXTRA TIP • EXTRA TIP • EXTRA TIP
VRIJDAG IS PHANTASIALAND-DAG
Programma wijzigingen voorbehouden

09-492232
INFOTEL
36205

09-492232
HOTEL
RESERVING
44061

ZONZOEKERS VALLEN IN DE PRIJZEN

Als u zon en cultuur wilt combineren, is Kreta uw beste keuze. Bovendien krijgt u tussen 14 en 28 juni zomaar een korting tot maar liefst f 339,- per persoon. In de mooiste tijd van het jaar en - natuurlijk - op de mooiste plekken.

Vertrek 14, 21 en 28 juni vanaf Amsterdam en Maastricht. Alle prijzen per persoon inclusief toeslag vanaf Maastricht

2-3-4-PERSONS APP. RENATE. 8 dagen logies nu voor f 695,-

2-3-PERSONS APP. BEAUTY. 8 dagen logies nu voor f 695,-

2-3-4-PERSONS APP. KRITZAS BEACH. 15 dagen logies nu voor f 795,-

NECKERMANN REIZEN, HOE DAN OOK LAGE PRIJZEN.

EILAND IN DE AANBIEDING

Rhodos is bekend als het bloemeneiland. Als u er de bloemetjes buiten zetten, doe het dan tussen 13 en 27 juni. Dan krijgt u van ons een korting (tot maar liefst f 267,- per persoon). In de mooiste tijd van het jaar en - natuurlijk - op de mooiste plekken.

Vertrek 13, 20 en 27 juni vanaf Amsterdam en Maastricht. Alle prijzen per persoon inclusief toeslag vanaf Maastricht

HOTEL COSMOPOLITAN AAN HET TRIANTA STRAND. 8 dagen halfpension nu voor f 1975,-

HOTEL CONTINENTAL IN RHODOS-STAD. 15 dagen logies/ontbijt nu voor f 1050,-

HOTEL GOLDEN BEACH AAN HET TRIANTA STRAND. 15 dagen halfpension nu voor f 1225,-

NECKERMANN REIZEN, HOE DAN OOK LAGE PRIJZEN.

KOS 233 GULDEN VOORDELIJGER

De stranden van het eiland Kos laten u nooit meer los. Kos betekent Griekse gezelligheid, natuur en volop sport. Tussen 13 en 27 juni bent u er nog voordeliger uit ook. We geven zomaar korting tot maar liefst f 233,- per persoon. In de mooiste tijd van het jaar en - natuurlijk - op de mooiste plekken!

Vertrek 13, 20 en 27 juni vanaf Amsterdam. Alle prijzen per persoon.

2-3-PERSONS APP. IRENA IN HET GEZELLIGE KOS-STAD. 8 dagen logies nu voor f 695,-

2-3-PERSONS APP. PENELOPY'S IN KOS-STAD. 8 dagen logies nu voor f 695,-

15 dagen logies nu voor f 850,-

NECKERMANN REIZEN, HOE DAN OOK LAGE PRIJZEN.

Oost-Europa

GRANDIOOS! 10-daagse excursiereizen naar het prachtige Beskydy-gebied in de regio Moravia. V.a. slechts f 569,-. HP. ****hotel. Div. excursies, o.a. bezoek aan Praag (2x), Tatragebied en de mooie stad Krakow in Polen. Vertrek in juli, aug., sept., okt. Bel voor een gratis folder: Winne-muller Reizen, 08880-2245. TS-61R

PRAAG. De gouden stad.

Een bezoek meer dan de moeite waard. App. en woningen te huur. Bel 072-120028 na 18.00 uur. TS-61R

AKTIEVE VAKANTIES

in Tsjecho-Slowakije: Eerst bezoek aan PRAAG, dan wandelen, fietsen, kanoën en paardrijden. Ook: 14 dagen trekken in de TATRA. Topo-Aktief, 085-457351.

RENT A TENT. Voll. inger.

bungtenten op camping in Ardennen, Luxemburg, Hunsrück en Vogesen. Tel. 05765-1071, Postbus 19, 7370 AA Loenen.

Sovjetunie

AKTIEVE VAKANTIES: Reizen in de Oeral. Heerlijk ontpannen met een wandeling door de taiga; wandelen in de KAUKASUS. Topo-Aktief, (085) 457351.

NECKERMANN REIZEN, HOE DAN OOK LAGE PRIJZEN.

AL DEZE EN NOG MEER SUPERVOORDELIJGE GRIEKENLAND AANBIEDINGEN VAN NECKERMANN REIZEN BOEKT U BIJ UW REISADVISEUR MET HET NECKERMANN VIGNET.

NECKERMANN REIZEN, HOE DAN OOK LAGE PRIJZEN.

Oost-Europa

GRANDIOOS! 10-daagse excursiereizen naar het prachtige Beskydy-gebied in de regio Moravia. V.a. slechts f 569,-. HP. ****hotel. Div. excursies, o.a. bezoek aan Praag (2x), Tatragebied en de mooie stad Krakow in Polen. Vertrek in juli, aug., sept., okt. Bel voor een gratis folder: Winne-muller Reizen, 08880-2245. TS-61R

PRAAG. De gouden stad.

Een bezoek meer dan de moeite waard. App. en woningen te huur. Bel 072-120028 na 18.00 uur. TS-61R

AKTIEVE VAKANTIES

in Tsjecho-Slowakije: Eerst bezoek aan PRAAG, dan wandelen, fietsen, kanoën en paardrijden. Ook: 14 dagen trekken in de TATRA. Topo-Aktief, 085-457351.

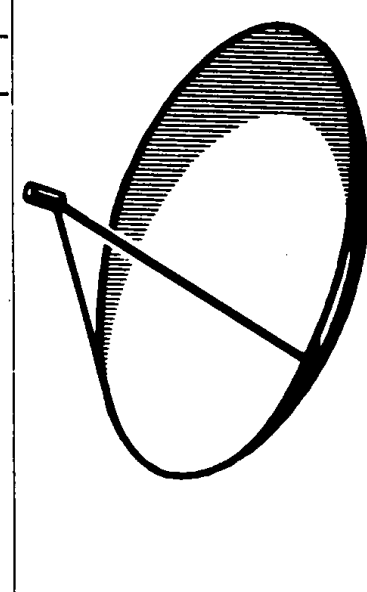
RENT A TENT. Voll. inger.

bungtenten op camping in Ardennen, Luxemburg, Hunsrück en Vogesen. Tel. 05765-1071, Postbus 19, 7370 AA Loenen.

Sovjetunie

AKTIEVE VAKANTIES: Reizen in de Oeral. Heerlijk ontpannen met een wandeling door de taiga; wandelen in de KAUKASUS. Topo-Aktief, (085) 457351.

Nederland 1

11.00 Omroeparchie. Eucharistieviering vanuit de St. Franciscus Xaveriuskerk te Amersfoort.

11.55 Thomas More. Cultureel filosofisch programma met Pieter van Hoof.

13.00-13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.

16.05 Maestro. Serie over de ontwikkeling van 5 eeuwen muziek in Venetië. Af. 1: De 16e eeuw.

17.05 De Muppetshow.

17.30 •••Journal.

17.35 KRESJ. Kiekbob, gevarieerd deuterprogramma. Af. 1: Vakantie.

17.45 Oren van je kop. Poppenserie. Af. 1: Schone wereld.

17.55 De ridders van het hete hangijzer. Jeugdserie. Af. 1: Wie de bal kaast...!

18.20 CRASH. Crashing/Cut the crap, gevarieerd jongerenmagazine.

19.00 •••Journal.

19.05 KRO's Tekenfilmfestival.

19.20 Father Dowling. Amerikaanse misdaadserie met Tom Bosley, Tracey Nelson, Mary Wickes e.a. Af. 1: Het nachtblind mysterie. Het loopt slecht af met de zangeres Marilyn als ze vermoedt dat er vreemde dingen gebeuren in de nachtblind waar ze werkt. Haar vriend Alex schijnt meer te weten. Father Dowling en zuster Steve bevestigen zich in het hot van de eeuw, maar zuster Steve laat zich niet in de kaart kijken.

20.10 Hints. Raadsel gespeeld door Frank Kramer. Met o.a. Bart de Graaf, Wilk Luikinga en Anita Witzier.

20.40 Joint account. Engelse comedyserie. Af. 2: David en Belinda krijgen in hun werk met dezelfde mensen te maken. Bij de een zijn het echte patiënten, en bij de ander cliënten. Dat kan tot grappige situaties leiden.

21.10 Brandpunt. Actualiteitenrubriek.

21.45 La ciociara. Italiaanse miniserie naar een roman van Alberto Moravia. Met: Sophia Loren, Robert Loggia, Sydney Penny e.a. Af. 1.

22.15-23.20 •••Journal.

Nederland 2

VPPO

09.00 Babar de olifant. Af. 1: Het diner bij Rataxes.

09.25 Detektive. Tv-strip. Af. 6 (slot): Diamants.

09.30 Toren van pizzas. Jeugdprogramma.

09.50 Bij wijze van gezegde. Af. 2: Door de mand vallen.

10.05 Boter, kaas & Deltawerken. Slot aardrijkskundequiz.

10.30 Gelijk oversteek. Af. 3.

11.00 Reiziger in muziek. Muziekprogramma.

12.00 TROS Voetbal plus. Sportprogramma.

18.00 The wonder years. Af. 1: Don't you know anything about women?

18.25 Lokolé. Tweewekelijks magazine.

18.58 Moord-tv. Popmagazine.

19.07 In living colour. Comedyshow.

19.30 Onrust Magazine.

20.00 (TT+•••)Journal.

20.10 The return of Mr. Bean. Comedy.

20.36 Jongens van de Witt. Reportage.

21.02 Diogenes. Documentaires.

22.02 Silix. Slot: De oogst.

22.14 Entertaining the troops. Amerikaanse documentaire.

23.19-23.24 Journal.

• The Andrew Sisters in 'Entertaining the troops'. (Nederland 2 - 22.19 uur)

Nederland 3

NOS

09.00-09.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.

11.00 Naturalisatie + 1992. Deel 2.

11.30 Omrop Fryslân Edukatyf. Deel 3.

12.00 Het Capitoel.

13.00-13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.

17.50 Nieuws voor doven en slechthorenden.

18.00 P.C. Prive. Les 7.

18.30 Sesamstraat.

18.45 Studio sport.

20.00 •••Journal.

20.10 Kenmerk. Actualiteitenmagazine.

20.35 Een bericht van de Wilde Ganzen.

20.37 (TT)De buitenwereld. Filmpor-tret van een vrouw wiens vader lid van de NSB was.

21.10 Een broodje schroot. Af. 1.

21.35 Ischa. Praatprogramma.

22.05 •••Journal.

22.10 •••Wereld. De streep, documentaire over de zogenaamde ge-doozone in Rotterdam.

23.00 A philosopher for all reasons. Filmpor-tret van de Hebreeuwse prof. Yeshayah Leibowitz.

23.45-23.50 Nieuws voor doven en slechthorenden.

RTL 4

07.00 Ochtendprogramma.

07.30 The world tomorrow.

08.00 Telekids. Kinderprogramma.

11.00 Studio Rembrandt. Cultureel programma.

11.50 De vierde kamer. Politiek programma.

12.30 Classique. Klassiek concert.

13.00 Het eleei. Magazine in de Luxemburgse taal.

15.00 Classique. Klassiek concert.

15.10 Classical concert.

16.00 Giro '91. Verslag van de Ronde van Italië.

17.10 All in the family. Amerikaanse serie. Af. 1: Meet the Bunkers.

17.35 The Simpsons. Amerikaanse tekenfilmserie. Af. 1: Bart the general.

18.00 Journal.

18.15 Bios.

19.00 Scrabble. Spelprogramma.

19.05 Full house. Amerikaanse comedyserie. Af. 1: Joey goes Holly-wood. Met John Stamos, Bob Saget, David Coulier, Candace Cameron, Jodie Sweetin, Mary Kate Olsen, Ashley Fuller Olsen, Lori Loughlin en Andrea Barber.

19.30 Journal en weerbericht.

19.40 Yellowthread street. Engelse detectiveserie. Af. 1: Key witness. Een Chinese bend probeert een Amerikaanse drugdealer te vermoorden. Hij probeert een deal te sluiten met de detectives: hij geeft hun informatie in ruil voor zijn leven. Rolverdeling: Alex Vale: Ray Lonn. C.J. Brady: Mark McGann. Kelly Lang: Catherine Nielson. Nick Eden: Brice Payne. Eddie Pak: Tzi Ma e.a.

20.30 Tatort. Duitse politiserie. Af. 1: Das Mädchen auf der Treppe.

22.00 Oh Madeline. Amerikaanse comedyserie. Af. 1: Mummy Dears!!

22.25 Match. Actueel sportprogramma.

23.40 Journal.

23.50 Dallas. Amerikaanse serie. Af. 1: And away we go.

00.40 The Saint. Amerikaanse serie. Af. 1: Wrong Number.

02.15 Nachtprogramma. Met o.a. de Franse speelfilm 'Le monolite rit jaune' van Georges Lautner.

België/TV 1

09.00 Samson.

10.10 Château van Hove.

11.00 De zevende dag. Praatcafé.

11.00 De week in beeld.

11.15 Confrontatie.

12.00 Zeven op zeven.

12.45 Sportoverzicht.

13.00 Huizen kijken. Serie.

13.20 Sunday Proms. Pianokwintet in Es, Schumann.

14.30 Schoolslag. Spelprogramma.

15.10 Kat en hond. Deel 9.

15.40 Het E.K. Dansen 1991. Verslag van het E.K. dansen 1991.

16.40 Space 1999. Britse sf-serie.

17.30 Jules unlimited. Slot magazine over nieuwe technologie.

17.55 Nieuws.

18.00 Tik tak. Animatieserie. Af. 86.

18.05 In 't wilde weg. Vandaag: Dag van het park.

18.55 Kom op tegen kanker - journaal. Presentatie: Kathy Lindekens en Oswald Verbergt.

19.00 Sportweekend.

19.25 Mededelingen en programma-overzicht.

19.30 Nieuws. Thema: De nieuwe rijopleiding.

19.50 Sportweekend. Vervolg.

20.35 De weg. 12-delige Nederlandse serie van Willy van Hemert. Met: Sjoerd Pleysier, Anne-Wil Blankers, André van den Heuvel e.a. Af. 6.

21.30 Het ei van Christoffels. Reportage.

22.00 I.Q. Quiz.

22.30 Vandaag. Aansl. Kijk uit! Verkeersrij. Vandaag: Wel jong, niet gek!

22.50 De zijderoute. Japans/Chinese documentaire serie waarin de oude zijderoute wordt gevolgd. Af. 8: De oases van Hamir en Turfan.

23.40-23.50 Coda. Plastische kunst: Portret van Jean Genet, door Albert Giacometti (Centre Pompidou te Parijs). Af. uit de serie 100 Meesterwerken.

België/TV 2

Geen uitzending.

België/RTBF 1

10.30 Terre et soleil, agrarisch magazine. **11.00 Eucharistieviering.** **12.00 36 heures pour l'école:** Faire le point. **13.00 Nieuws.** **13.20 Le jeu des dictionnaires.** spelprogramma. **13.55 Une vie comme je veux.** 2-delige Franse tv-film van Jean-Jacques Goron, met Miou-Miou en Vincent London. **15.25 Coup de foudre.** serie. Af. 1: Double jeu met Denholm Elliot. **15.50 Destination le monde,** serie reiseportages. Af. 1: Nepal. **16.45 Génies en herbe,** spelprogramma voor scholieren. **17.15 Noubané,** kinderprogramma. **18.15 Clip à la Une.** O.m. Sting met het liedje Soul Cages. **18.30 Week-end sportif,** overzicht van de voornaamste sportevenementen van het voorbije weekend. **19.30 Journal en weerbericht.** **20.05 Jeunes solistes.** Finale van het concours voor jonge concertisten vanuit het Koninklijk Circus in Brussel. Met Claire-Hélène Inglesse, blokfluit, Kanako Funa hashi; dans, David Cohen; violoncello, Leslie Mert & Fanny Hanciaux; duodans, Sacha Swierczynski; zang, Sarah Delossez; zang, Vanessa Eertmans; dans, Vincent Bruyninckx; jazzpiano, Sidonie Bougmont; viool, Gasten: Elsa Maurane, Johnny Logan & El Bacha. Presentatie: Thierry Luthers. **22.45 Pas si bêtes,** vandaag: De slang. **22.50 Weerbericht en laatste nieuws.**

België/Télé 21

14.40 Motorsport. **16.00 Vidéotheque:** La psychiatrie extra hospitalière, reportage over nieuwe ontwikkelingen in de vormen van psychiatrische zorg. **17.00 Eurythmics live in Rome,** concert uit 1989. **18.30 Cargo special** jeune jazz belge: Swinging in the rain, muziekspel. **19.30 (TT)Journal** met simultaanvertaling in gebarentaal en weerbericht. **20.00 Rétro 21:** Le jour le plus long, Amerikaanse speelfilm uit 1962 van Ken Annakin, Andrew Marton en Bernard Wicki met John Wayne en Robert Mitchum. **22.55 Weerbericht.** **23.00-23.55 Week-end sportif,** overzicht van de voornaamste sportevenementen van het voorbije weekend.

TV 5

07.00 Clémentine. **07.30 Canadees nieuws.** **07.45 Corps accord.** **08.05 Envoyé spécial.** **09.00 Nieuws.** **09.05 Feut.** **09.35 Bienvenue en France.** **10.05 Notes du passé.** **11.00 Visages de la musique.** **12.00 Nieuws.** **12.05 Musicales.** **13.00 Nieuws.** **13.20 L'école des fans.** **14.00 Comédie, comédie.** **16.00 Nieuws.** **16.15 Destination le monde.** **17.00 Hit NRJ.** **18.00 Flash varicelle.** **18.30 Francolies de Montréal.** **19.00 Nieuws en weerbericht.** **19.20 Clin d'oeil.** **19.30 Belgisch nieuws.** **20.00 Sept sur sept.** **21.00 Nieuws en weerbericht.** **21.35 Spécial cinéma.** **23.15 Nieuws.** **23.30-00.30 Le monde du cinéma.**

RAI UNO

07.00 Ochtendprogramma. **15.30 74 Giro ciclistico d'Italia.** **16.30 Domenica in.** **16.50 Notizie sportive.** **17.00 Domenica in.** **17.50 Notizie sportive.** **18.00 Tg1 flash.** **18.10 90 Minuto.** **18.35 Domenica in.** **19.50 Che tempo fa.** **20.00 Telegiornale.** **20.40 Romualdo & Juliette.** film. Deel 1. **22.30 La domenica sportiva.** **00.00 Tg1 notte - Che tempo fa.** **00.20 Atletica leggera.** **00.50 Allucinante notte per un delitto.** film.

SSVC

10.00 Children's SSVC. Bump. **10.25 Jackanory silver Stories.** **10.40 The return of daganian.** **11.05 Dizzy Heights.** **11.30 Happy Days.** **11.55 Jim'll fix it**

12.30 Gazza soccer school. **12.40 The Waltons.** **13.30 Cup final** Grandstand: FA Cup final from Wembley Tottenham Hotspur-Nottingham Forest. **16.10 Popeye Triple Bill.** **18.30 News and BFG weather forecast.** **18.40 Marke Page's pop spot.** **19.05 That's showbusiness.** **19.35 Wayne Dobson - A kind of magic.** **20.00 New Colombo.** Af. Colombo goes to the guillotine. **21.30 Top Pompeii!!** **22.00 Building Sites.** **22.10 News, sports and BFG weather report.** **22.30 The paradise club.** **23.20 Sport scene.** **00.20 The week with Jonathan Ross.**

BBC Europe

07.15 Pigsty. **07.25 You and Megrups.** **07.40 Landmarks special** reports - Sheffield. **07.55 The movie game.** **08.20 Country Boy.** **08.45 Postcards from under 35.** **09.15 Video diaries.** Deze serie nodigt mensen uit om bijzonder leuke gebeurtenissen uit het dagelijks leven met de videocamera op te nemen. **10.15 Zoo in winter,** documentaire. **11.00 Relative values,** the artist as genius. **12.00 BBC World reports** and BBC news from London. **12.45 Euryman 'Albania'.** **13.35 Beyond the Gulf, Algeria'.** **14.05 On the Record.** **15.00 Great journeys.** The Ho Chi Minh Trail'. **16.10 Eastenders.** **16.45 Drama.** **17.10 Your life in their hands 'A proper trust'.** **18.00 You've gotta be joking.** **18.50 Butterflies.** **19.20 Comic strip presents.** **20.00 BBC world news & world weather.** **20.30 TBA.** **20.45 All Creatures Great and Small.** **21.00 A friend for life.** Een herhaling van deze serie die is opgenomen in de Yorkshire Dales. **21.35 Tonight at 8.30.** **22.05 BBC news** from London & world weather. **22.20 That's Life.** **23.00 Songs of praise 'Merth Tydfil'.** **23.35 The money programme.** **00.15 Tinker, tailor, soldier and spy.** **00.00 TBA.** **00.25-01.10 Golf PGA highlights.**

Sportnet

08.00 Zeilen: GP 1991 Australië. **09.00 Honkbal:** Major league St. Louis. **10.00 Paardenrennen:** Irish 2000 Guinees. **10.30 Het beste van de Engelse motor-sport.** **11.00 Truckraces** vanuit Hongarije. **12.00 Truckraces:** Stunts. **13.00 USWA worstelen.** **14.00 Rallysport:** Europese rallycross kampioenschappen vanuit Finland. **15.00 Wielrennen:** Internationale amateurklasse, vanuit Duitsland. **15.30 IAAF GP atletiek,** Bruce Jenner classic. **17.00 Indy Car Indianapolis 500,** live. **21.30 Autosport:** House of Stewart, formule 1. **22.00 IJsspeedway:** Ullevi Open 1991 vanuit Zweden. **23.00 Atletiek:** Internationale City marathon vanuit München. **23.30 Autosport:** Porsche Carrera cup vanuit Duitsland. **00.00-02.15 Bowlen:** Pro Bowlers Tour vanuit Californië.

Super Channel

06.00 The mix. **15.00 It is written** with George Vandermann. **15.30 The mix.** **17.30 The world tomorrow.** **18.00 Business weekly.** **18.30 E.R.F.** **19.00 Video-fashion.** **19.30 Russia 11.** **20.00 Four** in the wild. **21.00 News special extra.** **21.10 Sunday night** at the movies. **00.30-06.00** Late night mix.

MTV Europe

08.00 Paul King. **10.00 Club MTV.** **11.00 Paul King.** **11.30 European top 20.** **13.30 XPO.** **14.00 Ray Cokes.** **18.00 Paula Abdul** rockumentary. **18.30 Week in rock.** **19.00 US top 20** video countdown. **21.00 120 minutes.** **23.00 XPO.** **23.30 Headbangers** live. **01.30 Pip Dann.** **03.00-07.00 Night** videos.

CNN

07.10 Moneyweek. **07.40 Heathweek.** **08.10 Showbiz** this week. **08.40 Science and technology** this week. **09.40 The big story.** **10.10 Pinnacle.** **10.30 World business** this week. **11.15 Larry King weekend.** **12.10 Showbiz** this week. **12.40 Style** with Elsa Klensch. **14.40 Evans and Novak.** **15.40 Your money.** **16.10 On the menu.** **16.40 Newsmaker** Sunday. **17.10 CNN Travel** guide. **17.30 NFL Preview.** **18.00 World business** this week. **18.40 International** correspondents. **19.40 Moneyweek.** **20.00 Futurwatch.** **21.00 CNN World report.** **00.00 Baseball '90.** **00.40 Inside business.** **01.10 The week** in review.

Duitsland 1

08.35 Disney Club. Jeugdprogramma.

10.00 Länder - Menschen - Abenteuer.

10.30 •••Besuch bei ... Johanna Schall in gesprek met Gabi Conrad.

11.00 Kopfbal.

11.30 (TT)Die Sendung mit der Maus. Kinderprogramma.

12.00 •••Presseclub.

12.45 Tagesschau. Met Wochenspiegel.

13.10 Weekprogramma-overzicht.

13.15 Musikstreifzüge: Die Brüder Riniwini. Portret van een muzikale familie in Saarland.

13.45 Wild Fire. Jeugdserie. Af. 4.

14.15 Moskito - nichts sticht besser. Vandaag: Wonen.

15.00 Tagesschau.

15.05 Moby Dick. Amerikaanse speelfilm uit 1956 van John Huston.

17.00 ARD-Ratgeber. Techniek, technische tips.

17.30 Globus - Die Welt von der wir leben. Milieumagazine.

18.00 Tagesschau.

18.05 Wir über uns.

18.10 Sportschau.

18.40 (TT)Lindenstrasse. Af. 1: Ursache und Wirkung.

19.09 Die Goldene 1. Bekendmaking van de winnaars.

19.10 Weitspiegel. Reportages.

19.50 Sportschau-Telegramm.

19.58 Programma-overzicht.

20.00 (TT) Tagesschau.

20.15 Airport. Amerikaanse speelfilm uit 1969 van George Seaton. Met: Burt Lancaster, Dean Martin, Jacqueline Bisset e.a.

22.25 Titel, Thesen, Temperamente. **22.55 Tagesschau.**

23.00 Hunder Meisterwerke. serie kunstbeschouwingen. Vandaag: Ein sehr seltenes Bild auf der Erde.

23.10 Wenn Männer Liebe kaufen. Reportage over de redenen waarom mannen liefde kopen.

23.55 Magnum. Amerikaanse misdaadserie. Af. 1: Die Millionenschäuf. De schatrijke MacLeish houdt ervan zich op kosten van anderen te vermaken.

00.40 Tagesschau.

00.45-00.50 Zuschauen - Entspannen - Nachdenken.

Duitsland 2

08.45 Afrikanische Wurzeln. Documentaire. Af. 2: Der Niger und Westafrika. (herh.).

09.15 Zur Zeit. Kerkelijk nieuws.

09.30 Deinen Atem will ich trinken. Evangelische zondagsdienst.

10.15 Vanuit Berlijn. •••Das Sonntagskonzert auf Tournee.

11.00 Heute.

11.02 ZDF Sport extra. Tennis, motorsport, atletiek, basketbal, roeien en voetbal.

17.00 Heute.

18.00 Danke schön. Aansl.: Der grosse Preis.

18.10 ML - Mona Lisa. Vrouwenmagazine. Vandaag: over milieu.

18.50 Programma-overzicht.

19.00 Heute.

19.10 Bonn direkt. Parlementair nieuws.

19.30 Bilder aus Europa. Mohammed in der Fremde.

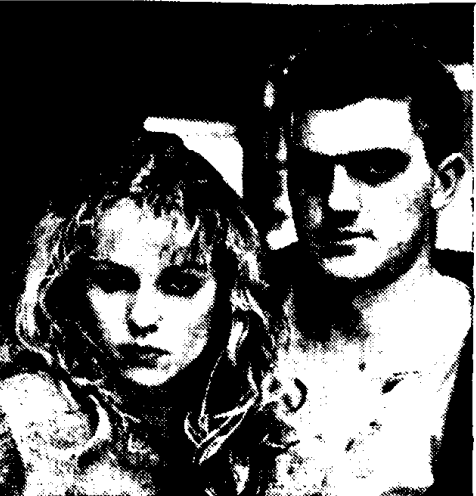
20.15 Giulia. Italiaanse serie. Af. 1: Reifende Träume.

21.55 Heute. met Sport am Sonntag.

22.10 Der Rausschmeisser. Tv-film. Met: Claudia Messner, David Martin, Harald Pichthofer e.a.

23.45 Lachen Sie mit Stan und Ollie. ■Fra Diavolo, Amerikaanse speelfilm uit 1933 van Hal Roach en Charles Rogers.

01.15 Heute.

• Claudia Messner en David Martin in 'Der Rausschmeisser'. (Duitsland 2 - 22.10 uur)

Duitsland 3 West

09.00 Cursus Engels. les 19. (herh.).

09.30 Cursus-informatie. **10.00 Cursus scheikunde.** les 19. (herh.). **10.30 Cursus economie.** les 6. (herh.). **11.00 Ihre Heimat - Unsere Heimat.** magazine.

12.00 Prof. Dr. Karl Steinbuch over: Die desinformierte Gesellschaft. **12.45 (TT)Sehen statt Hören.** **13.15 Europa-Magazin.** **13.40 West 3 aktuell.** **13.45 Das Sonntagsgespräch.** **14.00 Steh' auf, es ist Krieg.** deel 2: Der Vormarsch. **14.45 Sandokan.** Italiaans/Spaans-/Franse speelfilm uit 1963. **16.30 Ein Gedicht, reportage.** (herh.). **17.00 Holymünd.** **18.00 Aktuelle Minute.** **18.01 Auf und davon!** jeugdserie. Af. 3: Mit gegangenen-mitgefangen. (herh.). **18.30 Gott und die Welt.** vandaag: Ein Junker als Reformator, filmpor-tret van Reinold van Thadden-Trieglaff. (herh.). **18.58 Programma-overzicht.** **19.00 Aktuelle Stunde.** **20.00 Die Löwin** und ihr Jäger, Frans/Italiaanse speelfilm. **21.35 West 3 aktuell.** **21.40 Schmidteiner.** show gepresenteerd door Harald Schmidt.

23.10 Experimente: Ulisses, experimentele film van Werner Nekes. (herh.). **00.40 Laatste nieuws.**

Duitsland 3 SWF

07.55 Denkanstösse. **08.00 Avec plaisir,** cursus Frans. Af. 8. (herh.). **08.30 Cursus wiskunde.** les 6. (herh.). **09.00 Cursus Engels.** les 19. (herh.). **09.30 Informatie over cursussen.** **10.00 Cursus scheikunde.** les 19. (herh.). **10.30 Cursus economie.** les 6. (herh.). **11.00 Musik um elf.** **11.26 L'oiseau de feu** suite van Stravinsky. **12.00 Tele-Akademie:** Dr. Karl Steinbuch. **12.45 (TT)Sehen statt Hören.** **13.15 Ihre Heimat - Unsere Heimat.** magazine. **14.15 Die spanische Krankheit.** **15.00 Ein wahrer Held.** Amerikaanse speelfilm uit 1980. **16.35 Eisenbahn-Romantik.** modeltreinen. **17.00 Steh auf, es ist Krieg!** af. 2: Der Vormarsch. **17.45 Die sechs Siebeng'scheiten.** **18.30 Das Südwest-Journal** aus Rheinland-Pfalz. **19.00 Die deutsche Schlagperiode.** muziekprogramma. **19.45 Rheinland-Pfalz-Tag.** **20.00 Nieuws.** **22.05 Flutlicht,** sportmagazine. **23.00 Rheinland-Pfalz-Tag** 1991. **23.30 Schlagzeilen.**

RTL Plus

06.00 Mr. T. Tekenfilmserie. Herh.

06.20 Captain N. Tekenfilmserie. Herh.

06.45 Die Jetsons. Tekenfilmserie. Herh.

07.10 Yogi Bär. Tekenfilmserie. Herh.

07.35 Scooby Doo. Tekenfilmserie. Herh.

08.00 Li-La-Launebär. Met David, der Kabauter (David, the Gnome); 9.20 Metty macht's möglich.

09.30 Tim und Struppi im Sonnentempel. Frans/Belgische tekenfilm uit 1969 van José Dutilleul.

11.00 Die Woche mit Geert Müller-Gerbes. Talkshow.

12.05 Harem. The loss of innocence), Amerikaanse tv-film uit 1986.

12.55 Kunst und Botschaft. Af. 1: Ein Sonntagnachmittag auf der Grande Jatte.

13.00 Kinderhitparade.

13.25 Tim und Struppi im Sonnentempel. Frans/Belgische tekenfilm uit 1969 van José Dutilleul.

14.50 Interview met Willy Milowitsch.

14.55 Willy, der Privatdetektiv. Duitse speelfilm uit 1960.

16.25 Das ist die Liebe der Matrosen. Oostenrijks speelfilm uit 1962 van Franz Antel.

17.45 Kilometer 330. Duitse country-muziek.

18.45 RTL aktuell.

19.10 Ein Tag wie kein anderer. Vandaag: Die schönsten Inseln.

20.15 Zwei blaue Vergissmeinnicht. Duitse speelfilm uit 1963 van Helmut M. Backhaus. Met: Rex Gildo, Margitta Scherr, Gunnar Möller e.a.

21.55 Spiegel TV. Actualiteiten.

22.35 Prime Time - Spätausgabe. Vandaag: Werner Herzog en zijn film Fata Morgana.

22.50 Kult's Buchclub.

23.40 Kanal 4. Met om 23.40 Tanz mit Kanal 4, balletuitvoering; 23.55 Kanal 4 extempore, concertmagazine.

00.40 Nachts wenn das Blut gefriert. Amerikaanse horrorserie. Af. 1: Die Ungläubigen.

01.05 Unbekannte Dimensionen. Amerikaanse sf-serie. Af. 1: Wortspele; Träume zu verkaufen; Chamaeleon.

01.50 Alfred Hitchcock zeigt. Serie misdaadverhalen. Af. 1: Eiskalter Engel.

naar haar veilige geboortedorp in de bergen. Hier ontmoeten ze Michele, een jonge, verlegen anti-fascist, die verliefd wordt op Cesira. De op-groeide Rosetta is op haar beurt diep onder de indruk van Michele. Als men in het bergdorpje het bericht ont-vangt dat de geallieerden eindelijk gerariveerd zijn, beginnen moeder en dochter aan de lange vermoeiende weg terug naar Rome, in de waan dat de oorlog nu echt voorbij is. Geduren-de deze tocht ondervinden de vrou-wen veel ellende en tegenslag. Ze worden aangevallen en verkracht door Marokkaanse soldaten. Door de-zee gruwelijke ervaring verliest Rosetta elk contact met de buitenwereld en trekt zich terug in een wereld van stil-te en dromen. Het is onmogelijk voor haar moeder om nog contact met haar dochter te krijgen. Maar door een nieuw drama komen ze toch weer nader tot elkaar. Wanneer hen het bericht bereikt dat Michele gedood is door de Duitsers, stort Rosetta van verdriet in elkaar. Zij huult uit in haar moeders armen.

FRA DIAVOLO (Z/W, VS - 1933)

(Devil's Brother)

Duitsland 2, 23.45 uur, 90 minuten

Regie: Hal Roach, met Stan Laurel, Oliver Hardy, Dennis King, Thelma Todd e.a.

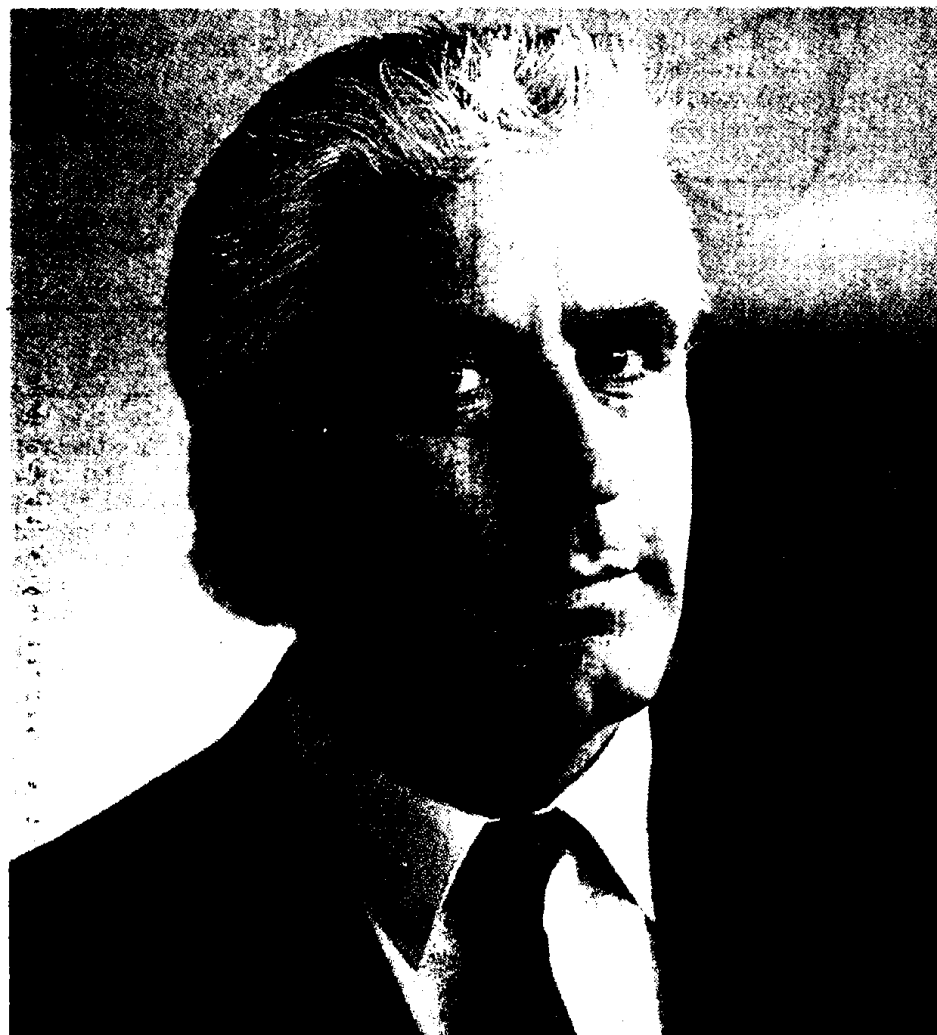
Deze komische film speelt in het Noord-Italië aan het begin van de ne-gentiende eeuw. Stanlio en Olivero besluiten als struikrovers door het le-ven te gaan om aan de kost te komen. Ze hebben er geen vermoeden van dat hun eerste slachtoffer de beruchte bandiet Fra Diavolo is.

Radio 1

Elk

Marco Bakker met Heerlens Salonorkest Da Capo

● Marco Bakker: keuze viel op salonorkest uit Limburg.

● De muzikanten van het Heerlens Salonorkest Da Capo.

Van onze showpagina-redactie

HEERLEN – Het Heerlens Salonorkest Da Capo gaat in de komende tijd op toernee met zanger Marco Bakker. De bekende en internationaal gevierde ster heeft al vaker laten weten dat hij zich muzikaal graag wil laten begeleiden door de Lim-

burgse muzikanten. Na Heist op de Berg (afgelopen donderdag) treden Marco Bakker en Da Capo aanstaande maandag in Antwerpen op. Het nieuwe theaterseizoen 1991/92 opent Marco Bakker overigens in Heerlen. Samen met Da Capo geeft hij nadien ook in de rest van het land tal van avondvullende voorstellingen.

Zeven afleveringen nieuwe Veronica-serie 'Hart voor de natuur' Bernhard als tv-presentator

Van onze rtv-redactie

HEERLEN – In vroeger tijden wist je precies wie je bij welke omroep op het scherm kon verwachten. Frits Bom bij de VARA, André van Duin was leuk bij de TROS en programma's rond het Koninklijk Huis kwamen voornamelijk voor rekening van de AVRO. Tegenwoordig is het allemaal anders. Vanaf 18 juni ziet een nieuwe, ietwat vreemde combinatie het licht. Bij Veronica leidt nota bene prins Bernhard de zevendelige serie 'Hart voor de Natuur' in en uit. Een samenwerking die, volgens de Veronica-voorzitter 'niemand had kunnen bedenken'.

De serie, die om de week wordt uitgezonden, is in feite een verjaardagscadeautje aan de prins, die op 29 juni zijn tachtigste geboortedag viert. Hij stond dertig jaar geleden aan de wieg van het World Wide Fund for Nature (WWF). Bernhard vervulde allerlei functies binnen de organisatie. Op dit moment is hij onder meer president van het Nederlandse WNF.

Het WNF is ook verantwoordelijk voor de programmaserie. Veronica leverde de zendtijd en de overhead-stem van Bart van Leeuwen. De muziek is van Het Goede Doel-gitarist Sander van Herk.

Het WNF klopte eerst aan bij de AVRO, op het eerste gezicht ook de meest logische keuze. Deze omroep kon echter niet garanderen dat de programma's rond de verjaardag van de prins uitgezonden zouden worden, waarna het fonds zich met meer succes aan tafel zetelde bij Veronica-baas Rob Out. De regisseur van

● De zevendelige serie, die om de week wordt uitgezonden, is in feite een verjaardagscadeautje aan de prins, die op 29 juni zijn tachtigste geboortedag viert.

de serie, Gideon van Aartsen, hoopt zo het WNF van het 'stoffige imago' af te helpen, dat het de laatste jaren heeft gekregen.

In de afleveringen van elk 25 minuten wordt telkens één deel van het werk van het WNF onder de loep genomen. Op de agenda

staan titels als 'het mysterie van de zeereuzen' en 'requiem voor het regenwoud'. Een aflevering is in Nederland opgenomen en

behandelt het terugzetten van bevers in de Biesbosch. Het eerste deel, dat op dinsdag 18 juni wordt uitgezonden, is getiteld 'De slag om de slagland' en gaat over 'het witte goud'. Ivoor. De olifant is altijd Bernhards lievelingsbeest geweest. In zijn inleiding op het deel dat vanavond te zien is, toont hij trots de miniatuur-olifant die de jonge prinses Beatrix zo'n dertig jaar geleden voor hem maakte. Het is slechts een van de vijfhonderd beeldhouwde dijkhuizen die de prins in zijn werkkamer heeft staan.

Het succes van de strijd tegen de olifantenstropers is voor een belangrijk deel de verdienste van de prins zelf. Een rapport van zijn hand was de aanleiding voor een wereldwijd verbod in de handel in illegaal ivoor. Daardoor kelderde de prijs van achthonderd gulden per kilo naar een magere twintig. „Een prijs waarvoor bijna geen enkele stroper zijn leven wil wagen”, aldus van Aarsten. Tot de boycot twee jaar geleden van kracht werd, kregen de dijkhuizen enkel de bescherming van zwaarbewapende overheidstroepen. Zij konden de massale slachting van de dijkhuizen maar amper tegen gaan.

Dankzij de bemoeienissen van de prins is de olifantenjacht praktisch verleden tijd. In Kenia zijn in 1990 nog maar twee dijkhuizen gestroopt, tegenover vele honderden in de voorgaande jaren. De populatie groeit inmiddels langzaam. De prins spreekt de hoop uit zijn favoriete dieren weer 'happy en onbedreigd rond te zien lopen'.

Dankzij het ivoorverbod is ook de neushoorn van uitsterven gered. De veel kleinere hoorn was een populair handvat voor de traditionele dolken. In Aziatische streken genoot hoorn in gemalen vorm de faam als potentieverhogend middel.

Veel Engelse produkties op zondagavond

Zomergasten terug bij VPRO

Van onze rtv-redactie

HILVERSUM – Voor het vierde jaar laat de VPRO in juni zijn zondagavonden op de televisie samenstellen door een vijftal gasten. Deze keer zijn uitgenodigd beeldend kunstenaar Armando, schrijver Jan Wolkers, journaliste Jacqueline de Gier, musicus Willem Breuker en hoogleraar psychologie Piet Vroom, die ieder een aantal programma's voor 'hun ideale tv-avond' hebben gekozen. Ze lichten hun keuze en hun kijk op televisie in het algemeen dezelfde avond toe in een gesprek met Peter van Ingen.

Met deze serie programma's onder de titel Zomergasten, start de VPRO zijn zomerprogramma-reeks. De reeks wordt in de vooravond onder andere voorafgegaan door een nieuwe Engelse serie, The Secret Cabaret. Daarin worden goocheltrucs afgewisseld met fragmenten waarin de draak gestoken wordt met de wereld van de magie.

In de maand juli opent Paul Haenen wekelijks de VPRO-avond met een programma vanuit het Betty Asfalt Complex. De VPRO zendt in juli verder Natte Mannen uit, een komische serie, geregisseerd door Frank Alsema. Het gaat om acht afleveringen van vijf minuten, waarin twee mannen - een aow-er en zijn ietwat demente buurman - in een zwembad gesprekken over het leven voeren.

Tot eind augustus staat een Tweede dramaserie op het programma met als titel Drie Liefdes. Onderwerp is de geschiedenis van een boerenfamilie vanaf 1940. Daaraan voorafgaand een nieuwe Engelse serie onder de noemer The Comic Strip, waarin de eerste wankle schreden op weg naar faam en roem te zien zijn van een aantal acteurs, onder wie Alexei Sayle van de latere Young Ones en van het duo French en Saunders. Verder de VPRO-zomer nog vijf keer en tevens voor het laatst de klassieker Monty Python.

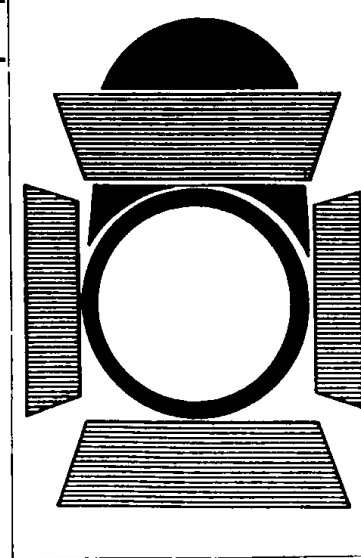
● Tina Turner is eind augustus op het VPRO-scherm te zien en te horen in een show ten bate van het Aids-fonds.

Naast dit seriewerk vertoont de VPRO in juli en augustus een aantal documentaires over het foto-persbureau Magnum, over jonge mensen die kost wat kost beroemd willen worden en daar alles voor overhebben en over de

Engelse produktiemaatschappij Handmade Films, die aan de wieg stond van de Monty Python-film Life of Brian.

Het bekendste lid van het Monty Python-gezelschap, John Cleese,

treedt eind augustus samen op met Tina Turner. Daarbij gaat het om de registratie van een show ten bate van het Aids-fonds, waar prominenten uit de Engelse comedy-wereld belangeloos aan meewerken.

Hoofdrolspeleers Westside Story bij Tineke

HEERLEM – Op deze zaterdag zijn Scott Carollo en Sarah McGraw tussen 17.30 en 19.30 uur te gast in het RTL 4-programma 'Tineke'. Zij zijn de hoofdrolspeleers van de Amerikaanse Broadwaycast die momenteel in Nederland is voor uitvoeringen van de beroemde musical 'Westside Story'. In het programma zingen ze een duet uit de musical.

Na mislukken cao-overleg

Omroepacties op komst

Van onze rtv-redactie

HILVERSUM – Radio en televisie zullen volgende week worden getroffen door stakingsacties, nadat het cao-overleg de afgelopen nacht is stukgelopen. De werkgevers willen niet meer loonverhoging beiden dan 3 procent. De bonden eisen 3,5 procent.

Volgens FNV-bestuurder Klaas Koorstra zijn de eerste acties begin volgende week te verwachten. Hij voorspelt dat de acties niet alleen beperkt blijven tot 'ontregelen' van de bedrijfsvoering, maar dat ook radio- en televisie-uitzendingen getroffen zullen worden. In het weekeinde valt daarover een besluit.

FNV'er Koorstra weerlegt die uitspraak. „In het door de minister vastgestelde uurbedrag zit tevens ruimte voor loonsverhoging. Die is voor dit jaar vastgesteld op ruim 4 procent. De omroepen doen veel te zielig.” Volgens Koorstra blijven de salarissen in de omroep 'aantoonbaar achter' bij vergelijkbare beroepen in het bedrijfsleven.

Een ander probleem vormt nog steeds de lengte van de werkwEEK. De werkgevers houden vast aan het model 38 uur werken per week en 12 atv-dagen. De bonden willen een 36-urige werkwEEK volgens een voor de werknemer aantrekkelijk rooster.

De omroepwerkgevers zijn niet bereid hun loonbod van 3 procent structureel op jaarbasis te verhogen. „We hadden gehoopt dat de bonden meer oog zouden hebben voor de moeilijke positie waarin we ons bevinden”, aldus een woordvoerder van de NOS.

Volgens Koorstra zal er van de bonden geen enkel initiatief meer uitgaan voor een gesprek met de werkgevers. Hij is het zat na 'tien vergaderdons over een simpel cao-tje'. Hij spreekt van een 'ernstige vertrouwenscrisis tussen werkgevers en bonden'.

VARA naar tweede net, AVRO naar Nederland 1

Van onze rtv-redactie

HILVERSUM – De VARA gaat met ingang van 1 oktober op Nederland 2 uitzenden en de AVRO op Nederland 1. Dat was de stand van zaken bij het ter perse gaan van deze editie. Volgens een woordvoerder van de NOS is er een meerderheid binnen het NOS-bestuur voor dit nieuwste voorstel van NOS-voorzitter Max de Jong. De nieuwe indeling moet voor één jaar gelden.

nieuw voorstel te komen. Het Commissariaat is onder meer van mening dat de VARA te veel armlag krijgt op Nederland 3 ten opzichte van met name NCRV, KRO en AVRO die met z'n drieën Nederland 1 toegewezen hadden gekregen.

De NOS-woordvoerder wijst er nadrukkelijk op dat het gaat om een 'tussenstap' en dat het oorspronkelijke voorstel (AVRO, KRO, NCRV op Nederland 1, Veronica, TROS, EO op Nederland 2 en NOS, VARA en VPRO op Nederland 3) nog steeds verreweg de voorkeur verdient. „Het einddoel blijft een gedifferentieerd bestel”, aldus de woordvoerder.

De Jong was genoodzaakt met een nieuw plan te komen om de impasse te doorbreken die in Hilversum was ontstaan nadat het Commissariaat voor de Media de NOS had aangeraden met een

(ADVERTENTIE)

SUMMER PROMS CONCERT

LIMBURGS SYMPHONIE ORKEST
o.l.v. Gunther Bauer-Schenk

LAVERNE WILLIAMS
CARL HUYBRECHTS
Cheremonte Mannenkoor
Mannenzangkoor
St. Jozef Kaatsheide
Männergesangsverein Eschweiler

Rodahal Kerkrade

VRIJDAG 31 MEI 1991
Aanvang 20.15 uur

Als Vriend(in) van het Limburgs Dagblad geniet u een

REDUCTIE VAN f 2,50

op alle rangen

Bij alle kantoren van het Limburgs Dagblad en de VVV-Simpelveld en VVV-Vaals kunt u in het bezit komen van entreekaarten.

op vertoon van uw VRIENDENPAS betaalt u slechts:
f 37,50 (rang 1), f 27,50 (rang 2), f 22,50 (rang 3)

Vrienden van het
Limburgs Dagblad

Wilt u lid worden van de vereniging 'Vrienden van het Limburgs Dagblad'? neem dan contact op met onze service-afdeling: tel. 045 - 739 881 (tijdens kantooruren). Voor lezers van het Limburgs Dagblad is dit lidmaatschap geheel gratis.